GRAMMATICA LATINO-ILLYRICA

EX

EMMANUELIS;

Aliorumque approbatorum Grammaticorum libris, Juventuti Illyricæ studiosè accommodata.

A PATRE F. LAURENTIO DE GLIUBUSCHI

Ord. Minor. Sancti Francisci de observantia, Philosophiæ Lectore. Provinciæ Bosnæ-Argentinæ Alumno.

Adduntur in fine aliquot Nomina usitata.

VENETIIS, MDCCXLII.

Apud Bartholomeum Occhium.

SUPERIORUM PERMISSU.

PRIPOGLIUBGLENOMU

SCTIOCZU.

Oi Draghi, i mili Sctioce, nemoise cudit ovomu momu, ako i malahnu trudu; jer Kad razumisc razlog, i uzrok, rad Kogasam ovo dilo saftavio, tichesc isti izpovidit, dassam dobro ucinio. Jurie tebi ocito, da mnozi Narodi, tò ieft, Franczezi, Spagnolj, Italianczi, Nimczi Ungari &c. lascgne nauce Grammatiku, nego mi Harvati. Jer? ierbo oni stampaiu Grammatike ù suoie vulaftite iezike istomacene, i tako nje gnimi muka naucit Regule Grammaticke, Kako nami, ierbo mi neimamo Grammatikah ù nasc iezik istomacenih. I Premda iessu Koijgodi Naucitegli Grammatike, istomacili Declinatione Imenah, i Conjugatione Verabah haruaftski; nisćta nemagne nissu (ſćto ia mogu znat dassam vidio) suih Regulah zadosta izrekli, ni obratili. Ja Dakle buduchi vidiò mnoghi truud Mladichah, Bosne Argentine; toliko Secularah Koii uce, i misle bit Redouniczi S. Patriarche Odeza Francesca, Koliko i Diacah Professah; à malahan gnihou plod, naiprisamse ganuo gliubauju Maike Provincie (Koioibih rad sluſgit ù nauku) pak recenih mladichah, tersam ovo dilascczе napravio nà gnihouu sluxbu i Korift; jedabi Boog dao, i Diva Maria Pomochniza pridobra recene Provincie, da mladichi ucine doftoine plode Krifpofti, i nauka ù Urime suoie. I Bogti bio vazda nà promoch, à ia nà sclusbu.

POSTOVANOMU MESCTRU.

MOre bit, ò Postovani Mesctre, dassi Ti veche Grammaticah prosctio, negosamijh ia vidio; i bogleijh razumio, i TuoijmUçenikom istomaçio dossad, negochu ia od sad, i ikada; niscta nemagne sctoijh-godi ia vidih, sctih, i razumich; naiboglia, naiplemenitija, naikorisnia, i naiglasniamiseie ucinila Grammatika Emmanuelova; ostaviusci sue razloghe, moremo znati po ovom daie naikorisnia; ierie suud gliudi naucni duperaiu, i gnomse sluse; Zato Te lijpo, i ponizno molim, da ouu Grammaticiczu (moga truda) Tuoiim uçenikom tomaçit, dostoiascse; Znai, Kako vidisc, dassam ostavio Apendicze; à ù Regulah samo po iedan exempio nà po çetku stavio, à iessam ina exempia digod s'Verbi iedabisse mladichi nesmeli Kadli paak budu ovo dilo razumit, on dajih moresc lijpo uputit ù Emmanuela Latinskoga; Koga neka vazda s'ovom Grammatiçiczom rade imati. Z'Bogom.

Pozdrau Mladichem.

Koijche uçit u ovvoi Grammatiçi.

MOi Draghi Mladichi, ter Koij mislite bit misniczi, spomenitese, Kolikose tuxi Gospodin Boog nà ignoranczìju; Kolikolipriti Misniku, Koij malo mari za Kripost, i za nauk, sctijte Oseu Proroka nà pog. 4. di veli. *Conticuit populus meus, eo quod non habuerit scientiam. Quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne Sacerdotio jungaris mihi, & oblita es legis Dei tui obliviscar filiorum tuorum & ego.* I Kod Jeremie na pag. 48. *Maledictus, qui facit opus Dei negligenter.* I naucitegli morali vele da çovik neznan, Koije darxan stogod uçit; a neche smartno sagrisuie. I nemoguchisse lijpo, i Sredno strechi nauk Brez Grammatike, *juxta illud: nec sine me quisquam ritè peritus erit.*

erit. Donatus. Zato naſtoite nà ouu Kripoſt, neka ù uurime vaſcega miſniſcſtua morete znano vaſce posle çinitì, *ut acceptabile Deo ſit munus veſtrum*. Aſi ier ſuaxi daar ozgar, toieſt od Boga ieſt, vaglia imati Boxi ſtrah, i ponizno molituu ciniti, dabiſe Goſpodin Boog doſtoiao pameti proſuitliti. Zatochu ſtavit molitue Koie prid ſtudiom imadu govorit. S'Bogom, Koga zame da molite, mnogoſe vuruche vami priporuçuem.

ORATIONES ANTE STUDENDUM.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Deinde dicatur devotè.

Da mihi Domine intellectum, ut diſcam mandata tua.

ACtiones noſtras, quæſumus Domine aſpirando præveni, & adjuvando proſequere; ut cuncta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cæpta finiatur.

Sub tuum præſidium confugimus Sancta Dei Genitrix, noſtras deprecationes ne deſpicias in neceſſitatibus, ſed à periculis cunctis libera nos ſemper Virgo Glorioſa, & Benedicta.

℣. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.

℟. Ut digni efficiamur promiſſionibus Chriſti.

Oremus.

BEatæ & Glorioſæ, ſemper Virginis Mariæ, quæſumus Domine, interceſſio glorioſa nos protegat, & ad vitam perducat æternam.

DEus, qui dediſti legem Moyſi in Summitate Montis Sinai, & in eodem loco per Sanctos Angelos tuos corpus Beatæ Catharinæ Virginis & Martyris tuæ mirabiliter collocaſti; præſta quæſumus, ut ejus meritis & interceſſione, ad montem, qui Chriſtus eſt, pervenire valeamus.

DEus, qui Eccleſiam tuam B. Patris Franciſci meritis fætu novæ prolis amplificas; tribue nobis

ex ejus imitatione terrena despicere; & Cœlestium donorum semper participatione gaudere. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

O Doctor optime Ecclesiæ Sanctæ Lumen; beate Bonaventura, Divinæ legis amator, deprecare pro nobis Filium Dei.

℣. Ora pro nobis Beate Bonaventura.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus.

DEus, qui Ecclesiæ tuæ Beatum Bonaventuram Confessorem tuum, atque Pontificem, Doctorem mirabilem tribuisti: concede propitius, ut apud te hunc pium semper intercessorem habere mereatur.

Ista Antiphona, i verscikuli nekase reku Suetomu Tomi od Aquina; potomtoga.

Oremus.

DEus, qui Ecclesiam tuam Beati Thomæ Confessoris tui mira eruditione clarificas, & sancta operatione fœcundas: da nobis quæsumus, & quæ docuit, intellectu conspicere; & quæ egit, imitatione complere. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Divinum auxilium maneat semper nobiscum. Amen.

Nacin ucenia aliti nastojania.

PRia, nego Mladichi pocmu uçit Declinatione Imenah, neka dobro nauçe, i razume ona Zabilixenia, Koiassu metnuta pria Declinationah; potomtoga neka slide ù napridak. Kad budu suarscit Kapituo de Generibus Nominum, neka onda vide ù velikom Latinskomu Emmanuelu Capito od Declinationah, i unapridak od Præteritah, i Supinah; ierfam sue cichia Kratkosti ostavio. I neka naiposli slide priko Grammatike po redu. Priporuçuem vami ò Mladichi dale suegadar meù vami disputate od vassih Lectiah, ierchete tako vehi mnogo od plod ucinit.

IN-

INTRODUCTIO AD PARTES, GRAMMATICÆ ET ORATIONIS.

Zabilixenie 1.

Imase znatti, da ovo ime Grammaticha iest Garcko i Latinski rechiche *litteratura*; à nascki sloustuo, aliti slovinstuo. Grammaticha iest zanat uprauno besſiditi, i pissati. *Grammatica est ars rectè loquendi, & rectè scribendi* &c.

Zabilixenie 2.

Imase znatti dassu cetiri dila Grammatiche, to iest, slovo, sillaba, recenie, i govorenie, littera, syllaba, dictio, & Oratio.

1. Littera est vox individua, quæ scribi potest: ut *d*.

Syllaba.

2. Syllaba est comprehensio plurium litterarum, vel etiam unius litteræ vocalis; ut Nos, Pons, stirps, a, &c.

Dictio.

3. Dictio est vox aliquid significans; ut Magister, Discipulus, &c. Apud Logicos datur etiam vox nihil significans; ut buf, baf, &c.

Oratio.

4. Oratio est ordinatio dictionum, demonstrans congruam & perfectam sententiam; ut discipulus discit Grammaticam à Magistro, &c.

Zabilixenie 3.

Imase znatti, da slova, Koijmse sluxe Latincxi, iessu duai est i tri, 23. tò iest.

1. A, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, x, y, z. Nika slova iessu, i zouuse glasso vita, jer sc'gnimi moremo nasc glas hà duor izuarchi iz ustah, i iessu, a, e, i, o, u, y, Naiposlidgna sluxi ù imenah Gar-

 ckih,

skih; Kako Hieronymus &c. Ostala slova iessu, i se use zaiedno zuonecha, ier od sebe nezuone, nitti sc'gnimi moremò nasc glas nà duor izuarchi iz ustah; i ta iessu b, c, d, f, iostola neglassovita.

2. Littera est Prima, ex ea fit syllaba, ex syllabis dictiones, ex dictionibus orationes.

Zabilixenie 4.

Imase znatti, da ona syllaba Koiase nacigna od dua slova glassovita, zovece Kod Grammatikah, Distongho.

Diphitongus.

Diphitongus est syllaba constans duabus vocalibus; ut æ. Disphitongi sunt sex, æ, au, ei, eu, œ, yi: ut præmium aliti, prœmium, hei, Europa, pœna, Hapya. Parvi Distongo piscese na dua naçina, evo parvi, ae, evo drughi, æ. V ovi suarscuiu mnoghi Caxovi parvogha Deklinationa, Kako chese viditi ù vulastitis mistich.

Zabilixenie 5.

Imase znatti da dili govorenia (Koia iest suarha Grammatiche) iessu ossam, to iest: Ime, Zaimenak; Ric, Dionstuo, Pristavak, Pririqiak, Meumetak, i Sastavak.

Partes Orationis.

Partes orationis sunt octo: Nomen, Pronomen, Verbum, Participium, Præpositio, Adverbium, Interjectio, & Conjunctio. De his omnibus patebit propriis Locis eorum. Pro nunc autem hic appono attributa seu accidentia convenientia partibus orationis quæ Tyrones semper præ oculis habento:

Attributa partium Orationis.

Sunt quædam, quæ partes orationis comitantur; ut Numerus, Casus, Genus, Declinatio, & Conjugatio: Modus, Tempus, Persona, Figura, Species, quæ attributa seù accidentia partium Orationis vocantur.

1. Numeri Nominum, Pronominum, Verborum, & Participiorum sunt duo. Singularis Ego, Musa, Amo, Amans, Pluralis; ut Musæ, Nos, Amamus, Amantes.

2. Casus Nominum, Participiorum, & nonnullorum Pronominum sunt sex: Nominativus, Genitivus, Dativus, Accusativus, Vocativus, & Ablativus. Nominativus dicitur casus rectus, cæteri obliqui. Doli nixe nachiches ove caxiove lipò ù nasc iezik iztomaçene pò zlamen ju gnihouu.

3. Ge-

3. Genera præcipua, quæ Nomini, Pronomini, & Participio conveniunt, tria sunt. Masculinum sive virile est, non quod virum significat, sed cui præponitur pronomen *Hic*: *ut hic Dominus meus doctus*. Fæmininum sivè muliebre est, cui præponitur pronomen *Hæc*; ut, *hæc ancilla mea docta*. Neutrum est, cui præponitur pronomen Hoc, ut, hoc *mancipium meum doctum*. Ex his tribus generibus nascuntur duo alia, commune duorum, & commune trium, seu omne. Commune duorum est, cui præponuntur pronomina Hic, & Hæc; ut, *hic & hæc Parens*. Commune trium seu omne est, cui præponuntur pronomina Hic, & Hæc, & Hoc: ut, hic & hæc, *& hoc prudens*, *nostras*, *amans*, Est & Promiscuum sivè Epicænum genus, quod sub uno genere, & uno articulo utrumque sexum complectitur: ut, hic *corvus*, *hic passer*; *mas*, *& fæmina*. Est & genus Dubium sivè Incertum, quod ambiguos habet articulos; ut, *hic*, *vel hæc si lex*; *hic*, *vel hoc vulgus*. Sunt ergo septem omnia.

4. Declinationes sivè formæ Nominis sunt quinque.

Prima, cujus Genitivus singularis terminatur æ diphtongo; ut *musa*, *musæ*.

Secunda, cujus Genitivus singularis terminatur littera I. ut *Dominus*, *Domini*.

Tertia, cujus Genitivus singularis terminatur syllaba is: ut *sermo*, *sermonis*.

Quarta, cujus Genitivus singularis terminatur syllaba us: ut *sensus*, *sensus*.

Quinta, cujus Genitivus singularis terminatur litteris e, & I, separatis, ut *Dies*, *Diei*.

Pronomina Meus, Tuus, Suus, Noster, Vester ad primam, & secundam nominum declinationem spectant: Nostras & Vestras ad tertiam. Cætera proprias habent formas.

Participia, quæ in *Ans*, & *Ens*, exeunt, ad tertiam declinationem pertinent: ut *Amans Docens*, &c. Reliqua ad primam & secundam; ut, *Amaturus*, a, um: *amatus*, a, um, *amandus*, a, um, &c.

5. Conjugationes Verborum sunt quatuor.

Prima, cujus secunda persona præsentis Indicativi exit in *as*, & præsens Infiniti in *are*: ut *amo*, *amas*, *amare*.

Secunda, cujus secunda persona præsentis Indicativi

exit

exit in *es*, & in Infinitum in *ere* penultima producta, ut *doceo, doces, docere*.

Tertia, cujus secunda personà præsentis Indicativi exit in *is* breve, & Infinitum in *ere*, penultima correpta: ut, *lego, legis, legere*.

Quarta est, cujus secunda persona præsentis Indicativi exit in *is* longum, & Infinitum in *Ire*: ut *audio, audis, audire*.

6 Modi Verborum triti & communes sunt quinque Indicativus, ut, *amo*. Imperativus, ut *ama*. Optativus, ut *utinam amarem*; Conjunctivus, ut, *cum amem*, Infinitus, ut, *amare*. His adde Potentialem, & Permissivum, quos invenies explicatos in Conjug. Verb.

7 Tempora Verborum sunt quinque. Præsens, sive Instans; ut *amo*. Præteritum Imperfectum; ut *amabam*. Præteritum perfectum: ut *amavi*. Præteritum plusquam Perfectum: ut *amaveram*. Futurum: ut *amabo*.

8 Personæ Pronominum sunt tres. Prima, *ego*: secunda *tu*: Reliqua Pronomina sunt tertiæ personæ, præter *ipse, ipsa, ipsum*, quod cujusvis est personæ. Item provocabulum *qui, quæ, quod*; dicimus enim ego *ipse ego qui: tu ipse*: Tu qui *i Cæsar ipse, Cæsar, qui*. Sic in plurali, *Nos ipsi, Vos ipsi &c.*

Personæ Verborum sunt tres. Prima ut, *amo*; secunda ut, *amas*; tertia, ut *amat*.

Nomina & Participia (exceptis Vocativis) incertæ sunt personæ; sicut & Verba infinita. Eam enim induunt personam cujus est Verbum, cui adhærent. Ut ego M. *Tullius, defendi Rempublicam adolescens, non deseram senex. Cupio te audire.*

Vocandi casus, quia secundis personis tantùm adhærent; solùm sunt secundæ personæ.

9 Figuræ Nominum, Pronominum, Verborum, Participiorum, Præpositionum, Adverbiorum, Conjunctionum, duæ sunt: simplex; ut *Prudens, is, amo, amans, abs prudenter, enim*. Composita; ut *Imprudens, idem, adamo, adamans, absque imprudenter, etenim*.

10 Species Nominum, Pronominum, Verborum, Adverbiorum sunt duæ: Primitiva: ut *Pater, tu, caleo, clam.* Derivativa; ut *Paternus tuus, a, m. Calesco, clanculum.*

Zabilixenie 6.

Vidismo ù proscastomu zabilixeniu, nà broiju 2. da iessu

iestu caxiovi aliti cax sest: Koie oude tomacim.

1 Casus, aliti cax dohodi od onoga verba *cado*, *is*, *cecidi*, *casum*: ikod Grammaticah zaisto nezlamenue drugo, negoli *padnutbie*, to iest suarhu, ier caxicvi padaiu, aliti suarsciviu ù razlike iyllabe; ier Koigodi suarscne ù *tus*, à koigodi ù *ni*, à koigodi ù *no*, &c.

2 Casus aliti cax Nominatiuu dohodi od onoga Verba, *nomino*, *nominas*, *nominavi*, *nominatum*, i takose gini Nominativus, nascki imenviuchi; i Kad velimo ù Grammaticçi Nominativo hæc musa; imase ovako nascki izrechi imenuiuchim, ova pivalicza; razlog iest, ier ovi glas *Nominativo*, iest zaisto caxia *Ablativa*, Koimnose scto çini; i tako ochu istomaçiti i drughe caxiove aliti padnuthia. Kadgodi dakle reçemo kakose koia stuar zove, aliti kadie imenoemo; tad recemo imenuiuchim, kako da reçesc Pivalicza, Gospodin, Govorenie, Ochuchenie, Daan, Petar, Pavao, Stina &c.

3 Casus, aliti cax Genitiuu, dohodi od Verba *Gigno*, *gignis*, *genui*, *genitum*, i tako naçignase *Genitivus*; nascki poragiauchi; ier pò niki naçin ragia sue caxiove obliquæ, aliti ukriune; zlamenue ovi cax takoer possidovanje, to iest da stuar iest çigovagodi; Kako da reçesc: *Knigha Alessandrove*; *liber Alexandri*, *Petrove*, &c.

Imase znatti da ovi cax morese nascki iztomaçiti nà dua nacina; ali doisto ta oba nacina isto zlamenuiu, i nà isto dohode. 1. Gospodina; 2. Gospodinou, a, o, Kako da reçesc, Grad Gospodinou; Kuchia Gospodinova; nebo Gospodinovo: sueie iedno rechi, Gospodina, i Gospodinou, a, uo: i tako Petra, Petrou, a, o. Lucie, Luciin, a, o. Ta cax zlamenue daie scto gnegovo: i stuar posiduiucha koia posidue, mechese vazda ù Genitiuu; à na stuar posidovana ...

Kako rekoh, knighe *Alessandrove* &c. Alessandro sad iest metnut ù gnit. ier ier on iest posiduiuchi koi possidue suoie knighe &c. U gnegase reçe poragiauchim.

Admonitio.

Oudevas opomignem ò Pocimaoczi, dase nebiste smeli; ier ù mnozih Accusativih razliczih imenah; nachichete isti glas, aliti reçenie nascki, pravo kako i ù Genitivah; Ovibo glas nascki *Gospodina*, iest Genitiva: ali iest iosc i *Accusativus*; niscta nemagne ... nemoitese ù

tomu

tomu smetati, ier premda se iednako reçe ù tizih caxiovih, razlikoie gnihovo zlamenie: ier ù Genitiva, iest possidovanie; à ù Accusativa iest primanie, aliti tarpglenie; kako da recesc vidim Gospodina, sad Gospodin prima ù sebe, *ono* tuoie *videnie*. Kadse dakle ù *Accusativa* reçe *Gospodina* &c. razumise damu Kogod sctogod çinì, daga ko bie, vidi, vara, tira, &c. à nè tako ù Genitiva. Ouu opomenu çesto vaglia sctitti.

4 Casus, aliti cax Datiuu, dohodi od Verba, *Do*, *das*, *debi*, *datum*, i tako nacignase Datıvus; *daiuchi*, nascki; kad reçemo ù Grammatiçzi ove riçi daiem, dodaiem, dopuschuiem &c. razumise da, komughod: ovako reci Dativo huic musæ; Daiuchim, ovoi Pivalici &c.

5 Casus, aliti casg *Accusatiuu* dohodi od *accuso*, *as*, *avi*, *atum*, i takose nacigna *Accusatiuuus*; vas icst iztomacen s'*Genitivom* ù blizu prossastoi opomeni: Kad dakle recemo *Accusativo ganc musam*, reci ovako, *Osuagiuchim ovu Piualiczu*, &c.

6 Casus, aliti cax *Vocatiuu* dohodi od *Voco*, *as*, *avi*, *atum*; i çinise *vocativus*: gnim zovemo; gnim dozivamo koga pò imenu: *O Petre*, *o Paule* &c. kadse veli Vocativo ò *Domine*, reci, zouuchim, ò *Ogne* &c.

7 Casus Ablativus, dohodi od *aufero*, *aufers*, *abstuli*, *ablatum*, i takose çini *Ablativus*; rechiche od nosuiuchi; razumisc, da od koga scto uzimamo &c. kako da reçesc, od Pivalice, od Gospodina, &c. kadse reçe, Ablativo ab hoc Domino, reci, Odnosechim od ovoga Genera.

Admonitio.

V nasc iezik doisto mnoghokrat confundise, aliti smissase i udarase nascki *Ablativo* s'*Genitivom*; kakono: od *Kuche*, ovi glas, iest *Ablativo*; ali nasç narod reçe to i ù *Genitivo*: kakono kad reku: *vurata* od *Kuche*, *Vurata* od *czarque*: ali zaisto menisè çini, da te to reçeno improprìè, aliti nevulastito, ier culastito, aliti propriè imalobise ovoko rechi: *Vurata Kuche*, *Vurata czarque*; ali nekase govori i tako, dobar Grammatik more znati pò govoreniu kadlie *Ablativo*; kadli takoer *Genitivo*. Evo mechem sue kaxiove.

Imenuiuchim	Pivalicza.
Poragiauchim	Piualicze.
Daiuchim	Pivaliczi.

Ostua-

Oſtuagiauchim	Pivaliczu.
Zouuchim	O Pivalicza.
Odnoſuiuchim	Od Pivalicze &c.

Admonitio ad Declinationes Nominum.

Zà razabrati plemena imenah, mechem tri slidecha zaimenka: *Hic: Hæc: Hoc:* Parui ieſt plemena Muskoga; drughi ſgenskoga: trechi neutroga, to ieſt ni iednoga ni drugoga. Parvi Declinaczion pocimam s'imenon ſgenskim; ter neKa pocimaoczi po gnemu udigl prighitaiu adjectiva; aliti nadoſtauglena; KaKo *hæc muſa jucunda*, *hæc ferula acerba*, i oſtala *adjectiva* taKoga padnuthia, aliti taKe ſuarhe i declinationa. Poſtaugliam pria toga, receni zaimenak.

Hic hæc, hoc.
Hujus
Huic
Hunc, hanc, hoc.
Ab hoc, hac, hoc.

Pluraliter.

Hi, hæ, hæc.
Horum, harum, horum.
His
Hos, has, hæc.
Ab his.

LIBER

LIBER PRIMUS

PRIOR PARS

Infimæ Classis Grammaticæ.

CAPUT PRIMUM.

Substantivorum Nominum declinatio.

PRIMA DECLINATIO.

PRima Nominum Declinatio est, cujus Genitivus singularis terminatur æ Diphtongo; ut *musa*, *musæ*.

Musa, Nomen Declinationis primæ Generis fœminini, Numeri singularis, sic declinabitur.

Nominativo	hæc Musa	*Imenniuchim ova pivalecza.*
Genitivo	hujus Musæ	*porogiauchim ove pivalicze, n. a. o.*
Dativo	huic Musæ	*daiuchim avoi pisvaliczi.*
Accusativo	hanc Musam	*osuagiauchim ouv pivaliczu.*
Vocativo	o Musa	*zouuchim o pivalicza.*
Ablativo	ab hac Musa	*odnosechim od ove pivalicze.*
	Pluraliter.	*Vecchestruko.*
Nominativo	hæ Musæ	*I. ove pivalicze.*
Genitivo	harum Musarum	*P. ov izih pivaliczah.*
Dativo	his Musis	*D. ovim pivaliczam.*
Accusativo	has Musas	*O. ove pivalicze.*
Vocativo	o Musæ	*Z. o pivalicze.*
Ablativo	ab his Musis	*O. od ovih pivaliczah.*

Hæc Musa jucunda	*ova pivalicza ugodna.*
Hæc ferula acerba	*ova scipka gluita.*
Hæc Musa dulcis	*ova pivalicza slatka.*
Hæc ferula minax	*ova scipka pritechia.*
Hic nauta vigilans	*ovi mornar bdechi.*
Hic poeta optimus	*ovi pivaocz naibogli.*

OPOMENA.

Nekase vuisbaiu Poçimaoçzi imena adiectiva sastauglia ti

ti s'ſubſtantivim; i nekaſu ta adjectiva lipa, kakono *Puer ingenioſus*, *puer verecundus*. Zaiſto iſtna meſctar davati imena u Karti upiſana ſamo ù Nominatiuu Kaxiu, pak neka uceniczi piſcu po oſtalih caxiovih; i ù piſauſci; neka razlog dadu ierſu tako upiſali.

SECUNDA DECLINATIO.

Secunda Declinatio eſt, cujus Genitivus ſingularis terminatur littera I. ut *Dominus*, *Domini*.

Dominus nomen Declinationis ſecundæ, Generis maſculini, Numeri ſingularis, ſic declinabitur.

Nominativo	hic Dominus	*I. oui Goſpodin.*
Genitivo	hujus Domini	*P. ouoga Goſpodina, aliti Goſpodinau, a, o,*
Dativo	huic Domino	*D. ouomu Goſpodinu.*
Accuſativo	hunc Dominum	*O. ouoga Goſpodina.*
Vocativo	o Domine	*Z. ò Goſpodine.*
Ablativo	ab hoc Domino	*O. od ovoga Goſpodina.*

Pluraliter.

Nominativo	hi Domini	*I. ovi Goſpodini.*
Genitivo	horum Dominorũ	*P. ovih Goſpodinah.*
Dativo	his Dominis	*D. ovim Goſpodinom.*
Accuſativo	hos Dominos	*O. ouè Goſpodine.*
Vocativo	o Domini	*Z. o Goſpodini.*
Ablativo	ab his Domini	*O. od ovih Goſpodinah.*

Hic Dominus juſtus	*Ovi Goſpodin pravedan,*
Hic puer ingenioſus	*Ovo diete mudro, pametno.*

Poſt aliquot dies.

Hic puer ſagax	*ouo dite mudro, pomgnivo i*
Hic vir prudens,	*oui çouik mudar, razborit.*
Hic animus generoſior	*Ova slobod iaçiia.*
Hæc Populus procerrima	*Ova Topola privijſoka.*

Templum, nomen declinationis ſecundæ, Generis neutri, Numeri ſingularis, ſic declinabitur.

Nominativo	hoc Templum	*I. Ova Czarquu.*
Genitivo	hujus Templi	*P. ove czarque, aliti, Czarquin, a, o,*
Dativo	huic Templo	*D. ovoi Czarque.*
Accuſativo	hoc Templum	*O. ouu Czarqui.*
Vocativo	o Templum	*Z. o Czarqua,*
Ablativo	ab hoc Templo	*O. od ove Czarque.*

Plu-

Pluraliter.

Nominativo	hæc Templa	*I. ove czarque.*
Genitivo	horum Templorũ	*P. ouizih czarquah.*
Dativo	his Templis	*D. ovim czarquam.*
Accusativo	hæc Templa	*O. ove czarque.*
Vocativo	o Templa	*Z. o czarque.*
Ablativo	ab his Templis	*Odnos. od ovih. Czarkauah.*

Hoc Templum Sanctissimum	*Oua czarqua prisveta.*
Hoc Ingenium eximium	*Ova pamet velika, zarmirna.*

Suo Tempore.

Hoc saxum ingens	*Ovi Kamen velik.*
Hoc beneficium illustre	*Ovó debrocinstuo suitlo.*

OPOMENA.

Trissu Kasgia, aliti padnuthia ied naczi ù imenah Neutrih; to iest *Nominatiuu, Accusatiuu; i Vocatiuu:* i sua tri ù broiu vechestrukom padaiu, ahti suarsciuu ù slovo *a.* Kakono: *Templum, Templa* &c.

TERTIA DECLINATIO.

Tertia Declinatio est, cujus Genitivus singularis terminatur syllaba, *is*, ut *Sermo*, *sermonis*.

Sermo, nomen declinationis Tertiæ, Gen. Masc. Numer. Sing. sic declinabitur.

Nominativo	hic sermo	*I. ovo govoroneie.*
Genitivo	hujus sermonis	P. *ovoga govorenia.*
Dativo	huic sermoni	*D. ovomu govoreniu.*
Accusativo	hunc sermonẽ	*Os. Ovo govorenie.*
Vocativo	ò Sermo	*Z. o govorenie.*
Ablativo	ab hoc sermone	O. *od auoga govorenia.*

Pluraliter.

Nominativo	hi sermones	*I. oua govorenia.*
Genitivo	horũ sermonũ	*P. ouih gouoreniah,*
Dativo	his sermonibus	*D. ouim gouorenim.*
Accusativo	hos sermones	*Os, oua gouorenia,*
Vocativo	ò sermones	*Z. o govorenia.*
Ablativo	ab his sermonibus	*Odnos. ad ouih gouoreniah.*

Hic sermo elegans	*ouo gouorenie lipo, &c.*
Hic Panis quotidianus	*kruh suagodagni.*
Hæc virtus admiranda	*ova Kripost cudna.*
Hæc oratio elegantior	*ouo gouorenie lipse.*

Tempus, nomen Declinationis (Prighibania) Tertiæ, Generis neutri, Numeri singularis, sic declinabitur.

Nomi-

Nominativo	hoc Tempus	*I. ouo urime.*
Genitivo	hujus Temporis	*P. ouoga urimena*
Dativo	huic Tempori	*D. ouomu urimenu*
Accusativo	hoc Tempus	*O. ouo urime*
Vocativo	ò Tempus	*Z. o urime*
Ablativo	ab hoc Tempore	*Odnos. od ouega urimena.*

Pluraliter.

Nominativo	hæc Tempora	*I. oua urimena.*
Genitivo	horum Temporum	*P. ouih urimenah,*
Dativo	his Temporibus	*D. ouim urimenom.*
Accusativo	hæc Tempora	*Os. oua urimena*
Vocativo	ò Tempora	*Z. o urimena*
Ablativo	ab his Temporibus	*Odnos. od ovih urimenah.*

Hoc Tempus brevius	*Ouo urime Krachie.*
Hoc munus pretiosum	*Oui dar lip prizzignen.*
Hoc flumen velox	*oua Rika barza*
Hoc nomen celebre	*ouo ime slauno, glasno.*
Hoc corpus perspicuum	*ouo Tilo proziatno.*

Parens, nomen Declinationis Tertiæ, Generis communis, Numeri singularis, sic declinabitur.

Nominat.	hic & hæc parens	*I. Otac, i mater.*
Genitivo	hujus Parentis	*F. otcza, aliti, otzin, a, o, matere, aliti materin, a,.*
Dativo	huic Parenti	*D. otczu, i materi.*
Accusat.	hunc, & hanc Parentem	*O. otcza, i mater.*
Vocativo	o Parens	*Z. ò otac, i mater..*
Ablativo	ab hoc, & ab hac Parente	*Odnos. od otcza, i matere.*

Pluraliter.

Nominat.	hi & hæ Parentes	*I. otac i mater*
Genitivo	horum & harum Parentum	*P. ouih otaczah, i Materah.*
Dativo	his Parentibus	*D. ovim otczom i materam*
Accusat.	hos & has Parentes	*Os. ove otce, i matere.*
Vocativo	ò Parentes	*Z. ò otcze, i matere*
Ablativo	ab his Parentibus	*Odnos. od ovih otaczah, in materah.*

Hic & hæc Civis	*Ovi Cragianin, i gragianka*
Hic & hæc hostis	*Ovi nepiategl, i nepriateglicza.*

Ovim imenon nekase priloxe Nadostauglena, aliti Priloxita

loxita, nè ſaſtaugleno, nego raſtaugleno. Kakono.

Hic Civis Romanus	*Ovi Gragianin Rimski,*
Hæc Civis Romana	*Ova Gragianka Rimska.*

QUARTA DECLINATIO.

Quarta Declinatio eſt, cujus Genitivus ſingularis terminatur ſyllaba *us*; ut *ſenſus; hujus ſenſus*.

Senſus, nomen Declinationis Quartæ, Generis Maſculini, Numeri ſingularis, ſic declinabitur.

Nominativo	hic ſenſus	I. *ovo ochuchenie*
Genitivo	huius ſenſus	P. *ovoga ochuchenia.*
Dativo	huic ſenſui	D. *ovomu ochuche niu.*
Accuſativo	hunc ſenſum	Oſ. *ovo ocbechenie.*
Vocativo	ò ſenſus	Z. *o ochuchenie.*
Ablativo	ab hoc ſenſu	*Odnos. odovogà ochuchenia.*

Pluraliter.

Nominativo	hi ſenſus	I. *ova ochuchenia.*
Genitivo	horum ſenſuum	P. *ovih ochuchenia.*
Dativo	his ſenſibus	D. *ovim ochucheniem*
Accuſativo	hos ſenſus	Oſ. *oua ochucheniu.*
Vocativo	ò ſenſus	Z. *o ochuchenia.*
Ablativo	ab his ſenſibus	*Odnos, od ovih ochuchenia.*

Hic ſenſus hebes	*ouo ochuchenie tupo.*
Hic gradus tardus	*oui Koraçiai Kaſſan.*
Hic cenſus tenuis	*oui dobohodak, aliti intrada malakan*
Hæc anus delira	*ouà baba budalaſta.*

Genu, Nomen Quartæ Declinationis, Generis neutri, Numeri ſingularis, ſic declinabitur; indeclinabile in ſingular.

Nominativo	hoc genu	I. *ouo Kolino.*
Genitivo	hujus genu	P. *ouoga Kolina.*
Dativo	huic genu	D. *ouomu Kolinu.*
Accuſativo	hoc genu	Os. *ouo Kolino.*
Vocativo	ò genu	Z. *o Kolino,*
Ablativo	ab hoc genu	*Odnos, od ouoga kolina.*

Pluraliter.

Nominativo	hæc genua	I. *ouà Kolina.*
Genitivo	horum genuum	P. *ouizih Kolinah.*
Dativo	his genibus	D. *ouizim Kolinom.*
Accuſativo	hæc genua	Os. *oua Kolina.*
Vocativo	ò genua	Z. *ò Kolina.*

Abla-

Ablativo	ab his genibus	*Odnos. od ouizih Kolinah.*
Hoc genu tumens		*ouo Kolino oteklo.*
Hoc veru subtile		*oui Raxian tanahan,*
Hoc cornu inflexum		*oui Rog Kriuu.*
Hoc tonitru horrendum		*oua garmgliauina strascna.*

QUINTA DECLINATIO.

Quinta Declinatio est, cujus Genitivus singularis terminatur litteris, e, et i, separatis: ut *Dies*, *diei*.

Dies, nomen Declinationis Quintæ, Generis Masculini, Numeri singularis, sic declinabitur.

Nominativo	hic Dies	*I. oui dan,*
Genitivo	hujus Diei	*P. ouoga dne, aliti, dneva.*
Dativo	huic Diei	*D. ouomu dneuu.*
Accusativo	hunc Diem	*Os. oui dan,*
Vocativo	ò Dies	*Z. ò dan.*
Ablativo	ab hoc Die	*Odnos. od ouoga dne, dneua.*

Pluraliter.

Nominativo	hi Dies	*I. oui dni, aliti, dnevi;*
Genitivo	horum Dierum	*P. ouizih danah, dneuih.*
Dativo	his Diebus	*D. ouizim dneuom.*
Accusativo	hos Dies	*Os. oue Dneve.*
Vocativo	ò Dies	*Z. o Dni.*
Ablativo	ab his Diebus	*Odnos. od ouizih danah &c.*
Hic Dies lætissimus		*oui dan priuesseli.*
Hæc species insignis		*oua ti pota velika, Zamirna.*
Hæc Res domestica		*oua stuar Kuchna, pratex.*
Hæc Res familiaris		*imanie.*
Hæc facies honesta, & liberalis.		*oui obraz postten, i dobrostiuu.*

OPOMENA.

Za znatti pissati naprauu, imase znati, da pria slovah B, M, P, neimase pissati slovo N. nego na misto gnegovo imase pissati M. ut ambigo, committo, impono; (à nè) anbigo, conmitto, inpono.

OPOMENA 2.

Kadse na poçetku, ali na suarsi verscia, aliti Reda, dohode dua slova consonanta, aliti zaiedno zuonechia; neimadusse upissati obadua na poçetku, ali na suarsi verscia; nego iedno na suarsi, à iedno na poçetku.

Euo mechem pr iliku ——— ——— committo & alia ——— ——— à ne) committo; itako od ostalih.

CAPUT SECUNDUM.

Nomina Adiectiva, & Anomala.

Nomina Adiectiva Declinationis Primæ, & Secundæ.

Bonus, bona, bonum, Declinationis Primæ & secundæ, num. sing. sic delinabitur.

Nominat.	Bonus Bona Bonum	*Dobar.* *Dobra.* *Dobro.*
Genit.	Boni Bonæ Boni	*Dobroga.* *Dobre.* *Dobroga.*
Dativ.	Bono Bonæ Bono	*Dobromu* *Dobroi* *Dobromu*
Accusat.	Bonum Bonam Bonum	*Dobroga.* *Dobru* *Dobro.*
Vocat.	O bone O bona O bonum	*O Dobar.* *O Dobra.* *O Dobro.*
Ablat.	à Bono à Bona à Bono	*od Dobroga* *od Dobre.* *od Dobroga.*

Pluraliter.

Nominat.	Boni Bonæ Bona	*Dobri.* *Dobre,* *Dobra,*
Genit.	Bonorum Bonarum	*Dobrih.*

Bono-

	Bonorum)	
Dat.	Bonis	*Dobrim.*
	Bonos	*Dobre.*
Accusat.	Bonas	*i dobre*
	Bona	*Dobra.*
	O boni	*o Dobri.*
Vocat.	O bonæ	*Dobre.*
	O bona	*Dobra.*
	à bonis	*od Dobrih.*

Bonus, bona, bonum, prighibaiusc, Kakono *Dominus*, *Musa*, *Templum*, Kojassu paruoga, i drugoga prighibania.

Podloxena nixe imenà, po istisse naçin prighibaiu, nego sçto gnihovi Genitivi suarsciuiu ù sillabu *ius*, à Dativi, ù sillabu, aliti ù slovo *i*. zato mechemo samo Genitive gnihnove, i Dative; à ine caxove lasnoie znat, pò Bonus, a, m.

Alter, a, m. alterius, alteri	*Drughi, ga, go.*
Alius, a, m. alius, alii	*ini, a, o.*
Solus, a, m. solius, soli	*sam, a, o.*
Totus, a, m. totius, toti	*vas, sua, sue.*
Unus, a, m. unius, uni	*iedan, a o,*
Ullus, a, m. ullius, ulli	*niki, a o.*
Nullus, a, m. nullius, nulli	*Niedan, a, o.*
Uter, utra, m. utrius, utri	*koi od dua, à, e.*
Neuter, a, m. neutrius, neutri	*Niiedann. drughi, a, o.*
Uterque, utraq. utrumq. utriusq utrique	*i iedan i drughi, a o.*
Alteruter, a, m. alterutrius, alterutri	*illi iedan ili drughi, a, o.*

Nomina Adjectiva Declinationis Tertiæ.

Acer, *acris*, *acre*, nomen Adjectivum, Declinationis Tertiæ, Numeris singularis, sic declinabitur.

N. hic acer, hæc acris, hoc acre	*gliut, gliuta, gluito.*
G. hujus acris	*gliutoga, glaite, gluitoga.*
D. huic acri	*gluitomu, toi, gluitma.*
A. hunc & hanc acrem, & hoc acre	*gluitoga, tu, to.*
V. o acer, acris, acre	*o gluiti, ta, to.*
Ab. ab hoc, hac, hoc acri	*od gluitoga, te, toga.*

Pluraliter.

N. hi & hæ acres, & hæc acria *gluiti, te, ta.*
G. horum, & harum, & horum acrium *gluitib.*
D. his acribus *gluitim.*
A. hos & has acres & hæc acria *gluite, ta.*
V. ò acres, & acria *o gluiti, te, ta.*
A. ab acribus *od gluitib.*
Alacer, alacris, alacre *Vesseo, Vessela, lo.*
Volucer, volucris, volucre *Letuchi, cha, che.*
Celer, celeris, celere *Barz, a, o.*
Equester, equestris, equestre *Kognick, a, o.*
Saluber, salubris, salubre *Zdrauglia, a o.*
Sylvester, sylvestris, sylvestre *Gorski, a, o.*

Brevis, & *breve*, nomen adjectivum, Declinationis tertiæ, Numeri singularis sic declinabitur.

N. hic & hæc brevis, & hoc breve *Kratak, a, o.*
G. hujus brevis *Kratkoga, Kratke, a.*
D. huic brevi *Kratkomu, Koi, mu.*
A. hunc & hanc brevem, & hoc breve *Kratkoga, Ku, ko.*
V. ò brevis & breve *o Kratki, Ka, Ko.*
A. ab hoc, hac, hoc brevi *od Kratkoga, Ke, ga.*

Pluraliter.

N. hi & hæc breves, & hæc brevia *Kratki, Ke, Ka.*
G. horum, & harum, & horum brevium *Kratkib.*
D. his brevibus *Kratkim.*
A. hos & has breves, & hæc brevia *Kratke, Ka.*
V. ò breves, & brevia *o KratKi, Ke, Ka.*
Ab. ab his brevibus *od KratKib.*

Brevior, & *brevius*, nomen adjectivum comparativum Declinationis Tertiæ, Numeri singularis, sic declinabitur! po articulih ige, Kakono brevis & breve.

Nom. Brevior, & brevius, *Krabchi*, a, e. Genit. Brevioris. Dat. breviori, Accusat. breviorem & brevius. Vocat. o brevior, & brevius. Ablat. à breviori.

Pluraliter.

Nom. Breviores & breviora, Genit. breviorum. Dat. brevioribus. Accus. breviores & breviora. Voc. ò breviores, & breviora. Ablat. à brevioribus

Bre-

Brevissimus, *a*, *m*, nomen Adjectivum superlativum primæ & secundæ Declinationis, declinatur, sicut, *bonus*, *bona*, *bonum*.

Fęlix, nomen adjectivum, declinationis tertiæ, Generis omnis, Numeri singularis, sic declinabitur.

Nom. hic & hæc, & hoc fœlix: *ęestit*, *ęestita*, *ęestito*. Genit. hujus fælicis. Dat. huic fælici. Accus. hunc, & hanc fælicem, & hoc fælix. Voc. ò fælix. Abl. à fælice, vel fælici.

Pluraliter.

Nom. Hi & hæ fælices, & hæc felicia. Gen. horum & harum, & horum fælicium. Dat. his fælicibus.. Accus. hos & has fælices, & hæc felicia. Voc. o fælices, & fælicia. Abl. ab his fælicibus. Iz ovoga izhodi, *fælicior*, *fælicius*, & *fælicissimus*, *a*, *m*.

O P O M E N A 1.

Kad ime *adjectivo* ima tri forme, aliti tri glassa: parvaie forma musckoga plemena: druga xenskoga: trecha neutroga: Kakono bonus, bona, bonum, &c.

Kadli ima samo dui forme aliti dua glassa, parvaie forma plemena opchenoga, tò iest muskoga i xenskoga: druga neutroga, Kakono brevis, & breve &c.

Kadli ima samo iednu formu, aliti iedan glas; onda iest suakoga plemena; Kakono fælix, prudens, &c.

O P O M E N A 2.

Neka Mesctar ęini, da Mladichi od paruoga skalina Izuode drughi, à iz drugoga trechi, Kakoto slidi.

Fælix, fælicior, fælicissimus *ęestit*, *ęestithii*, *naięestithii*.
Facilis, facilior, facillimus *Lassan*, *lascgni*, *nailascgni*.
Difficilis, difficilior, difficillimus *Muęan*: *muęnii*, *naimuęnii*.
Humilis, humilior, humillimus *ponizan*, *poniznii*, *naiponiznii*.
Similis, similior, simillimus *prilięan*; *prilięnii*, *naiprilięnii*.
Dissimilis, dissimilior, dissimilimus *neprilięan*: *neprilicnii*, *naineprilięnii*.

A iosc iest bogle nadometnuusci *stoche*, Kakono, *poeta bonus*, *melior*, *optimus*. *Scurra*, *malus*, *peior*, *pessimus*. *digitus paruus minor*, *minimus*: *Vir magnus*, *major*, *maximus* &c.

Nomina Anomala (neiednaka) Koia ne slide zaKon

do sad recenih imenah, nittise pò gnimi prighi baiu. Nom. hæc domus, Kucha. Gen. hujus domi, vel domus. Dat. huic Domui. Accusat. hanc Domum. Voc. ò Domus. Abl. ab hac domo.

Pluraliter.

Nom. hæ domus. Gen. domorum, vel domum. Dat. domibus. Accus. domos, vel domus. Voc. ò domus. Abl. ab his domibus.

Duo, duæ, duò, *Dua, dui, duoie.*

Pluraliter.

Nom. Duo, duæ, duo. Genit. duorum, duarum, duorum. Dat. duobus, duabus, duobus.

Ambo, ambæ, ambo.

Oba, obi, oboie, declinantur sicut *duo, duæ, duo.*

CAPUT TERTIUM.

Pronominum Declinatio.

Pronomina Primitiva.

Ego, pro nomen personæ primæ, numeri singularis, sic declinabitur.

Nominativo	ego	*I. ia.*
Genitivo	mei	*P. mene, tòiest, moi, moia, moiei*
Dativo	mihi	*D. meni*
Accusativo	me	*Os. mene.*
Ablativo	à me	*Odnos. od Mene.*

Pluraliter.

Nominativo	nos	*I. mi.*
Genitivo	nostrum, vel nostri	*P. naas, tòiest, nasc, a, e,*
Dativo	nobis	*D. nami.*
Accusativo	nos	*osuag. naas.*
Ablativo	a nobis	*Odnos. od naas.*

Tu, Pronomen personæ secundæ, numeri singularis sic declinabitur.

Nomina-

Nominativo	Tu	*I. Ti.*
Genitivo	Tui	*P. tebe, toiest, tuoi, tuoia, tuoie.*
Dativo	Tibi	*D. Tebi.*
Accusativo	Te	*O. Tebe.*
Vocativo	ò Tu	*Z. o Ti.*
Ablativo	à Te	*Odnos. od tebe.*

Pluraliter.

Nominativo	Vos	*I. Vi.*
Genitivo	Vestrum, vel vestri	*P. Vaas, vasc, vassa, vasce.*
Dativo	Vobis	*D. vami.*
Accusativo	Vos	*Os. vaas.*
Vocativo	ò Vos	*Z. ò vi.*
Ablativo	à Vobis	*Odnos. ad vaas.*

Sui, Pronomen personæ tertiæ, numeri utriusque, sic declinabitur.

Genitivo	sui	*P. sebe, toiest, suoi, suoia, suoie.*
Dativo	sibi	*D. sebi.*
Accusativo	se	*Os. sebe.*
Ablativo	à se	*Odnos. od sebe.*

Pluraliter.

Gen. sui. Dat. sibi. Acc. se. Ablat. à se.

O P O M E N A.

Mene, *Tebe*, *Sebe*, iessu i Genitivi, i Accuxativi naski; ali razliko zlamenie imadu; ier Kadsu Genitiva, tad zlamenuiu possidovanie. Kakosam stavio, i zabilixio ù recenih Genitivih: à Accusatiu neima possidovania: Vidi sestosmo rekli ù Zabilixeniu 6. broiu 3. carti 15.

Pronomina, *Hic iste*, *ille*, *ipse*, *is*, *idem*, quæ aliqua ex parte primam & secundam nominum adjectivorum declinationem imitantur, Vocativo carent; eaque sic declinantur.

N. Hic, hæc, hoc	*oui, oua, ouo.*
G. hujus	*ouoga, oue, ouoga, tò i gnegovo.*
D. huic	*ouomu, ouoi, ouomu.*
A. hunc, hanc, hoc	*ouoga, ou, ouo.*
Ab. ab hoc, hac, hoc	*Odnos. od ouoga, oue, ouoga.*

Pluraliter.

N. hi, hæ, hæc	*oui, oue, oua.*
G. horum, harum, horum	*ouih; ouizih; t. gnihoue.*
D. his	*ouim: ouizim.*

A. hos

A. hos, has, hæc *oue, i oua.*
Ab. ab his *od ouih, od ouizih.*
N. iſte, iſta, iſtud *oui, oua, ouo: tai, ta, te.*
G. iſtius. D. iſti. A. iſtum, iſtam, iſtud. A. ab iſto, ab iſta, ab iſto.

Pluraliter.

N. iſti, iſtæ, iſta. G. iſtorum, iſtarum, iſtorum. D. iſtis. A. iſtos, iſtas. iſta. A. ab iſtis.

N. Ille, illa, illud: on, ona, ono. Genit. illius. Dat. illi. A. illum, illam, illud. A. ab illo, illa, illo.

Pluraliter.

N. Illi, illæ, illa. G. illorum, illarum, illorum. D. illis. A. illos, illas, illi. A. ab illis.

N. Ipſe, ipſa, ipſum, oni, ona, ono. G. ipſius. D. ipſi. A. ipſum, ipſam, ipſum. A. ab ipſo, ipſa, ipſo.

Pluraliter.

N. Ipſi, ipſæ, ipſa. G. ipſorum, ipſarum, ipſorum. D. ipſis. A. ipſos, ipſas, ipſa. A. ab ipſis.

N. Is, ea, id, on, ona, ono. G. ejus. D. ei. A. eum, eam, id. A. ab eo, ea, eo.

Pluraliter.

N. ii, eæ, ea, G. eorum, earum, eorum. D. eis, vel iis. A. eos, eas, ea. A. ab eis, vel iis.

N. Idem, eadem, idem on iſti, ona iſta, ono iſto. Gen. ejuſdem. D. eidem. A. eumdem, eandem, idem. A. ab eodem, eadem, eodem.

Pluraliter.

N. iidem, eædem, eadem. G. eorundem, earundem, eorundem. D. eiſdem, vel iiſdem. A. eoſdem, eaſdem, eadem. A. ab eiſdem, vel iiſdem.

Pronomina Derivativa.

Meus, mea, meum, tuus, tua, tuum, ſuus, ſua, ſuam, noſter, noſtra, noſtrum, Veſter, veſtra, veſtrum, prighibaiuſe, Kakono imena Genitiva aliti adjectiva paruoga, i drugoga prighibania.

N. meus, mea, meum: moi, moia, moie. Gen. mei, meæ, mei. D. meo, meæ, meo. A. meum, meam, meum. V. ò mi, a, m. A. à meo, mea, meo.

Pluraliter.

N. mei, meæ, mea. G. meorum, mearum, meorum. Dat. meis. A. meos, meas, mea. V. ò mei, meæ, mea. A. à meis.

Tuus

Tuus, tua, tuum	*tuoi, tuoia, tuoie.*
Suus, ſua, ſuum	*ſuoi, ſuoia, ſuoie.*
Noſter, noſtra, noſtrum	*naſc, a, e.*
Veſter, veſtra, veſtrum	*Vaſc, a, e.*

Tuus, ſuus, veſter, neimaiu Vocativa: ali ima *noſter*, *ò noſter, noſtra, noſtrum.*

Noſtras, & Veſtras Pronomina adiectiva, omnis Generis, declinantur, Kakono imena adiectiva tertiæ declinationis.

Noſtras, noſtratis	*naſcki, ka, ko.*
Veſtras, veſtratis	*Vaſcki, ka, ko.*

To ieſt od naſcega, i vaſcega dila, Miſta, naroda, i zakona &c.

Noſtras, ima Vocatiuu, ò noſtras: ali *Veſtras* neimaga.

Provocabulum ſive pronomen Relativum *qui, quæ, quod* ſic declinabitur.

N. qui, quæ, quod	*Koi, ka, koie.*
G. cujus	*Koga, koio koga, cigou, cigova, o*
D. cui	*Komu, Koioi, Komu.*
A. quem, quam, quod	*Koga, Koiu, Koie*
A. à quo, vel qui: à qua vel qui, à quo vel qui	*od Koga, od Koie, Koga.*

Pluraliter.

N. qui, quæ, quæ	*Koii, Kie, Koia.*
G. quorum, quarum, quorum	*Koib, Koizib.*
D. queis, vel quibus	*Koim, Koizim.*
A. quos, quas, quæ	*Koie, i Koia*
A. queis, vel quibus	*od Koib, od Koizib.*

Quis, provocabulum ſive pronomen interrogativum ſive infinitum, ſic declinatur, ut ſupra *qui*;

Quis? quæ? quod? quid? *Koi? Koia? Koie?* verbi gratia *Cujus eſt liber? cujus eſt epiſtola?*

Ablatiuu *qui*, ieſt ſuakoga plemena, i gnimſe xluximo pritiſnuuſcimu priſtavak *cum*; *KaKono; quicum ibis? ib' tecum. S'Kimcheſi ichi? ſtobomchu ichi* &c.

Saſtauglena od imena *quis* Kad pritiçe.

Quiſnam? quænam? quodnam, quidnam	*tko iggda? Koia, Koie?*
Quiſpiam, quæpiam, quodpiam, quidpiam	*Niki, nika, ko.*

Quiſquam;

Quisquam; quæquam, quod- quam, vel quidquam *Niki, a, o.*

Quisque, quæque, quodque vel quidque *suaki, ka, ko.*

Quisquis, quæque, quodquod, vel quidquid. *suaki, Koigodin, a, o.*

Pluraliter.

Quiqui, quæquæ; quæque: quorum quorum: quibus quibus &c.

Sastauglena od imena *quis*, Kad slidi.

Aliquis, aliqua, aliquod, vel aliquid *niki, a, o.*

Ecquis? ecqua, vel ecque, ecquod vel ecquid *ieda Koi, Koia? Koie?*

Nequis, nequa, nequod vel nequid *Dà nebi Koi, Koia, Koie.*

Siquis, siqua, siquod vel siquid *Ako Koi, Koia, Koie.*

Suastauglena od imena *qui*.

Quicunque, quæcumque, quodcumque *Kogodi, tò iest, suaki Koi, a, o.*

Quidam, quædam; quoddam, vel quiddam *Niki, a, o.*

Quilibet, quælibet, quodlibet, vel quidlibet *Koimu drago, Koia, Koie.*

Quivis, quævis, quodvis, vel quidvis *Koi ochesc, Koia ochesc, &c.*

Nika, od suarhu reçenih opet sostaugliause:

Unusquisque, unaquæque, unumquodque, vel unumquidque *suaki, a, o.*

Ecquisnam? ecquænam? ecquodnam, vel ecquidam? *Koi iggda, a, e.*

OPOMENA.

Ta sastauglena od *quis*, *illi*, *qui*, prighibause, Kakonoti *quis*; à ù suih caxiovah prilagai ono sèlo pritiçe, ili slidi: ili, i pritiçe i slidi, *budi prilika*; *cujus*: pak: *cujusnam*; Cui. *Cuinam*, ono *nam*, mechi pò suih çaxih, &c.

CAPUT QUARTUM.

Verborum Conjugatio.

Verbi *Sum*, Conjugatio.

SUm, Verbum ſubſtantivum; modi indicativi; temporis præſentis numeri ſingularis, perſonæ primæ, ſic declinabitur.

Indicativi modi tempus præſens
Ukazaiuchega naçina vrime ſadagnie.

ſum,	*ia ieſſam.*
es,	*ti ieſſi.*
eſt,	*on ieſt.*
Pluraliter.	
ſumus	*mi ieſmo.*
eſtis	*vi ieſte.*
ſunt	*oni ieſſu.*
Præteritum imperfectum.	
eram	*ia biah.*
eras	*ti biaſce.*
erat	*on biaſce.*
Pluraliter.	
eramus	*mi biahmo.*
eratis	*vi biahte.*
erant	*oni biahu.*
Præteritum perfectum.	
fui	*ia bih, i bioſſam.*
fuiſti	*ti bi, i bioſſi.*
fuit	*on bi, i bioe.*
Pluraliter.	
fuimus	*mi biſmo, i biliſme.*
fuiſtis	*vi biſte, i biliſte.*
fuerunt, vel fuere	*oni biſce, i biliſſu.*
Præteritum pluſquam perfectum.	
fueram	*ia biah bio.*
fueras	*ti biaſce bio.*
fuerat	*on biaſce bio.*

Plu-

Pluraliter.

fueramus	*mi biahmo bili.*
fueratis	*vi biathe bili.*
fuerant	*oni biahu bili.*

Futurum.

erò	*iachu bit.*
eris	*tiches bit.*
erit	*onche bit.*

Pluraliter.

erimus	*michemo bit.*
eritis	*vichètè bit.*
erunt	*onichè bit.*

Imperativi modi tempus præsens.

ès, vel esto	*budi ti.*
sit	*nèka bude on.*

Pluraliter.

simus	*budimo mi.*
este, vel estote	*budite vi.*
sint	*neka budu oni.*

Futurum.

esto tu, vel eris	*bitoches ti.*
esto ille, vel erit	*nekatoche bit on.*

Pluraliter.

estote, vel eritis	*bitochete vi.*
sunto, vel erunt	*nekatoche bit oni.*

Optativi modi tempus præsens, & præteritum imperfectum.

Utinam essem	*Boghi hottio da ia iessam, i da biah.*
utinam esses	*Boghi bottio da ti iessi, i da biasce.*
Utinam esset	*Boghi hottio da on icst, i da biasce.*

Pluraliter.

Utinam essemus	*Boghi bottio da imi iessamo, i da biahmo.*
utinam essetis	*Bohbi bottio da vi ieste, i da biahte.*
utinam essent	*Boghi hottio oni iessu i biahu.*

Præteritum perfectum.

Utinam fuerim	*Boghi botio da ia bih, i biossam.*
utinam fueris	*Bogh i botio da ti bi, i biossi.*
utinam fuerit	*Boghi botio da on bi i bioie*

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam fuissem	*Boghi hottio da ia biiah bio.*

uti-

utinam fuisses	*Boghi bottio da ti biiasce bio.*
utinam fuisset	*Boghi bottio da on biasce bio.*
Pluraliter.	
Utinam fuissemus	*Boghi bottio da mi biiahmo bili.*
utinam fuissetis	*Boghi bottio da vi biiabite bili.*
utinam fuissent	*Boghi bottio da oni biiahu bili.*
Futurum.	
Utinam sim	*Boghi bottio dachbu bit: ili: da mie bit.*
utinam sis	*Boghi bottio daches ti bit, il dattie bit.*
utinam sit	*Boghi bottio dache on bit, ili; damue bit.*
Pluraliter.	
Utinam simus	*Boghi bottio dachemo bit: ili: danamie bit.*
utinam sitis	*Boghi bottio dachete vi bit: davamie bit.*
utinam sint	*Boghi bottio dache oni bit; daiimio bit.*

Utinam.

Ovi adverbiò *utinam*, zlamenuie xegliu, aliti poxiudu; i nascKise tomaci ovaKo: Utinam: *Bogh i gottio: abda.*

Admonitio pro modo Conjunctivo.

V naçina sastaugliaiuchega vexesse 's'verbom dilak, ali riçcza *Cum*; Koga doisto naşçi Poçimaoczi malo razume KaKossam ia veche putah poznao, i proçinio, zato oudega tomaçin za vechiu lasnost KoliKo mogu Krache.

Zaisto i ia ispovidam, da dilaK *Cum* zlamenue vrime, i razliKost vrimenah; nisșta nemagne u naçina Conjunctivoga, aliti sastaugliaiuchega zlamenuie *razlog* datti od Koiegodi stuari, KaKo nà priliKu rechausci, *Deus est amandus*, *cum sit justus*; ubi *ratio*, cur Deus sit amandus, est, *qui est justus*.

Kad *Cum*, zlamenue vrime; udarasse, i pogagiasse s' dilkom *quando*.

Cum)
Quando) —— *Kad.* Cum *venerint*, &c.

Kadli *Cum* zlamenue *razlog* datti od stuari, tomaçisse ovaKo.

Pazi

Pazi dobro sctose ou de govori

CUM) KAD, BUDUCHIDA, BUDUCHI.

(sad tò *Kad* razlog daie)

Exempla.

Jer me biesc, Kad sam dobar?
Jer me biesc, buduchi da iessa ia dobar?
Jer me biesc, buduchi iadobar?
) *Cur me cædis: cum sim bonus.*

Zascto ti Nevisc.
Kadsi podoban?
Buduchi dassi podoban?
Buduchi podoban?
) *Cur non studes, cum sis habilis*

Cum sit Dominus omnium.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum sim, *Kad ia iessam: buduchuda ia iessam: ia buduchi.*

Cum sis, *Kad ti iessi: buduchida ti iessi: ti buduchi.*

Cum sit, *Kad on iest: buduchida on iest: on buduchi.*

Pluraliter.

cum simus, *Kad mi iesmo: buduchida mi iesmo: mi buduchi.*

cum sitis, *Kad vi ieste: buduchida vi ieste: vi buduchi.*

cum sint, *Kad oni iessu: buduchi da oni iessu: omi buduchi..*

Præteritum imperfectum.

Cum essem, *Kad ia biahi buduchi da ia biah: ia buduchi: iabih bio.*

cum esses, *Kad ti biasce: buduchida ti biasce: ti buduchi: tibi bio.*

cum esset, *Kadon biasce: buduchida on biasce: on buduchi onbi bio.*

Pluraliter.

Cum essemus, *Kad mi biahmo: buduchida mi biahmo: mi buduchi: mi bismo bili.*

cum essetis, *Kad vi biahte: buduchi da vi biahte: vi buduchi: vibiste bili.*

cum essent, *Kad oni biahu: buduchi da oni biahu: oni buduchi: onibi bili.*

Præ-

Præteritum perfectum.

cum fuerim, *Kad ia bih, i biossam: buduchi da ia bih, i biossam: i biusci.*

cum fueris, *Kad ti bi, i biossi: buduchida ti bi, i biossi: ti biusti.*

cum fuerit, *Kad on bi, i bioie: buduchi da on bi, i bioie, on biusci.*

Pluraliter.

Cum fuerimus, *Kad mi bismo, i bilismo: buduchi da mi bismo, i bilismo, mi biusci.*

cum fueritis, *Kad vi biste, i biliste: buduchi da vi biste, i biliste, vi biusci.*

cum fuerint, *Kad oni bisce, i bilissu: buduchi da oni bisce i bilissu, oni biusci.*

Præteritum plusquam perfectum.

Cum fuissem, *Kad ia biiah bio, buduchi da ia biiah bio, ia bih biobio.*

cum fuisses, *kad ti biasce bio, buduchi da ti biasce bio, tibi biobio.*

cum fuisset, *Kad on biasce bio: buduchi da on biasce bio, onbi biobio.*

Pluraliter.

cum fuissemus, *Kad mi biiahmo bili, buduchi da mi biiahmo bili, mibismo bibibili.*

cum fuissetis, *Kad vi biahte bili, buduchi da vi biahte bili, vibiste bilibili.*

cum fuissent, *Kad oni biahu bili: buduchi da oni biiahu bili, onibi bilibili.*

Admonitio.

Naiposlidna strana istomaçena nascKi ù præterita imperfecta, i oude ù plusq-perfecta: *biobih: biobihbio*; uzimase vecheKrat gola i sama, to iest brez *Cum*. KaKono *essem* ia bihbio *fuissem*; iabih biobio: sed de hoc alibi dicetur.

Futurum.

cum fuero, *Kad ia budem, i uzhudem bit.*

çum fueris, *Kad ti budesc, i azhudesc bit.*

cum fuerit, *Kad on bude, i uzhude bit.*

Pluraliter.

cum fuerimus, *Kad mi budemo, i uzhudemo bit.*

cum fueritis, *Kad vi budete, uzbudete bit.*

cum fuerint, *Kad oni budu, i uzbudu bit.*

Infiniti modi tempus præsens.

Esse, *bit.*

Me esse *da ia iessam*
te esse *da ti iessi.*
illum esse *da on iest.*

Pluraliter.

Nos esse, *da mi iesmo.*
vos esse, *da vi ieste*
illos esse, *da oni iessu.*

ItaKo vaglia staugliati accusative pria rici nesuarsce-noga na,ina, lippo dò suarhe gnegove, dò futura inclusivè.

Præteritum Imperf.

esse, *bit.*

esse: *da ia biiah: da ti biiasce, da on biasce.*

Pluraliter.

esse: *da mi biiahmo: da vi biiahte: da oni biiahu.*

Præteritum perfect.

fuisse, *biohio*, &c.

fuisse: *da ia bih, i biossam: da ti bi, i biossi, da on bi, i bioie.*

Pluraliter.

fuisse; *da mi bismo, i bilismo: da vi biste, ibiliste: da oni bisce, i bilissu.*

Præterit. plusq. perf.

fuisse, *bithio*, &c.

fuisse: *da ia biiah bio: da ti biiasce bio: da on biiasce bio:*

Pluraliter.

fuisse: *da mi biiahmo bili: da vi biahte bili: da oni biiahu bili.*

Futurum.

Fore, vel futurum, am, um, esse: *imat bit: dachu ia bit, i da imam bit: dachesc ti bit, i da imasc bit: dache on bit, i da ima bit.*

Pluraliter.

Fore, vel futuros, as, ra, esse: *imat bit: dachemo bit, i da imamo bit: dachete vi bit, i da imate bit: dache oni bit, i da imadu bit.*

Futu-

Futurum præterito mistum.

Futurum, am, um, fuisse: *imat bio &c. dassam ia imao bit: dassi ti imao bit: da ie on imao bit.*

Pluraliter.

Futuros, as, a, fuisse: *imat bili: dasmo mi imali bit: daste vi imali bit: dassu on i mali bit.* De hac re alibi fusè dicam.

Participium futuri temporis.

futurus, *Koiche bit, i Koi ima bit.*
futura, *Koiache bit, i Koia ima bit.*
futurum, *Koieche bit, i Koie ima bit.*

CAPUT QUINTUM.

Prima Conjugatio.

PRima Conjugatio est, cujus secunda persona præsentis indicativi exit in *As*, & præsens infiniti in *Are*; ut, *Amo, amas, amare.*

Amo, verbum activum, modi indicativi, temporis præsentis, numeri singularis, personæ primæ, conjugationis primæ, sic declinabitur.

Ukazaiuchega nacina, vrime sadagne.

Amo,	*ia gliubim.*
amas	*ti gliubisc.*
amat	*on gliubi.*

Pluraliter.

amamus	*mi gliubime.*
amatis	*vi gliubite.*
amant	*oni gliube.*

Prossasto nesuarsceno.

amabam	*ia gliubgliah.*
amabas	*ti gliubgliasce.*
amabat	*on gliubgliasce.*

Pluraliter.

amabamus	*mi gliubgliahmo.*
amabatis	*vi gliubgliate.*
amabant	*oni gliubgliau.*

Præterit. perfectum.

amavi	*ia gliubih, i gliubiossam.*
amavisti	*ti gluibi, i gliubiossi.*
amavit	*on gliubi, i gliubioie.*

Pluraliter.

Amavimus	*mi gliubismo, i gliubilism.*
amavistis	*Vi gliubiste, i gliubiste.*
amaverunt, vel amavere	*oni gliubisce, i gliubilissu.*

Prosciasto veche nego suarsceno.

amaveram	*ia biiah gliubio.*
amaveras	*ti biiasce gliubio.*
amaverat	*on biiasce gluibio.*

Pluraliter.

amaveramus	*mi biahmo gluibili.*
amaveratis	*vi biabta gluibili.*
amaverant	*oni biiabu gluibili.*

Dosciasto.

amabo	*iachu gliubit.*
amabis	*tichesc gliubit.*
amabit	*onche gluibit.*

Pluraliter.

amabimus	*michemo gliubit.*
amabitis	*vichete gluibit.*
amabunt	*oniche gliubit.*

Zapovidaiuchega naçina vrime sadagne.

Ama, vel amato	*gliubi ti.*
amet	*neka gliubi on.*

Pluraliter.

amemus	*gliubimo mi.*
amate, vel amatore	*gliubite vi.*
ament	*neka gliube oni.*

Dosciasto.

amato vel amabis	*gliubitochese ti,*
amato vel amabit	*nekatoche gliubit on.*

Pluraliter.

Amatote, vel amabitis	*gliubitochete vi.*
amanto vel amabunt	*nekatoche gliubit oni,*

Xegliechega nacina vurime sadagne, i prosciasto nesuarsceno.

Utinam amarem (ovo *utinam* dai suakom kipu ovoga moda) *Boghi hottio da ia gliubim, i da ia gliubgliah.*

Ama-

Amares, *Bogbi bottio da ti gliubisc, i da ti gliubgliasce.*
amaret, *Bogbi bottio da on gliubi, i da on gliubgliasce.*

Pluraliter.

Utinam amaremus, *Bogbi bottio da mi gliubimo, i da mi gliubgliahmo.*
amaretis, *Bogbi bottio da vi gliubite, i da vi gliuibgliahte.*
amarent, *Bogbi bottio da oni gliube, i da oni gliubgliahu.*

Proscasto suarsceno.

utinam amaverim, *Bogbi bottio da gliubih, i dassam gliubio.*
amaveris, *Bogbi bottio da ti gliubi, i dassi ti gliuibio.*
amaverit, *Bogbi bottio da on gliubi, i daie gluibio.*

Pluraliter.

utinam amaverimus, *Bogbi bottio da mi gliubismo, i dasmo gliubili.*
amaveritis, *Bogbi bottio da vi gliubiste, i daste gliubili.*
amaverint, *Bogbi bottio, da oni gliubisce, i dassu gliubili.*

Proscasto vechenego suarsceno.

Utinam amavissem, *Bogbi bottio da ia biiah gliubio.*
amavisses, *Bogbi bottio da ti biiasce gliubio.*
amavisset, *Bogbi bottio da on bisce gliubio.*

Pluraliter, aliti vechestruko.

utinam amavissemus, *Bogbi bottio da mi biiahmo gliubili.*
amavissetis, *Bogbi bottio da vi biiahte gliubili.*
anavissent, *Bogbi bottio da oni biiabu gliubili.*

Dosciasto.

utinam amem, *Bogbi bottio dachu ia gliubit, i damie gluibit.*
ames, *Bogbi bottio daches ti gliubit, i dattie gliubit.*
amet, *Bogbi bottio dache on gliubit, i damue gliubit.*

Pluraliter.

Utinam amemus, *Bogbi bottio dachemo mi gliubit, i danamie gliubit.*
ametis, *Bogbi bottio dachete vi gliubit, i davamie gliubit.*
ament, *Bogbi bottio dache oni gliubit, i daiimie gliubit.*

Sastaugliauchega naçina vrime sadagne.

Vsuakoga Kipa onoga moda, reci cum, *slagaiuchi.*

Cum amem, *Kad ia gluibim: buduchida ia gliubim: ia gliubechi.*
ames, *Kad ti gliubisc: buduchi da ti gluibisc: tigliubechi.*
amet, *Kad on gliubi: buduchi da on gliubi: on gliubechi.*

Pluraliter.

Amemus, *Kad mi gliubimo : buduchi da mi gliubimo : mi gliubechi.*

ametis, *Kad vi gliubite : buduchi da vi gliubite : vi gliubechi.*

ament, *Kad oni gliube : buduchi da oni gliube : oni gliubechi.*

Proſcaſto neſuarſceno.

cum amarem, *Kad ia gliubgliah : buduchi da ia gliubgiah : ia gliubechi : iabih gliubio.*

amares, *Kad ti gliubgliaſce : buduchi da ti gliubgliaſce : ti gliubechi : tibi gliubio.*

amaret, *Kad on gliubgliaſce : buduchi da on gliubgliaſce : on gliubechi : onbi gliubio.*

Pluraliter.

cum amaremus, *Kad mi gliubgliahmo : buduchi da mi gliubgliahmo, mi gliubechi : mihiſmo gliubili.*

amaretis, *Kad vi gliubgliahte : buduchi da vi gliubgliahte : vi gliubechi : vibiſte gliubili.*

amarent, *Kad oni gliubgliahu : buduchi da oni gliubgliahu : oni gliubechi : onii bi gliubechi.*

Proſcaſto ſuarſceno.

Cum amaverim, *Kad ia gliubih, i gliubioſſam : buduchi da ia gliubih, i gliubioſſam, ia gliubiuſci.*

amaveris, *Kad ti gliubi, i gliubioſſi : buduchi da ti gliabi, i gliubioſci : ti glaibiuſci.*

amaverit, *Kad on gliubi i gliubioie : buduchi da engliubi i gluibioie : on gliubiuſci.*

Pluraliter.

Amaverimus, *Kad mi gliubiſmo, i gliubiliſmo : buduchi da mi gliubiſmo, i gliubiſmo : mi gliubiuſci.*

amaveritis, *Kad vi giubiſte, i gliubiliſte : buduchi da vi gliubiſte, i gluibiliſte : vi gliubiuſci.*

amaverint, *Kad oni gliubiſce, i gliubiliſſu : buduchi da oni gliubiſce, i gliubiliſu : oni gliubiuſci.*

Proſcaſto veche nego ſuarſceno.

Cum amaviſſem, *Kad ia biiah gliubio : buduchi da ia biiah gliubio : ia bih bio gluibio.*

amaviſſetis, *Kad ti biſe gliubio : buduchi da ti biaſce gliubio, biobi gliubio ti.*

Amaviſſet, *Kad on biaſce gliubio, buduchi da on bioſce kliubio, biobi on gliubio.*

Plu-

Pluraliter.

Amavissemus, *Kad mi biahmo gluibili, buduchi da mi biahmo gliubili: mibismo bili gliubili.*
amavissetis, *Kad vi biaihte gliubili, buduchi da vi biahte gliubili, vibiste bili gliubili.*
amavissent, *Kad oni biabu gluibili, buduchi da oni biiabu gliubili, onibibili gliubili.*

Doscasto.

Cum amavero, *Kad ia uzgluibim, i uzbudem gliubit.*
amaveris, *Kad ti uzgliubisc, i uzbudesc gliubit.*
amaverit, *Kad on uzgliubi, i uzbude gliubit.*

Pluraliter.

Amaverimus, *Kad mi uzgliubimo, i uzbudemo gliubit.*
amaveritis, *Kad vi uzgliubite, i uzbudete gluibit.*
amaverint, *Kad oni uzgliube, i uzbudu gliubit.*

Nesuarscenoga naçina vrime sadagne.

Amare, *gliubit.*

Me amare,	*da ia gliubim.*
te mare	*da ti gliubisc.*
illum amare,	*da on gliubi.*

Pluraliter.

nos amare	*da mi gliubimo.*
vos amare	*da vi gliubite.*
illos amare.	*da oni gliube.*

Sic per totum hunc modum.

Proscasto nesuarsceno.

Amare, *glinbit.*

Amare, *da gliubgliah, da ti gliubgliasce, da on gliubgliasce.*

Pluraliter.

Amare, *gliubgliahmo, vi gliubgliate, oni gliubgliahu.*

Proscasto svarsceno.

Amavisse, *da ia gliubih, i gliubiossam: da ti gliubi, i gliubiossi: da on gliubi, i gliubioie.*

Pluraliter.

Amavisse, *da mi gliubismo, i giubilismo; da vi gliubiste, i gliubiliste, da oni gliubisce, i gliubilisu.*

Proscasto vechenego suarsceno.

Amavisse, *Bit gliubio, da ia biah glinbio: da ti biasce gliabio: da on biasce gliubio.*

Pluraliter.

Amavisse, *Bit gliubio da mi biahmo gliubili: da vi biahte gliubili da oni biahu gliubili.*

Dossasto.

Amaturum, am, rum, esse, *imat gliubit: dachu gliubit, i da imam gliubit: dachesc gliubit, i da imasc gliubit: dache gliubit, i da ima gliubit.*

Pluraliter.

Amaturos, ras, ra, esse, *imat bit: dachemo mi gliubit: i da imamo gliubit: dachete gliubit, i da imate gliubit: dache gliubit, i da imadu gliubit.*

Doscasto proscastomu smissano.

Amaturum, ram, rum, fuisse: *imat gliubio, dassam ia imao gliubit: dassi ti imao gliubit, daie on imao gliubit.*

Pluraliter.

Amaturos, ras, ra, fuisse: *imat gliubilit: dasmo mi imali gliubit: daste vi imali gliubit: dassu oni imali gliubit.*

Gerundia.

Amandi	*Giubglenia.* *Gliubit.*
Amando	*Gliubitse.* *Gliubechi.*
Amandum	*Gliubit; zà gliubit.* *Nà gliubglenie.* *Gliubitse; za gliubitse.*

Supina.

Amatum	*Gliubit, za gliubit.* *Nà gliubglenie.*
Amatu	*Od gliubglenia.* *Bit gliubglen: gliubitse.* *Dasse gliubi.*

Participia declinationis activæ, præsentis, & imperfecti.

Amans, tis,	*Gliubechi, koi gliubi, i gliubgliasce.* *Gliubecha, koia gliubi, i gliubgliasce.* *Gliubeche, koie gliubi, i gliubgliasce.*

Futurum Dossasto.

Amaturus, *Koiche gliubit, i koi ima gliubit.*
Amatura, *Koiache gliubit, i koia ima gliubit,*
Amaturum, *Koieche gliubit, i koie ima gliubit.*

Admo-

Admonitio ad loquendum per infinitum.

Koii xele besſidit pò *Infinitiuu*, neka bilixe dobro ovo ponukovanie: sćto dakle mi reçemo naſcki pò *Indicatiuu*; ti velis da ia gliubim: *tu dici quod ego amo*, &c. ovako ſe reçe ſpò *Infinitu: tu dicis me amare*. Ettoti exempla, po obadua moda, ter vidi Kakoſe pogagiau.

Pò indicatiuu.

Da ia	*quod ego.*
dati ti	*quod tu.*
da on	*quod ille.*

Pò infinitu.

Da ia	*me.*
da ti	*te.*
da on	*illum.*

Pò indicatiuu.

Da mi	*quod nos.*
da vi	*quod vos.*
da oni	*quod illi.*

Pò infinitu.

Da mi	*nos.*
da vi	*vos.*
da oni	*illos.*

Petrum, da Petar. *Paulum*, da Pavao, *Luciam*, da Lucia &c.

Imaſe znatti da ovi mod oche *Accuſatiuu*; ut alibi.

Admonitio ad loquendum per participium futuri temporis.

Participia doſſaſtoga vrimena, ut *amaturus*, *docturus* &c. dui ſtuari ù ſebi imadu; parvo; ieſſu vrimena *doſſaſtoga*, kakoie oçito ù ovoi riçi *koiche gliubit*. Drugo ova participia imadu ù ſebi *po tribu*, aliti *duçxnoſt* ſtuari, Koiaſe ima çinit: tò ieſt da ie, potriba, daie priſtoino, da ie Koriſno, i prikladno tu ſtuar çiniti; Kakoſmo reckli i naſcki: *Koi ima gliubit*. Kad zlamenue ovo participio tu *potribu*, aliti *duxnoſt*; ùdaraſſe s'onom riçiu *debeo*, *debes* &c.

Imam gliubit	*debeo amare, debes, debet.* *amaturus ſum, es, eſt.*
Imamo gliubit	*debemus amare.* *amaturi ſumus.*

Ama-

Amaturus eram / *Debebam amare* — (imadiah gliubit.
Amaturus fui / *Debui amare* — (Imaoſſam gliubit.

I takoſe prighiba po Kipih, i broiih, &c.

Dono, as, avi, atum, *darouati*
Commendo, as, avi, atum, *faliti*, *priporuçit*.
Honoro, as, avi, atum, *ſctovabi*.
Mando, as, avi, atum, *narediti zapovidit*.
Veto, vetas, vetui, vetitum, *zabraniti*.

Reçena verba, i druga veoma mnoga slagaiuſe po verbu *Amo*, *amas*, &c.

Amor, Verbum paſſivum, ſic declinabitur.

Ukazaiuchega naçina vrime ſadagne.

Amor — *iaſſe gliubim*.
amaris vel amare, — *tiſſe gliubiſc*.
amatur, — *onſe gliubi*,

Pluraliter.

Amamur — *miſe gliubimo*.
amamini — *viſſe gliubite*.
amantur — *oniſſe gliube*.

Proſcaſto neſuarſceno.

Amabar — *iaſſe gliubgliah*.
amabaris vel amabare, — *tiſſe gliubgliaſce*.
amabatur — *onſe gliubgliaſce*.

Pluraliter.

Amabamur — *miſſe gliubgliahmo*.
amabamini — *viſſe gliubgliahte*.
amabantur — *oniſſe gliub gliahu*.

Proſcaſto ſuarſceno.

Amatus, amata, amatum, ſum, vel fui, — *iaſſe gliubih, i gliubioſſamſe*.
amatus, ta, tum, es, vel fuiſti — *tiſſe gliubi, i gliubioſſiſſe*.
amatus, ta, tum eſt, vel fuit, — *onſe gliubi, i gliubioſſeie*.

Pluraliter.

Amati, amatæ, amata ſumus, vel fuimus, *miſſe gliubiſmo, gliubiliſmoſe*.
amati, tæ, ta, eſtis, vel fuiſtis, *viſſe gliubiſte: i gliubiliſteſſe*.

amati,

amati, tæ, ta, sunt, fuerunt, vel fuere *onisse gliubiſce, i gliubilissusse.*

Proscasto veche nego suarsceno.

Amatus, ta, tum, eram vel fueram, *iasse biiab gliubio.*

amatus, ta, tum eras, vel fueras, *tisse biasce gliubio.*

amatus, ta, tum, erat, vel fuerat, *onse biiasce gliubio.*

Pluraliter.

amati, tæ, ta, eramus, vel fueramus, *misse biiabmo gliubili.*

amati, tæ, ta, eratis, vel fueratis, *visse biiabte gliubili.*

amati, tæ, ta erant, vel fuerant, *onisse biiabu gliubili.*

Admonitio.

Nissam hottio broiiti sua plemena, *verbi gratia, amatus, ta, tum,* ierbi dugo bilo, tò more suak i odsebe znatti. Drugo. tomaçisse i ovako.

Præterit. perfecto, i plusq. perf.

Amatus, ta, tum sum vel fui, *ia giubglen bih, i biossam.*

Amatus, ta, tum, eram, vel fueram, *ia giubglen biah bio.*

Dobroie i tako, i tako; ali neka poçimaoci darxe Kakossam iztomacio, dasse nebi smeli.

Doscasto.

Amabor *iacusse gliubit.*

amaberis, vel amabere *tichesçse gliubit.*

amabitur. *onchese gliubit.*

Pluraliter.

amabimur *michemose gliubit.*

amabimini *vichetese gliubit.*

amabuntur *oniçhese gliubit.*

Zapovidaiuchega naçina, vurime sadagne.

Amare, vel amator *gliubisse ti.*

ametur. *nekasse gliubi on.*

Pluraliter.

Amemur *gliubismose mi.*

amamini, vel amaminor *gliubitesse vi.*

amentur *nekasse gliube oni.*

Doscasto

Doſcaſto.

amator tu, amaberis, vel *gliubitochesſcſe ti.*
amabere,
amator, vel amabitur ille, *nekatochese gliubit on.*

Pluraliter.

amaminor, vel amabimini *gliubitichese vi.*
amantor, vel amabuntur *nekachese gliubit oni.*

Xegliechega naçina vrime ſadagne, i proſcaſto neſuarſceno.

Utinam amarer, *Boghi bottio daſe ia gliubim, i daſe gliubgliah.*
Amareris, vel amarere, *Boghi bottio daſe ti gliubiſc, i daſe ti gliubgliaſce.*
amaretur, *Boghi bottio daſe on gliubi, i daſe gliubgliaſce.*

Pluraliter.

Utinam amaremur, *Boghi bottio daſe mi gliubimo, i daſe gliubgliahmo.*
amaremini, *Boghi bottio daſe vi gliubite, i daſe vi gluibgliahte.*
amarentur, *Boghi bottio daſe oni gliube, i daſſe gliubgliabu.*

Proſcaſto ſuarſceno.

utinam amatus, ta, tum ſim, vel fuerim, *Boghi bottio daſe ia gliubih, i daſſamſe gliubio.*
amatus, ta, tum, ſis vel fueris, *Boghi bottio daſe ti gliubi, i daſiſe gliubio.*
amatus, ta, tum ſit vel fuerit, *Boghi bottio daſe on gliubi, i daſſeie gliubio.*

Pluraliter.

Utinam amati, tæ, ta, ſimus, vel fuerimus: *Bog. daſe mi gliubiſmo, i gliubiliſmo ſe.*
Amati, tæ, ta, ſitis, vel fueritis. *Bog. daſe ui gliubiſte i gliubiliſteſe.*
Amati, tæ, ta, ſint, vel fuerint: *Bog. daſe oni gluibiſſe, i gliubiliſſuſe.*

Proſ. veche nego ſuar.

Utinam amatus, ta, tum eſſem, vel fuiſſem: *Boghi bottio, daſe ia biiah gliubio.*
Amatus, ta, tum, eſſes, vel fuiſſes: *B. daſe ti biaſce gliubio.*

Amatus,

Amatus, ta, tum, esset, vel fuisset. *B. dase on biiasce gliubio.*

Pluraliter.

Utinam amati, tæ, ta essemus, vel fuissemus: *B. dase mi biahmo gliubili.*

Amati, tæ, ta essetis, vel fuissetis, *B. dase vi biiahte gliubili.*

amati, tæ, ta, essent, vel fuissent. *B. dase oni biiaha gliubili.*

Dossasto.

Utinam Amer, *Bog. dachuse ia gliubit, i damissein gliubit.*

ameris, vel amere, *B. dachese ti gliubit, i datisse gliubit.*

ametur, *B. dachese on gluibit, i damussein gliubit.*

Pluraliter.

amemur, *B. dachemose mi gliubit; i danasein gliubit.*

amemini, *B. dachetese ui gliubit, i davamsein gliubit.*

amentur, *B. dachese oni gliubit, i daiimsein gliubit.*

Sastauglia iuchega naçina Vrime sadagne.

Cum amer, *Kadse ia glubim: buduchi dase ia gliubim: jase gliubechi.*

Ameris, vel amere: *Kadse ti gliubisc: buchi dase ti gliubisc: tisse gliubechi.*

ametur, *Kadse on gliubi: buduchi dase on gliubi onse gliubechi.*

Pluraliter.

Cum amemur, *Kadse mi gliubimo: buduchi dase mi gliubimo: misse gliubechi.*

Amemini, *Kadse ui gliubite: buduchi dase ui gliubite: uisse gliubechi.*

amentur, *Kadse oni gliube: buduchi dase oni gliube: onise gliubechi.*

Prof. nesuar.

Cum amarer: *Kadse ia gliubgliah: buduchi dasse ia gliubgliah: iasse gliubechi: iabise gliubio.*

amareris, vel ere: *Kadse ti gliubgliasce; buduchi dasse ti gliubgliasce; tisse gliubechi: tibi se gliubio.*

ama-

amaremur: *Kadse on gliubgliasce: buduchi dasse on gliubgliasce: onbisse gliubio.*

Pluraliter.

Cum amaremur: *Kadse mi gliubgliahmo: buchi dasse mi glub gliahmo: misse gliubechi, mibismosse gliubili.*

amaremini: *Kadse ui gliubgliahte: buduchi dasse ui gliubgliahte: visse gliubechi; uibiste gliubili.*

amarentur: *Kadse oni gliubgliahu: buchi dasse oni gliubglau: onise gliubchi: onibise gliubili.*

Prof. Suarf.

Cum amatus, ta, tum sim vel fuerim: *Kadse ia gliubi, i gliubiossamse: buducchi dase ia gliubich, i gliubiossamse: ia gliubiuscise.*

Cum amatus, ta, tum sis, vel fueris: *Kadse ti gliubi, i gliubiossisse: buducchi dase ti gliubi i gliubiossisse: tise gliubiusci*

Cum amatus, ta, tum sit, vel fuerit: *Kadse on gliubi, i gliubiossese; buduchi dase on gliubi, i gliubioscie: onse gliubiusci.*

Pluraliter.

Cum amati, tæ, ta, simus, vel fuerimus: *Kadse mi gluibismo, i gliubilismose, buduchi dase gliubismo, i gluibilismose: misе gliubiusci.*

Cum amati, tæ, ta sitis, vel fueritis: *Kadse ui gliubiste, i glubilistese &c.*

Cum amati, tæ, ta, sint, vel fuerint: *Kadse oni gliubisce, i gliubilisuse &c.*

Cum amatus, ta, tum essem, vel fuissem, *Kadse ia biiah gliubio, buduchi dase biah gliubio: iabise bio gluibio.*

Cum amatus, ta, tum esses vel fuisses, *Kadse ti biasce gliubio, buduchi dasetti bisce gliubio, tibise bio gliubio.*

amatus, a, tum, esset, vel fuisset, *Kad on biasce gliubio, buducchi dasse on biasce giubio, onbise bio gliubio.*

Pluraliter.

Amati, tæ, ta, essemus vel fuissemus, *Kadse mi biahmo gliubili, buduchi dase mi biahmo gliubili: mibismose bili gliubili.*

amati, tæ, ta, essetis, vel fuissetis, *Kadse ui biahte gliubili, buduchi dase ui biahte gliubiti: vibistese bili gliubili.*

amati, tæ, ta, essent, vel fuissent. *Kadse oni biahu gliu-*

gliubili, buduchi daſe oni biahu gliubili, onibiſe hi-li gliubili.

Doſlaſto.

Cum amatus, ta, tum, ero vel fuero, *Kadſe ia uzgliubim: i uzbudemſe gluibiti.*

Amatus, ta, tum eris, vel fueris, *Kadſe ti uzgliubiſc, i uzbudeſcſe gliubit.*

Amatus, ta, tum erit, vel fuerit; *Kadſe on uzgtiubi, i uzbudeſe gliubit.*

Pluraliter.

Amati, tæ, ta erimus, vel fuerimus, *Kadſe mi uzgliubimo, i uzbudemoſe gliubit.*

amati, tæ, ta eritis, vel fueritis, *Kadſe ui uzgliubite, i uzbudeteſe gliubit.*

Amati, tæ, ta, erint, vel fuerint, *Kadſe oni uzgliube, i uzbuduſe gliubit.*

Neſuarſcenoga naçina vrime Sadagne.

Amari *Gliubitſe.*

Me amari; *Daſe ia gliubim.*
te amari; *daſe ti gliubiſc:*
illum amari; *daſe on gliubi.*

Pluralitet.

Nos amari; *da mi gliubimo:*
vos amari *daſe ui gliubite:*
illos amari; *daſe oni gliube.*

Proſ. neſuarſ.

Amari; *Gliubitſe.*

Amari; *daſe gliubgliab: ti: on.*

Prural.

daſe mi gliubgliahmo: ui: oni.

Proſ. Suarſ.

Bitſe *gliubio.*

amatum, tam, tum eſſe, vel fuiſſe, *baſſe ia gliubih, i gliubioſamſe, ti, on.*

Pluraliter.

amatos, tas, a eſſe vel fuiſſe, *bitſe gliubili, daſe mi gluibiſmo, i gliubiliſmoſſe, vi, oni.*

Veche nego ſuarſ.

Amatum, tam, tum eſſe, vel fuiſſe, *bitſe gliubio, daſe biiab gliubio, daſe ti biaſce gliubio, daſe on biaſce gliubio.*

Plu-

Pluraliter.

Bitse gliubili, dami, ui, oni biiabu gliubili.

Dossasto.

Amatum iri: vel amandum, amandam, amandum esse, *imatse gliubit: dachuse ia gliubit: i dase imam gliubit, dachesce ti gliubit, i dasse imasc gliubit, dachese on gliubit, i dase on ima gliubit.*

Pluraliter.

Amatum iri, vel amandum; dam, da, esse, *imatse gliubit, dachemosse mi gliubit, i dase imamo gliubit, dachesse oni gliubit, idase imadu gliubit.*

Dassasto suarscenomu smisciano.

Amandum, dam, dum, fuisse: *imatse gliubit, dassamse ia imat gliubit, dassisse ti imaa gliubit, dasseie on imao gliubit.*

Pluraliter,

Amandos, das, da, fuisse: *imatse gliubiti, dasmose mi imali gliubit, dastese ui imali gliubit, dassusse oni imali gliubit.*

Participia declinationis passivæ, præteriti perfecti & plusquam perf.

Amatus, amatum, amatum, *gliubglen: na, no, Koise iui gliubi, i gliubiosseie, i biascesse gliubio.*

Dossasto.

Amandus, da, amandum, *Koichese gliubit, i Koise ima gliubit.*

Admonitio.

Amandus sum,	*debeo amari.*
amandus es	*debes amari.*
amandus est,	*debet amari, &c.*

Amandus eram, *debebam amari* &c. *Prighibase pò praih, i pò Kipih.*

Verberor, aris, atum sum,	*bitse*
Vituperor, aris, atus sum,	*pogarditse.*
Commendor, aris, atus sum,	*falitse: priporuçitse.*
Laudor, aris, atus sum,	*falitse.*
Ligor, aris, atus sum,	*uezatse* &c.

CA-

CAPUT SEXTUM.

Secunda Conjugatio.

SEcunda Conjugatio eſt, cujus ſecunda perſona præſentis indicativi exit in es, & infinitum in *ere*: penultima producta: ut *doceo*, *doces*, *docere*.

Doceo, verbum activum, modi indicativi, temporis præſentis, numeri ſingularis, perſonæ primæ, conjugationis ſecundæ, ſic declinabitur.

Indicativi modi tempus præſens.

Doceo, *ia ucim*, *toieſt ucim drugoga*: doces, docet: Pluraliter, docemus, docetis, docent.

Præteritum imperfectum.

Docebam, *ia uçiah*: docebas, docebat.

Pluraliter.

Docebamus, docebatis, docebant.

Præteritum perfectum.

Docui, *ia uçih*, *inçioſſam*, docuiſti, docuit.

Pluraliter.

Docuimus, docuiſtis, docuerunt, vel docuere.

Præteritum pluſquam perfectum.

Docueram: *ia biah uçio*, docueras, docuerat.

Pluraliter.

Docueramus, docueratis, docuerant.

Futurum: docebo, docebis, docebit.

Pluraliter.

Docebimus, docebitis, docebunt.

Imperativi modi tempus præſens.

Doce, vel doceto, *uçi ti*, doceat.

Pluraliter.

Doceamus, docete, vel docetote: doceant.

Futurum, ſive modus mandativus.

Doceto tu vel docebis, *uçitiches ti*, doceto ille, vel docebit.

Pluraliter.

Docetote vos, vel docebitis: docento illi, vel docebunt.

Optativi modi tempus præſens, & imperf.

Utinam docerem, *Bogbi hottio da ia uçim*, *i da uçiah*: doceres, doceret.

Pluraliter.

Doceremus, doceretis, docerent.

Præteritum perfectum.

Utinam docuerim: *Boghi bottio da ia uçih, i uçiessam*, docueris, docuerit.

Pluraliter.

Docuerimus, docueritis, docuerint.

Præterit. plusquam perfectum.

Utinam docuissem. *Bogbi bottio da ia biah uçio*, docuisses, docuisset.

Pluraliter.

Docuissemus, docuissetis, docuissent.

Futurum: utinam doceam, *Bogbi bottio dachu ia uçit, i damie uçit*, doceas, doceat.

Pluraliter.

Doceamus, doceatis, doceant.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum doceam: *Kad ia uçim: buduchi da ia uçim: ia uçechi:* doceas, doceat.

Pluraliter.

Doceamus, doceatis, doceant.

Præteritum imperf.

Cum docerem: *Kad ia uçiah, buduchi da uçiah: ia ucechi: iabih uçio:* doceres, doceret.

Pluraliter.

Doceremus, doceretis, docerent.

Præteritum perf.

Cum docuerim: *Kad ia uçih, i uçiossam: buduchi da ia uçih i uçiossam*, docueris, docuerit.

Pluraliter.

Docuerimus, docueris, docuerit.

Præteritum plusq. perf.

Cum docuissem: *Kad ia biiab uçio; buduchi da ia biiab uçio iabih bio uçio*. Docuisses, docuisset.

Pluraliter.

Docuissemus, docuissetis, docuissent.

Futurum.

Cum docuero, docueris, docuerit.

Pluraliter.

Cum docuerimus: *Kad uzuçimo, i uzbudemo uçit:* docueritis, docuerint.

Infi-

Infiniti modi tempus præsens.

Docere: *uçit: da ia uçim: da ti uçisc: da on uçi.*

Pluraliter.

Docere: *uçit: da mi uçimo, vi, oni.*

Præteritum imperfectum.

Docere: *uçit: da uçiah: da ti uçiasse: da on uçiasce: da mi, vi, oni* &c.

Præteritum pærf.

Docuisse, *bit uçio: da ia uçih, i uçiossam: da ti uçi, i uçiossi da on uçi, i uçioieie.*

Pluraliter.

Bit uçio: dami uçismo, vi oni.

Præteritum plusquam perfectum.

Docuisse: *bit uçio: da ia biiah uçio: da ti biiasce uçio, da on biasce uçio.*

Pluraliter. *Mi, vi, oni.*

Futurum.

Docturum, tam, um: *imat uçit: dacbu ia uçit, i da imam uçit: duches ti uçit, i da imasc uçit: dacbe on uçit, i da ima ucil, mi, vi, oni.*

Futurum præterito mistum.

Docturum, am, um, fuisse: *imat uçio: dassam ia imao uçit: dassi ti, imao uçit: daie on imao uçit: dasmo mi imali uçit: daste vi imali uçit: dassu oni imali uçit.*

Gerundia.

Docendi (*uçenia. uçit. uçitse.*

Docendo (*ucechi. ucechisse.*

Docendum (*ucit, zauçit. nà nauçenie. uçitse, za uçitse.*

Supina.

Doctum (*uçit, za uçit. nà nauçenie.*

Doctu (*od uçcnia. bit uçen, uçitse. dasse uçi.*

Participia declinationis activæ præs. & imperfecti.

Docens, tis	*uçechi, koi uçi, i uçiasce.*
	uçechia, koiia uçi, i uçiasce.
	uçechc, koie uçi, i uçiasce.

Futurum.

Docturus,	*Koiiche* uçit, *i koi ima uçit.*
Doctura,	*Koiiache uçit, i koia ima uçit.*
Docturum,	*Koieche uçii, i koie ima uçit.*
Habeo, es, hui itum,	*imat.*
Impleo, es; evi, etum,	*napunit.*
Moneo, es, nui, itum,	*opomignat.*
Moveo, es vi, otum,	*ganut.*
Teneo, es, nui, entum,	*darxat.*

OPOMENA.

Mnogokratse Poçimaoci varaiu ù ovomu Verbu *doceo*; ierga oni obiçiaiu uzimat ovako: uçim, toiest primam nauk, nastoiim nà nauk: zato nekaiim Dobor mesctar kaxe, dache ovo Verbo rechi: *ia uçim, toicst: uçim druggoga*, aliti *mestruem*.

Doceor, Verbum passivum sic declinabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

Doceor, *iasse uçim*, doceris, docere, docetur.

Pluraliter.

Docemur, docemini, docentur.

Præter. imperfectum.

Docebar, *iasse uçiab*, docebaris, vel docebare, docebatur.

Pluraliter.

Docebamur, docebamini, docebantur.

Præt. perfectum.

Doctus, a, m. sum, vel fui, *iasse uçih, i uçiossamse*. Doctus, a, um es, vel fuisti: Doctus, a, um est, vel fuit.

Pluraliter.

Docti, æ, cta, sumus, vel fuimus. Docti, æ, a, estis, vel fuistis. Docti, æ, a, sunt, fuerunt, vel fuere.

Præt. plusquam perfectum.

Doctus, a, um, eram vel fueram, *iasse biiah uçio:* Doctus, a, um, eras vel fueras. Doctus, a, um, erat vel fuerat.

Pluraliter.

Docti, doctæ, docta eramus, vel fueramus, docti, æ, a, eratis vel fueratis, docti, æ, a, erant, vel fuerant.

Futu-

Futurum.

Docebor, *iacbusse uçit*, doceberis vel docebere, docebitur.

Pluraliter.

Docebimur, docebimini, docebuntur.

Imperativi modi tempus præsens.

Docere, vel docetor tu, *ucisse ti*, doceatur ille, nekasse uci on.

Pluraliter.

Doceamur, *uçimose mi*. Docemini, vel doceminor, doceantur.

Futurum.

Docebor tu, doceberis, vel docebere, *uçitochesoseti*. Docetor ille vel docebitur, *nekatochesse uçit on*.

Pluraliter.

Doceminor, vel docebimini, docentor vel docebuntur.

Optativi modi tempus præsens, & imperf.

Utinam docerer, docereris, vel docerere, doceretur.

Pluraliter.

Doceremur, doceremini, docerentur. *Bogbi hottio dusso oni uçe, i dase uçiahu*.

Præter. perfectum.

Utinam doctus, a, um sim vel fuerim. *Bogbi hottio dasse ia uçih, i dassamse uçio*, doctus, a, um sis vel fueris. Doctus, a, um sit vel fuerit.

Pluraliter.

Docti, æ, a, simus, vel fuerimus. docti, æ, a, sitis vel fueritis. docti, æ, a, sint vel fuerint.

Præt. plusquam perf.

Utinam doctus, a, um, essem, vel fuissem. *Bogbi hottio dase ia biiah uçio:* doctus, a, um, esses vel fuisses. doctus, a, um, esset, vel fuisset.

Pluraliter.

Docti, æ, a, essemus vel fuissemus; docti, æ, a, essetis vel fuissetis. docti, æ, a, essent vel fuissent.

Futurum.

Utinam docear, *B. dachusse ia uçit, ili damisse uçit*, docearis, vel doceare; doceatur.

Pluraliter.

Doceamur, doceamini, doceantur.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum docear. *Kadse ia uçim, buducbi dase ia uçim: iase uçechi*, docearis, vel doceare, doceatur.

Pluraliter.

Doceamur, doceamini, doceantur.

Præteritum imperf.

Cum docerer, *Kadſe ia uçiah, buduchbi daſe ia uçiah, iaſſe uçechi, iabihſe uçio*, docereris vel docerere, & doceretur.

Pluraliter.

Doceremur, doceremini, docerentur.

Præteritum perf.

Cum ego doctus, a, um, ſim vel fuerim. *Kadſe ia ucih, i uçioſſamſe, buduchbi daſſe ia uçih, i uçioſſamſe* &c. Doctus, a, um ſis, vel fueris. doctus, a, um ſit vel fuerit.

Pluraliter.

Docti, æ, a, ſimus vel fuerimus, docti, æ, a, ſitis vel fueritis. docti, æ, a, ſint vel fuerint.

Præt. pluſquam perf.

Cum doctus, a, um eſſe vel fuiſſem. *Kadſe ia biiah uçio, buduchbi daſe ia biiah uçio: iabihſe bio uçio*. doctus, a, um eſſes vel fuiſſes: doctus, a, um eſſet, vel fuiſſet.

Pluraliter

Docti, æ, a, eſſemus vel fuiſſemus. docti, æ, a, eſſetis vel fuiſſetis. docti, æ, a, eſſent vel fuiſſent.

Futurum.

Cum doctus, a, um, ero, vel fuero. doctus, a, um eris vel fueris. doctus, a, um, erit vel fuerit.

Pluraliter.

Docti, æ, a, erimus vel fuerimus. docti, æ, a, eritis vel fueritis. docti, æ, a, erunt vel fuerint.

Infiniti modi tempus præſens.

Doceri, *uçitſe*.

Daſe ia uçim: daſe ti uçiſc, daſe mi uçimo daſe vi ucite &c.

Præt. imperf.

Doceri: *uçitſe: daſe ia uçiiah: ti, on, mi, vi, oni*.

Præteritum perf.

Doctum, am, um, eſſe voluiſſe. *bitſe uçio: daſe ia uçih, i uçioſſamſe: daſe uçi, i uçioſſiſe, da on* &c.

Pluraliter.

Bitſe uçili: daſe uçiſmo, i uçiliſmoſe mi, vi, oni.

Præt. pluſquam perf.

Doctum, am, um, eſſe vel fuiſſe: *bitſe uçio: daſe ia biiah uçio: ti, on*.

Plura-

Pluraliter.

Doctos, as, a, esse vel fuisse; *bitse uçili: dase mi biiahmo uçili: da se vi biiahte uçili: dase oni biiahu uçili.*

Futurum.

Doctum iri: vel docendum, am, um, esse, *imatse uçit: dachuse ia uçit: i dase imam uçit, dacheste ti uçit: dachçse on uçit &c.*

Pluraliter.

Doctum iri, vel docendos; as, a, esse: *imaçse uçit: dachemose mi uçit,* &c. *dachetese vi uçit: dachese oni uçit,* &c.

Futurum præterito mistum.

Docendum, am, um, fuisse: *imatse ucit: dassamse ia imao uçit: dassisie ti imao uçit: dase on imao uçit.*

Pluraliter.

Amandos, as, a fuisse *imatse uçili: dasmose mi imali uçit: dastese vi imali uçit: dassusse oni imali uçit.*

Participia declinationis passivæ.

Præteriti perf. & plusquam perf.

Doctus, docta, doctum, *uçen, uçena, uçeno: Koisse, Koiasse, Koiesse iur uçi, i uçiiosseie, i biiasçese uçio.*

Futuri.

Docendus, docenda, docendum: *Koichese, Koiachese Koiechesse uçit, i imasse uçit.*

Habeor, eris, itus sum, *imatse &c.*
Impleor, eris, etus sum, *napunitse.*
Moneor, eris, itus sum, *opomignatse.*
Moveor, eris, itus sum, *ganutse.*
Teneor, aris, atus sum, *darxiatse* &c.

CAPUT SEPIMUM.

Tertia Conjugatio.

TErtia Conjugatio est, cujus secunda persona præsentis indicativi exit in *is*, breve, & infinitum in *ere*: penultima correpta: ut *lego, legis, legere.*

Lego, verbum activum, modi indicativi, temporis

præſentis, numeri ſingularis, perſonæ primæ, conjugationis tertiæ, ſic declinabitur.

Indicativi modi tempus præſens.

Lego, *ia ſctiem*, legis, legit:

Pluraliter.

Legimus, legitis, legunt.

Præteritum imperfectum.

legebam, legebas, legebat.

Pluraliter.

legebamus, legebatis, legebant,

Præteritum perfectum.

legi, legiſti, legit.

Pluraliter.

Legimus, legiſtis, legerunt vel legere.

Præteritum plusquam perfectum.

legeram, legeras, legerat.

Pluraliter.

Legeramus, legeratis, legerant.

Futurum.

Legam, leges, leget.

Pluraliter.

Legemus, legetis, legent.

Imperativi modi tempus præſens.

Lege vel legito, legat.

Pluraliter.

Legamus, legite, vel legitote, legant.

Futurum.

Legito tu, vel leges: legito ille, vel leget.

Pluraliter.

Legitote vos, vel legetis, legunto illi, vel legent.

Optativi modi tempus præſens, & imperf.

Utinam legerem, legeres, legeret.

Pluraliter.

Legeremus, legeretis, legerent.

Præteritum perfectum.

Utinam legerim, legeris, legerit.

Pluraliter.

Legerimus, legeritis, legerint,

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam legiſſem: legiſſes, legiſſet.

Plura-

Pluraliter.

legissemus, legissetis, legissent.

Futurum.

Utinam legam, legas, legat:

Pluraliter.

Legamus, legatis: legant.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum legam, legas, legat.

Pluraliter.

legamus, legatis, legant.

Præter. imperfectum.

Cum legerem, legeres, legeret.

Pluraliter.

Legeremus, legeretis, legerent:

Præteritum perf.

Cum legerim, legeris, legerit.

Pluraliter.

Legerimus, legeritis, legerint.

Præter. plusquam perfectum.

Cum legissem, legisses legisset. Pluraliter.

Legissemus, legissetis, legissent.

Futurum.

Cum legero, legeris, legerit.

Pluraliter.

Legerimus, legeretis, legerent.

Infiniti modi tempus præsens.

Legere: *sctit: da ia sctiem: ti, on.*

Pluraliter.

Sctit: da mi sctiemo, vi, oni.

Præteritum imperf.

Legere: *sctit, da ia sctiiah, ti, on,* &c.

Præter. perfectum.

Legisse.

Præt. plusq. perf. Legisse.

Futurum. Lecturum, ram, rum, esse.

Pluraliter. Lecturos, ras, a, esse.

Futurum præterito mistum.

Lecturum, ram, rum fuisse.

Pluraliter.

Lecturos, ras, ra fuisse, *imat sctio: dassam ia imao sctit dassi ti imao sctit*, &c.

Plura-

Pluraliter.

imat ſctili: daſmomi imali ſctit, daſte vi imali ſctit: daſſa oni imali ſctit.

Gerundia.

Legendi (*ſctivenia.* *ſctit.* *ſtitſe.*

Legendo (*ſtiiuchi.* *ſtiiuchiſse.*

Legendum (*ſtit, za ſctit.* *nà ſctiuenie.* *ſctitſe, za ſctitſe.*

Supina.

Lectum (*ſctit, za ſctit.* *nà ſctiuenie.*

Lectu (*od ſctivenia.* *bit ſctiven, aliti ſctitſe.* *daſſe ſctiie.*

Participia declinationis activæ præſ. & imperf.

Legens, tis (*ſctiiuchi, koii ſctie, i ſctiiaſce.* *ſctiiucha, koiia ſctie, i ſctiiaſce.* *ſctiuche, koie ſctie, i ſctiiaſſe.*

Futurum.

Lecturus, *Koiiche ſctit, i koi ima ſctit.*
Lectura, *Koiiache ſctit, i koiia ima ſctit.*
Lecturum, *Koieche ſctit, i Keie ima ſctit.*
Dico, cis, xi, ctum, *rechi.*
Facio, cis, feci, factum, *cinit.*
Ludo, is, ſi, ſum. *ggrati &c.*
Pono, is, ſui, ſitum, *ſtavit.*
Vinco, is, ci, ctum. *dobit.*

Legor, Verbum paſſivum ſic declinabitur.

Indicativi modi tempus præſens.

Legor *iaſſe ſctiem:* legeris, vel legere, legitur.

Pluraliter.

Legimur, legimini, leguntur.

Præteritum imperfectum.

Legebar, legebaris, vel legebare, legebatur.

Pluraliter.

Legebamur, legebamini, legebantur.

Præte-

Præteritum perf.

Lectus, a, um sim vel fui. lectus, a, m, es vel fuisti. Lectus, a, m. est, vel fuit.

Pluraliter.

Lecti, æ, a, sumus, vel fuimus; lectis, æ, a, estis, vel fuistis: lecti, lectæ, a, sunt, fuerunt, vel fuere.

Præt. plusquam perf.

Lectus, a, um, eram, vel fueram, eras vel fueras, erat vel fuerat.

Pluraliter.

Lecti, lectæ, lecta eramus, vel fueramus; eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant.

Futurum.

Legar, legeris vel legere, legetur.

Pluraliter.

Legemur, legemini, legentur.

Imperativi modi tempus præsens.

Legere vel legitor, legatur.

Pluraliter.

Legamur, legimini, vel legiminor, legantur.

Futurum.

Legitor tu, legeris vel legere: legitor ille vel legetur.

Pluraliter.

Legiminor, vel legemini: leguntur, vel legentur.

Optativi modi tempus præsens, & imperf.

Utinam legerer, legereris vel legerere, legeretur.

Pluraliter.

legeremur, legeremini, legerentur.

Præteritum perf.

Utinam lectus, a, um sim, vel fuerim; sis, vel fueris; sit, vel fuerit.

Pluraliter.

Lecti, æ, a, simus, vel fuerimus; sitis, vel fueritis; sint vel fuerint.

Præter. plusquam perf.

Utinam lectus, a, um essem, vel fuissem: esses, vel fuisses; esset, vel fuisset.

Pluraliter.

Lecti, æ, a essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis; essent vel fuissent.

Futu-

Futurum.

Utinam legar, legaris, vel legare, legatur.

Pluraliter.

Legamur, legamini, legantur.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum legar, legaris vel legare, legatur.

Pluraliter.

Legamur, legamini, legantur.

Præt. imperf.

Cum legerer, legereris vel legerere, legeretur.

Pluraliter.

Legeremur, legeremini, legerentur.

Præteritum perf.

cum lectus, a, um sim, vel fuerim: sis, vel fueris, sit vel fuerit.

Pluraliter.

Lecti, æ, a, simus, vel fuerimus; sitis, vel fueritis; sint vel fuerint.

Præteritum plusq. perf.

cum lectus, a, um essem, vel fuissem: esses, vel fuisses, esset, vel fuisset.

Pluraliter.

Lecti, æ, a, essemus, vel fuissemus; essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent.

Futurum.

cum lectus, a, um ero, vel fuero, eris, vel fueris; erit vel fuerit.

Pluraliter.

Lecti, æ, a, erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis; erunt, vel fuerunt.

Infiniti modi tempus præsens.

Legi: *sctitse: dase ia sctiem, ti, on.*

Pluraliter.

Legi, *sctitse, dassemi sctiiemo, vi, oni,*

Præteritum imperf.

Legi: *sctitse dasse ia* &c.

Præteritum perf.

Lectum, am, um esse vel fuisse.

Pluraliter.

Lectos, as, a, esse, vel fuisse.

Præte-

Præteritum plusquam perfectum.

Lectum, am, um esse, vel fuisse.

Pluraliter.

Lectos, as, a, esse vel fuisse.

Futurum.

Lectum iri, vel legendum, am, um esse.

Pluraliter.

Lectum iri: vel legendos, as, a, esse.

Futurum præterito mistum.

Legendum; am, um fuisse,

Pluraliter,

Legendos, as, a, fuisse.

Participia declinationis passivæ, præteriti perfecti & plusquam perf.

Lectus, lecta, lectum: *sctiven, a, o. Koisse iur scti, i sctiosseie, i biiascesse sctio.*

Futuri.

Legendus, legenda, legendum: *Koiichesse sctit, i Koiisseima sctit, Koia, Koie* &c.

Dicor, eris, dictus sum, *rechisse.*
Ludor, eris, lusus sum, *poghaiditse &c.*
Mittor, eris, ssus sum, *poslatse.*
Ponor, eris, situs sum, *sctavitse.*
Vincor, eris, ctus sum, *dobitse.*

CAPUT OCTAVUM.

Quarta Conjugatio.

QUarta Conjugatio est, cujus secunda persona præsentis indicativi exit in *I* longum; & infinitum in *re*: ut *audio, audis, audire.*

Audio, Verbum activum, modi indicativi, temporis præsentis, numeri singularis, personæ primæ, Conjugationis quartæ, sic declinabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

Audio ia slussam s to iest *cuiem, aliti chiutim.* audis, audit.

Plu-

Pluraliter.
Audimus, auditis, audiunt.
Præteritum imperfectum.
Audiebam, audiebas, audiebat.
Pluraliter.
Audiebamus, audiebatis, audiebant,
Præteritum perfectum.
Audivi, audivisti, audivit.
Pluraliter.
Audivimus, audivistis, audiverunt vel audivere.
Præteritum plusquam perfectum.
Audiveram, audiveras, audiverat.
Pluraliter.
Audiveramus, audiveratis, audiverant.
Futurum.
Audiam, audies, audiet.
Pluraliter.
Audiemus, audietis, audient.
Imperativi modi tempus præsens.
Audi, vel audito, audiat.
Pluraliter.
Audiamus, audite, vel auditote, audiant.
Futurum sive modus mandativus.
Audito tu, vel audies, audito ille, vel audiet.
Pluraliter.
Auditote vos, vel audietis, adiunto illi, vel audient.
Optativi modi tempus præsens, & imperfectum.
Utinam audirem, audires, audiret.
Pluraliter.
Audiremus, audiretis, audirent.
Præteritum perfectum.
Utinam audiverim, audiveris, audiverit.
Pluraliter.
Audiremus, audiveritis, audiverint.
Præteritum plusquam perfectum.
Utinam audivissem, adiuvisses, audivisset.
Pluraliter.
Audivissemus, audivissetis, audivissent.
Futurum.
Utinam audiam, audias, audiat.

Pul-

Pluraliter.

Audiamus, audiatis, audiant.

Conjunctivi Modi tempus præsens.

Cum audiam, audias, audiat.

Pluraliter.

Audiamus, audiatis, audiant.

Præteritum imperfectum.

Cum audirem, audires, audiret.

Pluraliter.

Audiremus, audiretis, audirent.

Præteritum perfectum.

Cum audiverim, audiveris, audiverit.

Pluraliter.

Audiverimus, audiveritis, audiverint.

Præteritum plusquam perfectum.

Cum audivissem, audivisses, audivisset.

Pluraliter.

Cum audivissemus, eudivissetis, audivissent.

Futurum.

Cum audivero, audiveris; audiverit.

Pluraliter.

Audiverimus, audiverint.

Infiniti modi tempus præsens.

Audire.

Præteritum imperfectum.

Audire.

Præteritum perfectum.

Audivisse.

Præteritum plusquam perfectum.

Audivisse.

Futurum.

Auditurum, am, um esse.

Pluraliter.

Adituros, ras, a esse,

Futurum præteritum mistum.

Auditurum, ram, um fuisse.

Pluraliter.

Audituros, ras, a, fuisse.

Gerun-

Gerundia.

Audiendi	*Slussania*, *Slussat*, *Slussatse*.
Audiendo	*Slussai uchisse*. *Slussaiuchi*,
Audiendum	*Slussat*, *za Slussat*: *Nà Slussanie*, *Slussatse*, *Za slussatse*.

Supina.

Auditum	*Slussat*, *za slussat*, *Nà Slussanie*. *Od Slussania*,
Auditu	*Bit slussan*, *slussatse*. *Dasse Slussa*.

Participia declinationis activæ, præs. & præt. imperfecti

Audiens, tis.	*Slussaiuchi*: *Koij slussa*, *i slussasce*. *Slussaiuchia*, *Koia slussa*, *i slussasce*. *Slussaiuchè*, *Koie slussa*, *i slussasce*.

Futuri.

Auditurus,	*Koijche slussat*, *i Koij ima slussat*.
Auditura,	*Koiache slussat*, *i Koia imat slussat*.
Auditurum,	*Koieche slussat*, *i Koije ima slussat*.

Custodio,	is,	ivi,	itum,	*ciuvati*.
Finio,	is,	ivi,	itum,	*suarscit*, *dospit*.
Munio,	is,	ivi,	itum,	*tuardit*.
Punio,	is,	ivi,	itum,	*ogglobit*.
Vestio,	is,	ivi,	itum,	*obucbi*.

Audior, Verbum passivum, sic declinabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

Audior, audiris, vel audire, auditur.

Pluraliter.

Audimur, audimini, audiuntur.

Præteritum imperfectum.

Audiebar, audiebaris vel audiebare: audiebatur.

Pluraliter.

Audiebamur, audiebamini, audiebantur.

Præteritum perfectum.

Auditus, a, um sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fu.

Plu-

Pluraliter.

Auditi, æ, a, sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt fuerunt, vel fuere.

Præteritum plusquam perfectum.

Auditus, a, um eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat.

Pluraliter.

Auditi, tæ, a, eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant.

Futurum.

Audiar, audieris vel audiere, audietur.

Pluraliter.

Audiemur, audiemini, audientur.

Imperativi modi tempus præsens.

Audire, vel auditur.

Pluraliter.

Audiamur: audimini, vel audiminor, audiantur.

Futurum sivè modus mandativus.

Audior tu, audieris vel audiere: auditor ille, vel audietur.

Pluraliter.

Audiminor, vel audiemini: audiuntor, vel audientur.

Optativi modi tempus præsens, & imperfectum.

Utinam audirer; audireris vel audirere; audiretur.

Pluraliter.

Audiremur, audiremini, audirentur.

Præteritum perfectum.

Utinam auditus, a, um, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit.

Pluraliter.

Auditi, æ, a, simus; vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint.

Præteritum plusquam perfectum.

Utinam auditus, a, um essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset.

Pluraliter.

Auditi, æ, a, essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent.

Futurum.

Utinam audiar, audiaris, vel audiare: audiatur.

Pluraliter.

Audiamur; audiamini: audiantur;

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum audiar, audiaris vel audiare; audiatur.

Pluraliter.

Audiamur, audiamini, audiantur.

Præteritum imperfectum.

Cum audirer, audireris vel audirere, audiretur.

Pluraliter.

Audiremur, audiremini, audirentur.

Præteritum perfectum.

Cum auditus, a, um sim, vel fuerim; sis, vel fueris, sit, vel fuerit.

Pluraliter.

Cum auditi, æ, a, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint.

Præteritum plusquam perfectum.

Cum auditus, a, um, essem, vel fuissem, auditus, ta esses, vel fuisses, auditus, a, um esset, vel fuisset.

Pluraliter.

Auditi, æ, a, essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent.

Futurum.

Cum auditus, a, um ero, vel fuero; eris, vel fueris erit, vel fuerit.

Pluraliter.

Auditi, æ, a, erimus, vel fuerimus, eritis vel fueritis, erunt, vel fuerint.

Infiniti modi tempus præsens.

Audiri.

Imperfectum.

Audiri.

Præteritum perfectum.

Auditum, tam, um esse, vel fuisse.

Pluraliter.

Auditos, as, a, esse, vel fuisse.

Præteritum plusquam perfectum.

Auditum, auditam, auditum esse, vel fuisse.

Pluraliter.

Auditos, as, a esse, vel fuisse.

Futurum.

Auditum iri, vel audiendum, am, um esse.

Plura-

Pluraliter.

Auditum iri, vel audiendos, as, a, esse.

Futurum præterito mistum.

Audiendum, am, um fuisse.

Pluraliter.

Audiendos, as, a, fuisse.

Participia declinationis passivæ præteri perfecti; & plusquam perfecti.

Auditus, *Slussan, a, o: Koisse slussa, slussaosseie, i biascesè slussao.*

Audita, *Clussana: Koijasse vir slussa, slossalasseie, i biiascesc &c.*

Auditum. *Slussano, Koiesse vit slussa, slossalossèie, &c.*

Futuri.

Audiendus, *Koichese slussat, i Koisse slussa.*

Audienda, *Koiachesse slussat, i Koiase ima slussat.*

Audiendum. *Koiechese slussat, i Koiechesscimat slussat*

Custodior,	iris,	itus sum,	*çiüvatse.*
Finior,	itis,	itus sum,	*suarscitse, dosspitse.*
Munior,	itis,	itus sum,	*tuarditse.*
Punior,	iris,	itus sum,	*globitse.*
Vestior,	iris,	itus sum,	*obuchse.*

Admonitio.

De Verbis supino carentibus.

Koie riçi nemaiu supina, one neimuju ni participia vrimena dossastoga ù *rus*; ni vrimena prossastoga. Takoer neimaiu præterita perfecta, ni plusquam perfecta passivoga suih nacinah. Ta koiet ni futura passivoga naçina conjunctiva, aliti sastaugliaiuchega; nifutura naçina nesuarscenoga toliko çinglivoga, Koliko tarpglivoga. Postaugliam riçi nemaiuche supina, u verseiih Kako leze ù Emmanuelu.

Nulla supina Mico, strido, seu strideo gignunt.
Lugeo, pedo, silet, Fulget, cum Luceo, friget.
Urgeo cum sorbet, Turget, connivet, & Alget.
Flaveo, cum Timeo, Paveo, cum ferveo, livet.
Congruo, Lambo, Sapio, Quatio, cum respuo, Linquo.
Ingruo, cum Batuo, Posco, Metuoque, Pluoque.
Et Dispesco, Luo, scando, Competo, Fatisco.
Hisceo, Scabo, Sugo, Nolo, cum Prodigo, Dego.

Annuo; cum sociis, Vado cum Gliscere, Vergo.
Disco, Tremo, Satago, Ferio, atque incesso, Reffello.
Ambigo, sterto; Rudo, Psallo, cum cernere, sido.
Et Vescor, Liquor, Medeor, Reminiscor, & Ango.
Et Volo, Malo, furit, Præque, at ante excellere, Ringor.
Arceo Serpo, Juvo, quibus addes æstuo, Ningo.
Et quod possit, u, i, modo sint neutrale secundæ.
Ut Studeo, Emineo, exceptis quę suggeret usus.
Quæque ferè gignit Meditor, quæque incboo Verbum.

CAPUT NONUM.

De significatione Temporum, & Modorum.

Scholion I.

KOi xele znati lipo, i pristalo Grammatiku, potribno iest, da znadu suako vrime bascha, i naposse; zato.

1. *Sadagne vrime* iest, Kadnose sctogodi sad cini; Kako reksci: Virgilio pisce Versce: *Virgilius scribit versus: Ammonius pecunia nos oppugnat*: procini *sadagne*.

2 *Dossasto iest*; kadnosse sctogodi iose nie ucinilo, alise niscta nemagne ima çiniti; Kako reksci: Virgilioche pissat Versce: *Virgilius scribet versus*: *Ammonius pecunia nos oppugnabit*.

3 *Vrime prossasto* iest trostruko; to iest Prossasto nesuarsceno iest, Kadenosseie stogodi poçelo, à niiesse suarscilo, KaKo reKsci: Virgilio pissasce Versce. *Virgilius scribebat Versus. Ammonius pecunia nos oppugna bat*: Ouoie vrime Kadnose sctogod nie dauno çinilo. De quo plura apud Emm.

4. *Prossasto Suarsceno* iest Kadnoseie sctogodi iur ucinilo: Kako reksci: Virgilio pissaoie versce: *Virgilius scripsit versus. Ammonius pecunia nos oppugnavit*. Ovo vrime tomaçisse ù dua glassa ù Indicativu: *gliubih*; *gliubiosam*: parvi glas zovesse *blixi* aliti *proxim:* à drughi *dalek*, alii *remot*.

5 Pros-

5. *Prossasto veche negho suarsceno* iest; Kadnosseie sctogod iur dauno uçinilo; Kaho reKsci: Virgilio biasce pissao Versce: *Virgilius scripserat versus*. *Ammonius pecunia nos* oppugnaverat:

6. Naçin uKazaiuchi, venit ab indico, as, Zouesse *ukazaiuchi*, ier gnime Kaxomo, onomu Konas pita, KaKo sctogodi stoij, KaKo reKsci: scto çini Virgilio? pissc, *sctie*, spava, &c. Varron Zove ovi naçin; naçin *upitania*, i *odgovorania*. Fabio, naçin *izpovidania*. Diomed, i Priscian naçin *Suarsceni*. Filozofi naçi *navisctenia* &c. Ima sua vrimena suoia, KaKose iur reklo ù Slaganiu riçih, i rechichese iosicte ù napridak, S' pomochiu Boxiom, i Dive Marie molbom.

Scholion II.

De Syncope in præteritis Indicativi, aliorumque modorum.

1. *Synkopa*, nascKi rechiche, *izrizanie*, concisio: toiest Kadnosc iz Koie riçi izuadi Koia sillaba oua, Koiavo slide: vi, ve, u, exempla: *amavisti*, *petivisti*, *audivisti*: per SinKopen *amasti*, *petisti*, (*velisse*, *i petisti*) *audisti &c.* itò ù Indicativa: à ù ostalih modah, morese zgodit ù suih Kipah: ut *amavissem*, *petivissem*, *audivissem*: *amassem*, *petissem*, *audissem*, *audisses*, *audisset*, *audissemus*, *audissetis*, *audissent &c.* V Parvom Coniug. vadese silabe iz pluralskih trechih Kipah, moda Indic. vrimena suarsc. i veche nego Suarscenoga takcoer ù præterita perfecta, i futura naçina sastaugliaiuchega: *amaverunt*, *amaveram*, *amaverim*, *amavero*: per syncopen: *amarunt*, *amaram*, *amarim*, *amarit &c.*

2. Zgagiase i ù imenah, naulastito ù Genitivah pluralskih: ut *liberum*, *nummum*, *denarium &c.* pro *liberorum nummorum*, *denariorum &c.* Mnoga od Sinkope gledai Kod' velikoga Emmanuela, iersam oudi mnogo ù Kratko rekao.

Scholion III.

De modo Imperativo seù Mandativo.

1. Ovi naçin Kod Grammatiçkih nauçitegliah dohodi od *impero*, *as*, *Zapovidam*: premda gnim doisto nessamo Zapovidamo. Kako reKsci *sctij Kgnigu*; nego iosc i zabragnuemo, KaKo *reksci*, *ne pij*; molimo, nukuemo &c. cum dicimus v. g. *Miserere mei Deus &c.*

2. Neima parwoga Kipa ù broiu jednoſtruKomu, ierbo nemore Kogod ſam ſebi zapoviditi &c. Ima dua vrimena: *ſadagne*, *i doſſaſto*; KaKoie reçeno. Nà miſto vrimena ſadagnega, moda imperativa, mnozi, ter lipo sluxeſe vrimenom ſadagnim coniunctiva: *ut audias*, *pro audi*, *legas*, *pro lege*, *doceas*, *pro doce &c.* A nà miſto futura imperativa; futurom Conjunctiva: *ut non dixeris*, pro non *dic*: *ne feceris*, pro *non fac*. *Neminem per viam ſalutaveritis &c.* Vide &c.

Scholion IV.

De modo Optativo.

1. Oui naçin dohodi od *opto*, *as*, *xelim*; ignime xelimo; Garli K'ſebi dilke Koi zlamanuiu xegliu, aliti paxiudu: *Utinam*, *o*, *ſi*, *o ſi*, *&c.* Gnegovo vrime ſadagne, *i neſuarſceno*; ieſſu iſtoga glaſſa; Kako: *utinam amavem*, *&c.*

2. Grammaticzi Kadgodi gnegouo futuro uzimaiu za vrime ſadagne, Kakono *utinam amem*, ahdamie gliubit &c. Virgil. *Si nunc ſe nobis ille aureus arbore ramus oſtendat*, *&c.*

Scholion V.

De modo conjunctivo, ſeu ſubjunctivo.

1. Ovi naçin dohodi od conjungo, gis, *ſaſtaugliam*: doſtoinoſſe zove ſaſtaugliuchi, ierboſſe ſaſtauglia, i garli K'ſebi razlike dilke ſlideche ſaſtaugliauche: *Cum*, *quod*, *ſi*, *ni*, *niſi*, *quamvis*, *licet*, (*premda*) *ut*, *ne*, *quo*, *pro ut dum*; *modo pro dummodo*: & relativum *Qui*, *quæ*, *quod*; *& quiſquis*; ſimiliter; *cur? an? num? neſcio cur veniret? neſcio an redierit*: Kadgodſe oſtauglia dilak *ut*, (*da*;) a govorenie iſto ſtoi Kako i pria: hochiu da ſctieſc, volo, ut legas, brez *ut*; volo legas. *Volo ames*, *volo ſtudeas*, *volo eas &c.* *Velim cæteris quoque rebus eum locum ornes*: S'onim *ornes*, ſad neima, *ut*; aliſſe doiſto razumi ierono *ornes*, da nakitiſc &c.

2. Vidiſmo koliko oui naçin ima vrimenah; veche ſamo vaglia imat pomgnu; da ona particula *cum*, kadgodſe oſtauglia ù proſſaſtoga neſuarſenoga, ierbo tako govorenie doneſſe; KaKo, Kad reçemo; *gliubiobih*, *ſctiobih*, *&c. amarem*, *legerem*: i vaglia da vrime udreſſe s' vrimenom; toieſt imperfecto s'imperfectom, KaKono, jabih rekao, dabih znao; *dicerem*, *ſi ſcirem*: a plusquam perfe-

perfecto, s'plusquam perfectom, Kakono: *dixissem*, *si sciuissem*: premdase Kadgod i neudru Kakose more vidit ù Emmanuelu, u ouom Schol. i broiu. *Si scriberem ipse, longior Epistola fuisset*.

Scolion VI.

Kakose dilak *cum* s'Conjunctivom tomaçi nascki.

Ova particula *Cum*, zadostaie iztomaçena ù Conjugationu riçi *sum*, zatoie prigledai onde: oude postaugliam prilike sue prikladne K'tomaçeniu reçene particule: *Cum sis vir bonus, neminem esse improbum suspicaris*: buduchi da ti iessi dobar; neçinisc daie Ko zao. *Cum te Pater unicè diligat, illum aversari non debes*, gliubechite tuoi otaç iedino, od gnegaçe odvratit neimaisc. *Nunquam ad me scribis, cum ad te sæpissimè longissimas litteras dederim*: Nigdami nepiscesc; buduchi ia K'tebi priçesto pridughe Kgnighe dado. Ia sctiiuchi çesto Ciçerona, nauçiossam iezik latini: *Cum Ciceronem frequenter legam, linguam latinam didici &c.* Gledai pomgnivo oude Kakose razlozi daiu s'ono *Cum*. De quo lege fusè apud Emmanuelem.

Scolion VII.

KaKose udariu vrimena naçina Sastaugliavichega S'gerundiom in *Do*.

Dosadsmo sctogod reKli od Gerundiah, alichesse dosta rechi nà snom mistu: Samo oude vaglia Znatti, da oui glaas nasKi *gliubechi*, tomaçen ù sadagnega, i nesuarscenoga vrimena moda conjunctiva; udarasse S' Gerundiom in *do*, toliKo activè, KoliKo passivè çudimse da ti neçinisc napridaK ù lipu govoreniu, sctiuchi s'tolikom pomgnom Cicerona: *Miror cur nihil proficias ad eloquentiam, cum* Ciceronem tam studiose legas, *vel legendo tam studiose Ciceronem*: alia exempl. videto.

Scolion VIII.

De modo potentiali.

Naçin moguchi iest, Koi zlamenue *mogustuo*, tomaçisse ouim riçma, *possum*, *debeo*, *volo*. *Emmanuelga* meche ù verbi; ali ia samo, ù verbu *sum*, cich Kratkosti pisceste s'upitaniem KaKon slidi.

Moguchega naçina vrime sadagne.

Sim? da ia iessam? da ia mogu bit? da ia imam bit? da ia ochu bit?

Nesuar.

Essem? dabihia bio? dabih ia mogao bit? dabih ia imao bit? dabih ia hottio bit? ili: da mogah: imadiah, hottiah bit?

Suarf.

Fuerim? da ia bih, i biossam? dassam ia mogao bit? dassam ia imao bit? dassam ia hottio bit?

Veche nego Suarsi

Fuissem, da ia biiah bio? da biiah mogao bit? da ia biah imao bit? da biiah hottio bit?

Dossasto.

Fuero? iachu bit? iachu mochu bit? iachu imat bit? iachu hottit bit?

Sim? essem? fuerim? fuissem? fuero? iessu dilci upitaivchi: ali imase znati dasé sluximo gnimi, i brez pitania &c. Vide Emm.

Scholion IX.

De modo permissivo, sive concessivo.

Ovi naçin zlamenue iedno *pripusctanie*, aliti *dopusctenie*; Kadno mi obiçiaemorechi, biusci itako, budi tako, nekaito, premdaie taKo, metnuusci iosc daie, i tako &c.

Sadagne.

Sim, iosc budi ia, metnuusci dassam ia, stauiusci dassamia, neka tò dassam ia, premdassam ia.

Nesuarf.

Essem, iosc da ibiiah ia, metnuusci da ia biiah, stauiusci da ia biiah, premda ia biiah.

Suarf.

Fuerim, iosc da ia bih, i dassam bio, metnusci dassam ia bio, stauiusci daia bih, i biosam; premda ia bih i biossam.

Veche nego Suasr.

Fuissem, iosc da ia biahbio, metnuusci da ia biiah bio stauiusci da ia biiah bio, premda ia biiah bio.

Dofs.

Fuero, iosc dachu i bit, stauiusci, metnuusci, premdachu bit, &c.

Neka uçenici parve Kipe ouih naçinah nauçe, iersu doisto potribiti mnogo, Za istomaçiti mnoghe riçi razlikih nauçitegliah.

Scho-

Scholion X.

De modo infinito sive indefinito.

Ovi naçin zouesse *Nesuarsen*, ier neima Kipe oçite, aliti suarscenç Kako ostali modi, Koise zato i zouu *suarsceni*; Ovi naçin ako i neima Kipe upraunc, to iest *ego*, *tu*, *ille*, *nos*, *vos*, *illi*, nisçta nemagne ima ukriune aliti oblique, Koiessu accusativa! to iest, *me*, *te*, *illum*, *nos*, *vos*, *illos*: *Me amare*, *amavisse*, *amaturum esse*, *amatum fuisse*, da ia gliubim, da ia gliubgliah, da ia gliubih, i gliubiossam, da ia biiah gliubio, dachu ia gliubit, dassam ia imao gliubit, *te amare*, da ti gliubisc, *illum amare*, da on gliubi, da mi, vi, oni &c *Scio te amare litteras*, znam dati gliubisc Kgnighe &c. Alia quæ omisi in his locis, relinquo videnda apud magnum Emmanuel.

CAPUT DECIMUM.

Conjugatio Verbis deponentis.

Pro inferiori ordine infimæ classis.

Indicativi modi tempus præsens.

UTor, *ia sluxim*, uteris vel utere, utitur. Pluralit. utimini, utuntur.

Præt. imperf. utebar, utebaris vel utebare, utebatur. Pl. utebamur, utebamini, utebantur.

Præt. perf. usus, a, um sum, vel fui, es vel fuisti, est vel fuit. Pluralit. usi, æ, a, sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere.

Præt. plusq. perfect. usus, a, um eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Pluralit. usi, æ, a eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant.

Futurum, utar, uteris vel utere, utetur. Plural. utemur, utemini, utentur.

Impera-

Imperativi modi tempus præsens.

Utere vel utitor. utatur. Pl. utamur, utimini, vel utiminor, utantur.

Futurum sive modus mandativus.

Utitor, uteris vel utere: utitor ille, vel utetur. Pl. Utiminor vel utemini, utuntur, vel utentur.

Optativi modi tempus præs. & imperf.

Utinam uterer, utereris vel uterere, uteretur. Pl. uteremur; uteremini, uterentur.

Præt. perf. utinam usus, a, um sim, vel fuerim; usus, a, m sis, vel fueris, sit, vel fuerit; Pl. usi, æ, a, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint.

Præt. plusq. perf. utinam usus, a, m essem, vel fuissem, esses, vel fuisse, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent.

Futurum, utinam utar, utaris vel utare, utatur. Pl. utamur, utamini, utantur.

Conjunctivi modi tempus præs.

Cum utar, utaris vel utare: utatur. Pl. utamur, utamini, utantur. Præt. imperf. Cum uterer, utereris vel uterere; uteretur. Pluraliter uteremur, uteremini, uterentur.

Præt. perf. cum usus, a, m, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Pl. usi, æ, a simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint.

Præt. plusq. perf. Cum usus, a, m essem, vel fuissem esses vel fuisses, esset, vel fuisset. Pl. usi, æ, a essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis: essent, vel fuissent.

Futurum: Cum usus, a, m ero, vel fuero, eris, vel fueris: erit, vel fuerit. Pl. cum usi, æ, a erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erint, vel fuerint.

Infiniti modi tempus præs.

Uti: imperfectum; uti. Perfectum usum, am, um, esse, vel fuisse. Pl. usos, as, a, esse, vel fuisse. Itako plusquam perfecto.

Futurum activum usurum, am, um esse; *Dachusse sluxit*, *dase imam sluxit*; *ia*, *ti* : *on*. Pl. usuros, as, a, *dachemose mi sluxit*, *i dase cigniamo sluxit*, *ui*, *oni*.

Futurum passivum; utendum, am, um, esse, imat bit

bit na sluxbu *to iest stuar Koiomse Kogod sluxi, dachesse mnon sluxit idasse ima sluxit, tobom; gnim.* Pluraliter. *imat bit nà Sluxbu, dachese sluxit nami, vami, onim.*

Participia præt. & imperf.

Utens, tis *sluxchse: koisse sluxi; i sluxiasceße; koia, koie.*
Futuri: usurus, ra, um: *Koichese sluxit, i Koise ima sluxit &c.*
Futurum passivum, utendis, da, dum: *Koiche bit nà sluxbu: Koimchemose sluxit &c.*

Gerundia.

Utendi	*Sluxenia: slnxitse.*
Utendo	*Sluxechisse.*
Utendum.	*Sluxitse; nà sluxenie: Za sluxitse.*

Supinum.

Usum.	*Sluxitse: nà sluxenie: za sluxitse.*

CAPUT UNDECIMUM.

Conjugatio Verbis Communis.

Pro inferiori ordine infimæ Classis.

Indicativi modi tempus præs.

DImetior, *ia mirim*, dimetiris vel dimetire: dimetitur. Pluraliter dimetimur, dimitimini, demetiuntur. Præt. imperf. dimetiebar, *ia mirab*: dimetiebaris vel dimetiebare, dimetiebatur, Pl. dimetiebamur, dimetiebamini, dimetiebantur.

Præt perf. dimensus, a, m, sum vel fui; *i mirih; i mirioßam*, & passive, *iasse mirih, i mirioßamse*, es, vel fuisti, est vel fuit. Pl. dimensi, æ, a sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt vel fuere.

Præt. plusq. perfect. dimensus, a, m eram, vel fueram; *ia biiab mirio*, & passive, *iasse biiab mirio*: eras, vel fueras; erat, vel fuerat. Pluraliter dimensi, æ, a eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis; erant, vel fuerant.

Futu-

Futurum. Dimetiar, *iachu mirit*: dimetieris vel dimetiere, dimetietur. Pl. dimetiemur, dimetiemini, dimetientur.

Imperativi modi tempus præsens.

Dimetire vel dimetitor, miri ti: dimetiatur. Pl. dimetiamur: dimetimini vel dimetiminor, dimetiantur.

Futurum sivè modus mandativus.

Dimetitor dimetieris vel dimetiere, miritochesc ti. dimetitor vel dimetitur. Pl. dimetiminor vel dimetiemini, dimetiuntur vel dimetientur.

Optativi modi tempus præsens, & imperf.

Utinam dimetirer, Bogbi hottio da ia mirim, i da mirah: dimetireris vel dimetirere, dimetiretur. Pl. dimetiremur, dimetiremini, dimetirentur.

Præt. perf. utinam dimensus, a, um sim, vel fuerim: ahda ia mirih, i dassam mirio; & passivè; ahdasse ia mirih, i miriosamse, sis, vel fueris; sit, vel fuerit. Plur. dimensi, æ, a, simus, vel fuerimus; sitis, vel fueritis; sint, vel fuerint.

Præter. plusquam perf. utinam dimensus, a, m essem, vel fuissem: ahda ia biiah mirio, & passivè: ahdasse ia biiah mirio: esses, vel fuisses: esset, vel fuisset. Pl. dimensi, æ, a essemus, vel fuissemus; essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent.

Futurum utinam dimetiar: ahdachu ia mirit: ahdamie miriti: dimetiaris, vel dimetiare: dimetiatur. Pl. dimetiamur, dimetiamini, dimetiantur.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum dimetiar: Kad ia mirim, buduchi da ia mirim: ia mirechi, dimetiaris vel dimetiare: dimetiantur. Pl. dimetiamur, dimetiamini, dimetiantur.

Præt. imperf. cum dimetirer, dimetireris vel dimetirere, dimetiretur. Pl. dimetiremur: Kad mi mirahmo, buduchi da mirahmo; mi mirechi, mibismo mirili: dimetiremini, dimetirentur.

Præter. perf. cum dimensus, a, um sim, vel fuerim: Kadia mirih imiriossam, buduchi da ia mirih imiriossam &c. & passivè: Kadse ia mirih i miriossamse: buduchi dasse ia mirih i miriossamse, iasse miriusci, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Pl. dimensi, æ, a, simus, vel fuerimus; sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint.

Præt.

Pæt. plusq. perf. cum dimensus, a, um essem, vel fuissem; kadia biiah mirio, buduchi da ia biiah mirio: iabih bio mirio, & passivè: kadse ia biiah mirio: buduchi dasse ia biiah mirio: iabihse bio mirio: esses, vel fuisses; esset, vel fuisset. Pl. dimensi, æ, a, essemus, vel fuissemus; essetis, vel fuissetis; essent, vel fuissent.

Futurum, cum dimensus, a, um ero, vel fuero: kad uzmirim, i uzbudem mirit, & passivè, Kadse uzbudem, &c. eris, vel fueris; erit, vel fuerit. Pl. dimensi, æ, a erimus, &c.

Infiniti modi tempus præsens.

Dimetiri, mirit, da ia mirim, ti on, mi, vi, oni. Imperfect. dimetiri, mirit; da ia mirah, ti, on, mi, vi, oni.

Præteritum perf. dimensum, dimensam, dimensum esse, vel fuisse, imat mirio: da ia mirih, i miriossam, & passivè dase ia &c. ti, on, &c.

Præt. plusq. perf. dimensum, am, um esse, vel fuisse; imat mirio; i imatse mirio: da ia biah mirio: dasse ia biiah mirio, ti, on, mi, vi, oni.

Futurum activum, dimensurum, am, um esse: imat mirit; dachu mirit, i da imam mirit ia, ti, no, mi, vi, oni. Dimensuros, ras, ra esse.

Futurum passivum, dimensum iri: vel dimetiendum, am, um esse, imatse mirit: dachuse ia mirit i dase imam mirit; ti, on. Pl. dimensum iri, vel dimetiendos das, da esse, imatse mirit, dachemose mi mirit, i dasse imamo mirit, vi, oni.

Gerundia.

Dimetiendi. *Mirenia*, *mirit*, *miritse*.
Dimetiendo. *Mirechi*, *mirechisse*.
Dimetiendum. *Mirit*, *miritise*: *na mirenie*: *za mirit*, *za miritise*.

Supina.

Dimensum: *mirit*, *za mirit*: *nà mirenie*.
Dimensu. *od mirenia*, *bit miren*: *dasse mirit*, *aliti*, *izmiritse*.

Participium præsens & imperf.

Dimetiens, tis, *mirechi*, *Koi*, *Koia*, *Koie*, *miri*, *i mirasse*.

Præt.

Præt. perfecti; & plusq. perf.

Dimensus, sa, sum: *oni Koi iur miri, i mirioie, i biiasce mirit*, & passive: *miren, mirena, mireno: Koisse i urizmiri, miriosseie, i biiascesse mirio.*

Fut. activum.

Dimensurus, ra, rum, *Koiche mirit, i Koi ima mirit.*

Fut. passivum.

Dimetiendus, da, dum, *Koichese mirit, i Koise ima mirit.*

OPOMENA.

Dimetior, i ostale riçi opchene neimaiu oboie zlamenie ù suih vrimenah; nego ù præteritah perfectah, plusq. perfectaq. i futurah conjunctiva, Kakossam zabiliòxio ù tomaçeniu: niebio ù obiçiau *sadagne i nesuarsceno vrime* ù oba zlamenia, *teste Emmanuele*. Kako suidoçi Emmanuel.

CAPUT DUODECIMUM.

Verba Anomala, aliti neiedanaK.

Pro inferiori ordine iusimæ Classis.

RIçi *neiedname*, aliti *Anomale* iessu tako Zuàne, ierbo neslide ona çeteri Conjugationa, nitise pò gnimi coniugaiu, aliti slagaiu. Zatose zouu *neprilіçna*, aliti *brezredgliva*, *dissimilia*, & *irregularia*; præcipua hæc sunt: sum & ejus composita: Fero, Volo, Fio, eo, Queo, Edo; es, &c.

Possum.

Indicativi modi tempus præsens:

Possum: *ia mogu:* potes, potest. Pluraliter possumus, potestis, possunt.

Præt. imperf. poteram, poteras, poterat. Pl. poteramus, poteratis, poterant.

Præt. perf. potui, potuisti, potuit. Pl. potuimus, potuistis, potuerunt, vel potuere.

Præt. plusq. perf. potueram, potueras, potuerat. Pl. poteuramus, potueratis, potuerant.

Fut. potero, poteris, poterit. Plur. poterimus, poteritis, poterunt.

Impe-

Imperativi modi tempus præſ. Fac poſſis.

Opt. modi tempus præſ. & imperfectum.

Utinam poſſem: poſſes, poſſet, Pl. poſſemus, poſſetis, poſſent.

Præt. perf. utinam potuerim, potueris, potuerit. Pl. potuerimus, potueratis, potuerint.

Præt. pluſq. perf. utinam potuiſſem, potuiſſet, potuiſſet. Pl. potuiſſemus, potuiſſetis, potuiſſent.

Futurum: utinam poſſim poſſis, poſſit. Pl. poſſimus, poſſitis, poſſint.

Conjunctivi temp. præſ.

Cum poſſim, poſſis, poſſit. Plur. poſſimus, poſſitis, poſſint.

Præt. imperf. cum poſſem, poſſes, poſſet. Pl. poſſemus poſſetis, poſſent.

Præt. perf. cum potuerim, potueris, potuerit. Pl. potuiſſemus, potuiſſetis, potuiſſent.

Fut. cum Potuero, potueris, potuerit. Pl. potuerimus, potueritis, potuerint.

Infiniti præſens, & imperf. poſſe.

Præt. perf. & pluſquam perfectum potuiſſe. Cæteris caret, niſi forte adhuc habet participium præſentis, & imperfecti.

Potens, tis: Moguch, a, è Koia, Koie more, i mogaſcé.

Fero, activum.

Indicativi modi tempus præſens.

Fero; *ia noſſim*, fers, fert. Pl. ferimus, fertis, ferunt.

Præt. imperf. ferebam, ferebas, ferebat. Pl. ferebamus, ferebatis, ferebant.

Præt. perf. tuli, tuliſti, tulit. Pl. tulimus, tuliſtis, tulerunt, vel tulere.

Præt. pluſq. perf. tuleram, tuleras, tulerat. Pl. tuleramus, tuleratis, tulerant.

Fut. feram, feres, feret. Pluralit. feremus, feretis, ferent.

Imperativi modi tempus præſens.

Fer, vel ferto: ferat. Pl. feramus, ferte vel fertote ferant. (Znai oude, fer, dic, duc, fac.)

Futu-

Futurum sive modus mandativus.

Ferto tu, vel feres, ferto ille vel feret. Pl. fertote, vel feretis, ferunto illi, vel ferent.

Optativi tempus præsens, & imperf.

Utinam ferrem, ferres, ferret. Pl. ferremus, ferretis, ferrent.
Præt. perf. utinam tulerim &c. plusq. utinam tulissem &c.
Futurum, utinam feram &c. conjunctivi temp. præs. cui feram &c.

Imperf. cum ferrem &c. Perf. cum tulerim &c. plusq. cum tulissem, &c.

Fut. cum tulero &c.

Infin. tempus præsens & imperf.

Ferre, perfectum & plusq. perf. tulisse.

Futurum laturum, am, um esse. Pl. laturos, ras, ra, esse.

Gerundia.

Ferendi, ferendo, ferendum. Supina latum, latu.

Particip. præs. & imperf. Ferens, tis.

Futuri.

Laturus, ra, rum.

Ferror passivum.

Indicativi modi tempus præsens.

Ferror, *iasse nossim*: ferris vel ferre, fertur. Pl. ferimur, ferimini, feruntur.

Præteritum imperf. Ferebar, ferebaris vel ferebare, ferebatur. Pl. ferebamur, ferebamini, ferebantur.

Præt. perf. latus, a, um sum, vel fui; es, vel fuisti, est; vel fuit. Pl. lati, æ, a sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere.

Præt. plusq. perf. latus, a, um eram, vel fueram; eras, vel fueras; erat vel fuerat. Pl. Lati, æ, a, eramus, vel fueramus; eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant.

Futurum, ferar, *kakono legar*, &c.

Imperativi præs.

Ferre vel fertor tu, feratur. Pl. feramus, ferimini vel feriminor, ferantur.

Fut. sive modus mandativus.

Fertor tu, ferres vel ferere; fertor ille, vel feretur Pl. feriminor, vel feremini; feruntur, vel ferentur.

Opt. modi temp. præs. & imperf.

Utinam ferrer, ferreris vel ferrere, ferretur. Pl. ferremur, ferremini, ferrentur.

Præt.

Præt. perf. utinam latus, a, um ſim, vel fuerim; *kako lectus ſim vel fuerim* &c.

Præt. pluſq. perfect. utinam latus, lata, um, eſſem; vel fuiſſem &c.

Futurum, utinam ferrar, *kakono legar* &c.

Conjunct. præſens cum ferar, *kakono legar*.

Præt. imperf. cum ferrer, ferreris vel ferrere, ferretur. Pl. ferremur, ferremini, ferrentur.

Præt. perf. Cum latus, a, um ſim, vel fuerim *Kakono lectus*, &c.

Præt. pluſq. perfectum. Cum latus, a, um eſſem, vel fuiſſem, &c.

Fut. cum latus, a, m ero, vel fuero, &c.

Infin. præſens, & imperf. ferri.

Futurum latum iri, vel ferendum. am, um eſſe.

Partic. præt. temp. latus, a, um. Fut. Ferendus, da, dum.

Volo, vis.

Indicativi modi tempus præſens.

Volo, *ia ochiu:* vis, vult. Pl. volumus, vultis, volunt.

Præt. imperf. volebam, volebas, volebat. Pl. volebamus, volebatis, volebant.

Præt. perf. volui, voluiſti voluit. Pl. voluimus, voluiſtis, voluerunt, vel voluere.

Præt. pluſq. perf. volueram, volueras, voluerat. Pl. volueramus, volueratis, voluerant.

Fut. volam, voles, volet. Pl. volemus, voletis, volent.

Imperativi modi tempus præſens.

Fac velis, hottiti.

Opt. modi tempus præſ. & imperf.

Utinam vellem, velles, vellet. Pl. vellemus, velletis, vellent.

Præt. perf. utinam voluerim, volueris, voluerit. Pl. voluerimus, volueratis, voluerint.

Præt. pluſq. perf. utinam voluiſſem, voluiſſes, voluiſſet. Pl. voluiſſemus, voluiſſetis, voluiſſent.

Fut. utinam velim, velis, velit. Pl. velimus, velitis, velint.

Conjunctivi modi tempus præſens.

Cum velim, velis, velit. Pl. velimus, velitis, velint.

Præt. imperf. cum vellem, velles, vellet. Pl. vellemus, velletis, vellent.

Præt. perf. cum voluerim, volueris, voluerit. Pl. voluerimus, volueritis, voluerint.
Præt. plusq. perf. cum voluissem, voluisses, voluisset. Pl. voluissemus, voluissetis, voluissent.
Fut. cum voluero, volueris, voluerit. Pl. voluerimus, volueritis, voluerint.
Infiniti modi tempus præsens, & imperfect. velle.
Præt. perf. & plusq. perf. voluisse.
Participium præs. & imperfecti.
Volens, tis, *hotiuchi, a, e, Koii, Koiia, Koiie hoche, i hotiasce.*

Nolo.

Indicativi modi tempus præsens.

Nolo, *ia nechiu*; non vis, non vult. Pl. nolumus, non vultis, nolunt.
Præteritum imperf. nolebam, kakono docebam.
Præt. perf. nolui, kakono docui.
Præt. plusq. perf. nolueram, kakono docueram.
Fut. nolam, kakono legam.

Imperativi modi tempus præsens.

Noli vel nolito ille. Plur. nolimus, nolite vel nolitote, nolint.

Futurum sive modus mandativus.

Nolito tu, nolito ille. Pl. nolitote, nolunto.

Optativi tempus præsens, & imperf.

Utinam nollem, nolles, nollet. Plur. nollemus, nolletis, nollent.
Præt. perf. utinam noluerim, Kako docuerim.
Præt. plusq. perfectum utinam noluissem, Kako docuissem.
Fut. utinam nollim, nolis, nolit. Plur. nolimus, nolitis, nolint.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum nolim, nolis, nolit. Plural. cum nolimus, nolitis, nolint.
Præt. imperf. cum nollem, nolles, nollet. Plural. nollemus, nolletis, nollent.
Præter. perf. cum noluerim, Kako docuerim.
Præt. plusq. perf. cum noluissem; kako docuissem.
Fut. cum noluero, kako docuero.
Infin. temp. præsens, & imperf. nolle.

Perfe-

Perfectum & plusq. perf. noluisse.

Participium præsens & imperf.

Nolens, tis: *nectbiuchi*, a, e, *Koii*, *Koila*, *Koie neche i nectiasce*.

I takose conjuga verbo *malo*, *ma vis*, *ia volim*: izuanscto neima futura od indicativa, ni imperativa, ni niednoga participia.

Fio, fis.

Indicativi modi tempus Præsens.

Fio: *iasse çinim*, (priko suega passive) fis, fit. Plur. fimus, fimus, fiunt.

Præt. imperf. fiebam, fiebas, fiebat. Pl. fiebamus, fiebatis, fiebant.

Præteritum perf. factus, a, um sum, vel fui; es vel fuisti, est, fuit. Pl. facti, factæ, facta sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis; sunt, fuerunt, vel fuere.

Præt. plusq. perf. factus, a, um eram, vel fueram: eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Pl. facti, æ, a eramus, vel fueramus; eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant.

Fut. fiam, fies, fiet. Pl. fiemus, fietis, fient.

Imperativi modi tempus præs.

Fias, çinisse ti: fiat, nekasse çini on. Pl. fiamus, fiatis, fiant.

Opt. modi temp. præs. & imperf.

Utinam fierem, fieres, fieret. Pl. fieremus, fieretis, fierent.

Præt. perf. utinam factus, a, um sim, vel fuerim; factus a, um sis, vel fueris; sit, vel fuerit. Pl. simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint.

Præt. plusq. perf. utinam factus, a, um essem, vel fuissem, Kakono lectus, a, um essem, vel fuissem, &c.

Fut. Utinam fiam, fias, fiat, fiamus, fiatis, fiant.

Conjunctivi modi tempus præs.

Cum fiam, fias, fiat, fiamus, fiatis, fiant.

Præt. imperf. cum fierem, fieres, fieret. Pl. fieremus, fieretis, fierent.

Præt. perf. cum factus, a, um sim, vel fuerim &c.

Præt. plusq. perf. cum factus, a, um essem, vel fuissem: sicut lectus, a, um essem vel fuissem &c.

Futurum, cum factus, a, um ero, vel fuero &c.

Infin. tempus præsens & imperf.

Fieri.

Præt. perf. & plusq. perfect. factum, am, um esse vel fuisse &c.

Fut. factum iri, vel faciendum, dam, dum esse. Pl. factum iri, vel faciendos, das, da, esse.

Particip. præt. perf. & plusq. perf.

Factus, a, um.

Futuri.

Faciendus, da, dum.

Eo, is.

Indicativi modi tempus præsens.

Eo, *ia iggem*: is; it. Pl. imus, itis, eunt.
Præt. imperf. ibam, ibas, ibat. Pl. ibamus, ibatis, ibant.

Præt. perf. ivi, ivisti, ivit. Pl. ivimus, ivistis, iverunt, vel ivere.

Præt. plusq. perf. iveram, iveras, iverat. Pl. iveramus, iveratis, iverant.

Fut. ibo, ibis, ibit. Pl. ibimus, ibitis, ibunt.

Imperativi modi tempus præs.

I, vel ito, eat. Pl. eamus: ite, vel itote, eant.

Fut. sive modus mandativus.

Ito tu, vel ibis, ito ille, vel ibit. Plur. itote vos, vel ibitis, eunto, illi, vel ibunt.

Opt. modi tempus præs. & imperf.

Utinam irem, ires, iret. Pl. iremus, iretis, irent.

Præt. perfectum utinam iverim, iveris, iverit. Plur. iverimus, iveritis, iverint.

Præt. plusq. perf. utinam ivissem, ivisses, ivisset. Pl. ivissemus, ivissetis, ivissent.

Fut. utinam eam, eas, eat. Pl. eamus, eatis, eant.

Conjunctivi modi tempus præsens.

Cum eam. Imperf. cum irem. perf. cum iverim. Plusq. cum ivissem.

Futur. cum ivero; *razumisse ù sue kipe*.

Infin. tempus præs. & imperf. ire.

Præter. perfecti, & plusq. perfect. ivisse.

Fut. iturum, ram, rum esse. Pl. ituros, ras, ra, esse.
Gerundia, eundi, eundo, eundum. Supinum itum.

Particip. præs. & imperf. iens, euntis.

Futuri; iturus, itura, iturum.

Mno-

Mnogassu composita od ove riçi, Kako, subeo, præeo &c. i pò gnemuse slaga ono Verbo Væneo, *prodaiemse*. sctose ima mnogo zabilixiti.

1. Queo, nequeo, *mogu*, *nemogu*, *conjugaiusse doiste pò* eo, is, it; a'scto neimaiu gledai ù Emmanuelu.

Edo, *edis*, *edidi*, oche rechi mechem nà duor; à, *edo*, *edis vel es*, *edit*, *vel est*, *edi*, *edisti &c.* iedem, blaguem conjugase pò trechemu conjugationu: à nà mnogo Kipa uzima naçin od verba *sum*; Kako gledai ù velikomu Emmanuelu udigl. Mnogobose sctoscta od ovoga verba govori.

CAPUT TERTIUMDECIMUM.

Verba Defectiva.

Pro inferiori ordine infimæ Classis.

R *Içi sustaiuche*, aliti *pomagukaiuche* iessu, Koiim magnka mod, ali vrime, ali broi, ali kip. &c.

Indicativi modi tempus præsens.
& præteritum perfectum ✠

Memini: *iase spomignem: iase spomenuh*, *i spomenuossamse*. menisti, meminit. Pl. Meminimus, meministis, meminerunt, vel meminere.

Præt. imperf. & plusquam perfectum ✠ memineram, *iase spomignah: iase biiah spomignao*. Memineras, meminerat. Pl. memineramus, memineratis, meminerant.

Futuro, caret, sed utimur loco ejus, futuro conjunctivi.

Imperativi præsens & futurum ✠

Memento tu, vel memineris, meminerit ille. Pl. meminerimus, mementote, vel memineritis, meminerint.

Optativi tempus præsens, & perf. ✠

Utinam meminerim, memineris, meminerit. Pl. meminerimus, memineritis, meminerint.

Præt. imperf. & plusq. perf. utinam meminissem, & aliæ personæ.

Conjunctivi tempus præsens, & perf. ✠

Cum meminerim, & aliæ personæ.

Præt. imperf. & plusq. perf. Cum meminissem, & aliæ personæ.

Futurum, cum meminero, & aliæ personæ, sicut legero.

Inf. temp. præs. perf. imperf. & plusq. perf. ✠ *Meminisse: spomignatse: dase ia spomignem: dase spomignah*, i spomignaosamse: dase spomignaah; dase biah spomignao, Neima drugo.

Takose slagaiu Noui, *poznaem, poznah, i poznaossam*; i Odi, *nenauidim: nenauidih, i nenavidiossam*; i poisti naçin missaiu vrimena, sicuti &c. *memini*.

Cœpi.

Indiç. modi præteritum perf. tantum.

Çæpi, *ia poçeh, i poçeossam*, cæpisti, cæpit. Pl. cæpimus, cæpistis, cæperunt, cepere.

Passive, cæptus, a, um sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. Pl. cæpti, æ, a sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere.

Ceperam, as; at, &c.

Præt. plusq. perf. cæptus eram vel fueram: *iasse biiah poçeo*: eras vel fueras, erat vel fuerat. Pl. cæpti, æ, a, eramus, vel fueramus &c.

Imperat. præs. & futurum. Çæperis, cæperit, cæperimus, cæperitis, ceperint.

Opt. tempus præteritum perfectum, utinam cæperim, & aliæ personæ.

Passive: utinam çæptus, a, um sim vel fuerim, & aliæ personæ.

Præt. plusquam perf. utinam cæpissem & aliæ personæ passive cæptus, a, um essem &c.

Conjunctivi modi perf. cum cæperim, & aliæ personæ, & passive, cæptus, a, um sim, vel fuerim &c.

Præt. plusq. perf. cum cæpissem, & aliæ personæ: cæptus, essem &c.

Futurum; çum cæpero &c. Cum cæptus ero, vel fuero, &c.

Infiniti modi perf. & plusq. perfectum.

Cæpisse: Passive: cæptum, am, um esse, vel fuisse. Pl. cæptos; as, a esse, vel fuisse.

Fut. cæpturum, am, um esse. Pl. cæpturos, ras, ra esse.

Passi-

Passive: cæptum iri, & Pl. cæptum iri. Supina, Cæptum :

Cæptu. Participium passivum præteriti perfecti & plusquam perfecti.

Cæptus, cæpta, cæptum. Futuri activi. Cæpturus, ra, rum.

Inquam.

Indicativi modi tempus præsens.

Inquam, *ia velim*, *ia vegliu:* inquis, inquit. Pl. inquimus, inquiunt.

Præt. imperf. inquiebat, & inquibat.

Præt, perf. inquisti, inquit.

Fut. inquies, inquiet. Imperativi præsens ? in que, vel inquito.

Participium: inquens, tis.

Aio.

Indicativi modi tempus præsens.

Aio *velim &c.* ais, ait. Pl. aiunt.

Præt. imperf. aiebam, aiebas, aiebat. Pl. aiebamus, aiebatis, aiebant.

Imperativi modi tempus præs. Ai, reci.

Optativi futurum, & conjunctivi præsens; aias, aiat.

Participium aiens, aientis.

Quæso *molim:* Quæsumus, *molimo*.

Ave, *zdrau*, *a*, *o*, avete, aveto &c.

Salve, *zdrau*, *a*, *o*, salvete, salveto &c.

Verba impersonalia. Pœnitet.

Pænitet, Verbum defectivum impersonale, declinationis activæ, sic declinabitur.

Indicativi modi tempus præs.

Me pænitet, *iase Kaiem:* te pænitet, *tise Kaiesc:* illum pænitet, *onse Kaie*. Pl. nos pænitet: *mise Kaiemo:* vos pænitet, *vise Kaiete.*: illos pænitet: *onise Kaiu*. Tako slaxi, i mechi zaimenke, *me*, *te*, *illum*, *nos*, *vos*, *illos*, i ostale occusative, ù suih vrimenah ovoga verba; i ostalih veraba, Koiassu istoga ordina sestoga impersonalskoga, Kako *pudet*, *tædet*, *piget*, *&c.*

Præt. imperf. pænitebat. Præt. perf. pænituit. Præt. plusq. perf. pænituerat. Fut. pænitebit.

Imperativi præs. pæniteat.

Opt. præsens, & imperf. utinam pæniteret.

Præt. perf. utinam pænituerit. Præt. plusq. perf. utinam pænituisset. Futurum, utinam pæniteat.

Conjunctivi præs. Cum pæniteat.

Præt. imperf. cum pæniteret. Præt. perfect. cum pænituerit.

Præt. plusq. cum pænituisset.

Fut. cum pænituerit.

Inf. præs. & imperf. pænitere.

Præt. perf. & plusq. perf. pænituisse.

Gerundia: pænitendi, pænitendo, pænitendum.

Participium præs. & imperf.

Pænitens, tis. *Koise*, *Kaie*, *Kaiascese*.

Takose conjugaiu sue rięi nekipgline glassa actiuoga; sue ù iednu, tò iest trechu personu, Kako, *pertinet*, *attinet &c.*

Pugnatur.

Pugnatur, verbum defectivum impersonale, passivæ declinationis, sic declinabitur.

Indicativi modi tempus præsens.

Pugnatur: *boise bie*.

Præt. imperf. pugnabatur, *boise biiasce*.

Præt. perfectum pugnatum est vel fuit; *boise bi*, *i biosseie*.

Præt. plusquam perfect. pugnatum erat, vel fuerat, *biascese &c.*

Futurum: pugnabitur: *boichesse bit*.

Imperativi præs. pugnetur.

Optativi præs. & imperfect.

Utinam pugnaretur: *abdase boi bie*, *i dase biiasce*.

Præt. perfect. utinam pugnatum sit vel fuerit. Præt. plusq. pugnatum esset.

Fut. Utinam pugnetur. Conjunct. præsens, cùm pugnetur.

Præt. imperf. cum pugnaretur. Præt. perf. cum pugnatum sit vel fuerit. Plusq. perf. cum pugnatum esset, vel fuisset.

Fut. cum pugnatum erit, vel fuerit.

Infin. præs. & imperf.

Pugnari. Præt. perf. & plusq. perf. pugnatum esse vel fuisse.

Fut. pugnatum iri, vel pugnandum esse.

Parti-

Participale: pugnandum est: *imasse boi bitti*, Takose Koniugaiu sue riçi nekipglive tarpechega glassa, Kakono, *amatur*, *legitur*, *servitur*, *curritur &c.*

CAPUT QUARTUMDECIMUM.

Rudimenta, sive de octo partibus orationis.

Pro inferiori ordine infimæ Classis.

1 Partes orationis sunt octo, *Nomen*, *Pronomen*, *Verbum*, *Participium*, *Præpositio*, *Adverbium*, *Interjectio*, *& Conjunctio*,

2 Harum quatuor *Nomen*, *Pronomen*, *Verbum & Participium* declinantur. *Præpositio*, *Adverbium*, *Interjectio*; *& Conjunctio* declinationis sunt expertes.

De Nomine.

1 Nomen est pars orationis quæ casus habet, neque tempora ad significat: *ut Musa*, *Dominus*, *lapis*, *lignum &c.*

2 *Nomeu proprium* est quod res proprias, atque certas significat: *ut Romulus*, *Petrus*; *Mantuæ*, *Parma &c.*

3 Nomen *Appellativum* est quod res communes atque incertas significat; *ut Rex*, *Dux*: *Opidum*, *Villa &c.*

4 Nomen *Collectivum* est quod numero singulari significat multitudinem: ut *Populus*, *Gens*, *Turba &c.* Vagliadu oue prilike slideche: *Populus orant* : *Populus audiunt Concionem: Gens vivunt*; ierbose razume mnozi. Psal. *Attendite Popule meus*; *sperate in eo omnis Congregatio: nolite timere pusillus Grex &c. Cum turba multa convenirent, & de civitatibus properarent &c.*

5 *Substantivum seu fixum* (stoieche, aliti temeglito) nomen est, quod per se in oratione esse potest: *ut dux imperat*; *miles obtemperat*.

6 *Adjectivum* seu mobile (nadometnutglivo, aliti ganutivo) nomen est quod in oratione esse non potest sine substantivo, aperte, vel occulte. Aperte: *ut Dux prudens*, *si strenuos milites*, *dictoque audientes habeat*, *facile hostes superabit*; occulte; *ut qui tertiana laborant*, *non vescuntur bubula*; *hoc est*, *tertiana febri*, *bubula carne*.

7 Adje-

7 Adjectivum nomen vel habet tres formas; *ut bonus, bona, bonum*. Vel duas; *ut brevis & breve*. Vel unam; *ut prudens &c.*

Opomena.

Ime *Adjectivo vazda* ima ili tri forme Kako *bonus, bona bonum*: ili tri articula, aliti çlagna; kako *hic, & hæc, & hoc felix: hic, & hæc brevis, & hoc breve. A substantivo* ima iednu formu aliti glaas; iedan ili dua articula; KaKo *hic Dominus. Hic & hæc homo &c.* Takoie oçita razlikost meu ta dua imena, &c.

Varia Adjectivum Genera.

1 Nomen *Interrogativum* est, quo de re aliqua quærimus; *ut quis? uter? quantus? qualis &c.* Duplex est substantiæ, & accidentis.

2 Interrogativum *substantiæ* est, cui respondemus per nomen substantivum, vel per pronomen demonstrativum, *ut quis? quæ? quod? uter, utra, utrum? quis hic loquitur? Dominus ille. Quis est iste?* Petrus. *Quæ est? Lucia. Quod, vel quid est? lignum &c.*

3 Interrogativum *accidentis* est, cui respondemus per nomen adiectivum; *ut quantus? qualis? quot? quotus? cujus, a, cujum? cujas? Qualis fuit Hector? fortis, magnanimus &c.*

Scholion.

2 Imenu Upitaiuchemu *dogaiaia* ouako odgouaramo; *Quantus? magnus, vel parvus, longus, brevis &c. Qualis? bonus, malus, pulcher, turpis, doctus, ignarus &c. Quot? unus, duo, tres, decem, viginti, triginta, centum &c. Quotus? primus, secundus, quartus, sextus &c. Quotenni? Singuli, bini, terni, &c. Quoplex? Simplex, duplex, triplex &c. Quotennis? anniculus, bimus, &c. Cujus, cuia, cujum*, nissu lipo ù obiçiaiu, zato nà gnegouo misto, uzmi Genitiuu od. *Quis, quæ, quod*, tò iest, uzmi *Cujus*. Alia apud Emmanuelem.

3 Nomen *relativum* (prinossuiuche, ierbonam stuar pria imenovanu ù pamet prinosi, idonosi) quod rem antecedentem in memoriam reducit. Id duplex est *substantiæ, & accidentis*.

4 Relativum *substantiæ* est, quod nomen substantivum in memoriam reducit; ut *qui, quæ, quod*: legi Ciceronem qui fuit Eloquentissimus Romanorum.

5 Re-

5 Relativum *accidentis* est, quod in memoriam revocat nomen adjectivum; *ut qualis*, *quantus*, *quot:* Cicero fuit eloquens, qualis fuit Hortensius.

6 *Redditiva* (vrachaiucha) sunt *tantus*, *talis*, *tot*, *totidem*, quæ relativis *quantus*, *qualis*, *quot* ante vel post redduntur: ut quales in Republica Principes sunt, tales reliqui solent esse Cives. Cura, ut talis sis, qualis haberi cupis. Quantus est Petrus, tantus est Paulus: qualis Pater, talis Filius. Quot homines tot sententiæ. Totidem ad te Epistolas dedi, quot tu ad me misisti.

7 Quis, quæ, quod, vel quid: qui, quæ quod, uter; quantus, qualis, & alia interrogativa aliti *upitaiucha*; quod ponuntur post verba, *Audio*, *Video*, *Scio*, *Nescio*, *Intelligo*, & alia ejusdem significationis appellantut *infinita*; i oche s'sobom mod conjunctivu: neznam ko iest; *nescio quis sit*. Slussam scto velisc: *audio quid dicas*: *ignoro quantus*, aut *qualis sit*. Neznamg di sctoiisc: *nescio ubi stes &c.* cum Conjunctivo, licet possit etiam cum Indicativo absque periculo.

8 *Possessivum* (possiduiuche) nomen est, quod aut rem possessam; aut ad aliquem pertinentem significat: *ut Equus Regius*. *Miles Pompejanus*. Ova slidecha jessu *possiduiucha*; ierbose possiduiu od koga: Boxii *Dominus*: Angeoski, *Angelicus*. Nebeski, *Cælestis*, Zemaglski; *terrestris*; Darveu, *ligneus*, kamenit, *lapideus*, guozden, *ferreus &c.*

9 *Patrium* (ocinstueno, diseie ko rodio) nomen est quod Patriam indicat: *ut Romanus*, *Athenienſis*, *Spalatensis*, Macarienſis, & alia multa.

10 *Gentile* (narodgliuo) nomen est, quod gentem, vel nationem indicat; *ut Italus*, *Græcus*, *Gallus*, *Germanus*, *Hungarus*, *Bosnensis*, *Dalmata &c.*

11 *Partitiuum* (razluçuiuche) nomen est, quod aut unum ex multis significat, aut multa sigillatim.

12 Unum ex multis significat, alius, aliquis, alter, alteruter, quis quidam, quilibet, quivis, quispiam, quisquam, solus, unus, uter, utercumque, uterlibet, utervis, quæ etiam particularia vocantur.

13 Multa sigillatim significat; complures, plerique, neuter, uterq; & quæ dicuntur universalia; ut cuncti, omnes, quicumque, quisquis, quisque, unusquisque, nemo, nullus.

14 Nomen *numerale* (broiigliuo) est, quod numerum signi-

significat, cujus species sunt tres; *Cardinale*, *ordinale*, *&* *distributivum*.

15 *Cardinale* est quod numerum absolutè & sine ordine significat; *ut unus*, *duo*, *tres*, *quatuor &c.* broi rauan brez naredbe.

Ordinale (naredgliuo) nomen est quod numerum ordine digestum significat, aut ultimum ex eo numero; *ut primus*, *secundus*, *vel alter*, *tertius*, *quartus &c.*

17 *Distributiva* seu *divisiva* (razdigliva) nomina sunt quæ distributionem seu divisionem significant, quibus fere utuntur Oratores numero multitudinis, ut *singuli*, poiedan: *bini*, podua; *terni*, potri; *quaterni*, po çetiri: pueri redite domum bini, aut terni, ad summum quaterni, cavete ne singuli eatis. Heus tu, dato victoribus quaterna mala, victis singula, ne animis concidant; *quaterna*, id est, unicuique quatuor, *singula*, id est unicuique unum.

Scholion.

Od varstah broija.

Neche zaludu bit oude stavit varste broijah suarhu malo pria reçenih. Dakle ovako.

Kardinales Numeri.

Unus, a, um: *iedan*, *a*, *o*.
Duo, duæ, duo, *dua*, *dui*, *duoe*.
Tres, & tria, *tri*, *tri*, *troie*.

Pakse ne declinaiu lippò dò stotine, nego ù iednomu glassu darxe plemena; euo.

Quatuor, *çetiri*, *çeteri*, *çetuero*.
Quinque *pet*, *pet*, *petero*.
Sex, sest, *sest*, *sestero*.
Septem, *sedam &c.*
Octo, *ossam*, *&c.*
Novem, *deuet*, *&c.*
Decem, *desset*.
Undecim, *iedanaiest*.
Duodecim, *duanaiest*.
Tredecim, (à ne tresdecim) *trinaiest*.
Quatuordecim, *cetarnaiest*.
Quindecim, *petnaiest*.
Sedecim, vel sexdecim, *sestnaiest*.
Septendecim; *sedamnaiest*.

Octo-

Octodecim, vel duodeviginti; *ossamnaiest*.
Novemdecim, vel undeviginti, *deuetnaiest*.
Itako ù napridak: duo de triginta, (unde de triginta; duo de quadraginta, unde de quadraginta, *i ù anapridak*.
Viginti, *duadesset*; *ili duaest*.
Viginti unus, vel) *duaest i iedan*.
Unus & viginti)
Viginti duo, vel) *duaiest i dua*.
Duo & viginti)
I tako od ostalih slidi ù napridak.
Triginta, *triest*.
Quadraginta; *çetardest*.
Quinquaginta, *pedesset*.
Sexaginta, *sesset*.
Septuaginta, *sedamdesset*,
Octoginta (non octuaginta) *ossamdesset*.
Nonaginta, *deuetedesset*, *&c.*
Centum, *stò*, *ili*, *stotina*.
Centum unus, *sto i iedan*.
Centum duo, vel duo & centum, *sto*, *i dua*. *I declinaiuchi ù napridak*.
Ducenti, tæ, ta, trecenti, trecentæ, ta, quadringenti, tæ, ta.
Quingenti, tæ, ta.
Sexcenti, tæ, a.
Septingenti, tæ, ta.
Octingenti, tæ, ta.
Nonigenti, vel rectius Nongenti, æ, a.
Mille, *hig]iada*.

2. Ovo ime *bigliada*, Akoie broia plurala, tadaie Adiectivo nedeclinano, i opcheno triuh plemenih: *mille milites*, *mille militum*, *mille militibus*: Higliada Soldata, &c.

Higliada soldatah; higliadu Soldatom. Tako: *mille oves*, *mille ovium*, *mille ovibus*: *mille mancipia &c.*

Da akoie broiia iedinoga, tad iest substantivo neutra genera; ù iedinomu broijie nedeclinano, aliti neprighibgliuo; i nà naçin imenah substantiuih isšte genituu; kako: *mille millitum interfectum est*; higliada voinak ubieno iest. A ù pluraluse prighiba; *millia*, *millium*, *millibus*;

bus; Kako: dui, trі, çetiri higliade voinikah usachene iessu. Dakle gouorimo *bis mille milites*, indeclinabiliter; ili: *duo millia militum: ter mille*; *vel tria millia: quater mille*; *vel quatuor millia*, *decies mille*, *vel decem millia*. *Centies mille*, *vel centum millia: ducenta millia*, *trecenta millia*; *decies centena millia*, iedan milion.
Undecies centena millia.
Vicies centena millia.
Tricies, centena millia.
Millies centena millia.
Million, *i sto bigliadab*.
Dua miliona.
Tri miliona.
Sto milionab.

Pazi, da nereçesc, *duo centum*, *duo mille*, quia ier dua Adiectiva nestoie tako dobro: nego reci: *bis centum*; *bis mille*, *vel duo millia &c*.

Ordinales numeri.

Primus *parui*, secundus, vel alter *drughi*, tertius, *trechi*; quartus, quintus, sextus, septimus, octavus, nonus, decimus, undecimus, duodecimus. Decimus tertius, vel tertius decimus, decimusquartus, vel quartusdecimus. Quintusdecimus, sextusdecimus, septimusdecimus: octavusdecimus, vel duodevigesimus; nonusdecimus, vel undevigesimus, (sic etiam duo de trigesimus; quodequadragesimus; undequadragesimus &c.) Vigesimus seu rectius *vicesimus*. Vicesimus primus, vel primus & vicesimus; sic deinceps trigesimus, vel rectius *tricesimus*, quadragesimus, quinquagesimus, sexagesimus, septuagesimus; octogesimus; (non octuagesimus) nonagesimus, centesimus, centesimusprimus, vel primus & centesimus, ducentesimus; trecentesimus, quadringentesimus, quingentesimus, sexcentesimus, septingentesimus, octingentesimus, nongentesimus, vel noningentesimus. Millesimus; millesimus primus, vel primus & millesimus; bis billesmus; ter millesimus, centies millesimus &c.

Distributivi numeri.

Oua slidecha sastauglia mo s' imenim Koia neima kadnossu broiia duostrukoga; zatoiih mechem oude.

Singuli, læ, la, *poiedan*, *poiedna*, *poiedno*, bini, næ, na, *po dua*,

dua, po dauie; takose declinaiu koia slide — terni, &c. &c. quaterni, quini, seni, septeni, octeni, noveni, deni, undeni, duodeni, ternideni, quaternidi, quinideni; vel per Sincopenterdeni quaterdeni, quindeni, senideni, septenideni octonideni, vel duodeviceni: novenideni vel undeviceni (sic duo de trioeni, undetriceni: quodequadrageni, undequadrageni &c.) Viceni; viceni singuli vel singuli & viceni: viceni bini, vel bini & viceni: viceni terni, vel terni & viceni; triceni, quadrageni, quinquageni, sexageni, septuageni, octogeni (non octuageni) nonageni, centeni, centeni singuli, centeni bini &c. Ducenteni, trecenteni, quadringenteni, quingenteni, sexcenteni, septingenteni, octingenteni, noningenteni, vel nongenteni. Dicimus etiam per sincopen usitatius: Duceni, treceni, quadringeni, quingeni, sexceni, septingeni, octingeni, nongeni, milleni, bis milleni; ter milleni; & sic deinceps. Reliqua quæ spectant ad numeros hos, numera ut melius scis, & vales.

Adverbia Cardinalia.

Semel *iedan put*, *iedankrat*, bis, *dua puta*, duakrat: ter *tri puta*; *trikrat*, quater, quinques, sexies, septies, octies *ossamkrat*: noves, decies, undecies, duodecies, tredecies, quatuordecies, quindecies, sexdecies, septiesdecies, vel deciesepties; octodecies, vel decies octies, vel duodevicies, noviesdecies, vel decies novies, vel undevicies (sic etiam duodetricies, undetricies; duodequadragies, undequadragies &c.) Vicies per syncopen, pro *viginties*; vicies semel, vel semel & vicies: vicies bis, vel bis & vicies &c. trices, quadragies *cetariest putah*. Quinquagies, sexagies, septuagies, octogies (non octuagies) nonagenties, centies: centies semel, vel semel & centies. Duxcenties trecenties, quadringenties, quingenties, sexcenties, septingenties, octingenties, nongenties, millies; bis millies, ter millies; centies milles; millies millies, &c.

Adverbia ordinalia.

Primo *naipri*, *parvom*, *parvi puut*: secundo, *drugom*, *drughi puut*; i tako tomaçi ù napridak. Tertio, quarto, quinto, sexto, septimo, octavo, nono, decimo, undecimo, duodecimo, tertiodecimo, quartodecimo, quintodecimo, sextodecimo: decimo septimo, decimo octavo, decimo nono,

nono, vigesimo, vigesimoprimo, i toko ù naprida alsdiches.

De Nominibus positivis, comparativis, & superlativis.

Nomen *positivum* sivè absolutum est, quod rem absolutè simpliciterque significat; ut *magnus parvus*.

Ovoie parvi, aliti ossobiti skalin.

2 *Comparativum* nomen est, quod rem vel attolit, vel deprimit: ut major, minor. Ovoie drughi skalin, ter stuar ili uzdixe, ili spucha, Koko *vechi magni*.

3 *Superlativum* nomen est, quod rem vel summo loco, vel infimo collocat; ut *maximus*, *minimus* &c. Ovoie trechi skalin, ter stuar stauglia nà naivisse misto; ili nà nainixe: Koko nai *vechi*, *naimagni*.

Admonitio de Comparativo: & superlativo.

Pro nunc nescio, an sim scripturus ampliùs de his duobus nominibus fusè; ideo hic Tyronibus assigno regulas nominis Comparativi, & superlativi. Primo Comparativi.

2 Ime Comparativo oche, i garli *Ablatiuu* brez Pristauka. *Luce* sunt clariora tua consilia: od *suitlostisu bristrii tuoii sciuiti*. Antonius est doctior *Cesare*. Lucia est melior *Victoria*. Aurum est prætiosus *argento*; virtus etiam *auro*.

2 Ovi *Ablatiuu* obarchesse ù nominatiuu s'dilkom *quam* (neggo) *Antunie naucini nego* *Cessar*. Antonius est doctior *quam* Cæsar; Lucia est melior *quam* Victoria: Luciaie boglia nego Victoria, &c. Obarchese, vegliu, ù nominatiuu kadnose ù govoreniiu Zgagia riç *Sum*; ierbo S'ostalim riçma obarchese i ù drughe caxione.

3 Ime Superlativo pita *genitiuu* pluralski: Cicero fuit eloquentissimus Romanorum. *Ciceroie bio naigovorglivii Romglianah*, aliti od *Rimglianah*. Theophrastus elegantissimus omnium Philosophorum. Virgo Maria Castissima omnium fæminarum. Pulcherrima mulierum, &c.

4 Ouo ime more imat i *singularski genitiuu*, kadnoie *genitiuu* imena *collectivoga* aliti *skupgliauçhega*, Koie ù iednostrukom broiumnoga Zlamenue. Vir ornatissimus nostræ Civitatis. *çovick prinakichen*; aliti *nainakichenii nasega grada*: fortissimus nostri Populi: nostræ villæ &c. Vidi ostala od ouih scto gouore Apendici &c.

5 Nomina comparativa fiunt a nominibus Adiectivis, quibus adverbia, *magis*, & *minus*, rectè adiungi possunt, KaKo-

Kakono od ouoga imena *iustus*, cinise *iustior*: od *fortis* cinisse *fortior*; od doctus, cinise *doctior*, &c. A comparativis fiunt superlativa, Kakono od ovoga imena *iustior*, *cinise iustissimus*: od *fortior*, cinise *fortissimus*: od *doctior*, *cinise doctissimus*. &c.

Exceptio.

6 Nomina substantiva, Pronomina; item interrogativa, Relativa, Redditiva, Infinita, Possessiva, Patria, Gentilia, Partitiva, Cardinalia, Ordinalia, distributiva, & quæ materiam ad significant, ut aureus, argenteus, cedrinus, ad hæc errabundus, moribundus fugitivus, almus, frugifer, mediocris, omnipotens, medius, modicus, hesternus; & nonnulla alia, nec comparativa, nec superlativa pariunt.

Adverbia Positiva, Comparativa, & Superlativa.

7 Oude udigl staugliam adverbia suih triuh skalinah, neka pak mladichi mogu ostala formati, aliti ciniti.

Juste, justiùs, justissimè fortiter, fortiùs, fortissimè. Doctè, doctiùs, doctissimè: &c.

Posit.	*compar.*	*superlat.*
Jucundè:	iucundius:	iucundissimè.
Sanctè;	sanctiùs:	sanctissimè.
Rectè:	rectiùs:	rectissimè.
Humiliter,	humiliùs:	humillimè.
Celebriter,	celebriùs:	celeberrimè &c.

8 Imoresciim Slobodno datti caxoue imagniah comparativih, i superlatih; *lacryma nihil citiùs arescit: nihil citiùs arescit, quàm lachryma. Petrus cantat iucundius Paulo*; ile: *quam Paulus*: Cicero *elegantissimè omnium locutus est*, &c.

A quo casu fiant & formentur comparativa, & superlativa.

9 Comparativa fiunt á casu *I*, littera finito, addita syllaba *Or*, ut à *iusti*, fit *iustior*: à *forti* fit *fortior*. Superlativa vero fiunt ab ipsomet casu in *I* desinente: addita littera *S*; & syllabis *simus*; ut à *iusti* fit *iustissimus*: à forti-*fortissimus*: & alia dic exempla.

Exceptio I.

10 Positiva *Er* syllaba terminata, gignunt superlativa additorimus; ut celeber-celeberrimus, tener-tenerrimus:

mus: Saluber-saluberrimus: prosper-prosperrimus. Sic verrimus & maturrimus ab antiquis veter, & matur: dicimus etiam maturissimus. A dexter & sinister dexterior, & sinisterior, sine Superlativo; nam dextimus, & sinistimus, idem sunt quod dexter, & sinister. Deterior, & deterrimus ab absoleto deter, detera, deterum.

Exceptio 2.

11 Facilis, gracilis, humilis, similis, superlativa pariunt syllaba *is*, mutata inlimus: facillimus, gracillimus, humillimus: simillimus, sic imbecillimus.

Exceptio 3.

12 Nomina quæ ante syllabam *us* vocalem habent, rarò comparativa aut superlativa gignunt; ut *idoneus*, *navius*, *arduus*.

Exceptio 4.

13 A nominibus ex verbis *facio*, *dico*, *volo* compositis, comparativa in *entior*, superlativa vero in *entissimus* exeunt: ut Magnificus, magnificentior, magnificentissimus. Maledicus, maledicentior, maledicentissimus. Benevolus, benevolentior, benevolentissimus, &c.

Anomala seu inæqualia.

Koia slide imena iessu *neiednaka*, ierbo gnihou drughi, i trechi sKalin nisu priliçni ù slovich, i ù sillabah parvomu slagagniu: ouasu.

Bonus, Melior, optimus, malus pejor pessimus. Magnus maior, maximus. Parvus, minor, minimus.

Adverbia.

Bene, melius, optimè, malè, pejus, pessimè. Magis, maximè. Minus, minime. Multum, plus, plurimum; quidam putat *plus*, esse positivum gradum.

2 Item illa; nequior, nequissimus. *Zao*) Superus, superior, supremus, *gorgni*) Exterus, exterior, extremus, vel extimus, *izuagni*). Ova slidecha çinesse od pristavaka.

Nu ghledai.

Infra, doli) inferior, *nixi*, infimus *nainixi*.
Cis; Citerior, Citimus; *naispolidgni &c.*
Ultra, ulterior, *napridnii*, ultimus, *nainapridnii*.
Prior, primus, *parugli*, *naiparugli*.
Intus: ù *nutra*, interior, *unutargnii*, intimus, *naiuuutargni*.
Post, posterior, postremus, *naiposlidgni*.

Pro-

Prope, propior, proximus, *naiblixgni*.
Ante, anterior, *napridgnii*.
Diu, diutius, diutissime, *za mnogo za veche*, *za nai-veche vrimena*.

3 Ocyor, *barxi*) Ocyssimus. Potior, *bogli*, potissimus, positivis carent, nisi sint ab *Osyos* græco, & *Potis* latino Novissimus, *naiposlidgni*, & summus, *naivisci*) superlativum tantum habent, authore Diomede; quibus adde; Imus, ma, um, *naihixi*, *a*, *e*.

4 A nominibus substantivis Juvenis, & senex, fiunt, tantum comparativa junior, & senior. Penitus, penitior, penitissimus, *unutargni*, a, e, *ex penitis faucibus*.

5 Fiunt aliquando à superlativis rursus comparativa; & Superlativa; ut à proximior, *proximior*, *postremus*, *postremissimus*, quibus vix utendum puto.

De Pronomine.

Pronomen (Zaimenak) est, quod loco nominis positum, certam finitamque personam adsignificat; zovese oui Dio *zaimenak*, ierbo stoi na misto imena.

2 Pronomina partim sunt *primitiva*; toest parvapgnia; partim *derivativa* seu potius *derivata*; to iest izlazecha, aliti izasasta.

3 *Primitiva* seù *primigenia* dicuntur quæ prima sunt, & à se orta; *ut Ego*, *tu*, *sui*, *hic*, *iste*, *ille*, *ipse*, *is*.

4 *Derivativa* vel potius *derivata* sunt, quæ ex aliis oriuntur; ut *meus*, *tuus*, *suus*, *noster*, *vester*, *nostras*, & *vestras*.

5 *Demonstrativa* sunt, quæ rem demonstrant; *ut ego*, *iste*, *ille*, *ipse*, *is*.

6 Horum quinque, *hic*, *iste*, *ille*, *ipse*, *is*, & ex eo compositum, *idem*, relativa dicuntur, cum rem antecedentem in memoriam reducunt: ut Virgilius carmina composuit, idemque ipse cenit.

7 *Possessiva* sunt quæ possessionem significant: *ut meus*, *tuus*, *suus*, *noster*, & *vester*.

8 *Gentilia* sivè *Patria* sunt; quæ non solum gentem, vel patriam, sed etiam partem sectamve ad significant, ut *nostros*, *vestros*.

9 Reciproca duo sunt; unum primitivum, nimirum: *Sui*: alterum derivativum seù derivatum *suus*.

Opomena.

Sui, *sebe*: sibi, *sebi*, se *sebe*: ouimse sluximo, Kadno trechi Kip prihodi ù sebe istoga: ut Cæsar recordatur sui, *Cessarse spomigna sebe*. Indulget sibi: amat se, loquitur secum. Cic. eorum est hæc querela, qui sibi cari sunt; seseque diligunt: ipse sibi displicet. Habetis Ducem memorem vostri, oblitum sui &c. Znatse ima daie our reciproko vazda trechega Kipa; zato zlo iedni latino govore ovako: *malè se habeo: quomodo se tu habes*; non possum se tenere &c. ierie sue tò protiva Kipu. Vide declin.

Suus.

3 Suus, sua, suum *suoi*, *suoia*, *suoie*, Ouimse zaimenkom sluximo Kadno trechi Kip prihodi, i urachase ù stuar od sebe possidovanu. Cicero recordatur Discipuli sui: *Cicero se spomigne vçenika suoga*; indulget liberi suis, defendit Clientes suos, scripsit Epistolam manu sua aiebat multa tibi opus esse, multa canibus suis. I ouoie vazda trechega Kipa &c.

De Verbo.

Verbum est pars orationis, quæ modos, & tempora habet, neque in casu declinatur.

2 Verbum duplex est, tò iest, personale, & impersonale.

3 Verbum *Personale* est, quod omnes personas utriusque numeri habet: ut *Amo*, *amas*, *amat*. Pl. *amamus*, *amatis*, *amant*.

4 Verbum *Impersonale* est, quod prima, & secunda persona utriusque numeri, & tertia multitudinis ferè privatur: unde & nomen traxit. Id duplex est, alterum *activæ declinationis ut pudet*, *pænitet*: alterum *passivæ*; ut *pugnatur*, *curritur* &c.

5 Verbum *Personale* dividitur in quinque genera, *Activum*, *passivum*, *Neutrum*, *Commune*, *deponens*.

6 *Activum* verbum est, quod littera *o* finitum, passivum fit addita littera *r*; ut *Amo*, *amor* &c.

7 Verbum *passivum* fit quod syllaba *or* finitum, activum fit *r* littera abiecta; ut *Amor*, *amo*, &c.

8 *Neutrum* est, quod *m* vel *o* litteris finitum, ex se passivum personale non gignit: ut *sum*, *sto*, *servio*: neque enim dicitur, *stor*, aut *servior*. Sunt, quæ in *i*, desinunt: ut *odi*, *novi*, *cæpi*, *memini*: quæque in præterito passivam habent vocem: ut *Gaudeo*, *soleo*, *audeo*, *fido*, *fioo*.

9 Neu-

9 Neutrorum Diomedi tria sunt genera; quædam actionem significant, ut *ambulo*, *curro*: quædam passionem; ut *vapulo*, *veneo*, *fio*. Quæ nec actionem, nec passionem, quæ supina, id est otiosa appellat; *sedeo*, *jaceo*.

10 *Commune* est, quod *or* syllaba tantùm finitum, activi simul ac passivi significationem habet: præsertim participia præteriti temporis, quæque tempora ejus participii adminiculo supplentur; ut *experior*, *complector*, *expertus sum*, *complexus sum*: nam præsens & imperfectum, & quæ inde sunt tempora, ferè actionem significant.

11 *Deponens* est, quod *er* syllaba tantùm finitum, activi vel neutri significationem habet; ut *sequor*, *utor*, *morior*.

De Variis verborum formis.

Verbum *inchoativum*, pocimaiucha) est, quod rem quidem inchoatam, sed ad finem, perfectionemque tendentem significat: ut *calesco*; *zgriamse*) *frigesco*, *studenimse*.

2 Verbum *perfectum*, suarscena, dospiuena) est, quod rem perfectam, absolutamque significat; ut *caleo*, *zgrian-sam*: *frigeo*, *studensam*)

3 Verbum *meditativum*, procignuiucha (est, quod assiduam alicujus rei meditationem significat; ut *esurio*, *Cænaturio*; qui enim *esurit*, aut *cænaturit*, nihil aliud nisi cibum, cœnamque meditatur. Amaturio, *xel im gluibit*; docturio *xel im uçit*) *Lecturio*, *xelimsctit*. *Auditurio xelim slussat*. &c.

4 *Frequentativum* Verbum, çestuiucha) & sive iterativum est, quod rei fræquentationem, & iterationem significat: ut *rogito*, *lectito*, *çesto sctiem*, *scriptito*, *çesto pissem &c*.

5 *Diminutivum*, vel potiùs *diminutum*) smagnkana) est, quod minus quam id, à quo ortum est, significat; ut *Sorbillo*, *sarkuczam*, à sorbeo: *potisso*, à poto, *pocimaiuchasu* trechega conjugationa, *Meditativa* iessu 4. *frequentativa* parvoga, &c.

De Participio.

Participium. *Dionstuo*) est pars orationis, quæ tùm casus, tùm tempora habet: ut *amans*, *docens*, *&c.*

2 Participia præsentis temporis in *Ans*, & in *Ens*, exeunt,

exeunt; & ab omni verborum genere nascuntur, exceptis passivis, ut *Amans*, *Serviens*, *Complectens*, *Utens*.

3 Præteriti temporis in *Tus*, *sus*, *xut*, desinunt, ac sunt à verbis Passivis, communibus, & Deponentibus; ut *Amatus*, *complexus*, *usus*; unum in *unus* reperitur, *mortuus*, videlicet à morior.

4 Participia futuri tum in *Rus*, tum in *Dus* exeunt.

5 In *Rus* oriuntur ab omni genere verborum, exceptis Passivis, ut *Amaturus*, *serviturus*, *amplexurus*, *usurus*.

6 In *dus* fiunt à passivis & commnnibus: ut *Amandus*, *complectendus*. Sæpe etiam à Deponentibns, quæ, accusandi casum habent: præsertim si aliquando fuerunt communia: ut *sequendus* à Sequor, *ulciscendus* ab ulciscor; *execrandus* ab execror, *utendus* ab utor &c.

7 Participia præsentis temporis fiunt à prima persona præteriti imperfecti modi Indicativi, syllaba *Bam*, vel *Bar*, mutata in *N. S.*; *ut Amabam*; *amans*, *complectebar*, *complectens*.

8 Participia in *Dus*, fiunt à Genitivis participiorum præsentis temporis, syllaba *Tis*, mutata in *dus*, *da*, *dum*: *ut Amans*, *amantis*, *amandus*, *da*, *dum*. *Complectens*, *complectentis*, *Complectendas*, *da*, *dum*.

9 Participio præsentis temporis, & futuri in *dus*, ac Gerundiis carent verba, quæ præterito perfecto carent: ut *Odi*, *Cepi*, *Novi*, *memini*.

10 Participia præteriti temporis fiunt à posteriori Supino, addita littera *S*, ut *Amatu*; *amatus complexu*: *complexus*.

11 Participia futuri in *Rus* fiunt à priori Supino littera *M*, versa in *Rus*, ut *Amatum*, *amaturus*, *servitum*, *serviturus*.

Scholion de Participio.

Participium Varroni lib. 3. de Anal. est, quod cum temporibus, & casibus declinatur. Differt, Auctore eodem, à nominibus verbalibus, ut *Amator*, *& Lector*, quod hæc nullum tempus præsens, præteritum, aut futurum significant; quod tamen significant Participia, *Amans*, *amatus*, *&* *amaturus*.

2 Participia præsentis in *Ans*, *& Ens*, & futuri in *Rus*, à quocumque genere verborum fiant, activè significant, nisi essent à verbis neutris passivis, ut *vapulans*, *vapulaturus*.

turus. Præteriti verò participia passivè tantùm: ut *Amatus*: nisi verbum ipsum vel commune sit, ut *complexus*; vel activè significet: ut *secutus*.

3 Participia futuri in *Dus* semper passivè significant etiam si à communibus & Depouentibus fiant; ut *Complectendus*, *sequendus*. Quamvis ea non rarò necessitatem, *officium*, *debitum*, aut simile quid significent potiùs quàm tempus futurum. Cic. Senatus meam domum ex ærario *ædificandam*, à Pontificibus *liberandam*, à Magistratibus *defendendam* putavit: idest putavit *debere* ædificari, *oportere*, aut *dignam esse*, ut ædificetur & sic interdum Participia in *Rus officium*, aut quandam animi *deliberationem* significant: ut non sum *deserturus* Rempublicam, idest *deserere* non *debeo*, statui non *deserere*.

4 A supinis in *ictum*, vel *ctum*, primæ conjugationis Participia in *Rus* per *A*, fiunt: ut *sonitum*, *plicitum*, *frictum*, *sectum*, *nectum*, fit *sonaturus*, *plicaturus*, *explicaturus*, *implicaturus*; *fricaturus*, *Refricaturus*, *defricaturus*, *secaturus*, *necaturus*, *enecaturus*: Magna sonaturum. Verùm à Domitu, etiam *Domiturus*. Virgilius, Bacchi domitura saporem.

5. Participio præsentis, & futuri in *Dus*, carent hæc verba, quamuis non careant imperfecto, unde illa formantur, *Fio*, *Reor*, *malo*, *sum*, cum compositis, præter *Absens*, & *præsens*. Carent etiam impersonalia præter *Penitens*, *pænitendus*, *pigendus*, *pudendus*. Nam *libens*, *pudens*, & *potens*, nomina potius sunt. *Fruens* Participium non legi. *Fruiturus*, & *fruendus*, non rarò invenies.

6 Participia in *Rus* à verbis *Ruo*, & compositis; & à *pactum*. *solitum*, *situm*, *salutum*, *mansum à Mando*, non invenio. Carent iisdem *Reor*, *Faris vel fare*, & Impersonalia præter *liciturum à licet* Cic & *puditurum*. Plin. & *pœniturum*. Saluſt. carent & meditativa, & inchoativa. Forsan datur *esuriturus*.

7 Morior, Orior, Pario, Nascor, habent participia; *Moriturus*, *Oriturus*, *pariturus*, *Nasciturus*: non autem: *morturus*, *orturus*, *parturus*, *naturus*: à supinis *statum*, *restitutum*, *floxum*, ritè formantur, *staturus*, *Restiturus*, *fluxurus*,

8 Quamvis à *Lugeo*, *sorbeo*, vel *sorbo*, *sapio*, *Arceo*,

nonnulli putent esse supina, *luctum*, *sorptum*, *vel sorpitum*; *sopitum*, *Arcitum*, non tamen habent participia Præteriti temporis: *Luctus*, *sorptus*, *sorbitus*, *sæpius*, *arcitus*. Ritè tamen dicimus, *Coercitus*, *Percitus &c.*

De Præpositione.

Præpositio Pristavak est pars orationis, quæ cæteris partibus aut separata, aut conjuncta fere præponitur: *Separata*; *ut non sum apud me præ iracundia*. *Cojuncta*: ut præstat millies mori, quàm Deum, vel levissimè offendere.

Pristauci, Koi sluxe Accusativu.

Trans,	*Priko*, tò iest, *nà onoi strani*.
Apud,	*Kod*, *uz*.
Adversus,	*protiva*, *pram*, *suproch*.
Ante,	*prid*, *pria*.
Pone,	*posli*, *zè*. *Kako reksci*, *za tobom*, *&c.*
Per,	*pò*, *priko*. Rrazumise priko mista: *Za*.
Adversum,	*protiva*, *pram*, *suproch*.
Juxta,	*Kod*, *uz*.
Prope,	*blizu*, *Kod*.
Versus,	*pram*, *protiva*, *suproch*. Razmise K' mistu Komgod.
Infrà,	*Kod*, *meù*.
Ad,	*dò*, *K'*, *ù*.
Post,	*posli*; *za*, tò iest Za Kim &c.
Circum, Circa, Circiter,	*Okolo*, *okolo*.
Cis,	*odouud*, tò iest, *s' ove strane*.
Citra,	*brez*. *S' ove strane*, *odouud*,
Entra,	*izuan*.
Propter, Ob	*Za*, *zarad*, *rad*, *radi*, *cichia*.
Inter,	*Meù*, *meggiù*.
Intra,	*unutra*, *Meggiù*.
Erga,	*pram*.
Secùs,	*Kod*, *uz*.
Usque,	*thia*.
Secundum	*pò*
Contra,	*protiva*, *pram*, *suproch*.
Supra,	*Suarhu*.

Penes,

Penes, *Kod*, uz; (Razumise daſe ſčto od Koga poſſidve.)

Ultra, *ù napridak*, *priko*.

Præter. *izuan*, Sui ieſſu, triieſt i dua.

Poſtaugliauſe prilike pò tizih Priſtaucih.

Transfluvium, *priko*, *rike*. Trans Jordanem, *priko jordana*.

Apud Romam; *Kod Rima*. Apud Dominum: *Kod Goſpodina*.

Adverſus hoſtem, *protiua nepriateglia*. Adverſus me, *Suproch meni*.

Ante Deum, *prid Bogom*; ante Petrum, *pria Petra*.

Pone caſtra, *posli Voiske* &c. pone locum, *posli miſta*.

Per amicos, *pò priateglih*. Per amorem, *zà gliubau*, &c.

Adverſum inimicos, *ſuproch nepriateglem*, adverſum te.

Juxta mare, *Kod moora*. Juxta æquora &c.

Propè urbem, *Kod*, *blizu*, *grada*. Propè opidum *Kod varoſca*.

Verſus (Ovi Priſtavak vazdaſe meche posli ſuoga caxa) Kako.

Romam verſus, *pram Rimu*. Bononiam verſus, *pram Bologni*.

Infra infimos, *Kod nainixiih*. Infra duos dies, &c.

Ad Dominum, *K'Goſpodinu*. Ad Eccleſiam *ù carquu*. *Do grada*. ad urbem.

Poſt regna, *posli Kragleuſtuah*. Poſt mortem, *posli ſmarti*.

Circum theatrum, *oko teatra*.

Circa capuam, *oko Kapue*. Circa Romam, *oko Rima*.

Circiter meridiem, *oko podne*.

Cis Rhenum, *s'oue ſtrane Rhena*. Cis Danubium, s'ovè ſtrane Dunaiia.

Citra Montem, *s'oue ſtrane planine*. Citra ſcientiam, *brez znania*.

Extra urbem, *izuan grada*. Extra eccléſias, izuan czarkavah.

Propter te, *zaradi tebe*, *cichia tebe*. Propter amorem, *zà gliubau*.

Ob tuam doctrinam, *rad tuoga nauka*, &c.

Inter. Cic. Inter me, & Brunduſium, cæſar eſt. Meù mnom; i Brindicom ceſſar ieſt.

Intra Domum, *unutra ù kuchi*. Intra duos dies, *meggià dua dni*.

Erga

Erga Deum, *pram Bogu*. Habe charitatem erga pauperem.

Secus Naronem, *Kod Neretue*. Secus Nilum, *Kod Nila*.

Usque Viennam, *thia Beçiu*. Usque Venetias.

Secundum voluntatem, *po vogli*. Secundum misericordiam, *pò milosardiu*.

Contra milites, *protiva Voinikom*. Contra Diabolum, *protiua Diaulu*.

Supra caput, *suarhu glaue*. Supra humeros, *suarhu ramenah*.

Penes te, *Kad tebe*, Vide Calepinum, super *penes*, quid dicat de eo.

Ultra Ethiopiam; *prike ethiopie*.

Præter Petrum, *izuan Petra*. Præter socium, *i zuan druga*.

Pristauci, Koii sluxe *Ablatiuu*.

Abs
Ab } *Od*, *iz*.
A

Cum, S'S'Petrom, &c. mechese posli ablativa, *qui*, *me*, *te*, *&c.*

Clam, *potaino*, *skrouito*, *krijuch*.

Tenus, *do. Oui pristauak uazdase meche poslikaxa*.

Palam. *Ocito*.

Procul. *Daleko*, *brez*.

Absque, *brez*.

Ex,
E', } *Od*, *iz*.
De,

Coram, *prid*.

Pro, *Za*, *zaradi*, *radi*, *rad*, *cichia*.

Præ, *prid*.

Sine, *brez*. Sui iessu scesnaiest.

Postaugliause priliKe pò tizih pristaucih.

Abs te, *od tebe*. Abs quovis homine, *Od koga oches couika*.
Ab Italia, od ili, *iz Italie*. Ab illis, *od gnih*, *aliti*, *od onih*.
A Petro, *od petra*. A villa, *iz Sela*, à te, à nobis, &c.
Cum Socrate, *s'Sciockratom*. Cum sociis, *S'druxinom*.
Clam Viro, *Kriiuch od couika*. Clam Patre, *potaino od Odcza*.

Tenus.

Tenus. Kad ime ieſt plurala; *Tenus*, tad oh Genitivu; ut lumborum tenus, *dò bokouah*. Kadli ime ieſt ſingulara: oche Ablativu. Ore tenus. *do uſtah*.

Palam alterum, *Oçito prid drughim*.

Procul à me eſt hæc culpa; *daleko od mene ieſt oui grib*. Procul dubio, *brez ſumgne*.

Abſque pecunia, *brez iiaſprih*. Abſque dubio *brez ſumgne*.

Ex Cœlo, *od neba*, *iz neba*. Ex Germania, *od*, *ili*, *iz Germanie*.

E' Cœlo, *od neba*, ili, *iz neba &c.*

De Cœlo, *od illi iz neba*. De Italia, *od*, *illi*, *iz Italie*.

Coram rege, *prid Kraglem*. Coram Magiſtro, *prid Meſtrom*.

Pro gratia, *Zà miloſt*. Pro nobis, *za naas*.

Præ oculis, *prid oçima*. Præ manibus, *prid rukam*.

Sine fine, *brez ſuarbe*. Sine dubio, *brezſumgne*.

Priſtauci, koi, sluxe i Accuſativu, i Ablativu.

In, *u*, *nà*.
Super, *Suarhu*.
Sub) *pod*.
Subter)

Jeſſu ſamo çetiri.

Pazi dobro ù pameti
Sue priſtauke ako xeliſc
✠ *Lipò latinski beſiditi*,
Druggdaſe ù gnimi, i nauçini varaiu.

Prilike.

In Urbem, *ù Grad*. In Cœlum, *ù*, *ili*, *nà nebo*. In urbe, *ù Gradu*. In Cœlo, *nà nebu*.

Super terram, *Suarhu zemglo*. *Super terra*, *&c.*

Sub) Sub arborem, *pod czablo*. Sub arbore, *pod*
Subter) *Czablom*.

Opomena.

Priſtauci jedni, Kadgod ieſſu i Prirecci, i tad neche kaxovah.

Od Koie ſtuari ſctii Calepina, i vidicheſc.

Præpoſitiones, quæ tantum conjunctæ Proponuntur, ſunt ſequentes: *am*, *con*, *di*, *dis*, *re*, *ſe*. Ut *Ambigo*, *confero*, *dinumero*, *diſputo*, *reputo*, *ſeiungo*.

De Adverbio.

Adverbium (Pririçiak) eſt pars orationis, quæ vocibus

bus addita, earum significationem explanat, ac definit: ut rarò loquitur: benè peritus, vehementer iratus, parùm diligenter.

Adverbiorum varia sunt genera, & significationes.

Optandi, *Xelenia*

Utinam
O, si, sic) *ahda*, *Bogbi dao*.

Vocandi; *Zuania*.

N, heus, heo, *O*, *O*, *O*,

Interrogandi, *Upitania*.

Cur? quare?
Quid?
Quamobrem?) *Zasto*? *ier*?

Respondendi affirmativè; *Odgouaranie potuardgliuò*.

Etiam,
Ita,
Maximè,
Qnidni.) *iest*, *doisto*, *tako*, *takoie*.

Opomena.

Znaite, ò Mladichi, dà, premda vagliaiu nascki ove prilike; iessili ucio? iessam, iessili spavao? iessam; iesteli sctli? iesmo, nisçta menagne bessidechi te reçene prilike latinò, niggda nevaglia ono *iessam*, rechi *sum* i; tako nevaglia ovako odgovorit: *studuistine*? sum. Dormistine? sum. Legistisne? sumus: neggo nà misto riçi *iessam*, reci, *ita maximè*, *etiam &c.* ili odgovori pò istom verbu, òvako: *studivi*, *dormivi*, legimus. *Studuistine*? *ita* vel *studui*, *&c.*

Confirmandi, *Potuardenia*.

Profectò,
Sanè,
Certè
Scilicet) *Doisto*, *takoie*.

Negandi; *Zanikania*.

Non,
Nequaquam
Naud minimè
haudquamquam) *nie*, *ne*, *nie tako*.

Dubitandi; *Sumgnenia*.

Forsan,)

For-

Forſitan, } *More bit,*
Fortaſſis,
Fortaſsè
Hortandi; *Nukouania.*
Eia, } *Nù, nudeer, dè, dedeer, dedeerte.*
Age,
Agedum, Agite
Prohibendi; *Zabragnenia.*
Ne, *da nè.* Ne pecces, *nè ghriſci.*
Demonſtrandi: *Ukazania.*
En, eccè, *Euo, eto, eno, ouò, ono, otto &c.*
En Petrus, en Petrum.) takotako i pò *eccè) euo petar, euo petra*
Eligendi; *Obirania.*
Potiùs; *Veoma, bogle, pria, &c.*
Immò, *paçe.*
Comparandi, *priliKouania.*
Magis, *ueche.*
Minùs, *magne.*
Fortiùs, *iaçie,* ſnaxnie.
Congregandi; *SKupglenia.*
Simul, } *Zaiedna, iedino, skuppa.*
Unà,
Pariter,
Intendendi; *Napignania.*
Acriter, *iaKo, gliuto, xeſtoKo.*
Studiosè, *pomgniuo.*
Vehementer, *ueoma, nagglo.*
Remittendi; *Odpuſcenia.*
Segniter, *dangubno.*
Remiſsè, *polagano.*
Oſcitanter, *lijno.*
Temporis, *Vrimena.*
Hodiè, *danas.*
Cras, *s' iutra.*
Pridiè, *pria nà daan.*
Perendiè, *priKo s'iutra.*
Heri, *iuçer.*
Nudiuſtertiùs, *prid iuçer, onomadne.*
Nudiuſquartus, *prid onomadne.*
Loci, *Miſta.*
Hic, *oude, oudi, ù ouomu miſtu.*

Hùc

Huc,	*Ouamo, K'ouomu mistu.*
Hinc,	*Odouuda, s'ouoga mista.*
Hac,	*ouda, prikoquoga mista.*
Horsum,	*Pram amo, pram ouomu mistu.*
Numeri;	*Broija.*
Semel,	*iednokrat; iedan puut.*
Bis,	*duakrat; dua puuta.*
Ter,	*trikrat, tri puta,*
Sæpe,	*çestokrat, &c.*
Centies,	*stokrat, sto puuta.*
Millies,	*bigliadukrat; &c.*
Ordinis,	*Naredbe.*
Primum	*naipri.*
Deinde Tum	*pak, potomtoga.*
Postremò	*naiposli,*
Eventus,	*Dogagiaia.*
Forte) Fortuitò)	*pò srichi.*
Similitudinis	*Prikladnosti.*
Sicut, uti,) Quemadmodum)	*Kakono, Kakoti.*
Diversitatis,)	*Razliçnosti.*
Aliter, Secus	*drugoiake.*
Qualitatis;	*Kakoistua*
Prudenter,	*mudro, razborno, razborito.*
Peritè,	*nauçnò, zuanò, mudro.*
Eleganter.	*liipo.*
Quantitatis,	*Kolikoistua.*
Parum	*malò.*
Multum	*mnogò.*
Nimium,	*ucoma, uehmoa.*
Excludendi,	*Izaggnania.*
Solum, Tantum,) Solummodo.	*Samò.* Solùm Deus est creator.
Explanandi,)	*Tomaçenia.*
Nimirum,) Nempè, Videlicet,)	*tò iest.*

Rei

Rei nondum planè peractæ. *Stuari nè iosc raunè uçignene.*
Fermè
Fermè) *nale da nè, lippo, vechè putab, çèsto.*
Propemodum.
Plura adverbia inventurus es infrà, post Conjunctiones.

De interjectione.

Interjectio (meumetaK) est pars orationis, quæ varios animi affectus indicat; ut heu miser, proh dolor, hei mihi, &c.

Interjectionum variæ sunt formæ, & significationes.

Laudantis, & nonnunquam, exultantis. *Falechega, i Kadgod raduiuchega:* ut euge, *Vessele dobro.*

Exultantis, & interdum insultantis. *Raduiuchega, i Kadgod rugaiuchega,* ut uah, *eh, vah, veh.*

Lætantis. *Vesselechega:* ut evax, vah: *vessello, dobro.*

Indignantis, aut se corripientis. *Sardechega, ili Sebe karaiuchega:* ut hem: *pih, ah;* pih, scto uçinih.

Eadem demonstrantis est. *Ista ukazaiucbega iest;* ut hem pueri: *euo dicza.*

Dolentis, & ingemiscentis. *Bolechega, i plakaiuchega,* ut ah, heù, hei: *aime, iaoh, ah, ahtuxan, huu.*

Lugentis. *Glakaiucbega,* ut hoi, hei; *aieme, iaoh, iaoh, iaoh; iaoh.*

Admirantis. *çiudechegase:* ut papè, ò, Vah; *nù, nutò, nuggledai, vidiliti, houè.*

Admirantis, & interdum Ironiæ. *çiudechegase, i kadgod baramzadstua, aliti* veleznanstua: ut hui; *phe.*

Irridentis. *Smijuchega:* ut ò præclarum custodem ovium, ut ajunt lupum; *O' lipa çiuuaocza Ouaczah, Kako vele, daie Vuk.*

Exclamantis. *Vapijuchega:* ut proh; O'. *Oho, hoh, hoe.*

Silentium indicentis. *Muçanie Zapovidaiuchega:* ut St, st, st; Cz', *sct'.*

Timentis *Boijechegase:* ut hei, *iaoh.*

Deprehendentis aliquid ex improviso. *Karaijuchega Sctogod iznenada:* ut at, at; *Scto, oh.*

Præsagientis malum, miserantis, vel minantis. *Priuigiaijuchega zlo, smi luijuchega,* (& cætera) *ili pritechega:* ut væ, *ue.*

Reij-

Rejicientes cum fastidio, *Odbaczajuchega s' garstteniem, ili s' dodyaniem*; ut apage sis; *bisq, bix otole, bodotle, odnessi*; *&c.*

Stomacantis sivè Indignantis. *Smuteechega, ili Sarditega*: ut malum; *Zlo*, opako, *naopako*.

Execrantis. Prokligmuchega; ut nefas, nefandum; *prokleto*.

De Conjunctione.

Conjunctio (Sastavak) est pars orationis, annectens, ordinansque sententiam: ut Petrus, & lapis. Tu *vel* es bonus, *vel* malus, &c.

Conjunctionis variæ sunt species, sivé significationes.

Copulativæ, sivè connexivæ. *Vezaijuchi, ili Sastaugliauchi.*

Ac,
atquè
&,
Que.) I. Petrus *ac* Paulus.

Disiunctivæ. *Rastaugliaiuchi.*

Vel,
Ve
Sivè seu
Aut) *li*, alli, illi, illiti. Petrus *vel* Paulus. *alliti*.

Nec,
Nequè,) *ni*, *niti*. *Nec* Petrus, *nec* Paulus.

Adversativæ; *Protivechi.*

Etsi, tametsi,
Quamquam,
Quamvis.) *Premda, dobroda, sasuim tizim.*

Attamen
Verumtamen) *nisctà nemagnè*, *&c.*

Collectivæ, sivè illativæ, sivè rationales. *Skupglajuchi*; *illi iznosechi*; *illi razloxiti*.

Ergo,
Igitur,) *Dakle*. (Si tu non es doctus, ergo es ignarus.)

Quare,
Quamobrem
Quocircà
Quapropter
Itaquè.) *Zaradi, gessaradi, Zato, Zaichtoga.*

Causa.

Causales, *Uzrokgliui.*

Nam, namquè, Siquidem; quandoquidem Quia, quoniam, enim, etenim. } *Jer, ier, ierbo, bo, &c.*

Quod, proptereà, *ier. ierbo, zatoier.*

Quod, *ier. iere.* Benè agis, *quòd* studeas.

Conditionales, *Akougliui.*

Sì, *Ako, da.*

Nisi, *akone, neggako, vechako.*

Quidem, *ako*

Modo, Dummodo) *ako, pakle.*

Expletivæ. *Izpunechi.*

Quidem, Equidem) *doisto, zaisto.*

Conjunctiones autem, partim sunt præpositivæ, partim subjunctivæ, partim mediæ, *Sastauci dio iessu pristaugliaiucbi: dio podlaghaiuchi, à dio sridgni.*

Præpositivæ, sivè principales sunt, quæ in oratione præeunt.

Pristaugliajuchi, aliti poçetgliui iessu, Koi u gouerenju priticiu.

Aut, ac, atquè, at, *mà, ali, dali, ast, ali, dali.* neque, nisi, seu, sive, &c.

Subjunctivæ, sive subditæ sunt, quæ subeunt: *podloxiti, aliti, podloxeni iessu, Koij slide u gonoreniu:* ut quæ, ve, ne: *li, legisne, çieseli.* Quidem, quoque, *i* Petrus quoque, *i* Petar. Autem; *a.* Ego *autem, a* ia enim *bo.* Petar *bo;* Petrus *enim.* Verbo, *a.* Ego *verò, a* ia.

Communes; sive mediæ, quæ & præeunt, & subeunt.

Opcheni, aliti sridgne iessu, Koi i priticu, i slide.

Ergo, igitur, ergo ibo? ibo ergo? *daklechu ichi?* ehichu dakle?

Ut, *da.*

Aut, *illi.*

Ac, Atque,) *i*

At, Ast.) *mà, alii.*

Nec *ni, nitti.*

H Ne

Neque	*ni, nitti.*
Nisi;	*negoako, vecbeako, akone.*
Que,	*alliti.*
Ne,	*li, leglsne, sBiesli.*

De Adverbiis aliis.

Status in Loco.	Stanie nå mistu,
Hic	oude.
Istic	tute.
Illic	onde.
Ibi	onde.
Alibi	indi, na drugom mistu.
Ubi	Gdi, ù Komu mistu.
Ubique	suakdi, nasuakom mistu.
Nullibi,	Nigdi nì ù iednom mistu.
Necubi.	Dé nì ù iednom mistu.
Alicubi	Gdigod: ù Komgod mistu.
Ubivis	Gdi ochesc.
Ubilibet	Gditi drago.
Ubicumque	Vazdi, ù sua Komu mustu.
Usquam	Gdigod, ù Komgod mistu.
Nusquam	nigdi, nì ù iednomu mistu.
Sicubi	achogdi, ù chomu &c.
Intus	unutra.
Foris	nai zuan, nà duoru.
Inferiùs	doli, aliti, ozdal.
Superiùs	gori, aliti, ozgar.
Ibidem	ù istom mistu.
	iessu duaiest i iedan.
Motus ad Locum.	Ganuthie ch' mistu.
Huc	ovamo: ch' ovomu mistu.
Istuc	tamo: ch' tomu mistu.
Illuc	onamo: ch' omomu mistu,
Eo	onamo: ch' onomu mistu.
Eodem	ch' istomu mistu.
Illo	onamo, ch' onomu mistu.
Alio	o nuda, ch'drugom mistu.

Ali-

Aliquo	Kamogod, ch' omugod mistu.
Si quo	Achocudgod; acho ch' omgodi mistu.
Nequo	dabi nicud: nì ù iedno misto.
Nusquam	nicuda: ch' niednom mistu.
Quo?	Kamo: Kuda.
Quovis	Kamo ti oches: Kom mistu ti oches.
Quolibet	Kamoti drago, Komti mistu drago.
Quocumque	Suuda: ch suakom mistu.
Utroque	i ch' iednomu dregomu mistu.
Utrovis	V choie misto oches od dua.
Utrolibet.	uchoieti misto drago od dua.
Intro	unutra.
Foras	naduor.
Superius	gori.
Inferius	doli.
Peregrè	naput: izuan suoga mista.
Longè	Dalecho, nà dalech put.

Duaest i çetiri.

Motus de Loco	Ganuthie s' mista.
Hinc	odo vuda, od ouoga mista.
Istinc	od tuda: od toga mista.
Illinc	od onuda: od onoga mista.
Unde?	od chle? od Koga mista?
Inde	od onle: od onoga mista.
Aliunde	od inuda: od drugoga mista.
Sicunde	a cho od Kud godi: od Koga mista.
Necunde	da. ni od Kuda: neka nì od kuda.
Alicunde	od Kudgod: od kogagodi mista:
Undique	od asuuda: od suakoga mista.
Undevis	od kuda oches: od koaka mista &c.
Undelibet	od kudati drago: od koga &c.
Undecunque	od asuuda: od sua koga mista.
Utrinque	Od iednoga, ili, od Drugoga mista.
Cælitus	iz neba.
Funditus	iz podumin te.
Radicitus	izkorena.
Supernè	ozgora.
Infernè	ozdola.
De longinquo	iz daleka.
Ex propinquo	iz oblizu iz obliza.

Duaest i iedan.

Motus per Locum	Ganuthie pò mistu.
Hac	ouda: priko ouoga mista, &c.
Istac	tuda: priko toga mista &c.
Illac	onda: priko onoga mista.
Qua	Kuda, priko koga mista, &c.
Aliquo	Kud god: priko Kogagod mista, puta, &c.
Ea	onuda: onda, priko onoga mista.
Eadem	pravo onda: pravo priko onoga mista.
Alia	o nuda, prikodrugoga mista, puta ea.
Quavis	Kudoches: prikokogati mista drago.
Qualibet	Kudti drago: prichogati mista drago.
Quacumque	Kudti drago: priko suachoga mista.
Neque	danebi Kuda: danekoti priko onoga.

Duanaest.

Versus Locum.	Pram mistu.
Horsum	pram amo: pramonom mistu &c.
Istorsum	pram tamo: pram tomu mistu, putu &c.
Illorsum	pram onamo: pram onom mistu, putu &c.
Quorsum	pram Kuda: pramchomu mistu.
Si quorsum	ako pram Kuda: ako pramkom mistu
Nequorsum	neka pram niednom mistu,
Aliorsum	pram drugomu mistu.
Sursum	gori pramgori.
Deorsum	doli pramdoli.
Dextrorsum	pram desnoi ruci.
Sinistrorsum	pram liuoi ruci.
Retrorsum	*natrag.* pram strag.
Introrsum	*Vnutra*: pram unutra.

Trinaest,

Usque ad Locum.	Thia dò mista.
Hucusque	thia ovamo: thia couomu mistu.
Istucusque	thia tamo: thia ch' tomu mistu.
Illucusque	thia onamo: thia ch' onomu mistu.
Eousque	thia onamo: thia ch' onomu mistu.
Quousque	thia docle: thia dokoga mista.
Hactenus:	doule: dossada: do ouoga urimena.

Scest.

Se-

Sequuntur adverbia alia ordine Alphabetico digeſta, à Tyronibus ſedulò diſcenda.

A

Age	nù, nuder: dè: deder.
Aliàs	indi: nadrugom miſtu: drugoiaco; drughi put.
Aliquando	Kadgodi.
An	ieli, ili nie? aliti.
Ante	
Antea	napri: prid, pria,
Auſpicato	udobriças.
Acervatim	iedno ſuarhu drugoga.
Actutum	ſad: udigle, odmah.
Adæque	iednaKo.
Adamuſſim	uprauno.
Admodum	mnogo.
Ad ſummum	naiposli.
Ægrè	muçno.
Affabre	zanatgliuo, lipò: znanò.
Affatim	obilnò.
Agminatim	na çettu,
Alioqui	drugoiako.
Amabo (*quæſo*)	molim te: dai molim vas.
Angulatim	pò nuglih.
Apparatim	priprauglienije.
Appetenter	xelgno.
Aprimè	mnogo.
Ardenter	veoma: uruche.
Arctiſſimè	tiſno; naitiſgnie.
Atqui	Ali, mà.
Audacter	slobodno: ſmivuſci.

B

Beatè	blaxeno.
Benè	dobro.
Blandè	dobroſtivo: priſtaiuchi ch' vogli.

Biduo	za dua dni.
Breve, breviter	uchratko.
Bifariam	nà dua naçina.
Bacchatim	ſardito, plaho.

C

Certò	doiſto.
Ceù	Kako: kakono.
Cæſim	rixiuchi; nà pare.
Cominus	blizu: Kod.
Continuò / *Confeſtim*)	udigl: uput: odmah: oui çias.
Circumcircà	ſa ſue ſtrane.
Continuè	ſuegier: ceſto.
Conſultò	voglno: prociniuſci.
Crebro	çeſto; vechekrat.
Cæterum	Ali. Mà, dà li.
Callidè	haramzadſchi, veleznanò.
Callenter / *Captiosè*)	Himbeno, privarglivo.
Carius	draxie: od vechie çina.
Certatim	utiçuchiſſe.
Citiùs	barxie.
Citro,	od ovuda.
Clam / *Clanculo* / *Clanculum*)	Kriuchi; potaino.
Clementer	miloſtivo: blago.
Comiter	blago, dobroſtiuo, tiho.
Commodè	zgodno: nà vrime.
Copiosè	bogatò: obilno.
Compoſito	pogodno.
Compoſitè	ſreduo: lipo.
Conſtanter	temeglito, ſtanovito.
Contumaciter	neposluſno: o holo.
Cruenter	Karvavo.
Cumulatè	obilato, oblino. Duoſtruko.
Cunctanter	Kaſnechi. Kaſno.
Cuneatim	naiato, nà çettu.
Cur?	zo ſto? ier? rad çeſſa?
Curſim	tarçiuchi.

Dein-

D

Deinceps	potomtoga, unapridak.
Deindè	zatizim, paK, posli.
Divisim	razluçiusci: razdiliusci.
Doctè	nauçno, razumno.
Demùm	nasuarssi, naiposli.
Duntaxat	samo.
Dudum	malopri.
Decenter	pristoino: naKichieno.
Decies	desset putah, dessetkrat.
Deformiter	ruxno, gardno.
Deintegro	
Denuo	o pet, drughi put.
Dilucidè	bistrio.
Diù	zaçiudo, zadugo.
Dolenter	bolexiuo.
Dum	
Donec	dok, dokle.

E

Eho	ò ti tamo: Oè.
Eho ad me,	Amo dogi, Kmeni dogi.
Eia	nù, nuder, dè, deder.
Eminùs	izdaleka.
En	euo, eto, eno: en ego: en me.
Etiam	iest, takoe, istinae, iosc.
Eatenùs	nà taiçin, thia onamo.
Enimverò	Ali: mà.
Etiamsi	iosçda: iosçte da iosc aKo.
Enodatius	bistrie, otuorit hie.
Ergo	dakle.
Exiguè	malo.
Expeditiùs	koristnie, Korisnie.
Ex tempore	nemislechi.
Extemplo	udiglie, sad, uput &c.
Extrinsecus	s'izuan, s'izuana.
Extralocum	brez maskare, s'biglia.

F

Ferè	malo da ne, mnogokrat.
Fermè	
Fortiter	iako.
Fortè	posrichi, nà srichiv.
Fortuito	
Forsan	
Forsitan	more bit.
Fortassis	
Fortasse	
Familiariter	priateglski.
Fortim	pod puno. Iedno suarhu drugoga.
Festinanter	priscno, hitechi.
Fidenter	virno, uzdano; slobodno.
Fistulatim	Kroz civu: Kroz tarst, &c.
Frugaliter	trizno, tiho.
Frustra	zaludu, izprazno.
Funditùs	izdna, iz poduminte, iz temeglia.
Furtim	Kriuchi; potaino, saKriveno.

G

Gratuito	muh te, za gliubau, brez plachie.
Gratis	
Graviter	veoma, posсteno, tescko.
Gradatim	Koraçaiuchi, polaganno.
Graphicè	lipo, mudro, pomgnivo, znano.
Guttatim	po Kapglia, Kapgliuchi.
Graciliter	tanko, marscavo.

H

Haud	ne, nie.
Heus	o, o; Heus tu, o Juvenis?
Hic	ouoi, oude: hìc mansi.
Hodie	danas.
Hodie manè	iustros.
Hodie vesper	veçeras.
Hactenùs	dossada, lipo dossàda.
Hostiliter	ne priateglski,
Haudquaquam	ne, nie, ni poiedan naçin.

Jam

I

Jam	jur, iurve, sada.
Jamiam	sad sad.
Jamdudum	pomalopri.
Illicò	udigl. uput, sad, od mah, oviçias.
Inde	odonuda, posli.
Ità	jest, taKoie.
Interea	megiuto, st to vrime.
Interdum	kad godi Koigodi put.
Item	takogier.
Itidem	o pet, drughi put.
Iterum	neznano.
Jactanter	izprazno, pò izpraznoi slavi.
Jampridem	iurie od pri vrimena.
Ideò	zato, radi toga.
Impensius	vechma.
Imprudenter	brez obrazno, brez stida.
Imprudenter	nepromisliusci.
Impunè	brez pokore, nepokarano
Inclementer	sardito, nemilo.
Incunctanter	udigl, uput, od mah &c.
Indaganter	izisKuiuchi.
Ingenuè	plemenito.
Inhæsitanter	brez sumgne, temeglito.
Inopinanter	iznenada.
Imparato	ne pripravisci
Insigniter	veoma, plemenito.
Insolenter	oholo. ritKho.
Insperato,	i znenada.
Insulsè	budalasto, ne znano.
Invicem	na i zminice.
Jocò	masKarechisse.
Jugiter	suegger.
Juveniliter	nà mladu; po naçin mladicha.

L

Longè	izdaleKa.
Latenter	potaino, Kriuchi.
Lautè	obilno, obilato, bogato.
Leniter	KrotKo.
Lentè	Kasno.

Lepidè

Lepidè lippo, s'milostiu lepidè loquitur.
Leviter la ganno, pola gahno.
Libenter dobrouoglno.
Liquido bistro, Oçito.
Liratim brazdu po brazdu.
Lugubriter S' plaçem.

M

Magis Vecchie.
Maximè naiuechie,
Malè zlo.
Minimè naimagne.
Millies hıgliadukrat,
Modicum malo.
Modo sad (samo) pocle, bare
Multifariam nà mnogo naçinah,
Maturè barzo: nà vrime.
Membratim udo, pò udo,
Meritò dostoino, sa suaKim razloghom,
Minaciter pritèchi. s'pritgnom.
Mirabiliter çudnovato.
Molliter meKo: razkoscgliuo.
Mox udigl, uput, sad, omah, otti çias,

N

Naè doisto: zaisto.
Nè dane: ne: da nebi.
Nempè toiest: doisto.
Naviter pomgniuo, nastoigliuo.
Nec / *Neque* ni: nitti:
Nequaquam nie; ne:ni poiedan naçin.
Nihil nista.
Nimirum toiest, doisto.
Neutique nie, ne, &c.
Nimium vele: od veche.
Non nie, ne &c.
Nullatenùs ni poiedan naçiu.
Num? Jeli? ieda? nu ieda?
Nunc sad, sada.
Nunquàm nikada: nigda.
Nonnunquàm kadgodi.

Num-

Numquid	ieli? ieda? nu ieda?
Nuper	malopri.
Nequiter	opacho, zlo.
Nisi	acho ne, vech acho, nego acho.

O

Obiter	brez misli, nemliduchi, pò, do gagiau.
Olim	dauno, ù prosasto vrime.
Omninò	sasuim, sasuim halchom.
Obviam	pram, suproch, fritaiuchi.
Ocyssimè	pribarzo.
Opeparè / *Opulenter*	bogato, obilno.
Oppidatim	od varoscia, do varossa.
Oppido	mnogo, dosta, udigl.
Optato	x eglno.
Opportunè	nà vrime.

P

Paulatim	malo pò, s' mala, pò mala, polagahno.
Pariter	iednako: zaiedno, skuppa.
Pedetentim	malo pò malo, lako, polako.
Penè	malo da nè.
Penitùs	sasuim, sasuim halKom.
Peregrè	na putu, putnicki, izuan suoga zaviciaia.
Perindè	priKosiutra.
Perindè ac	nedrugoiako nego, tako-da.
Perperam	zlo, zlim nacinom, opako.
Planè	doisto, ocito, bistro.
Porrò	doistò, istinitò, istinom, mnogò posli.
Postquam	posli kako, posli Kada.
Posteà	posli, pak, potomtoga, zatizim.
Prætereà	izuan toga sauisce.
Precariè	molechi, s'mol bami.
Pridem	pomalopri.
Pridiè	pria nà dan.
Postridiè	posli iedan dan.
Properè	barzo, hitechi.
Procul	daleko, izdalcka.
Profectò	takoie, doisto.

Proin-

Proindè	radi ſcta-zato: togaradi.
Prorſus	ſaſuim, doiſto, zaiſto.
Protinus	udigl, ſad, odmah, potomtoga, pak.
Pacatè	mirno: s'mirom.
Palam	oçito, otuorito.
Paſſim	vazdi: ù ſuakom diluh
Patienter	uztarpgliuo.
Paulisper	malopopri, primalopri.
Peculiariter	naulaſtito.
Perniciter	ſctetno.
Pulchrè	lipo, plemenito.
Perſpicuè	oçito, otuorito.
Plerumque	çeſtokrat, veche putah.
Plurifariam	nà veche naçinah.
Poſthac	unapridaK.
Poſtmodum	posli, pak.
Potiùs	vechma: boglie, od duaſe razumi
Potiſſimùm	veoma vechma, boglie, od mnogoſe, razumi.
Præcisè	nà, Kratko, nà poſſe.
Præſertim	naulaſtito,
Præſſim	tiſno.
Privatim	baſcha, napoſe.
Propediem	barzo.
Proximè	iz bliza, blizu: Kod.

Q

Quaſi	Kachono.
Quatriduò	ù çetiri dni.
Quatrinoctio	ù cetiri nochi.
Quamobrem / *Quapropter* / *Quare*	zaſto, radi ſtà: zakoiu ſtuar.
Quandoquidem	Jerbo, ier.
Quando	Kada.
Quemadmodum	Kakono.
Quid?	zaſcto? ier?
Quodammodo	nà nikinaçin.
Quippè	doiſto; ier: ierbò.
Quondam	jurve: iur: ù napridak. vazda.
Quamdiù	zakoliko vrimena.

Quam-

Quamprimùm veoma barzo.
Quam mox mnogo barzo, veoma barzo.
Quandoque Kadgodi, Koigod puut.
Quantisper zakoliko vrimena.
Quid tum? Sto vechie? ſcto pak?
Quidni zaſcto ne? ierne?
Quotidie ſuaki daan.
Quocirca radi ſcta, zato.
Quoad dokle, dok.
Quoad ejus fieri poterit Koliko moguche bude, takogier.
Quoque joſc, ioſcte.
Quoties Kolicho putah.
Quotannis ſuako godiſcte.
Quorſum pram Kuda, pram Kom miſtu.
Quot Kolikoijhie. Kolicho.
Quovis Kamoti ocheſc.

R

Rurſum / *Rurſus*) opet: drughi puut.
Radicitus iz Korena: iz xilah.
Raptim barzo: harlo: hitro.
Rarenter ritko, ù ritko; malokrat.
Remiſsè polagahno: ponizno.
Repentè udigl: odmah.
Ritè uprauno, ſredno.

S

Senſim malo pò malo: polako: polagahno.
Seorſum razluçeno: razdigleno: nà poſſe.
Sic tako.
Sicut, / *Sicuti*) KaKono, Kako.
Simul zaiedno: s'Kuppa.
Sigillatim / *Singillatim*) Pò iedan, ſuakomu pò iedan.
Si quando AkoKad: aKo kadgod.
Statim udigle, ſadodmah.
Suaviter slatko.
Subindè posli; pak: udigl pak.
Submiſſè ponizno.
Sæpè çeſto: çeſtokrat.

Sæviter	nemilo: gliutto.
Saltem	bare, barem.
Sanè	doisto, takoie.
Sat / *Satis*	dosta; zadosta, zadouoglno.
Satius	vechma, boglie.
Scienter	znanò, pomgnivò.
Serò	Kasno.
Sin secus	ako inakö: ako drugoiaKo.
Sedulò	pomgniuo.
Semel	Jed noKrat: iedant put, iedno m.
Separatim	posebi, razdigleno.
Seriò	zbiglia, brez maschare.
Simpliciter	priprostito.
Si quidem	ier ierbo.
Solerter	pametno, pomgniuò.
Sin	Ali akò: mà acho.
Splendidè	bogato, gospod sKi.
Spontè	voglno, suoiom vogliom.
Strictim	tisno, ukratKo.
Strictè	tisno.
Subtiliter	tancho: po tanKo
Succinctè	uKratKo
Suppliciter	molechi: s' molbami, priklonito

T

Tam	toliKo.
Tandem	naiposli: nà suarssi.
Tanquam	Kano: Kakono.
Triduò	zà tri dni.
Tum	tada: paK.
Tandiu	zatoliKo vrimena.
Tantoperè	toliKoueoma.
Tandiu	zà toliKo: zà toliKo vrime.
Tantundem	josctoliko.
Temerè	budalasto: nepromisli usci.
Titubanter	navodechisse.
Toleranter	uztarpgliuo.
Tractim	zà dugo: produgleno.
Trans	priko; s'one strane, od onuda.
Toties	tolike puute.

Tutò

Tutò	slobodno.
Tunc	tada.

V

Valdè	mnogo.
Ubi	gdi.
Velut / *Veluti*	Kakono: KaKo
Videlicet	doisto. taKoie.
Vix	iedua.
Vix tandem	posli mnogo vrimèna.
Unà	zaiedno, skuppa.
Unquam	Kadgodi, ù Koiegodi vrime.
Ut:	Da: Kano, Kakono.
Uti què	takoie: doisto.
Vehementer	veoma.
Vicissim	na izminice.
Violenter	nasramotu. silom.
Viritim	od çouika.

Adverbia Gentilia.

Italicè	Taliaçki, na Talianski, naçin.
Gallicè	frâcescki, nà frâsku, nà frâceski naçin
Hispanicè	spagnolski, nà spagnski naçin.
Hungaricè	Hungarski, &c.
Germanicè	Nimaçki &c.
Dalmaticè	Dalmatinski, nà Dalmatinsku &c.
Bosnicè	BossansKi &c.

I *tako*, Græcè, Latinè, Turcicè, Arabicè, &c.

Adverbia Patria.

Romanè	Rimski, nà rimasku, &c.
Venetè	mletaçki, nà mletaçKu, &c.

I tako ostala, prendaie muçno doisto formati, aliti naçiniti Adverbia *à nominibus omnibus istis Patriis*. Od Accidentih, dilah, reKaossam indi nà poçetku.

CAPUT

CAPUT XV.

Præcepta Generalia,

Tyronibus ediſcenda

Pro inferiori ordine infimæ Claſſis.

Præceptum I.

Subſtantivum nomen concordat cum adjectivo in genere, numero, & caſu; ut puer ingenioſus. Memoria infirma. Ingenuum tardum.

II.

Relativum, *qui*, *quæ*, *quod*, cohæret cum antecedente in genere, & numero; ut non eſt dicendus puer ingenioſus, qui verecundiam non amat. Accepi tuas litteras, quæ mihi jucundiſſimæ fuerunt. Legi tuum epigramma, quod mihi mirandum in modum placuit.

III.

Quotieſcumque duo nomina ſubſtantiva, ad res diverſas pertinentia, in oratione ponuntur ſine conjunctione, alterum erit genitivi caſus. Ut libertus Pompeii. Epiſtola Ciceronis, carmen Virgilii.

IV.

Verbum perſonale finiti modi poſtulat ante ſe nominativum ejuſdem numeri, & perſonæ. Ut ego lugeo. Tu rides. Præceptor docet. Nos legimus. Vos ſcribitis, Aleatores vapulant.

V.

Verbum infiniti modi ante ſe accuſativum habet: ut gaudeo te benè valere: Doleo parentes tuos ægrotare: Lætor fratrem tuum ſalvum, & incolumen veniſſe.

VI.

Verbum ſubſtantivum, non ſolùm ante, ſed etiam poſt ſe nominativum poſſit: ut Parſimonia eſt magnum vectigal. Avus tuus fuit vir doctus. Verecundia eſt maximum ornamentum pueritiæ.

VII.

Omne Verbum perſonale finiti modi poteſt utrinque habe-

bere nominativum pertinentem ad eandem rem: ut hic vocatur Paulus. Ille vivit miserrimus. Boni moriuntur læti.

VIII.

Verbum activum post se accusandi casum postulat; ut Pueri ingenui amant litteras. Frater tuus legit Ciceronem diligenter.

IX.

Verbum passivum post se ablativum desiderat cum præpositione *A*, vel *Ab*; ut litteræ amantur à pueris ingenuis. Cicero legitur à fratre tuo diligenter.

X.

Quodvis verbum admitti præpositionem cum suo casu; ut fui in templo: eo in gymnasium; sedeo in scamno.

XI.

Omne verbum & multa nomina dativum habere possunt ejus rei, cui damnum aliquod, vel commodum datur: ut laboras aliis, sibi soli es otiosus. Catilina fuit perniciosus Reipublicæ; senes non sibi, sed filiis, aut nepotibus arbores serunt.

XII.

Temporis continuatio in accusativo vel ablativo ponitur, fræquentius tamen in accusativo: ut Pater tuus vixit quinquaginta annos, vel quinquaginta annis. Dedi operam Diomedi tres annos, vel tribus annis. Scripsi duas horas, vel duabus horis.

XIII.

Cuilibet verbo potest addi ablativus significans pretium; ut emi librum decem denariis; vendidisti atramentarium tribus sestertiis. Vel instrumentum, ut scribo calamo, percutior ferula. Vel causam: ut servus tuus interit fame, tabesco dolore.

XVI.

Gerundia, supina, & participia postulant post se casus verborum à quibus oriuntur; ut scribo litteras. Tempus est scribendi litteras. Eo scriptum litteras. Sum scripturus litteras.

Opomena Mesctrom.

NeKatochese dostoiati *Postouani Mesctri* te sad reçene *Zapovidi* veoma, priporuçit Uçenikom, ierbose ù gnima darxi mnogo lipih Grammatiçikih uprava, aliti regulah, i neka çini daiih uçenici: çesto, i çesto pridgnimi reku na pamet pò redu Kakono *iedan Osce Nase &c.*

CAPUT SEXTUMDECIMUM.

De Generibus nominum paulò difficilioribus.

Pro inferiori ordine infimæ Classis.

Genera nominum, partim ex significatione, partim ex terminatione noscuntur.

De Generibus nominum, quæ ex significatione noscuntur.

Præceptum I.
De Masculinis.

Nomina propria Virorum, ut Æneas, Catilina, Massinissa, Clinia, & eorum qui viri specie pinguntur; ut Michael, Dæmon, Pan, Aquilo, Boreas, cæteraque nomina Angelorum, Deorum, Dæmonum atque ventorum, masculina sunt.

Nomina item Appellativa, quæ viris dumtaxat conveniunt; ut scriba, Lanista, scurra, nauta, bibliopola, Latro, pirara, Præsul, Caupo, Hospes, Tibicen, vas, vadis. Gledai imena suih ouih slidechih zapouidih nixe za naiposlidgnom Zapovidi, di poçima, æneas, &c.

Præceptum II.
De fœmininis, & Neutris.

Nomina fœminarum, ut Mysis, Glycerium. Dido; & earum, quæ fœminarum specie pinguntur, ut Pallas, Clio Mantho, Parthenope, Alecto, Celeno, &c. nomina Dearum, Musarum, Nympharum, Sirenum, & furiarum fœminina sunt.

Itemque appellativa, quæ solis fœminis conveniunt; ut obstetrix, nutrix, quæque cum adjectivis fœmininis conjunguntur, ut operæ, custodiæ, vigiliæ, excubiæ.

Neutra sunt quibus neutrum adjectivum adjungitur, ut animal providum est homo.

Præceptum III. De Communibus.

Nomina, tum Maribus, tum fœminis convenientia, sunt generis communis: ut bos, parens, conjux, custos, præses, obses, affinis, vates, municeps, & alia, quæ versibus (Emmanuelis magni continetur;) At juvenis, adolescens, infans, patruelis, miles, incola, agricola,

la, augur, exul, fur, hæres, judex, plerumque masculina sunt. Interdum etiam fæminina. Catul. Cernitis innuptæ juvenes. Quintil. Infantem suam frigidissimè reportavit. Ovid. & rudis ad partus, & nova miles eram Pers. paruelis nulla proneptis. Hospes in fæminino genere usitatiùs habet hospita, & Antistes, antistita.

Exceptio.

Excipiuntur ex hac regula vulpes, aquila, & alia de quibus dicemus præcepto 16. de promiscuis.

Præceptum IV.

De nominibus generis omnis.

Nomina, quæ maribus, fæminis, neutris conveniunt; sunt generis omnis; ut fælix; discolor, hebes, Arpinas, par, nequam, decens, & alia multa, quorum pleraque tantum numero singulari sunt generis omnis; in plurali in neutro genere non usurpantur; ut degener. deses, memor, ales, præpes, teres, uber, sospes, bipes, dives, pauper, superstes, Cicur. Verum alienigena, auctor, comes, indigena, testis, & alia nomina communia figuratè cum neutris conjungi videntur.

Præceptum V.

De Mensibus, montibus, & Fluviis.

Nomina mensium, ut Quintilis, October, & montium; ut Athos, erix, &c. Masculina sunt. Sicut & fluviorum; ut Anio, enis: Nar, lycormas, Meander, Melas, Eurotos, Euphrates, Tybris, Ister, sequana &c. Quædam tamen excipiuntur, de quibus Præcep. 9. on finita, & præcepto undecimo.

Præceptum VI.

De insulis, regionibus, urbibus, navibus, & poematibus.

Nomina propria insularum, ut Rhodus, Cyprus, Delos. Regionum; ut Ægyptus, Epirus. Urbium, ut Saguntus, Tarraco; Navium; ut Argo, Centaurus, Pistris. Poematum; ut Æneis, Ilias, Eunuchus; sunt generis fæminini. Excipiuntur tamen nonnulla, de quibus dicemus Præcepto 8. & 9. de Um finitis, & undecimo.

Præceptum VII. De Arboribus.

Nomina Arborum sunt generis fæminini, ut Abies, platanus, pinus, cypressus, ficus, malus, pyrus, amygdalus, & alia innumerabilia. Excipitur suber, robur, item-

itemque acer, siler, quæ sunt neutra. 2. Georg. *Molle Siler*. Et oleaster qui est generis mascolini; item pinaster, & aliæ arbores ejusdem terminationis.

Præceptum VIII.

De plurali numero, & notis litterarum.

Nomina omnia quæ numero multitudinis dumtaxat declinantur, si A, littera terminentur, neutra sunt; ut Arma, Biblia. Si autem I, masculina, ut liberi. Hac regula excipiuntur ex regulis ante à præcepto 6. traditis, Ecbatana, Susa, Bactra, propria urbium. Bucolica, Georgica, poematum propria, quæ sunt neutri generis. Philippi, Puteoli, Treveri, propria turbium, quæ sunt masculina.

Elementorum nomina; ut A, B, C, & partes orationis pro ipsis sumptæ, neutri generis sunt; ut vivere ipsum turpe est: Lux est Monosyllabum.

Præceptum IX.

De Generibus, quæ ex terminatione cognoscuntur.

A, finita.

A, finita nomina primæ declinationis, fœminina sunt. Masculina verò Adria, cum significat mare adriaticum, Cometa, planeta, & mammona.

Nam poeta, cum solis maribus tribuatur, ad primam illam regulam pertinet. Pascha, & Manna apud Hebræos masculina, apud Latinos neutra sunt. Manna tamen, si significat Micas thuris, muliebre est. Pl. *Micas concussu elisas, Mannam vocamus*. Tertiæ autem declinationis nomina neutra sunt omnia; ut Stigma, toreuma, poema, & alia.

E, finita.

Nomina Latina E, littera terminata, neutra sunt; mare, cubile, sedile, alveare. At Græca, ut Rhodope, Physice, Grammatice; & alia Generis ejusdem, fœminina sunt. Excipito Cæte, & Tempe, quæ sunt neutra nec mirum, sunt enim numeri multitudinis: tessala tempe, Cete grandia. Mille substantivum, neutrum est, quod pluraliter declinatur; millia, millium, millibus. Mille adjectivum, plurale est omnis generis, nec declinatur, ut diximus. Cap. 14.

I, O, & V, finita.

Nomina quæ in I, desinunt, neutra sunt, ut gummi, Sina-

Sinapi. Quæ autem desinunt in O, masculina sunt; ut tyro, myoparo, unio, stelio, ligo; Verbalia in *io*, fæminina sunt; ut oratio, lectio; itemque talio. Cætera nomina, quæ excipiuntur ferè, congruunt cum lingua Italica; ut dulcedo, Propago, testudo, & alia generis fæminini: At harpago, udo, crudo, onis, tegumentum ex corio, ordo; & alia generis masculini regula continentur. Pondo tamen, quod libram significat, neutrum est. Quæ in u desinunt, neutra sunt; ut veru, gelu. tonitru, quod & hic tonitrus, trus, & hoc tonitruum, trui, præsertim plurali numero effertur.

C, D, L, & T, finita.

Nomina, C, D, L, aut T, finita, neutra sunt, ut Lac, id, tribunal, caput sinciput, sit occiput. Excipitur mugil; Sal & Sol, quæ masculini generis sunt. Sal etiam neutro genere usurpatur. Sal coctum. Alec neutrum est: sed alex fæmininum.

Um finita.

Nomina in um, desinentia neutra sunt; ut Cælum, trophæum, solium: Hac regula excipiuntur ex regulis superioribus tertia, & sexta mancipium, jumentum, & alia nomina maribus, & fæminis communia. Dyrachium Byzantium, Saguntum, & alia complura Civitatum propria, Rhenum, & Metaurum, propria fluminum (si his nomen substantivum, flumen adjunxeris; ut est apud Horat. alioquin absolutè Rhenus & Metaurus rectiùs dicitur) Buxum nomen arboris, quæ omnia neutra sunt. Excipiuntur nomina propria virorum, ut Dinacium, Pecnium, quæ sunt generis masculini: & propria fæminarum; ut Phanium, Eustochium, Gylcerium quæ sunt fæminina.

An, In, on, finita.

Nomina, quorum postremæ litteræ sunt an, in on, masculina sunt, ut Pæan, Delphin, agon; excipitur hæc Sindon, Edon, & Alcion, nomina avium; Nomina tamen secundæ declinationis neutra censentur; ut Ilion, Pelion, Barbiton, quia latina cum sunt, desinunt in Um; Pelium. Quoniam eximuntur ex regula V. montium.

En, finita.

Nomina quæ in en cadunt neutra sunt; ut carmen flumen, germen, vimen, excipitur atagen, avis nomen, & pe-

& pectent, quæ masculina sunt. Item ren; splen, lien, idem significat, lichen morbi genus faciem infestans: Hymen nuptiarum Deus.

Ar, finita.

Ar, litteris finita, neutra sunt; ut calcar, jubar, pulvinar, par, nectar, far: at par, adjectivum nomen, est commune trium; Item composita, compar, dispar, &c.

Er finita.

Nomina quæ in *er* desinunt, masculina sunt; ut Carcer, imber, agger, vesper, cucumer, sed certiùs cucumis dicitur: later, asser; Excipiuntur, cicer, ver, cadaver, verber, uber, piper, papaver, laser, siler, molle siler, siser herbæ genus, quæ sunt generis neutri. Laver interdum fæmininum: laver quoque nascens in rivis torminibus medetur. Linter ferè semper fæmininum: de quo Præcept. 15. Tuber arbor fæmininum est. Tuber pomum ejusdem arboris, masculinum. Spinther muliebris armillæ genus, neutrum est.

Or, finita.

Nomina or, finita masculina sunt; ut honor, decor, mæror. Excipiuntur, cor, ador, marmor, æquor, quæ neutra sunt, & arbor fæmininum.

V, finita.

Nomina in *ur*, desinentia ut fulgur, murmur, sulphur, guttur, sunt neutri generis. Tria tamen masculina sunt, furfur, vultur, & turtur, quæ sub genere Epicæno, sicut pleraque avium continentur. De quibus infra Præcept. 16.

As, Finita.

As finita fæminina sunt; ut lampas tempestas, caritas; Tria neutra sunt; ut vas, vasis, fas, & nefas. Alia Masculina; ut elephas, antis; usurpatur eleganter etiam Elephantus. Adamas, as, assis: vas, vadis. Festus. Justum vadem veteres dicebant pro idoneo: Omnia autem nomina Græca primæ declinationis, sunt masculina;ut Thiaras. Virg. sacerque tiaras. Quamquam usitatius videtur tiara, ræ, fæmininum. Juv. ex Phrygia vestitur bucca tiara.

Es, finita.

Es, terminata fæminina sunt; ut compes, moles, proles, vulpes, rupes, sedes, seges.

Ecipiuntur limes, fomes, trames, gurges, poples, cespes,

cespes, vepres, stipes, meridies, paries, pes, quæ omnia sunt masculina. Itemque plura nomina Græca in *es* primæ, aut tertiæ declinationis; ut sophistes, psaltes, labes, tapes, magnes. Sed hippomanes, panaces, cachoethes, neutra sunt.

Is, Finita.

Nomina *is*, finita, fæminina sunt cassis, clavis, basis, cratis, restis. Masculina sunt, postis, aqualis, anguis, vectis, callis, unguis, axis, amnis, mugilis, qui & mugil.

2 Item illa quæ genere cum patrio sermone consentiunt: orbis, fustis, torris, vomis, fascis, cenchris, serpens, Masculinum: avis fæmininum est. Sic quæ in nis desinunt ut cinis, panis, funis, finis.

3. Composita quoque ab esse, masculina sunt; ut decussis, tricessis, centussis.

Os, Finita.

Os, finita masculina sunt, ut ros, flos. Excipiuntur, dos, cos, arbos, quæ sunt fæminina. Melos, os, oris, & os, ossis, Chaos, & Argos, urbs Græciæ; Epos, poema heroicum, quæ sunt neutra.

Us, secundæ, & quartæ declinationis.

Nomina desinentia in *us*, secundæ; & quartæ declinationis, masculina sunt: ut triumphos, gladius, visus, aspectus, specus, vultus, dumus, pampinus; intubus, dicitur, & intubum neutro genere.

2 Excipiuntur porticus, vannus, alvus, colus, carbasus, & Ficus, cus seu ficus, ci, cum fructum, aut arborem significat; quæ sunt generis fæminini. Ficus, ci, cum significat morbum, est generis masculini. Fæminina sunt etiam, humus, manus, idus, tribus, bus, domus.

3 Quæ à nominibus Græcis in *os*, facta sunt latina in *us*, partim sunt masculina; ut prologus, paradisus si isthmus, smaragdus, dialogus, stylus; partim fæminina: ut synodus, diphtongus, eremus, periodus, papyrus, pharus, cristallus, nardus, lecythus, abyssus. Duo tamen nomina in us, sunt neutra; ut virus, & pelagus, quod etiam masculinum putatur.

Us, tertiæ declinationis.

Us, finita tertiæ declinationis neutra sunt, ut pecus, coris, nemus, vulnus, ulcus, funus.

2 Excipiuntur lepus, mus, tripus, tripodis, masculina: hæc pecus, pecudis, subscus, incus, dis. Item salus, virtus, servitus, juventus, senectus, fæminina. Lagopus nomen herbæ, sivè avis, fæmininum est, quamvis ex *poys*, componatur.

Aes, Aus, Bs, Ms, Ns, Ps, Rs,
Finita.

Terminata in æs, neutra sunt, ut æs, æris. In *aus*, fæminina, ut laus, fraus. Terminata in Bs, Ms, Ns, ps, rs, fæminina sunt sunt; ut trabs, hyems, frons, frontis, frons, dis, cors, cortis.

2 Excipitur rudens, fons, fons, pons, dens, chalybs, triens, quadrans, & aliæ partes assis; ut sextans, dodrans, sextans, seps etiam monosyllabum serpentis genus, quæ sunt masculina. Polisyllaba ps, finita; ut hydrops, adeps, sunt masculina. Excipitur hinc forceps, quod fæmininum est.

X, Finita,

X, Finita sunt fæminina, ut pax, sandix, coloris rubri genus, perdix, coxendix.

2 Excipiuntur grex, fornix, varix, bombyx, spadix, phænix, calix, & calyx, folliculum obtegens plantarum semen, coccyx, avis, eryx, mons siciliæ: volvox, animal rodens pubescentes vuas, quincunx, quinque unciarum mensura; sic septunx; omnia hæc masculina.

3 Dissyllaba, aut pollysyllaba nomina id est duarum, aut plurium syllabarum in ax, aut ex desinentia, masculina sunt: ut thorax, limax, silex, frutex, latex, vertex, pellex, Murex; hinc excipe fœminina fornax, vibex, alex, alecies, suppellex, lectilis, tomex, cis, vel tomice, tomices, genus vinculi, smilax, carex.

Præceptum X.
De Adjectivis quæ fiunt substantiva.

Quoties substantivis omissis, adjectiva ponuntur, ex adjectivis, fiunt substantiva; atque ab his genus accipiunt, ut sonipes masculini generis fit, quia equus intelligitur; Ita oriens, occidens, molaris, torrens. At profluens, continens fæminini generis sunt, quia ibi aqua, hic terra intelligitur.

2 Adjectiva porrò neutra sunt, si substantivum non intelligitur; ut consequens, conveniens, decorum.

Præceptum XI. De vi terminationis.

Sæpe scriptores, non tam significationem verborum, quàm

quam terminationem spectant. Quare neutra sunt Præneste, Tibur, Cære Nepete, Hispal; quia è, l, R, finita, neutra sunt; cum alioquin sint nomina urbium.

6 Fæminina. Sulmo verò, & Narbo Martius, ob terminationem sunt masculina.

2 Eadem ratione excipiuntur à Præcepto 5. Fluviorum, hæc Atia, hæc Albula, quamvis Albula semel virile sit &c. alia hujus præcepti: ibid. &c.

Præceptum XII.

De generum immutatione.

Bubo, masculini alioquin generis; tamen En: 4. fæmininum est, quia aves sunt generis fæminini. Eodem modo Jader apud Lucan. 4 neutrum est, quia flumen est neutrius generis &c. ibi.

Præceptum XIII.

Nomina variorum generum.

Quædam nomina modò sunt masculina, modò fæminina, limax, tradux, torques, phaselus, scrobs, corbis, grossus; sic adeps, atomus, finis, rubus; dies, cum tempus significat, fæminimum est: alioquin ferè masculini generis.

2 At Nar, Vulgus, pelagus, & Anxur, modo masculini generis sunt, modo nentrius; quamquam vulgus & pelagus, raro (ideque ferè apud Poetas) sunt generis masculini.

Præceptum XIV.

Nomina ferè masculina, raro fœminina.

Oratores sequentia virili, Poetæ interdum muliebri genere usurpant, obex, imbrex, palumbes, margo, ginis; pumex sic Bubo, silex, funis, varices, calx, cortex, pulvis; at specus, interdum est neutrum.

Præceptum XV.

Nomina ferè fœminina, rarò masculina.

Onix, & sardonix, gemmæ genus, volucris, talpa, dama, linther, stirps, cum de plantis dicitur, cupido pro cupiditate (nam pro deo, semper est masculinum) penus, ni, secundæ declinationis; & penus, us, quartæ, grus, lynx, clunis, ales, oratoribus fæminina: Poetis interdum masculina sunt. Penus, oris, tertiæ, neutrum est. Animans quoque, tum fæminini, tum neutrius, masculini raro.

Præ-

Præceptum XVI.

De Genere Epicæno.

Promiscua, sivè Epicæna sunt nomina animalium, quæ uno articulo, & una terminatione marem, ac fœminam significant: ut hic lepus, elephas, piscis, mus: corvus, vultur, turtur, passer, anser, pavo, turdus, & alia masculino genere, tum marem, tum fœminam significant. Si distinguendi sunt mares à fœminis, licebit oppositum adhibere, dicitur; Pavonem masculum, & pavonem fœminam.. Mas anguis, & anguis fœmina. Anatum masculorum: elephantum gravidam: mures pregnantes repertas; Plinius, Supra cuncta est murium fœtus, addit ex *una* (gen. fem.) genitos centum viginti. Corvi pariunt cum plurimum quinos, ore eos parere vulgus arbitratur; eos dixit, de Corvis fœminis. *Satis sit.*

Modò apud Emmanuelem sequebantur duo capita, nempè XVII. & XVIII. Primum de Nominum declinatione, secundum de præteritis & supinis: quæ ob brevitatem omisi; moneo tamen Reverendos Præceptores, ut Tyronibus ista capita, præcipuè primum explicent, & discere faciant.

Primi Præcepti.

Æneas, Catilina, Massinissa,		*Ulastita Gliudih.*
Clinia,		
Michael,	elis.	*Mihouio.*
Dæmon,	nis:	*Diauao.*
Pan,		*Boog pastirah.*
Aquilo,	nis:	*Bura.*
Boreas,	eæ:	
Scriba,	bæ,	*Pissaoc.*
Lanista,	tæ:	*Mesctar scbrimania.*
Nauta,	tæ:	*Mornar.*
Bibliopola,	læ:	*Kgnixiar, Koi prodae Kgnighe.*
Latro,	nis.	*Razboinik lupex.*
Pirata,	tæ.	*Lupex morski.*
Præsul,	lis.	*Stariscina; Prelat.*
Caupo,	nis.	*Hosct, Karçmar.*
Hospes,	tis.	*Gost.*
Tubicen,	cinis.	*Suiraç Koi suiri.*
Vas,	vadis,	*Jamac Koise iamçi.*

Se-

Secundi Præcepti.

Myſis, Glycerium, Dido,		*Ulaſtita Xenah.*
Pallas, Clio,		*Boxice.*
Manto, Partenope, Allecto, Celeno,		*Furiæ, Sirene, Vile,*
Mulier,	ris	*xena.*
Equa	quæ	*Kobila.*
Obſtetrix,	cis:	*Baba, Koia pomaga na porodu, ra-ci: baba pupçena.*
Nutrix,	cis:	*Hraniteglizza.*
Operæ,	arum:	*Poslovanie.*
Cuſtodiæ,	arum:	*Straxe: Ciuvanie.*
Vigiliæ, Excubiæ,	arum, arum:	*Straxe nochne, &c.*

Tertii Præcepti.

Bos,	vis:	*Vò: Krava.*
Parens,	tis:	*Otac i Mater.*
Conjux,	gis:	*Mux i xena.*
Cuſtos,	dis:	*çiuuaoç i çiuualizza.*
Præſes,	dis:	*Stariſcina, i Stariſcizza.*
Obſes,	dis:	*Zaloxen, i Zaloxena.*
Affinis,	is.	*Rodiak pò Muxu, ili pò xeni.*
Vates,	is:	*Domiſglitegl, i Domiſgliteglicza.*
Municeps,	pis:	*Gragianin Koi ima Koiç oblaſt u gradu.*
Invenis,	nis:	*Mladich koiie Megiu duaeſt. i pet, i megiu penaeſt godinah.*
Adoleſcens,	tis:	*Mladich koiie Megiu ſedam. i Megiu çeternaeſt godinah.*
Infans,	tis:	*Dite, koiiete Megiu gnegovim rogeniem, i megiu ſedam godinah.*
Patruelis,	lis:	*Bratuçed, i bratuçeda.*
Miles,	tis:	*Voinik, i Voinizza.*
Incola,	læ:	*Pribivaoc, i pribivalizza.*
Agricola,	læ:	*Texiak, i texiacizza.*
Augur,	ris:	*Domiſcglitegl, i domiſcglizza.*
Exul,	lis:	*Iztiran, i iztirana.*

Fur,

Fur,	ris:	*Lupex i Lupexizza.*
Hæres,	dis:	*Basctenik, i basctenizza.*
Judex,	cis:	*Sudac, i suditeglizza.*
Civis,	vis:	*Gragianin, gragianka.*
Cliens,	tis:	*Obragnen, vel bragnen, nà.*
Sacerdos,	tis:	*Misnik: posuetit egl, za.*
Comes,	tis:	*Drug: drugarizza, blag, blaga.*
Canis,	nis:	*Pas, i Kuçka.*
		Uoditegl, i voditeglizza.
Dux,	cis:	*Herceg, i Hercexizza.*
Sus,	is:	*Prassac i prassizza.*
		Zimnoxitegl, Razumise.
Auctor,	ris:	*naulastito od naucitegliah.*

Quarti Præcepti.

Fælix,	cis:	*çestit, ta, to.*
Discolor,	ris:	*Od Mnogo Mastih:*
Hebes,	tis:	*Tup, pa, po.*
Arpinas,	tis:	*Ia Arpina.*
Par,	ris:	*Prikladan, na, no, iednak, ka, ko.*
Nequam:		*Zao, zla, zlo.*
Decens,	tis:	*Pristoian, na, no.*
Degener,		*Izrod.*
Deses,	sidis:	*Danguban, na, no.*
Memor,	ris:	*Vzpomenitegl, cza. o.*
Ales,	alitis:	*Krilat, ta, to.*
Præceps,	tis:	*Ko vissoko leti, &c.*
Teres,	tis:	*Obal, obla, oblo.*
Uber,	ris:	*Plodan, dna, dno.*
Sospes,	pitis:	*Zdrau, va, vo.*
Bipes,	pedis:	*Duonog, ga, go.*
Dives,	tis:	*Bogat, ta, to.*
Pauper,	ris:	*Suarhu dobodechi, cha, he.*
Superstes,	stitis:	*çitau, va, vo.*
Cicur,	ris:	*KrotaK, Ka, Ko.*
Alienigena,	næ:	*Tugin, ginka,*
Auctor,	ris:	*Vzmnoxitegl.*
Comes,	tis:	*Blag, ga, dobrostiu. va.*
Indigena,	næ:	*Potriban, bna.*
Testis,	tis:	*Suidok, Ka.*

Quin-

Quinti Præcepti.

Quintilis, lis — *Sarpagn missecz.*
October, bris — *Listopad missec.*
Athos, — *Planina Megiu Macedoniom, i Traciom.*

Opomena.

Negovorim visce od ove Zapovidi, ier imena koiasce u gnoi Zdarxe, iessu vulastita Missezzah, Planinah, i rikah.

Sexti Præcepti.

Rhodus, Ciprus, Delos, — *Skogli, otoci.*
Ægyptus, pti, Epirus, ri, Saguntus, ti, — *Paizi tako Zuani.*
Tarraco. — *Gradovi tako Zuani,*
Argo, Centaurus, Pistris. — *Brodovi.*
Æneis, Ilias, Eunuchus. — *Poesie, toi est oni versci, i one stuari koie compone, ali ni sastaugliaiu Piuaoci.*

Septimi Præcepti.

Abies, tis, — *Iela.*
Platanus, ni — *Iavor.*
Pinus, ni — *Bor.*
Cypressus, si — *Ciprex.*
Ficus, us, vel ci, — *Smokua.*
Malus, li — *Jabuka.*
Pyrus, ri — *kruscka.*
Amygdalus, li — *Baiam.*
Suber, ris — *Pluto.*
Robur, ris — *Dub, brast.*
Acer, ris — *Cer,*
Siler, ris — *Varsta veza, za vezati, Kako obruçe.*
Oleaster, tri — *Divia maslina.*
Pinaster, tri — *Divii bor.*

Octavi Præcepti.

Arma, morum. — *Oruxie.*

Biblia,

Biblia,		*Sueto pisemo.*
Liberi.		*Suoia dicza toliko Muscka, Koliko xenska.*
Ecbatana, Susa, Bactra,		*Gradoui.*
Bucolica, Georgica,		*Poexie.*
Philippi, Puteolis, Treviri,		*Gradoui.*

Noni Præcepti.

Adria		*More Adrie, ili Mletacko.*
Cometa,	tæ,	*Zuizda repaticza.*
Planeta,	tæ,	*Zuizda Koia erraie, to iest Zabodi s' puta*
Mammona,	næ,	*Bogastuo.*
Pascha æ,	vel chatis	*Vazam, Vskars.*
Manna,	næ	*Marua tamgnana &c.*
Stigma,	tis	*Bilig od rane.*
Toreuma,	tis	*Stuar ucignena na okruglo.*
Poema,	tis	*Poesia.*

E, finita.

Aloe,		*Traua vazda xiua.*
Mare,	ris	*Moore.*
Cubile,	lis	*Posteglia.*
Sedile,	lis	*Stolac.*
Alveare,	ris	*Vliscte.*
Acre,	cris	*Gliuto.*
Monile,	lis	*Ogbarglie, gerdan.*
Rhodope,		*Planina u Tracii.*

I, O, V. finita,

Gummi,		*Smola.*
Sinapi		*Gorusciza.*
Tyro,	nis	*Pocimaocz: novicz.*
Myoparo,		*Galia duoueslicza.*
Unio,	nis	*Bisser.*
Stellio,	nis	*Tarantela: guscteriicz Krastaua.*
Ligo,	nis	*MotiKa.*
Oratio,	nis	*Gouorenie.*

Le-

Lectio,	nis	*Stiuenie.*
Talio,	nis	*Ossuda iednaKa,*
Dulcedo,	nis	*SlatKost.*
Propago,	nis	*Plème.*
Testudo,	nis	*Xiaba Korgpagia.*
Harpago,	nis	*KuKa.*
Udo,	nis	*Nogavicza, SKarpin.*
Cudo,	nis	*Pokriuac od glave, ucignen od Kosge, na misto oKlopa.*
Cardo,	nis	*Zlob od Vratah.*
Pondo		*Brime.*
Gelu,		*Leed.*
Tonitru,		*Grom, garmglauina.*

C, D, L, T, finitu.

Lac,	ctis	*MliKo.*
Id,	ejus	*Ono.*
Tribunal,	lis	*Pristolie.*
Caput,	tis	*Glaua.*
Sinciput,	piti	*Time pridgne.*
Occiput,	pitis	*Time stasgne,*
Mugil,	lis	*Zipao ribaa lliti som*
Sal,	lis	*So.*
Sol,	lis	*Sunce.*
Alec, Alex,	cis	*Renga riba.*

Vm, finita.

Cælum,	li	*Nebo.*
Trophæum,	i	*JunasCtuo pridobithie suogà neprianeglia.*
Solium,	lii	*Pristolie.*
Mancipium,	pii	*Rob, suxiagn,*
Jumentum,	ti	*Xiuina, blago imagne.*
Dirrachium		*Durac.*
Bizantium,	tii	*Czarigrad.*
Saguntum, Renum,		*Imena RiKah.*
Metaurum, Dinatium, Peonium,		*Imena Gliudih.*

Pha-

Phanium, Eustochium, Glycerium,		*Imena xenah*

An, in, on, finita.

Pæan.		*Boog poganinah popiuKa gnegoua.*
Delphin,		*Dupin ribba.*
Agon,	nis	*Boi aruanie.*
Syndon,	nis	*Linczun tanKi:*
Ædon, Alcion,		*Ptice niKe.*
Ilion, Pelion,		*Barda niKa.*
Barhiton,		*Instrumenat aliti halat muxiKah.*

En finita.

Carmen,	nis	*Verasc pisna.*
Lumen,	nis	*suitlost.*
Germen,	nis	*Mladicza.*
Vimen,	nis	*Pruut, veez.*
Atagen,		*Pticza niKa.*
Pecten,	nis	*cessagl.*
Ren,	nis	*Bubrigh.*
Splen, Lien,	nis nis	*Slezena.*
Lichen,		*Nemoch niKa.*
Hymen,		*PirsKi boog.*

Ar, finita.

Calear,	ris	*Ostrogha mahmuza*
Jubar,	ris	*Suilost.*
Pulvinar,	ris	*Blazina, iastuK.*
Par,	ris	*Duoicza,*
Nectar,	ris	*Pithie Bogouah.*
Far,	ris	*Far,*
Par,	ris	*Iednak.*
Dispar;	ris	*NeiednaK.*

Er, finita

Carcer,	ris	*Tamnizza*
Imber,	bris	*Dax, Kiscia.*
Agger,	ris	*Nassap.*
Vesper;	ris	*Veçeer.*

Cu-

Cucumer,	ris	*Digna.*
Cucumis,	is	
Later,	ris	*OpeKa, mattun*
Asser,	ris	*DasKa.*
Cicer,	ris	*Grah slani.*
Ver,	ris	*Prolitbie, pramalithie.*
Cadaver,	ris	*Tilo martuo*
Uber,	ris	*Siffa.*
Verber,	ris	*Biç, udoracz.*
Tuber,	ris	*zugl, Otooka.*
Piper,	ris	*Papar, biber.*
Papaver,	ris	*Traua nika, koia çini spauat.*
Laser,	ris	*SeoK niKi dobar Za liKariu.*
Siser,	ris	*Traua MarKua.*
Laver,	ris	*Traua dobra za bolest tarbuha.*
Spinther,		*Nachichenie niko, Koie Xene. nose nà liuoi miscnici.*

Cætera, si sint, vide in Emmanuele.

Or, finita.

Honor,	ris	*Posstenie.*
Decor,	ris	*Lipota.*
Labor,	ris	*Truud.*
Mæror,	ris	*Zla voglia.*
Cor,	ris	*Sarce.*
Ador,	ris	*Ear xitto.*
Marmor,	ris	*Mramor*
Æquor,	ris	*More, Pogle, raunina, aer.*
Arbor,	ris	*Stablo.*

Ur, finita.

Fulgur,	ris	*Mugna.*
Murmur,	ris	*Mormoranie, marmglianie.*
Sulphur,	ris	*Sumpor.*
Guttur,	ris	*Garlo od Vrata.*
Furfur,	ris	*Mekinie.*
Vultur,	ris	*Pticza Koja xdere messo.*
Turtur,	ris	*Garlicza.* As, finita.
Lampas,	dis	*Lampada.*
Tempestas,	tis	*Godina, mechiava*
Caritas,	tis	*Glaad, Skupochia.*
Vas,	sis	*Suud.*
Fas,		*Prosto, prauedno, posstene.*

K Nefas,

Nefas,		*Zlo, opako, nepoſteno.*
Elephas,	phantis	*Elefant xiuina.*
Adamas,	antis	*Draghi kameni.*
As		*Litra: midenicza.*
Vas,	dis	*Jamacz.*
Tiara,	rę	*kruna, mitra.*
		Es, finita.
Compedes,	dum	*Klade: guozdia.*
Moles,	lis	*Veliçina, tegochia.*
Proles,	lis	*çedo, dite malo*
Vulpes	pis	*Liſſicza.*
Rupes,	rupium	*Hard, Stine litice od planine.*
Sedes,	dis	*Stolacz, priſtolie.*
Seges,	tis	*Xitto ioſc ù traui.*
Limes,	tis	*Meiaſc.*
Fomes,	tis	*Trud, zà Kreſſat ogagn.*
Trames,	tis	*Puut priki.*
Gurges,	tis	*Viir; dubina à moru, ili ù rici.*
Poples,	tis;	*Ruppa Zà kolinom.*
Ceſpes,	tis;	*Grumen Zemglie s' trauom.*
Vepres	rium;	*Zagragia od draçe.*
Stipes,	tis;	*Truup od duba.*
Meridies,	ei;	*Podne; po dneua.*
Paries,	tis	*Ziid, duuar.*
Pes,	pedis;	*Negha.*
Sophiſtes		*Koi beſſidi tanKo, i aſtuto.*
Pſaltęs,	tis;	*Kantur; Koi canta.*
Lebes,	tis:	*Kotao.*
Tapes,	tis	*Sagh, tapet.*
Magnes,	tis	*Kalamita, Kamen.*
Hippomanes;		*NiKi otrou.*
Panaces;		*Traua nika.*
		Is, Finita.
Caſſis,	ſis,	*Mrixia za pticze.*
Clavis,	vis,	*Kgliuç.*
Baſis,	is	*Podpir,*
Cratis, Crates,		*Tezghere.*
Reſtis,	is;	*Konop.*
Poſtis,	tis:	*Strana od urata koia brauu prima &c.*
Aqualis,	lis;	*Varç od uode.*

An-

Anguis,	vis;	*Zmia.*
Vectis,	tis;	*Pritka, maat, kolacz.*
Callis,	lis;	*Puut.*
Ensis,	sis,	*Mac.*
Glis,	ris;	*Puh.*
Lapis,	dis;	*Kamen, stina.*
Follis,	lis;	*Mih; ili drugha stuar Zà puhati oggagn; misenice, Lopta velika, to iest, balun,*
Cucumis;	is;	*Digna.*
Collis,	is;	*Glauiza, bardo.*
Unguis,	is;	*Nokat.*
Axis,	is.	*ossovina. tò daruo, oko Kogase varti Kolo.*
Amnis,	is,	*RiKa.*
Mugilis,		*Cipao.*
Cassis,	sis.	*mrixia.*
Cassis,	dis.	*oKlop namisto cappe.*
Orbis,	is.	*piat.*
Fustis,	is	*Sctap.*
Torris,	ris.	*glaugna.*
Vomis,	is.	*lemise.*
Fascis,	is.	*snop.*
Cenchris,	is.	*zmia.*
Cinis,	is.	*lug.*
Papis,	is.	*Kruch.*
Frenis,	is.	*Konop.*
Finis,	is.	*Suarha, dospitaK. &c.*
		Os finita.
Dos.	tis.	*Parchia, aliti dotta, sctono Otacz, i mater sprave Kcberi, Kadie udaiu.*
Cos.	tis.	*brus, osctrilo.*
Arbos,	nis.	*stablo, cablo.*
Melos.	dis.	*slatKo pivanie.*
Os.	oris.	*usta.*
Os.	ossis.	*Kost.*
Chaos:		*Smetgna suih stuarih.*
Argos;		*Grad niKi.*
Epos.		*poexia.*

Vs. finita.

Secundæ & quartæ declinationis.

Triumphus,	phi.	*Vessélie scenluK, Kadse. dobie nà voisci.*
Gladius,	ij.	*maç.*
Visus,	us.	*Viid.*
Aspectus,	us.	*pogbleed.*
Specus:	us.	*spila, pechina.*
Vultus,	us.	*obraz, lieze.*
Dumus,	mi.	*draça.*
Pampinus,	ni.	*list od loze.*
Intubus, Intubum.		*Xutinicza trava*
Porticus,	cus.	*trijm, pridduorie*
Vannus,	uanni,	*resceto.*
Alvus,	ui,	*tarbub.*
Colus,	li, & *us*,	*Kudiglia.*
Carbasus,	si.	*veo, ijdro, postau tanki.*
Ficus,	ci, & *us.*	*smoKua; bolest nika.*
Humus;	mi,	*Zemglia.*
Manus,	nus.	*RuKa.*
Idus,	dus.	(*V Marzziu, Maju,* Julu, *Octobru, dan* 15. *Vostalih dan.* 13.
Tribus,	bus.	*Tridest Kolino Pleme i peti dio PuKa Rimskoga: i duadessetì dio puka izrae lskoga.*
Domus,	us.	*kuchia:*
Prologus,	gi,	(*pradisloule, prefacion, pria reçenia.*
Paradisus,	si;	*Rai.*
Isthimus,	mi.	*Zemglia tisna meù dua moora.*
Smaragdus,	di.	*dragi kamen iedan.*
Dialogus,	gi.	*gouorenia od duaiuch.*
Stylus,	li.	*naçin zà izrechi Knige.*
Synodus,	di.	*Viche, skup, zbor.*
Diphthongus,	gi,	*Diftongh, to iest dua slova glassovita zaiedno suezana, i iessu sest, ae,* ili, *æ, eu, œ, yi, suaki çini, iednu silabu.*
Eremus,	mi.	*pustigna, samochia.*
Periodus,	di.	*okolovina, tò iest, ambitus, usatenię ricih zà iedno.*

Papy-

Papyrus	ri.	*Karta, artbia:*
Pharus,	ri.	*Terun od Alessandrie.*
Chryſtallus,	li.	*Kriſtlao, caKlo.*
Lecythus, Lecythi:		*uglenizza.*
Abyſſus,	ſi.	*Jezero, dubina, propaſt*
Virus,		*otrou.*
Pelagus,	gi.	*moore duboKo.*

Vs finita tertiæ.

Pecus, pecudis, & pecoris,		*ſtado.*
Nemus, nemoris,		*dubraua.*
Vulnus,	'ris.	*rana.*
Ulcus,	ceris.	*rana, Koia ſama niKne.*
Funus,	neris.	*ſprouod martcza.*
Lepus,	poris.	*Zeecz.*
Mus,	muris.	*miſc.*
Tripus, pudis, & podis.		*Tronogh: Lonacz od tri noghe.*
Subſcus,	dis.	*Daſcicza, Koiomſe sKlapa. iedna dasKa z'drughom.*
Incus,	dis.	*nakovan.*
Salus,	lutis.	*zdrauie, ſpaſſenie.*
Virtus,	tis,	*Kripoſt.*
Servitus,	tis.	*sluxba, sluxenie:*
Juventus,	tis.	*mladoſt.*
Senectus,	tis.	*ſtaroſt.*
Lagopus,		*pricza nika, trava nika.*

Es, aus, ms, ns, ps, rs, finita.

Aes,	æris.	*mid.*
Laus,	dis.	*fala.*
Fraus,	dis.	*priuara: pribinenie.*
Trabs,	bis.	*greda.*
Hiems,	mis.	*zima, to ieſt vrim zimee prid prolitbie.*
Frons,	tis.	*celo.*
Frons,	tis.	*liiſt.*
Pons,	tis.	*mooſt.*
Cors,	tis.	*Kokoſcignak, Kotacz zakoKoſei,*
Rudens,	tis.	*Konop od driva.*
Fons,	tis.	*Studenacz, vurutak.*
Dens,	tis.	*zuub.*
Chalybs,	tis.	*oggnilo: Kreſſalo od vatre.*
Triens,	tis.	*trechi dio litre.*

Quadrans,	tis.	*çetuarti dio litre.*
Sextans,	tis.	*sceśti, dio litre : dui unce.*
Dodrans,	tis.	*deueti dio litre.*
Dextans,	tis.	*desseti dio litre.*
Seps,		*nika zmia.*
Hydrops, hydropis.		*hidropixia: debela nemooch.*
Adeps,	pis.	*pritiloost, pritilina.*
Forceps,	pis.	*Kliśćta.*

X finita.

Pax,	cis.	*mir.*
Fax,	cis.	*zubglia.*
Sandix,	cis.	*boia nika czarglena.*
Celox,	cis.	*fregata, brodicb.*
Coxendix,	cis.	*Steghno.*
Grex,	gis.	*Stado.*
Fornix,	cis.	*boota : themer.*
Varix,	cis.	*xila napreghnuta.*
Bombix,	cis.	*buba, czaruu, Koi çini suilu,*
Spadix,		*grana palme, s'uoçbiem.*
Phænix,	cis.	*fenice : ptizza, xiue nà suitu godinah 666.*
Calix,	cis.	*Kuppa : çasca.*
Coceyx,	cis.	*pticza iedna.*
Erix,	cis.	*planina iedna.*
Voluox,	cis.	*czaruu, koi grize mlado grozdie.*
Quicunx,	cis.	*dramah peet : unaczach peet.*
Septunx,	cis.	*dramach iedanaest.*
Deunx,	cis.	*dramah, unaczach sedam.*
Thorax,	cis.	*oklop : sćhiit.*
Limax,	cis.	*spuux.*
Silex,	cis.	*Kremen.*
Frutex,	cis.	*niKo czablo, daruo, traua.*
Latex,	cis.	*sooK.*
Vertex,	cis.	*Varh.*
Pollex,	cis.	*parst veliKi : palacz.*
Murex,	cis.	*baglima Kraglena.*
Fornax,	cis.	*peech.*
Vibex,	cis.	*modriza od udorza.*
Alex,	cis.	*slana uoda, salamura.*
Suppellex,	ctilis.	*poKuchite : pratex.*
Tomix,	cis.	*Vzao niki.*

Smilax,

Smilax,	cis.	*czablo niKo.*
Carex,	cis.	*trava nika.*

Decimi Præcepti.

Sonipes,	dis.	*kogn barz: Koi klapa nogam.*
Oriens,	tis.	*istoak.*
Occidens,	tis.	*Zapaad.*
Natalis,	lis.	*dan rogenia.*
Molaris,	ris.	*xaxuan.*
Torrens,	tis.	*potok.*
Profluens,	tis.	*nagnuthie voda.*
Continens,	tis.	*Zemglia temeglita: ferma.*
Consequens,	tis.	*slidechie.*
Conveniens,	tis.	*pristalo: pristoino: priKladno.*
Decorum,	ris.	*posteno: liipo.*

Undecimi Præcepti.

Præneste,	*palestina grad.*
Tibur, Reate ∫	*gradovi.*
Cere, Cervete, Hispal	
Sulmo	*gradoui.*
Narbo martius	
Allias	*Rika niKa.*
Albula,	
Etna, Ossa, Oeta;	
Mycale, Trace, Rhodopen	*planine razliKe.*

Duodecimi Præcepti.

Bubo,	nis.	*Kukauicza.*
Jader,		*Rika hamatske zemglie.*

Ostala onde vidite.

Tertii decimi Præcepti.

Limax,	cis.	*Spux.*
Tradux,	cis.	*pruut od loze.*
Torques,	quis.	*Kolqina, ogarglia, perdas.*
Phaselus,	li.	*brodich nibi.*
Scorbs,	is.	*Jama.*
Corbis,	bis.	*kosc.*
Grossus,	si.	*smokua mezzila.*
Adeps,	pis.	*pritilina, pritilost, salo.*
Atomus,	atomi.	*mali trun, koinose iedua vidi kad zraku suncenu Kadno sunce kroz pencer udara u kuchiu sunce.*

Finis,

Finis,	nis.	*suarha, dospitak.*
Rubus,	bi.	*kupina.*
Dies,	ei.	*Daan.*
Nar,	ris	*Neretua rika: i druga.*
Naro,	nis.	*Italii &c.*
Vulgus,	gi.	*ceglïaad: puuk nixi.*
Pelagus,	gi.	*moore duboko.*
Anxur,		*terracina graad.*

Quarti decimi Præcepti.

Obex,	cis,	*zapriKa.*
Imbres,	cij.	*opeka, kuppa &c.*
Palumbres,	is.	*goluubidiuiib.*
Margo,	nis.	*krai ſtuari.*
Pumex,	cis.	*kamē plouuchi, koi plina pò vodi*
Silex,	cis.	*kremen.*
Funis,	nis.	*konop.*
Finis,	nis.	*suarha, dospitaK.*
Varices,		*xile ut supra.*
Calx,	cis.	*peeta.*
Pes;	dis.	*nogha.*
Imus, a. um.		*nainixi, a, e,*
Cortex,	cis.	*kora od duba.*
Specus,	us.	*spila, pecbina.*

Quintidecimi Præcepti.

Onyx, sardonyx,		*Dkaghi kameni niki.*
Volucris,	ris.	*letusca; i Czaruu, koi grise loze*
Talpa,	æ.	*Karticza.*
Dama,	æ.	*diuia koza; divokoza.*
Linter;		*lagicza.*
Cupido,	nis.	*xeglia, lakomost.*
Penus, ni, us, & penoris.		*Hbana, to iest ijzbina, i pithie koiase ostaugla, i sprema za drughe pute.*
Grus,	is.	*xdral.*
Lynx,	cis.	*zuuijr, to iest ris.*
Clunis,	clunis.	*zadnicza, strana tila nà Koiosesidi*
Ales,	tis.	*pticza.*

Sexti Decimi Præcepti.

Lepus,	oris.	*Zeetz.*
Elephas,	tis.	*elefant.*
Piscis,	scis;	*riba.*

Mus,

Mus,	ris.	*misc.*
Corvus,	ui,	*gauran.*
Vultur,	ris.	*pticza, od Koie alibi.*
Turtur,	ris.	*garlicza.*
Passer,	ris.	*Vrebacz.*
Anser,	ris.	*guska.*
Pauo,	nis.	*pavun.*
Turdus,	di.	*pticza nika.*
Vulpes,	is.	*Lissicza.*
Aquila,	læ,	*orab.*
Testudo,	nis.	*xaba korgnaga.*
Tigris,		*Tigta, zuir gliuta.*
Anas,	tis.	*patka.*
Hirundo,	nis.	*lastauicza.*
Noctua,	æ.	*Kukuiza.*
Perdix,	cis.	*Jarebicza, orebicza.*
Mustella,	læ.	*lassicza riba.*

Ex è finitis Tempo; lipa mista, die gora i voda ù Tesalij cetè riba Balina, mille Higliada.

GRAMMATICA
LATINO-ILLYRICA
LIBER SECUNDUS.
De octo partium orationis Constructione.
CAPUT PRIMUM.
DE CONCORDANTIS.
Pro superiore ordine infimæ Classis.

Scholion I.

COncordantia, ù nasc iezik rechiche iedno *Slaxenie*, toiest iedno *pogagianie* duiuh, ali veche stuarih: Kadnose toiest dui stuari slagaiu ù onomu, ù çemuse imaiu sloxit: ù çemuymie naregeno dase sloxe kako reksci Bogg iest naredio, dasse sui gliudi sloxe obsluxit gnegove sue te zapovidi: dabi sui obsluxivali, tadbi sui bili *concordati*, aliti *sloxeni*. Ali pak, ier iedni obsluxviu, à drughi nè obsluxiviu, Zatossu *discordati*, aliti ; *nesloxeni.*

ni. Takoiu nascemu oude poslu, Grammaticisu rekli, dasse koia imena, nà priliKu ova dua slidecha, *Puer ingeniosus*, sloxe ù tri stuari, tò iest: ù *plemenu*, *broiju*, *i caxu;* Ova dua imena, da jedno od gnih bude Muscko, à drugo nebude, nebise sloxili, ù *plemenu* : da jedno bude singulara, à drugo nè, nebise sloxili ù *broiju:* da jedno bude caxa nominativa, à drugo nè, nebise sloxili ù *caxu*. Jer? jer.

2 Tadseslaxu dua imena ù *plemenu*, Kadnoie oboie istoka *plemena*, ilimubili musckoga, ili xenskoga, ili *neutroga*.

3 Tadse slagaiu dua imena ù *broiju*, kadnoie obie istoga *broiia*, ilimu singulara, ili plurala.

4 Tadse slagaiu ù *caxu* Kadsu istoga *caxa*.

5 *Puer ingeniosus*; slagaiuse ova dua imena ù *plemenu*, jer ierie oboie musckoga *plemena*: Slagaiuse i ù broiiu, jerboie oboie singulara: slagaiu i ù *caxu*, ierboie oboie *nominativa*.

6 *Puer ingeniosarum*, zloie ù *plemenu*; jerie jedno musckoga, à drugo sensKoga *plemena*. Zloie ù *broiju:* ierie iedno singulara, to iest *puer*, à drugo, tò iest *ingeniosarum*, iest plurala: Zlo ù *caxu*; ierie jedno, tò iest, *puer*, nominativu, à ono drugo, to iest, *ingeniosarum*, jest genitivu; itako ostala. Dakle ime *substantivo* imase pogodit s'adiectivim ù tri stuari, ù *plemenu*, *broiju i caxu: ut puer ingeniosus; Lucia devota, saxum durum; Deus optimus, Stella fulgida. Celum serenum;* i taKo, *pueri ingeniosi, pueri ingenioso, &c* puerorum ingenioso-rum, i pò svih caxovih ù oba broija, &c.

Scholion II.

Relativum, naschiche rechi prinosviuche; jerbonam prinosi ù pamet sctosmo pria gnega spomenuli aliti recli, i ono scto pria gnega recemo; zovesse *Antecedens; priaiuche*) kaKo reKsci. *Puer qui*. *Puerie* priaigiuche, aliti *antecedens;* à ono *qui*, iest prinosiiuche; ierbonam prinosi ù pamet ono *puer*. *Dite koie*, *Xena*, *Koia*, *daruo*, *koje*, *&c.*

1 Relativose slaga s'parvoigiuchim, ù dui stuari, tò iest ù *plemenu*, i ù *broiju*: ù *plemenu* Kadnoie oboie istoga *plemena*: ù *broiju* kadnoie oboie istoga *broija* ut supra Schol. I. kakono *Puer qui*; lipose slaxu; ù *plemenu* ierboie oboie musKoga *plemena*: lipò ù broiju, ierie oboie singulara *broija*.

2 Puer

2 *Puer quæ* Zlobi bilo ù *plemenu*, ierie *Puer* Mufckoga plemena; à *quæ* nie mufckoga: Zlobi bilo ù *broiju*, ierie *Puer* fingulara, à *quæ* plurala (vzamfciga iz plurala; ierboie i fingulara) i oftala: Dakle ù dui ftuarise slagaiu; *Puer*, *qui*, *Lucia*, *quæ*: *animal quod*; *Saxum*, *quod*, *Pueri*, *qui*; *Puero*, *quo*: *Lucia qua*, &c.

3 A nie potriba daffe *Relativo* slaga *S'antecedentem* ù kaxu; ier achochefe i nesloxit ù Kaxu, lipoie govorenie; KaKo reKfci: *vidi Puerum*, *à quo emisti Grammaticam*. *Credo tibi*, *qui es fidelis*, *eccè amicus*, *quem amas*; *Eccè pecuniæ*, *quas cupis* &c.

4 Zaimenci, *Hic iste*, *ille*, *ipse*, *is*, &c. ieffu *prinoffiuchi*: vidih Petra tuoga priateglia; on mi dade jabuku. *Vidi Petrum tuum amicum*: *ipse mihi dedit*, *malum*, &c.

Scholion III.

Ime i riç, Slaxufe ù *broiiu i kipu*; ut *Puer amat*.

2 Tadfe slaxu ù broiju kadfu iftoga broira: Tad ù Kipu kadfu iftoga kipa: ut *Puer* amat: Pueri amant. Ego amo, tu amas, Petrus amat. Nos amamus; vos amatis illi amant. &c.

3 *Puer amamus*; zloie ù broiju, ierie iedno fingulara, à drugo plurala. Zlo ù Kipu; ierie iedno trechega kipa, à drugo paruoga. *Puerie* trechega; à *amamus*, paruoga &c. Slidim fad latinò.

Præceptum I.

De Subftantivo cum Adjectivo.

Nomina Adjectiva, Pronomina, & Participia cohærent cum fuis fubftantivis in genere, numero, & cafu. Cic. Erat hyems fuma: tempeftas perfrigida; imber maximus. Ter. Ille bonus vir nufquam apparet. Curt. Parva fcintilla contempta, magnum excitavit incendium.

Præceptum II.

De Relativo cum Antecedente.

Relativum *Qui*, *quæ*, *quod* concordat cum Antecedente in genere & numero. Cic. Nemo nos amat, qui te non diligat.

O te ferreum, qui illius periculis non moveris.

2 Item Pronomina Hic, ifte, ille, ipfe is, & idem fiunt relativa. Idem. Eunti mihi Antium, venit obviam tuus puer, is mihi litteras abs te reddidit.

Præ-

Præceptum III.

De Nomine cum Verbo.

Verbum personale finiti modi antecedit nominativum apertè, vel occultè ejusdem numeri & personæ. Si vales, benè est, Ego quidem valeo. Petrus valet. Nos valemus, vos valetis homines valent &c.

2 Nam Verbum infiniti modi ante se accusativum habet. Cic. hunc quidem Nimbum citò transiisse, lætor.

3 Kadgodse nominativu i nereçe, alisse razumi ù verbu; kakono, si vales, tò iest, si tu vales, &c.

Præceptum IV.

De Substantivis continuatis.

Substantiva continuata quæ ad eandem rem spectant, casu concordant; quamvis genere & numero interdum dissentiant. Cic. Tuliola, deliciæ nostræ, tuum munusculum Fagitat. Quid agit Comum, tuæ, meæque deliciæ.

Præceptum V.

De Interrogatione, & Responsione.

Interrogatio, & Responsio ferè casu consentiunt; Cui præceptori dedisti operam. Platoni. Cujus est hæc oratio? Ciceronis. Quem existimas fuisse principem oratorum? Demosthenem. Quo morbo fuisti impeditus? assidua febricula. Verùm interdum Responsio ab Interrogatione dissentit: Quanti emisti librum? decem denariis.

Po Komue caxu upitanie, po istomue i odgouor: nisìla nemagne, akoie odgouor cina imenovana, odgouaramo vazda ò ablatiuu.

CAPUT SECUNDUM.

De Constructione Verbi Activi.

Pro superiori ordine infimæ Classis.

Verbum Activum est, quod littera O, finitum; passivum sit addita littera R, ut *Amo*, *Amor*.

Primus Ordo Activorum.

Omnia Verba quæ Activa vocantur, post se accusandi casum postulant. Cic. Avus tuus clarissimus, vir, amavit unicè patriam, & Cives suos.

Amo,

Amo,	as	avi	atum	*gliubit.* Amabo Deum.
Capio,	is	cepi	captum	*uzimat ; usatit : priat uazet.*
Commendo	as	avi	atum	*falliti, pofalit.*
Fastidio,	is	ivi	itum	*garstitse:marzit:imat dosadu*
Fero,	fers	tuli	latum	*Nossit*, fero aquam.
Lego,	is	gi	lectum	*stit.* Lege libros.
Verbero,	as	avi	atum	*bit, izbit ;* Verberasti me.
Vitupero	as	avi	atum	*pogardit.*
Appello,	as	avi	atum	*zuat pò imenu ; dit ime.*
Cædo,	is	cæcidi	sensum	*rizat bit, ubit ;* Cur me cædis?
Occido,	is	di	sum.	*bit, ubit.* Occide Serpentem
Celebro,	as	avi	atum,	*fali, slaui, suetKouat.*
Como	is	psi	ptum.	*Kittit, naKittit.*
Cupio,	is	ivi	itum	*xelit, xudit.* cupio pacem
Delecto,	as	avi	atum)	*nasladit.* delectat me virtus.
Oblecto,	as	avi	atum.)	
Diligo,	is	xi	ctum.	*gliubit.* Diliges Deum tuum.
Fallo,	is	fefelli	falsum.	*priuarit*
Jacio,	is	ieci	jactum.	*bacit, KaKo, Kamen, &c.*
Juvo,	as	iuvi	iutum.	*pomoch, pomagat.*
Laudo;	is	avi	atum.	*falit, pofalit.* Laudabis Deum.
Metuo,	is	metui)		*strah i strahmie : boiatse*
Timeo,	es	timui)		
Prætereo,	is	ivi	itum.	*prichi.*
Scribo,	is,	psi	ptum.	*pissat.* ut scribere latinos.
Sperno,	is	sprevi	spretũ :	*pogardit, strapczat* cur spernis me?
Veho,	is	xi	ctum.	*Vozit nà Kolib &c.*

Opomena.

Fastidio, garstitse, marzit; imat dossadu; iest ove

nared be

naredbe parve i oche *accusatiuu*. Ali vaglia znat, da oni kip Komuse garsti, Koi marzi aliti Koi ima dosadu, mechese *à nominatiuu*; à ona stuar, na Kaiumuse, garsti, na Koiu marzi, i od koie ima dosadu; mechese, *u accusatiuu*: exemplum 1. Menise garsti nà Kupus: ia marzim na kupus; imam dosadu od kupusa; *fastidio brasicam*, &c. Cic. *homines fastidiunt cibum*; gliudemse garsti na iizbinu: *fastidit vinum*. Num omnia fastidis, præter Pavonem.

Opomena 2.

Fallo, varat, &c. koseie privario, mechese ù *accusatiuu* iassam privario put; Zascaosam sputa: via me fefellit. Cic. nempe hoc te Crasse fefellit, &c.

Opomena 3.

Akose kadgod ù koioi naredbi metne *Nominatiuu* posli verba; à *accusatiuu* pria verba, nisšta nemari; ierbose vazda *nominatiuu* razumi pria verba, à *Accusatiuu* posli. Akose iosc i neimenue, nemari, ierbose razumi vazda.

Opomena 4.

Neka nauçi Meçtar Mladiche, od Verabah naçignati imena verbalia; jer more od svakoga (*forsan*) po dua, pò tri, à od iednih i pò çetiri naçinit. Ovako od supina.

Verberatum, *Verberator*, *Verberatrix*, *Verberatio*, *Verberatus*, *us*, itako od ostalih, ščto od koga more.

Secundus Ordo Activorum, Accusativus cum Genitivo.

Verba accusandi, absolvendi, damnandi præter accusativum; genitivum admittunt sivè certum, sivè incertum crimen, pænamve significent. Ter. Hic furti se alligat: *obarçbese ouaKo*: hic alligat se furti. Crimen, pæna scelus &c. possunt optimè, & efferuntur ablativo sine præpositione; Cic. Ego te condemnabo eodem *crimine*.

Accuso,	as	avi	atum	*Osuadit*. Accusasti me pigritiæ.
Arguo,	is	gui	atum	*Osuadit pokarat*.
Insimulo,	as,	avi,	atum,	*potuorit osuadit*. Insimulas me furti.
Appello,	as,	avi,	atum,	*zounut nà suud*.
Defero,	fers,	detuli,	delatum,	*ed Kait na suudu*.

Postu-

Postulo,	as,	avi,	atum,	*tuxbu cinit.*
Absolvo,	is,	vi,	utum,	*odriscit*: absolve me peccati.
Damno,	as,	avi,	atum,	*ossudit.*
Arcesso,	is,			*Osuadit*, *&c.*
Accerso,	sis,	accersivi,	itum,	*zuat da doge*, *osuadit.*
Ligo,	as,	avi,	atum,	*vezat.*
Astringo,	is,	xi,	ætum,	*vezat*, *steggnunt*, *stezat.*
Coarguo,	is,	vi,	utum,	*Karat.*
Condemno,	as,	avi,	atum,	*ossudit.* Condemnas me sceleris.
Couvinco,	is,	vici,	ctum,	*pridobit*, *nasudu*, *&c.*
Incuso,	as,	avi,	atum,	*osuadit.*
Infamo,	as,	avi,	atum,	*ozloglassit.*
Libero,	as,	avi,	atum,	*oslobodit.*
Redarguo,	is,	gui,	gutum,	*Karat.*

Redarguo peccati, maleficii, sceleris, facinoris, parricidii, &c.

Opomena.

Kadie bessidit po ovih imenih; *Crimen*, *nomen*, *pena*, *peccatum*, *supplicium*, *caput*, *&c.* Obiçaiuse mechat ù ablat. brez pristauka kako gori rekoh. Liv, Ego me; & si *peccato* absolvo, *supplicio* non libero. Sic *Capite* plexus, &c. Alia exempla tàm per genit. quàm per ablativ. etiam accipiendo *ista nomina*; vide apud Emman. ibidem in hoc ordine.

Verba emendi, vendendi, locandi cum accusativo assumunt hos genitivos, *quos mox, vernaculè explico.*

Tanti.	*Zatoliko, tò iest zà toliku cinu.*
Quanti.	*Zà Koliko, zà Koliku cinu.*
Pluris.	*Zà veche, zà vechu cinu.*
Minoris.	*Zà magne, zà magnu cinu.*
Tantidem.	*prauo zà toliKo, prauo zà toliKu cinu.*

Quanticumque *ZakoliKogod hochesc &c.*

Cic. Emit homo cupidus tanti, quanti Phythius voluit.

Cina imenouana, kako zà cekin, zà grosc, zà dinar &c.

Mechese vazda ù ablatiuu. Emi librum decem denariis, &c.

Vendo,

Vendo, is didi ditum *prodati*. vendis librum argenteo.

Emo is emi emptum *Kupit* Emis domum aureo.

Redimo, is emi ptum *odKupit*

Loco . as avi atum *daiem nà naiam*.

Conduco, is, xi, ctum *uzet nà naiiam*. Conduxi servum duobus aureis.

Verba æstimandi præter illos genitivos *tanti*, *quanti*, &c. hos etiam habent.

Magni	*Zà vele, zà veliKu cinu.*
Parvi	*Zà malo, zà malu cinu.*
Plurimi / Maximi	*Zà naiuecbe, za naiuechu cinu.*
Minimi	*Zà naimagne, za naimagnu cinu.*

Cic. Magni æstimant pecuniam.

Æstimo,	as	avi	atum	Juvenem studiosũ magni estimo
Duco	is	xi	ctum	*Stimat prostimat*
facio	is	feci	ctum	*Cinit*.
Pendo	is	pependi	pensum	Hominem pigrũ
Habeo	es	bui	itum	minimi pendo.
Puto,	as	avi	atum	*Mlim, mlidenu cinit*.

Verba æstimandi cum accusativo, habent quoque genitivum. Grammaticos sui officii commonemus.

Genitivus iste benè mutari potest in ablat. sine preposit. Cic. de quo vos paulò antè invitus admonui, &c.

Admoneo,	es	nui	itum.	Admoneo te orationis: vel oratione.
Commoneo,	es	nui	itum.	*Opomenut: spomenut:*
Commonefacio,	is	feci	factum	

Tertius Ordo Activorum, Accusativus cum Dativo.

Quedam verba activa cum accusativo etiam dativum habent Cic. Salutem tibi iidem dare poterunt, qui mihi reddiderunt.

Dandi-*Davania*.

Do, es dedi datum. *Datti*. Da mihi Domine intellectum

Concedo, is essi essum *Dopustit*.

Tri-

Tribuo,	is	bui	butum	*podilit* Domine tribue mihi veniam.
Commodo,	as	avi	atum	*Zaiiat drugom.*
Debeo,	es	bui	bitum	*Duxan bit Komu.*
Exhibeo,	es	bui	bitum	*prikazat.*
Fœnero,	as	avi	atum	*Datti na kamatu.*
Porrigo,	is	exi	ctum	porrige panem pauperi, & mendico. *Datti, dodatti, &c.*
Præbeo,	es	bui	itum	
Sufficio,	is	ci	ctum	
Subministro,	as	avi	atum	
Suggero,	is	sugessi	stũ	
Suppedito,	as	avi	atum	

Reddendi - *Pourachonia.*

Reddo,	is	didi	tum	*pouratit.* Redde mihi lætitiã
Refero,	ers	tuli	latum	*Prinit: Kazanovinu.*
Defero,	ers	tuli di	latum sum	*Donit:* ille detulit uvam mihi.
Rependo,	is			*nadoplatit.*
Restituo,	is	tui	tutum	*pouratit.*
Repono,	is	sui	ctum	

Committendi - *Priporuçenia.*

Credo,	is	didi	itum	*Pridat nauzdane; priporuçit,* commendo me B. Mariæ Virgini. Commendo animam meam Deo.
Concredo,	is	didi	itum	
Committo,	is	si	ssum	
Commendo,	as	avi	atum	

Promittendi - *Obechania.*

Promitto,	is	misi	missum	*Obeçat.* Deus promisit michi Cœlum,

Declarandi - *Tomaçenia.*

Explico,	as	avi	atum	*Tomaçit:* Magister explicat lectionem discipulis.
Significo,	as	avi	atum	*Dat raxumit.*
Aperio,	is	rui	ertum	*otuorit, iztomaçit,*
Declaro,	as	avi	atum	*tomaçit.*
Demonstro,	as	avi	atum	*tomaçit: Kazat.*
Dico,	is	xi	ctum	*rechi, iztomaçit.*

Edissero,	is	rui	artum	*izrech, iztomaçit.*
Explano,	as	avi	atum)	*tomaçit.* Expone mi-
Expono,	is	fui	situm	hi nomina.
Indico,	as	avi	atum	Indica mihi viam sa-
Narro,	as	avi	atum)	lutis.
Ostendo,	i	di	ensum	*ukazat, tomaçit.*
				Ostende mihi filium
Prodo	is	didi	itum	*pridat*

Anteponendi, & postponendi.

Pria postauglenia. I posli postauglenia.

Antefero,	ers	tuli	latum	*Pridstauit, za veche*
Præfero,	ers	tuli	latum)	*czinit.*

Ia veche czinim Petra, nego tebe; *Ego antefero Petrum tibi.*

Postpono,	is	fui	itum)	*poslistauit; zà magne*
posthabeo,	es	bui	itum)	*czinit.*

Ia tebe zà magne czinim nego Petra, *Ego postpono te Petro.*

Addico,	cis	xi	ctum	*odredit; odsudit*
Addo	is	didi	ditum)	*nadometnut, nado-*
Adiicio,	is	ieci	jectum)	*stauit.*
Adhibeo,	es	bui	itum	*primaknut, postauit.*
Adimo,	adimis	emi	ptum	*dignut*
Adjudico,	as	avi	atum	*odsuudit*
Adjungo	is	xi	ctum	*nadometnuti, nadosta-*
				uit.
Admisceo,	es	cui	xtum	*primiscat.*
Admoveo,	es	movi	otum	*primizzat: pristau-*
				gliat.
Affero,	ers	tulli	allatum	*donit.* Affer mihi li-
				brum.
Applico,	as	vi	catum)	*Pristauit, stauit*
Appono	is	sui	itum	*blizu.*
Impendo,	is	di	ensum	*trattit barçit:* im-
				pende pecuniam
				mihi.
Importo	as	avi	atum	*unossit.*
Incutio;	tis	ssi	ssum	*bit, zadat; KaKo-*
				udarçe &c.
Indo	dis	didi	ditum	*postaugliat, staua-*
				gliat.

Infero,	ers,	tuli,	latum,	*uniti, unossit. Infer librum.*
Insigo,	is,	xi,	ctum;	*zabadat, zadinat*
Ingero,	is,	essi,	stum,	*unit, unossit.*
Inijcio,	is,	ieci,	ctum,	*ubacit; bacit à mu-tra.*
Injungo,	is	xi,	ctum,	*Zapouidit.*
Insero,	is,	rui,	ertum,	*umetnut, missat.*
Inuro,	is,	ssi,	ustum;	*ozartat, cuarglit, KaKo guozdiem, &c.*
Obijcio,	is,	jeci,	ctum;	*stavit suproch; protiva.*
Offundo,	is,	udi,	sum;	*bacit oKolo.*
Oppono,	is,	sui,	itum;	*stauit suproch, pro-tiua.*
Præcipio,	is,	cepi,	eptum.	*zapouidit:* præcepit tibi hoc.
Præcludo,	is,	si,	sum;	*zatuorit.*
Præficio,	is,	feci,	ectum:	*pristauglint, nakoie brime, &c.*
Præfinio,	is,	ivi,	itum:	*suarscit, dospit.*
Præparo,	as,	avi,	atum;	*pripravit, &c.*
Præscribo,	is,	si,	ptum:	*naprid pissat,* sic de aliis, Præ.
Subduco,	is,	xi,	ctum:	*Krasti, uKrast.*
Subjungo,	is,	xi,	ctum:	*podloxit.*
Subscribo,	is.	psi,	ptum:	*podpissat.*
Subtraho,	is,	xi,	ctum:	*Krast, ukrast:*
Suggero,	is,	ssi,	strum:	*dodat.*
Suppono,	is,	sui,	itum:	doli *stauit.*

Sunt quidem, & alia hujus ordinis verba, ibid. vid.

Quartus ordo Activorum. Geminus Accusativus post verbum.

Quædam Verba Activa post se duos accusandi casus admittunt. Cic. Silij causam te docui. *Ovakose obarcho*: Ego docui te causam filij, &c.

Doceo,	es,	cui;	ctum:	*ucit Koga*: doce me Theologiam, quæso.
Edoceo,	es,	cui,	ctum,)	*priucam.* Scotus docuit multos scientiam,
Perdoceo,	es,	cui,	ctum	

Dedoceo,	es,	cui,	ctum:	*oduçit koga:* dedocebo te iram.
Coelo,	as,	avi,	atum	*Kritti, darxat skrouito.*
Flagito,	as	avi,	atum	*pitat brez pristanka.*
Interrogo,	as	avi,	atum	*upitat:* interrogabo te Lectionem.
Moneo,	es,	nui,	nitum,	*opomignat, spomignat.*
Rogo,	as,	avi,	atum	*molit.* Rogo te hanc gratiam.
Posco,	is,	poposci,		*pitat.*
Reposco,	is,	poposci,		*opet pitat, pitat.*

Cic. Quæ tu me mones! Racilius me primum sententiam rogavit. Te hoc beneficium rogo. Socrates interrogat pusionem quædam Geometrica.

Opomena. ✠

Imase znatti da iedan accusativu ima bit stuar *martua:* ut Doceo te Grammaticam; *te* iest accusativu xivi, *Gramatjcam* martui, &c. Zato nebi vaglialo ovo govorenie: pitamte zà tuoga odcza: *interrogo te patrem tuum*; vech tada *k*adse Zgode dua xiva accusativa, jedanchese obarnut ù ablativu s'dilKom *pro*. *Interrogo te pro patre tuo*.

Quintus Ordo Activorum Accusativus cum ablativo sine præpositione, post Verbum.

Quædam Verba Activa, præter accusativum, etiam ablativum sine præpositione admittunt: Cic. Oculos natura membranis tenuissimis vestivit & sepsit: *Obarchese ouako:* natura vestivit, & sepsit oculos membranis tenuissimis.

Vestiendi & contraria; *oblagenia, i protiuna.*

Induo,	is,	dui,	dum:	*Obuch:* indui te veste mea Vestivi te indusio.
Vestio,	is,	ivi,	itum,	
Exuo,	is,	xui,	utum,	*Suuch, suulaçit.*
Spolio,	as,	avi,	atum,	
Amicio,	is,	civi,	ctum,	*obuch, oblaçit.*
Calceo,	as,	avi,	atum	*obut: obuuat:* calcea te perone.
Cingo,	is,	xi,	ctum;	*passat, opassat.*
Succingo,	is,	xi,	ctum,	*podpassat.*

Con-

Conveſtio,	is,	ivi	itum,	*obuch zaiedno.*
Munio,	is,	ivi	itum,	*tuardit*, tuarditiſe molituom.
Orno,	as,	avi,	atum,	*kittit, nakitit*: ornabo te virtute.
Sepio,	is,	pſi,	ptum,	
Sterno,	is,	ſtravi,	ſtratũ	*proſtrit, &c.*
Conſterno,	is,	ſtravi,	ſtratũ	
Inſterno,	is,	ſtravi,	ſtratũ	
Tego,	is,	xi,	ctum,	*pokrit, ogarnut;*
Nudo,	as,	avi,	atum,	*ogolit, ſunch.*
Compleo,	es,	evi,	etum	*Napunit*, imple ollam denariis.
Impleo,	es	evi,	etum	
Satio,	as,	avi,	atum	*Naſitit*: Satia me pane.
Saturo,	as,	avi,	atum	
Augeo,	es,	xi,	ctum	*uzmnoxit.*
Cumulo,	as	avi,	actum	
Locupleto,	as,	avi,	atum	*bogatit Koga.*
Fartio,	is,	arſi,	artum,	*diet, nadit, natiskat.*
Refartio,	is,	ſi,	tum	
Exhaurio,	is,	auſi,	ſtum,	*izarpati.*

Onerandi, & contraria.

Onero,	as,	avi,	atum,	*partit*. Oneraſti equum lapidibus.
Opprimo,	is,	eſſi,	ſſum;	*pritiſnut.*
Exonero,	as,	avi,	atum,	*razpartit, od partit.*
Levo,	as,	avi,	atum,	*oblakſſat.*
Obruo,	is,	rui,	rutum;	*poKrit, zemgliom, ſtinam, &c.*
Premo,	is,	eſſi,	ſſum,	*pritiſnuti.*
Deonero,	as,	avi,	atum,	*razpartit, odpartit.*

Liberandi, & contraria.

Expedio,	is,	ivi,	itum.	*odprauit, puſſtit.*
Solvo,	is,	lui,	lutum,	*Odriſcit, razdriſcit.*
Illaqueo,	as,	avi,	atum,	*ſattah;* Zamçi czom, &c.
Impedio,	is,	ivi,	itum,	*Zapriçit, zabranit*
Implico,	cas,	avi,	atum,	*zamarſit*, non te implices terrenis rebus.

Irretio,	tis,	ivi,	itum,	*zamansit prixom.*
Absolvo,	is,	vi,	utum,	*odriscit.*
Libero,	as,	avi,	atum;	*oslobodit.*
Alligo,	as,	avi,	atum	*uezat, steggnut.*
Adstringo,	is,	nxi,	ctum	
Obstringo,	is,	nxi,	ctum	
Damno,	as,	avi,	atum,	*osudit.* Judex damnabit furem morte.
Multo,	as,	avi,	atum;	*ogglobit.*
Obligo,	as,	avi,	atum;	*uezat.*
Fraudo,	as,	avi,	atum;	*uarat.*
Prohibeo,	is,	bui,	itum;	*Zabrenit.*
Orbo,	as,	avi,	atum;	*zdiggnuti. raztat*
Abstineo,	es,	nui,	entum;	*uzdarxat; pazitse od sfta.*
Emungo,	is,	nxi,	ctum;	*usekgniuat, ussekgnuti.*
Everto,	is,	ti,	ersum;	*izuurachiat; priuarchiat.*

Muto, as, atum. *promininit, varzminit,* sic commuto & permuto.

Pello, is, puli, pulsum. *tirat.*

Privo, as, aui, atum.
Viduo, as, aui, atum } *Diggnut, raztauit.*

Oponomena.

Ostaugliam suaka oue naredbe Kojase imaiu vidit u Emman. samò opomignem; dà *impleo*, & *compleo*, mogu imat, i *Genitiuum*: Cic. Ollam denariorum implere non potes. Liu. Adolescentes sua temeritatis impleuit. Implebimus dolia vinorum &c.

Sextus ordo Activorum, accusativus cum ablativo cum præpositione post verbum.

Quædam verba activa cum accusativo etiam ablativum cum preposítione habent. Cic. Nos petimus opem à te &c.

Petendi. *Pitania.*

Peto, is, iui, itum. *prossit.* petam libros à Magistro.

Quære, is, siui, itum. *isKat,*

Concedo is. di, tum. *iskat sarciano,*

Exigo, is, egi, actum *isKat*

Fla-

Flagito, as, avi, atum,
Efflagito, as, avi, atum,) *Prossit, iskat, izmolit, &c.*
Postulo, as, avi, atum.
Posco, scis, poposci,
Repeto, is, ivi, tii, itum, posce salutem à Domino.
Reposco is. sci,

Aufferendi. *Odnessenia.*

Auffero, ers, abstuli latum. *odnossit*: auffer à me cor pravum.

Abduco. is. xi ctum *oduodit, oduesti.*
Abstraho, is, xi, ctum. *oduodit, odlipit*
Abripio, is, ipui etum.) *grabit, uggrabit, otet.*
Eripio, is. pui, ptum.)
Surripio, is, pui, eptum. *uzet potaino, uKrasti.*
Avello, is. avulsi, sum: *gulit, izgulit.*
Avoco. as. avi atum: *odmamit.*
Abrado. is. si. sum: *obrit, obrit.*
Abalieno. as. avi, atum: *oduuratit Kogu.*
Removeo, es. ovi, otum: *diggnut, odnit.* Remove plagas à me.
Arceo. es. cui,
Repello. is. puli, ulsum:) *odgonit, tirat.*
Absterro, es. rui, itum) *odpravit, tirat, strascit.*
Deterreo, es. rui, itum)
Averto. is. ti, ersum) *oduurtatit.* Deus averte me à peccato.
Amoveo. es. vi. otum.)
Abigo. is. egi. actum. *odgonit, oduodit, tirat.*
Pello. is. puli: ulsum: *odgonit, tirat.*
Defendo. is. di. ensum; *branit.*
Prohibeo es. bui. itum; *zabranit.*

Abstinendi. *Vzdarxania.*

Abstineo. es. nui entum. *uzdarxat* &c.
Contineo. es. nui. entum: *darxat, uzdarxat.*
Refræno. as. avi. atum, *zauz dat*: refrænabo te à verbis.
Cohibeo. es. bui. bitum.

Accipiendi. *Vzimania.*

Accipio, is, epi. eptum. *uzimat.*
Audio, is. ivi. itum. *sliSSat, usliSSat.*
Disco, scis. didici. ucim *primam nauK.*
Capio. is. cepi. captum. *uzimat. utfatit, priat, sauzet.*

Colligo, is. egi. ctum. *kupit, skupit.*
Conduco, is. xi, ctum. *dovodit.*
Emo, is. emi, ptum. *Kupit.*
Redimo. is. emi, ptum. *odkupit*. Christus redemit nos à peccatis
Haurio, is. si, stum. (*czarpat, Zaczarpat.*
Exhaurio is. si. stum. (

CAPUT III.

De Constructione Verbi Passivi.

Pro Superiori ordine infimæ Classis.

VErbum Passivum, est, quod sillaba *or*, finitum; Activum fit *R*, littera abjecta; *ut Amor, amo: docer, doceo; legor, lego* &c.

2 Verbum Passivum post se postulat ablativum cum præpositione, qui fit ex Nominativo Verbi activi. Ante se Nominativum, qui fit ex accusativo. Cic. Liber tuus & lectus est, & legitur à me diligenter, & custoditur diligentissimè. Eratosthenes à Serapione reprehenditur. *PrdiKa lasua*; ego lego librum. Liber legitur à me.

3 Quare cum activa Passivis permutantur, accusativus in nominativum migrat, nominativus in ablativum cum præpositione *A*, vel *Ab*; legi librum tuum. Liber tuus lectus est à me. Cæteri casus integri manent.

Opomena.

Kaxiovi, Koisu ù verabah activih suarhu accusativá; Kokono ù drugoi naredbi suarhu accusativa iest. *Genitiu.* ù trecho i *datiuu*; ù çetuartoi *accusatiuu*; ù petoi *ablat. brez pristauKa*; ù sestoi *ablat. S' pristaucom*; neobarchuse Kakosu bili I ù activih. Sed circa ablativum secundum sexti ordinis maxima est exceptio, ideò videbis.

4 Cum ablativus est rei *animatæ*, ferè præpositio supprimitur. Cic. Sæpe enim videmus fractos pudore, qui ratione nulla vincerentur.

Pri-

Primi Ordinis.

Amor, aris. atus sum (*gliubit se*. Cives amati
Diligor, ris. ctus sum (sunt à patre tuo.
Legor, eris. ctus sum *stitise*. Oratio tua lecta est à me.

Opomena.

Takose obarchu sue riçi çinglive, oudeboijh nemechem jerbi oduech dugo bilo.

Secundi Ordinis.

Accusor, aris. atus sum. *osuadit se*.
Absolvor, eris. lutus sum. *odriscit se*.
Damnor, aris. atus sum *osudit se*. Hic ligatur furti.

Ego accusatus sum à te iræ, & pigritiæ, &c. Cic. Majestatis absoluti sunt multi.

Tertii Ordinis.

Adhibeor, eris, bitus sum. *primiczatse*, *primaKnut se*: *pristauitse*.
Tribuor, eris. utus sum. *podilitse*. Eleemosyna tribuitur tibi.
Concedor, eris. ssus sum. *dopustitse*. Conceditur tibi tempus penitendi.

Cic. Nulla remedia, quæ vulneribus adhibentur, tàm faciunt dolorem, quam quæ sunt necessaria.

Quarti Ordinis.

Doceor, eris. ctus sum. *uçitse*. Doceris à me causam filii.
Flagitor, aris. atus sum. *pitatse sarçam*.
Moneor, eris. itus sum. *opomenutse*.

Discipuli moniti sunt à sancto Magistro, timorem Dei, &c.

Opomena ✠

Imase znat, dase obarché oni *accusativu* çetuarte naredbe; ù *ablativu*; Koino iest plemenitii, toiest Koi zlamenue *kip*, aliti *Stuar duscenu*, ili *xivu*; à drughi stoi eio, aliti netaknut; kakono: *doceo Antonium literas Antonius docetur à me litteras. Doceo te virtutem: tu doceris à me virtutem &c.*

Quinti Ordinis.

Exuor, eris. utus sum. *svuchse*, Exuere vitiis.
Induor, eris. utus sum. *obuchse*: induere virtutibus.

Privor,

Privor, aris, atus sum. *razstase, diggnut se &c.*
Cic. Demetrius Aspide ad corpus admota, vita privatus est. Oculi à natura induti sunt tenuissimis membranis &c.

Sexti Ordinis.

Audior, ris. itus sum. *slissatse.*
Emor, ris. ptus sum. *Kupouatse* Lectio auditur à me.
Quæror, ris. situs sum *isKatse.*

Vide apendicem, quomodo in sexto ordine activa passivis permutata efferenda sint.

CAPUT IV.

De Constructione Verbi Neutri.

Pro Superiori ordine Infima classis.

VErbum Neutrum est, quod *Vm*, vel *o*, litteris finitum ex se passivum personale non gignit; ut *sum, sto, servio*, neque enim dicitur *stor*, aut *servicr*.

Primus ordo Neutrorum, utrinque rectus.

Omne Verbum Neutrum præsertim substantivum, & absolutum, utrinque Nominativum habere potest, cum utrumque Nomen ad eandem rem pertinet. Cic. Senectus ipsa est morbus.

Sum,	es.	fui.		*bitti*. Petrus est homo.
Vivo,	is,	xi.	ctum:	*xivit*. Petrus vixit devotus.
Venio,	is.	ni.	ntum.	*dobedit, doch. Veni huc*, ò Tyro.
Eo,	is,	ivi.	itum:	*bodit, ichi*. I, in Ecclesiam.
Ambulo,	as.	avi.	atum:	*scetat, ichi, bodit.*
Curro,	is.	cucurri.	cursum:	*tærpat.*
Incedo,	is	essi.	essum:	*bodit, ichi.*
Jaceo,	es	cui.	itum.	*lexat*. Franciscus jacet nudus.
Occido, katkadie,	is.		occasum.	*umrit, padnuti, zaboдit KaKo sunco.*

Sto,

Sto, as. steeti, statum. *stat.*
Vado, is, is. *ichi, hodit.*

Opomena ✠

Oude beſſidi Emmanuel od riçi *Videor;* ova riç *videor* moreſſe uzimat kipgliuò, i ima *nominatiu.* pria, i posli ſebe, iſtoga broija, i kipa. Cic. *Tu mihi benè meritus videris de tuis civibus.* TaKo: *tu videris magnus,* tiſſe çiniſc veliK, *Petrus videtur Sanctus;* Petarſe vidi *aliti,* çiniſe ſuet.

2 I oche te nominative, i onda, kadnoſe ſaſtauglia s'Infinitivi riçih kipglivih. *Ego videor mihi fuiſſe amens.* Ia vidimſe meni, daſſam ia bio budalaſt; *aliti ouaKo, i bogleie:* çiniſe meni daſſam ia bi o budalaſt. Timiſe vidiſc dobar; *aliti* çinimiſe daſſi ti dobar; *tu mihi videris eſſe bonus.* Petarſe meni vidi dobar; *aliti* çinimiſe daie Petar dobar. *Petrus mihi videtur eſſe bonus. Vos videmini eſſe boni; Patres Sancti viſi ſunt eſſe devoti &c.*

3 Takoſe imamo sluxit ouizim riçma *zouuchim,* Koieno slide. *Appellor, vocor, Noncupor, Nominor, Dicor, Habeor, putor æſtimor, exiſtimor, Judicor, Trador, prohibeor, feror credor: Cæſar certus putatur.* Ceſſar iſtinit cziniſe. *Scotus ſamoſus habetur:* S.Bonav. humillimus creditus eſt, & creditur. I taKo ù Infinitiuih, *Septem fuiſſe dicuntur. Dalmatæ dicuntur eſſe bellicoſi. Tu crederis eſſe bonus diſcipulus. Tu crederis ſtudere Grammaticæ. Judex Crederis eſſe venturus. Omnes homines dicuntur eſſe morituri &c.*

4 Kadgodi moremoſe sluxit riçma nekipgliuim, otako ovim: *dicitur, putatur, creditur, fertur:* premdà ù ritko *dictum eſt, Chryſidem habitaſſe in hac platea.*

Videtur mihi, te eſſe doctum: çinimiſe daſſi ti nauçan.

Videtur mihi vos eſſe diligentes: çiniſemeni daſte vi pomgniui, & alia, quæ apud Emmanuelem in hoc ordine videbis.

Secundus ordo Neutrorum, Genitivus poſt Verbum.

Quædam Verba Neutra poſt ſe Genitivum habent Egeo conſilii.

Egeo, es, gui. } imat potribu. *Imam potribu* od
Indigeo, es, gui. } Knigah. Egeo librorum.
Memini, iſti, *ſpomenutſe.* Memento mei, & animarum Purgatorii.
Satago, is, *Imat pomgnu; çinit pomgniuo.* Cæſar ſuarum rerum ſatagit.

Sum

Sum Verbo, jest oue naredbe kad zlamenue possidovanie. *Jam me Pompei totum esse scis.* Iur znasc. &c. Ia Imam Dussu *mihi est anima*. Ti imasc kripost; *tibi est virtus* &c.

Tertius ordo Neutrorum: Dativus post Verbum.

Quædam Verba Neutra post dandi casu habent. Cic. Non parebo dolori meo: non iracundiæ serviam, &c.

Adsum, es. fui, *bit blizu, bit u mistu, euossam.*
Assurgo, is, xi, ctum, *ustat nà noghe*: Assurge Superiori.

Consulo,	is.	lui.	ultum.	*prouidit.*
Debeo,	es,	bui,	itum.	*duxan bit.*
Faveo,	es,	favi,	fautum.	*çinit nà voglin.*
Immineo,	es,	nui,		*suarhu stat: nadligat.*
Impendeo,	es,	di,	ensum.	
Incommodo,	as	avi,	atum.	*dodiat, dossadit.* Tu incommodas mihi.
Indulgeo,	es,	si,	ultum.	*çinit nà voglin, dopustit.*
Obsisto,	is,	stit.		*protiuitse, opritse.*
Obsto,	as,	steti,	statum	
Obedio,	is,	ivi,	itum.	*poslub çinit.* Obediamus Deo.
Obtempero,	as	avi,	atum.	
Pareo,	es,	ivi.		

B

Benecupio,	is	ivi	itum	*dobro xelit.* Benecupio amicis meis.
Benevolo,	is	lui	itum	*dobrohotit.*
Benedico,	is	xi	ctum	*Blagosiuglat dobro rech.* Benedicite Domino.
Benefacio,	is	feci	ctum	*Dobro çinit.*
Benigne facio,		feci	ctum	

C

Caveo,	es	cavi	cautum	*çuvatse.*
Confido,	is	confisus	sum	*Uffat, imat uzdanie.*
Consentio,	is	si	ensum	*Pristat uogliom.* Consentiam tuo consilio
Congruo,	is	grui		*Pristoiiatse; pristalo bit.*

Con-

Consono, as, nui itum — *Zuonit zaiedno.*
Consuesco, sis evi, & consuetus sum — *Vzimat obiçai, çuditse çemu.*
Commodo (pro *prorsum*) as avi atum — *Prudit: koristanbit.*
Cedo, is cessi. cessum. / Concedo, is essi sum — *Datti misto*, Cede mihi.

D

Detraho, is xi ctum — *Ossloglassit; mormorat.* Detraxisti mihi.
Despero, as avi atum — *Neuffat, gubit ufsanie.*
Deservo, is ivi itum — *Sluxit*; Deservisti Christo.
Desum, es fui nebit, — *Magnkat.*

Pigri Juvenes multoties defuerunt Officio Divino aliisque orationibus Ecclesiasticis.

Displiceo; es cui — *xao bit, nebit drago.* Cic. displiceo mihi.
Discrepo, as pui ictum) / Dissentio, is si sum) — *Nepristat vogliom:* utinam discentiam peccato
Diffido, is fus sum — *Neuffat, neimat uzdanie.*
Doleo, es lui itum — *bolouat; bolan bit.* Cor dolet mihi.
Deficio, is feci ctum — *nebit, pomanKat; suustat.*

E

Excello, is lui — *dobiuat: nadhodit.* Petrus excelluit mihi.

F

Fido, is sum — *uffat, uzdatse.*

H

Hæreo. es si sum — *Naslonitse.* Hærebam baculo.

I

Illudo, is si sum — *Ruggatse*: Milites illudebant ei.

Insum,

Insum,	es	fui		*bit uçemu*, anima inest hominibus.
Insulto,	as	avi	atum	*Rugatse*. Judæi insultabant Christo:
Inhio,	as	avi	atum	*Xelit ; stat otuoriusc usta*.
Inservio,	is	iviti	atum	*Sluxit*. Inservisne infirmis?
Insusurro,	as	avi	atum	*murmurat, marmgliat*
Insisto,	is	stiti	atum	*Naslonitse*.
Ignosco,	is	ignovi	ignotū	*Prostit*. Pater ignosce illis.
Illachrymo,	as	avi	itum	*Suzit plaKat*.
Indormio,	is	ivi	itum	*Spauat*.
Incubo,	as	bui	itum)	*Naslonitse* ; incumbere hastæ.
Incumbo,	is	bui	itum)	
Illuceo,	es	xi		*Suitit*. Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ.
Impono (pro decipio) is fui situm				*Varat*. Cic. Cui egregiè imposuit milo noster.
Inhæreo,	es	si	sum	*Naslonitse*.
Ingemisco,	is	mui	itum	*ieçiat*.
Invideo,	es	di	sum	*Nenavidit*. Diaboli invidēt saluti nostrę
Innuo,	is	nui		*Miggat, datti zlamen botenia*.
Insto,	as	stiti	statum	*Nastoiiat : uxixat xiçma*.
Insuesco,	is	evi	etus sum	*Vzimat obiçai, inaku*
Insideo;	es	di	ssum	*Sidit*. Insideo scamno.
Intervenio,	is	ni	entum	*Suarbu doicbi*.
Intercurro,	is	ri	ursum	*Dobodit megiu*.
Interjaceo,	es	cui	citum	*Lexat na sridi*.
Intersum,	es	fui		*Bit blizu ; euossam*
Intercedo,	is	essi	sum	*Molit zaKog : usiszatse*.
Interdico,	is	xi	ctum	*Zabranit*.

Male-

M

Maledico, is xi ctum *Prokleti, zlo gouorit.*
Maledicere inimicis, non licet; sed oportet benedicere ipsis.
Maleficio, is feci ctum *Zlo çinit; udit.*
Metuo, is tui *Boiatse.* Metuo tibi; *Boiimse tebi; to iest zlatisse ftogod ctette nedogodi.*

N

Nubo, is psi vel nupta sum *Vdatse.* Lucia nupsit Antonio.
Noceo, es cui citum *udit: naudit.* Aqua nocet febricitanti.

O

Obæquito, as avi atum *OKoibati.*
Obsecundo, as avi atum *Vggagiati; hottit KaKo Ko xeli.*
Obsum, es fui uditi *Naudit.*
Obstrepo, is pui itum *Buçiti, buKu çiniti*
Obrepo, is psi itum *Dobodit potaino, varat.*
Obtrecto, as avi atum *Oszloglassat, zlo gouorit.*
Occurro, is ri ursum *Sristi, fritnuti, susrist.*
Occurso, as avi atum *Sristi tarçiuchi.*
Officio, is ci ctum *Vdit, naudit.* Frigus Officit mihi.

P

Parco, is peperci, vel parsi parsum *prostit.* O Præceptor parce nobis.
Placeo, es cui itum *Vgodit; draghit.* Beati qui placent Deo.
Præsto, as stiti stitum; statum *priticzat, dobiuat, nabodit.* Vir doctus valde præstat ignaro.
Præcurro, is ri cursum *priticzat.*
Præo, is ivi itum *nà prid iobi, priticzat.*
Prælucro, es xi *nà prid suitit.*

Præsi-

Præſſideo,	es	ſſum		*Bit ſ[illegible] ſ[illegible], [illegible]ladat.*
Proſum;	es	fui		*Bit Koriſtan.* Virtus prodeſt omnibus.
Provideor,	es	di	ſum	*provigiat.*
Proſpicio	is	xi	ctum	*provigiat.*
Proficio,	is	feci	ctum	*Bit Koriſtan.*
Proximo,	as	avi	atum	*priblixatſe.*

R

Recipio,	is	epi	eptum	*Obechat.*
Reſiſto,	is	ſtiti	ſtitum	*Protiuitſe, Opiratſe.*
Reſpondeo,	es	di	nſum	*Zadouoglno uçinit.*
Reclamo,	as	avi	atum	*Gouorit protiua.*
Renuncio,	as	avi	atum	*Odrechiſe.* Renuncia ſuperbiæ.
Repugno,	as	avi	atum	*protiuitſe, protiva govorit.*

S

Satisfacio,	is	feci	ctum	*Zadouoglno à ęiniti.*
Subjaceo,	es	cui	citum	*Podlagatſe.*
Subdoleo,	es	lui	itum	*Vognăt ęim; zaudarat.*
Subrepo,	is	pui	ptum	*plazitſe muçe.*
Subſervio,	is	ivi	itum	*sluxit dobro.*
Subſcribo,	is	pſi	ptum	*Priſtat vogliom.*
Subſum,	es	fui		*Podlagatſe.*
Succedo,	is	ſſi	ſum	*Naſtat nà ęie miſto, uzet miſto.*

Exempli gratia. Clemens undecimus ſucceſſit Innocentio undecimo: Unus Imperator ſuccedit alteri &c.

Succenſeo,	es	ſui	itum	*Sarditſe.*
Succlamo,	as	avi	atum	*Vapit, uikat.*
Succreſco,	ſcis	evi	etum	*Raſti.*
Sufficio,	is	feci	ctum	*Zadouogliti, doſta bit.*
Supplico,	as	avi	atum	*Molit.* Supplicabo ſuperioribus.

Tempe-

T

Tempero,	as	avi	atum	*Vdarxat*, *çuvat*
Timeo,	es	vi		*Boiatse*.

V

Vaco,	as	avi	atum	*Nastoiat*. Vacabimus Grammaticæ.

Quartus Ordo Neutrorum. Accusativus post Verbum.

Quædam verba neutra post se accusativum habent: ut ego aro terram.

Aro,	as,	av,	atum,	*Orat*. Rustici non arant terram in die festo.
Puto,	as,	avi,	atum;	*rizat vinograd*, *v.g.* putabis vineam tuam.
Rigo	as,	avi,	atum;	*natopit*. Nilus rigat multam terram
Sero,	is,	sevi;	satum;	*Sadit*, *sadit*.
Ablaqueo;	as,	avi,	atum;	*Kopauat dubie*.
Colo,	is,	lui,	cultum;	*orat*.
Fodio;	is,	di,	ssum;	K*opat*, fodere terrã. *xet*.
Meto,	is,	ssui,	ssum,	*Kopat*.
Occo,	as,	avi,	atum:	
Pastino,	as,	avi,	atum,	*sadit*. Plantaverunt vineas.
Planto,	as,	avi,	atum:	
Sarrio,	is,	rivi,	itum,	*Kopat*.
Semino,	as	avi,	atum,	*sjiat*.
Stercoro,	as,	avi,	atum,	*gnoiit*; *naggnoit*.
Vanno,	as,	avi,	atum,	*viat*. *Kako xitto*.
Vindemio,	as	avi,	atum,	*targat*, *vinograde*.

Ostale riçi.

Ova berba doule reçena, pristoijese stuari seglianskoi.

Calleo,	es,	lui,		*bit vsct*, Ego calleo virtutem, *jassam visct u Kriposti*, *&c*.
Exhalo,	as,	avi,	atum,	*izdahnut*, exhalavit spiritum.
Oleo,	es,	lui,	itum,)	*vognat*. *çim Zaudarat*.
Redoleo,	es,	lui,	itum)	

Horreo, es, rui,) *Strascitsc, bojatse, Kostru-*
Exhoresco, perhoresco } *scitse jexurite.*
Exhoreo.)
Inclamo, as, avi, atum; *Karat viçuchi.*
Anhelo, as, avi, atum; *xelit mnogo;* anhelamus paradisum.
Maneo. es, si; usum; *çeKat.* Vincula Jerosolymis me manēt.
Sapio. is, ivi, itum, vel pui pitum. *Sladit, chutit slatKost.*

Quintus Ordo Neutrorum. Ablativus post Verbum.

Quædam verba neutra post se ablativum sine præpositione petunt. Cic. Abundare oportet præceptis. institutisque Philosophiæ,

Abundo' as, avi, atum; *imat dosta, obilouat;*
Careo, es, rui, itum; *neimat, bit brez,*
Utinam homines carerent superbia, aliisque peccatis.
Egeo, es, gui;) *Ima potribu.* Egeo adjutorio
Indigeo, es, gui,) tuo.
Gaudeo, es, gravisus sum; *vesselitse.* Gaudebis mea salute.
Mæreo, es. *Oxalostitse: bit neuesselo.*
Vaco, as, avi, atum; *neimat, bit brez,*
Multi homines in hoc Mundo vacant virtutibus; & abundant vitiis.
Vivo, is, xi, ctum; *xiuit.* Lacte, & carne vivunt,
Sum, es, fui. *bit, razumise dobre vogle, zle, &c.*
Abstineo, es, nui, entum; *uzdarxatse.*
Consto, as, stiti, statum; *naslidouat, pribiuat.*
Ardeo, es, si, sum:) *gorit:* ardere iracundia.
Flagro, as, avi, atum;)
Laboro, as, avi, atum; *trudit;* homines laborant febri.
Roro, as, avi, atum: *rossit.* Rorate Cœli desuper.
Scateo, es, (nenahodim præterita) *izuirat,*
Sono, as, nui, itum. *Zueczat, zuonit;* sonare campana.

Sudo,

Sudo,	sudas,	avi,	atum:	*Znoitse*; Sudabis Sanguine.
Supersedeo,	es	sedi	ssum:	*suarhu sidit*,
Stupeo,	es	pui,		*Zablenutse*, *çuditse*.
Mano,	as,	avi,	atum:	*izuirat*, *izlazit*.
Fluo,	is,	xi,	xum:	
Affluo,	is,	xi,	xum,	*obilouat*.
Diffluo,	is	xi,	xum:	*razstuatse*.
Circumfluo,	is,	xi,	xum:	*oKolo ichi*.
Redundo,	as	avi,	atum:	*obilouat*.

Sextus Ordo Neutrorum. Ablativus cum præpositione post verbum.

Quædam verba, quæ sunt *neutra passiva*, post se ablativum cum præpositione petunt. Quint. Ita testis in reum rogatur, an ab eo fustibus vapulasset.

Vapulo,	as,	avi,	atum:	*bitse*, *izbitse*.
Væneo,	is,	nivi, vel venii,	venum:	*prodatse*.
Fio,	is,	ctus sum:		*çinitse*.

Opomena.

Ta reçena verba, premdase conjugaiu Kako activa, nisçta nemagne, imaiu Zlamenie passivo: i mechem pod gnimi prilike Za vechu lasnost.

Si non studueris, ò Tyro, vapulabis, à tuo Præceptore. Ako neuzuçisc, ò Poçimaoçe, bichescse od tuoga mestra.

Libri vaenunt à Bibliopolis; kgnighe prodaiuse od Kgnixarah.

Omnia facta sunt à Deo, sed non peccatum. Sua Kasu uçignena od Boga, ali nè grih, &c.

CAPUT V.

De Constructione Verbi communis.

Pro Superiori ordine Infimæ classis.

VErbum commune est quod *OR*, sillaba tantum finitum, Activi simul, & Passivi significationem habet Quamvis fortasse sint hodie Verba, quæ etiam in præsenti, & imperfecto in utramque partem usurpentur.

2 Quæ igitur activa significatione usurpantur, activorum more *accusativum*; quæ verò in passiva, passivorum

 more

more *sextum casum* admittunt. Activè. Cic. cum agros maximos, ac feracissimos depopularetur: *intelligitur hoc modo*: Cum ille depopularetur agros feracissimos. *Passivè* omnis ora maritima ab Achæis depopulata erat.

Depopulor, aris.	atus.	sum,	*robit, i robitse.*
Aggredior, eris.	ssus	sum,	*nadsKoçit, i nadsKoçitse.*
Hortor, aris.	atus	sum,	*nagouorit, i nagouoritse.*
Aspernor, ars.	atus	sum,	*pogardit; pogarditse.*
Dimetior, iris.	ensus	sum,	*mirit, i miritse.*
Dignor, aris.	atus	sum,	*czinit dostoinia; i czinitse dostoian.*

3 Mnoghe prilike po zlameniu Passivomu, naichiches kod Emmanuela ù ouomu mistu. Nitite nagovaram dasse Sluxise ù sadagnemu, i proscastomu nesuarscenomu vrimenu, pò Zlamenuiu tarpechemu.

CAPUT VI.

De Constructione Verbi Deponentis.

Pro Superiori ordine Infimæ Classis.

VErbum Deponens est, quod *OR*, syllaba tantùm finitum, activi, vel neutri significationem habet, ut *sequor*, *utor*, *morior*. Te riçi Deponente, taKosu Zuaue ierbo, òstauglaiu zlamenie tarpgliuo, Zovuse daKle *deponente*, tò iest *ostauglainche*.

Primus Ordo Deponentium, Genitivus post Verbum.

Quædam Verba Deponentia, post se genitivum habent. Qui misereri mei debent, non desinunt invidere.

Misereor, eris.	ertus	sum,	*smilouatse, imat milosardie.* Miserere mei Deus.
Obliviscor, eris,	obitus	sum,	*zaboratuitse.* Obliviscere iniuriæ.
Recordor, aris,	atus,	sum,	*spomenutse.* Recordare mortis.
Reminiscor, eris.			Reminiscere judicii Universalis.

Potior,

Potior, iris. titus sum; *gospodaritse*; non potiris mei.

2 *Obliviscor*, *Recordor*, *Reminiscor*, imadù i accusativu. Cic. *omnia obliviscor*, *in gratiam redeo*. *Recordor tua consilia*. Kakono gouorimo i u suetomu officiu, *non obliviscar justificationes tuas*. *Mandata tua non sum oblitus*.

3 *Misereor*, ima i Dativu. Sen. *Misereor* tibi *puela &c.* i tako velimo: *miserere mihi*, *miserere nobis*, *&c.* Alia ibi.

Secundus ordo Deponentium, Dativus post Verbum.

Quædam verba Deponentia post se Dativum exigunt. Cic. Ego verò quibus ornamentis adversor tuis?

Adulor, aris: atus sum;)
Assentor, aris: atus sum:) *blaznit*, *loiit*.

Assentior, iris, ensus sum: *pristat vogliom*: assentiri bono.

Auxilior, aris: atus sum: *pomochi*: auxiliare nobis Deus.

Blandior, iris, itus sum: *gladit milovat*.

Gratificor, aris, atus sum: *çinit sluxbu*, *çinit dragost*.

Ancillor, aris, lata sum: *sluxit Kako sluxbenicza*.

Famulor, aris. atus sum: *sluxit*. Dignè Deo famulemur.

Illachrymor, aris, atus sum: *suzit*, *plakat*.

Innitor, eris, xus sum, vel sus sum: *naslonitse*.

Irascor, eris, iratus sum: *razsarditse*.

Præceptor irascitur Discipulis negligentibus. Mesctar sardise na uçenike nepomgnive.

Medeor, eris:)
Medicor, aris: atus sum:) *Liçit*, ut Mederi vulneribus.

Moderor, aris, atus sum: *upraugliat*, *vladat*.

Morigeror, aris, atus sum: *çinit posluh*.

Obsequor, eris, tus sum: *çinit nà vogliu*, *çinit posluh*.

Præstolor, aris, atus sum; *çeKat*.

Suffragor, aris, atus sum: *pomagat*, *branit*.

Opomena.

Ove riçi *Deponente*, i mnoghe *neutre*, Kakosmo vidili imaiu Zlamenie activo, Zato moresc Znat premdase nasc-

 chi

chi obarchu u passivo, nista nemagne neobarchu latinò nego stoie sue onako kako i neobarnute, *evo prilika* ; Ti mi vesc dite; *tu blandiris puero;* dite milvesse od tebe: opet reci. *tu blandiris puero*. Nemorose rechi, *puer blanditur à me;* nebuduchi tò Verbo passivo' i taKo od ostalih çini ti priliKe pò tebi.

Tertius Ordo Deponentium. Accusativus post Verbum.

Quædam Verba Deponentia post se accusativum volunt. Ciç. Hi quidem mera scelera loquuntur, *intelligitur*. Hi quidem loquuntur mera scelera.

Abominor, aris, atus sum. *marzit.*
Adipiscor, eris ptus sum. *sticzat*: adipiscar virtutē.
Adorior, iris, orsus sum. *poçeti nadsKaKat*.
Admiror, aris, atus sum. *çuditse*. Miror pigritiam tuam.
Alloquor, eris, cutus sum. *besidit u blizu*.
Assequor, eris, cutus sum. *dostiggnut*, Utinam assequar salutem.
Imitor, aris, atus sum. *naslidovat*: Debemus imitari Sanctos.
Loquor, eris, cutus sum. *besidit, govorit*. Quid loqueris?
Liceor, eris, citus sum.) Licitor, aris, atus sum.) *lisçhu çinit, lischovat*.
Mereor eris, itus sum. *bit dostoian*. Meremur penitentiam.
Ulciscor, eris, ultus sum. *osvetitse*.
Adulor, aris, atus sum. *blaznit leiit*.
Adversor, aris, atus sum. *marzit, odrechise*.
Calumnior, aris atus sum. *muzuuirit, osuadit*.
Comitor, aris, atus sum. *pratit*.
Consolor, aris, atus sum. *tiscit*, consolaberis inopem
Demolior, iris, itus sum. *razorit, oborit*.
Deprecor, aris, atus sum. *molit mnogo*.
Execror, aris, atus sum. *Klet, proKlignat*.
Exequor, eris, atus sum. *naslidovat, izvarseit*.
Exordior, iris, orsus sum. *pocimat*.
Fateor, eris, fassus sum. *izpovidat*.
Fabricor, aris atus sum. *gradit sagradit*.
Hortor, aris, atus sum. *nagovarat*.
Jaculor, aris, atus sum. *strigliat, ustriliti*.

Inficior, aris, atus sum. *niKat, zanicat*, Inficior consequentiam.
Intueor, eris, itus sum. *vidit, procinit*. Deus terram tuetur.
Lamentor, aris, atus, sum *iaukat, tuxitse*.
Lucror, aris, atus sum. *dobit, sotogod, sstechi*, lucrare virtutem.
Machinor, aris, atus sum. *izmiscgliat, iznahodit*.
Medicor, aris; atus sum. *licit*.
Meditor, aris, atus, sum *procignivat*. Medit. passionē Xpi.
Mentior, iris, itus sum. *naslidqvat*: pro *Imitor*.
Mercor, a ris, atus sum. *Kupovat: targovat*.
Metior, iris, ensus sum *mirit*.
Miror, aris, atus sum. *cuditse*.
Misereor, eris, ertus sum *Smilovatse &c.*
Moderor, aris, atus sum. *upraugliat, vladat*. Deus maria moderatur.
Morior, eris, mortuus sum *umriti*.
Moror, aris, atus sum. *ceKat, pribiuat*.
Nanciscor, eris, actus sum *nahodit pò srichi*.
Obtestor, aris, atus sum. *molit Zaklignuchi*.
Operior, iris, ertus sum. *cekat*.
Ordior, iris, ortus sum. *pocimat*.
Osculor, aris, atus sum. *gliubit ustma*. Osculator Crucem.
Patior, eris, passus sum. *tarpit*.
Periclitor, aris, atus sum. *bit nà poghiblii: kuscat*.
Persequor, eris, cutus sum *progonit*.
Populor, aris, atus sum.) *robit, porobit*.
Prædos; aris, atus sum.)
Præmedit. aris, atus sum. *pria precinit*.
Præstolor, aris, atus sum. *ceKat*. Quem præstolaris?
Precor, aris, atus sum. *molit*. Precabor Deum meum
Profiteor, aris, essus sum, *izpovidit*. Profitebor fidem Christi.
Prosequor, eris tus sum *proslidit*.
Quæror, eris, stus sum.) *tuxitse*.
Conqueror, eris stus ...)
Rimor, aris, atus sum. *iziskat dobro*.
Recordor, Reminiscor. *spomenutse*.

Remoror,	aris,	atus sum.	*Kasnit.*
Reor,	eris,	ratus sum.	*mlidem, mlitti, cinit.*
Scrutor,	aris,	atus sum.	*iziskivat.*
Sequor,	eris,	cutus sum.	*Slidit.* Utinam sequar Christum.
Sector,	aris,	atus sum.	
Solor,	aris,	atus sum.	*tiscit.*
Suspicor,	aris,	atus sum.	*sumgnit.*
Testor,	aris,	atus sum.)	*Svidoçiti.*
Testificor,	aris,	atus sum.)	
Tueor,	eris,	itus sum.	*branit, çuvat.*
Veneror,	aris	atus sum.)	*Sctovat.* Venerare Sanctos.
Vereor,	eris,	itus sum.)	

Alia ibi.

Quartus ordo Deponentium, Accusativus cum Dativo post Verbum.

Quædam Verba Deponentia post se habent Accusativum, & Dativum: Græcia tetendit dexteram Italiæ, suumque ei præsidium pollicetur.

Gratulor,	aris,	atus	sum.}	*vesselitse.*
Largior,	iris,	itus	sum.}	*darivat.* largire panem inopi.
Minor,	aris,	ratus	sum.	*pritit.*
Minitor,	aris,	atus	sum.	
Polliceor,	eris,	itus	sum.	*obechat.*
Confiteor,	eris,	essus	sum.	*izopovidat.*
Fœneror,	aris,	atus,	sum.	*davat nà Kamatu.*
Furor,	aris,	atus	sum.	*krast.*
Imprecor,	aris,	atus	sum.	*proklignat, Zlenaminit.*
Inficior,	aris,	atus	sum.	*zanikuem, nedopustà*
Iterpretor,	aris,	atus	sum.	*tomaçit.*
Partior,	iris,	itus	sum.)	*dilit.*
Impertior,	iris,	itus	sum.)	

Quintus Ordo Deponentium. Accusativus cum Ablativo sine præpositione post Verbum.

Quædam Verba Deponentia post se accusativum & ablativum sine præpositione volunt. Virg. Haud equidem tali me dignor honore.

Dignor,	aris,	atus sum.	*czinit dostoina.*
Prosequor,	eris,	cutus sum.	*slidit, dopratit.*
Muneror,	aris,	atus sum.)	*nadarit, plachiat zà dobro.*
Remuneror,	aris,	atus sum.)	

Sextus

Sextus Ordo Deponentium. Ablativus cum præpositione A, vel Ab, præter Accusativum, post Verbum.

Quædam Verba Deponentia cum accusativo etiam ablativum cum præpositione volunt. Cic. Quàm multorum hic vitam est à sylla deprecatus.

Deprecor, aris, atus sum. *molit ù milost &c.*
Mercor, aris, atus sum. *Kupovat.*
Nundinor, aris, atus sum. *targovat &c.*
Mutuor, aris, atus sum. *uzet nà nazaiam.*
Percontor, aris, atus sum } *pitat zà znat.*
Sciscitor, aris, atus sum. }
Alia ibidem videnda habes.

Septimus Ordo Deponentium. Ablativus sine præposit post Verbum.

Quædam Verba Deponentia post se habent ablativum sine præpositione.

Si eo portu potiti essent.

Utor, eris, usus sum. *sluxitse.* Homo utitur pane.
Abutor, eris, usus sum. *Zlose sluxit.* Ne abutaris tempore.
Fruor, eris, itus sum. *uxivat.* Utinam fruar Deo.
Lætor, aris, atus sum. *vesselitse.* Lætor tua bonitate.
Nitor, eris, sus, vel nixus sum *naslonitse, podpritse.*
Oblector, aris, atus sum. *naslagiuatse.*
Potior, iris, itus sum. *gospodaritse, uxivat.*
Fungor, eris, functus sum. } *çinit suoi possao, &c.*
Perfungor, defungor }
Delector, aris, actus sum. *naslagiuatse.*
Glorior, aris, atus sum. *slavitse.*

Præceptor gloriatur sapientia Discipulorum suorum.

Periclitor, aris, atus sum. *bit napoghibili.* Alia ibi.

CAPUT VII.

De Constructione Verbi Impersonalis.

VErbum Impersonale est, quod prima, & secunda persona utriusque numeri, & tertia multitudinis ferè privatur, unde & nomen traxit, ut *pudet*, *pænitet*.

Scho-

Scholion.

Riç *neKipgliva*, zovesse *neKipgliva*, ierbo neima *KipaK*; nego samò ima glaas trechega *Kipa*; ali oni glas nezlamenue uprau *Kip*; nego aKobise tai Kip izreKao; KaKo reKsci: pudet *me*, pudet *Petrum*; itur, *à me*, *a te* &c. a ostaugliam nà voglіu Grammatichah; neKa suaKi darxi kakomiuse bogle vidi, ierbo oude nechu Kasniti. DaKle budi.

Primus Ordo Impersonalium, quæ absolutè ponuntur. Quædam verba Impersonalia absolutè ponuntur Cic. si fulserit, si tonuerit.

Fulget, bat, sit; *Sivat*, *sioza kako draguscize*,
Fulgurat, bat, avit.)
Grandinat, bat, avit; *grad igge krupa*.
Ningit, bat, xit, *snixit*.
Pluit, bat, pluit, vel pluvit; *daxdit*.
Tonat, bat, nuit; *garmit*. Alia ibi.

Secundus Ordo Impersonalium, Genitiuus post Impersonale.

Quædam verba Impersonalia postulant ante se nominativum, vel Loco nominativi aliquam orationis partem; præsertim verò Infinitum. Post se Genitivum. Cic. Hoc vehementer interest Reipublicæ.

Est, erat, fuit) *dohodit*, *toKat*, *prystoiatse*, *gledat*,
Interest, erat fuit.) *scto Koga*, *bit possao*.

Refert, bat, tulit; dohodit &c. *Korystno bit*; *marit*. KaKo reKsci; pivat toKa mene, moi jest possao pivat; menije pivat, gledamene, pristoijse meni.

Cantare, *est mei*. Ono *cantare*, stoj nà misto nominativa. Lipih stuarih meche Emmanuel ù ovomu ordinu, zato ne budi lin vidit.

Tertius ordo Impersonalium; Dativus post Impersonale.

Quædam verba Impersonalia postulant ante, se, ut in secundo ordine; post se verò Dativum. Peccare nemini licet.

Quid vobis accidit?

Accidit, bat, dit;
Contingit, bat, tigit; } *Zgoditse*, *dogoditse*.
Evenit, bat, enit;

Licet,

Licet, bat, cuit, vel licitum est. *Bit prosto bit, dopuscteno*. Orare, mihi licet.

Libet, bat, libuit, vel libitum est;) *draxat*;
Placet, bat, placuit, vel placitum est;) *bit drago*.
Vacat, bat, cavit, *vrime imat*.
Benevertit, bat, tit; *dobrose dogagiat*.
Malevertit, bat, tit; *zlose dogagiat*.
Cadit, bat, cecidit; *dogagiatse*.
Conducit, bat, xit; *pristoiatse*.
Confert, bat, tulit; *bit Korisno, prudit*.
Constat, bat stitit, *bit ocito*.
Competit, bat, tivit;
Convenit, bat, enit;) *pristoiatse, bit pristalo*.
Displicet, bat, cuit,)
Dolet, bat, luit, *bit xao*.
Incesit, *bolit*.
Incidit, bat, dit, *dossadit*.
Liquet, bat, liquit *dogagiatse &c*.
Obtingit, bat, tigit,) (forsan) *bit ocito*.
Obvenit, bat, enit,) *dogoditse, zgoditse*.
Patet, bat, tuit, *bit ocito*.
Præstat, bat, stitit, *bit veche: veche bit*.
Restat, bat, stitit, *bit Juarhu, to iest saviscé, ostat*.
Succedit, bat, *dogoditse, zgoditse*.
Supereſt, erat, fuit, *bit saviſçe, ostat*.
Sufficit, bat, fuit,
Suppetit, bat fecit,) tivit, vel *bit dosta, bit pripravno, aliti prigodno*.
Superat, bat, tiit,)
Supeditat, bat, avit *bit pripravno, bit prigodno*.
Stat, bat, stetit; *bit puno, stat*.
Sedet, bat, stetit, *bit duago*.
Usvvenit; bat, sedit, *dogoditse, zgoditse. Alia*
nit, *ibi*.

Quartus ordo Imperſonalium. Accusativus post Impersonale. Quædam Verba Impersonalia poscunt *ante* se, ut supra, post se verò accusativum. Cic. Decet hoc illum, nescio, quomodo.

Decet,

Decet, bat, cuit; *pristoiatse*, *bit pristalo*; *bit pristoino*, &c.
Dedecet, bat, cuit; *nepristoiatse*, *bit nepristalo* &c.
Delectat, bat, vit; *bit drago*, *bit nasladglivo*.
Juvat, bat, juvit; *prudit*; *bit korisno*. Alia ibi.

Religiosos decet humilitas, & omnis alia virtus bona; Dedecet verò eos superbia opposita humilitati.

Quintus Ordo Impersonalium. Accusativus cum *ad* post Impersonale. Quædam verba Impersonalia postulant *ante* se ut supta in 2. 3. & 4. Ordine; post se verò accusativum cum præpositione *Ad*. Cic. Hoc ad me nihil attinet.

Attinet, bat; nuit; } Dohodikoga, toka koga; vide 2. Ord. Alia ibi.
Pertinet, bat; nuit;
Spectat, bat; ctavit;

Ad me pertinet hodie canere; prædicare autem Populo, pertinebit die festivo.

Sextus Ordo Impersonalium. Genitivus ante Impersonale. Quædam verba Impersonalia postulant ante se Genitivum, vel aliquam orationis partem; presertim verò Infinitum; Post se accusativum. Miserere Te aliorum; tui te nec miserere, nec pudet.

Miserere, bat, ertum est } *Imat milosardie*; *smilovatse*.
Miserescit, bat,
Piget, bat, guit; *bit liino*.
Pænitet, bat, nituit; *Kajatse*.
Pudet, bat, duit; *sramitse*; *stiditse*.
Tædet, bat, pertesum est; bitlino &c. Alia ibi.

Numquam me pudebit paupertatis; sed puderet me furti. *Ilise Genitivu metne pria*, *ili posli verbu*; *vazdase razumi daie pria* &c.

De Impersonalibus passivæ vocis,

Prò superiori ordine Infimæ Classis.

Verba Impersonalia passivæ vocis, fiunt potissimùm ex Neutris in O, absolutis, ut *statur* stoiise, *vivitur*, xivese; *Curritur*, tarçese; *Itur* igese *ventum est* dosclose jest. Vel à plurimis tertij ordinis, ut *ignotum est* prostilose jest. Vel à nonnullis quarti, & quinti ordinis; ut *seritur* *sieso*: *Egetur* imase potriba. Vel ab

Acti-

Activis ipsis, si efferantur absolutè: ut *fletur* plaçese. *Amatur* giubise; &c.

2. Admitunt ante se Ablativum cum *A*, vel *Ab*, vel tacitè çum absolutè ponuntur; ut *egetur*, *statur*, intellige *a me*, *a te*, ab illo &c. *Cessatur* est, nempe: à nobis. Vel expressè. Cum à consulibus malè pugnatum apud Claudium esset. Nil est à me inservitum temporis causa. Ab Universo Senato reclamatum est.

3. Post se habent casus suorum verborum. Ejus oratiõni vehementer ab omnibus reclamatum est. Huic quoque rei subventum est à nobis: Siccitate eo anno laboratum est.

Mechem prili*k*e ni*k*oli*k*e.

A me egetur panis Od menese ima potriba od kruha

A Petro servitur tibi. Od Petrase sluxi tebi.

A Paulo studetur Grammaticæ. Od Paulase nastoii nà Grammatiku.

A vobis subventum est, pauperibus, & alia, vide, & cogita.

CAP. VIII.

De Communi omnium verborum Constructioni.

Promedia Classe Grammaticæ.

Dosada besidismo od Slagania riçih pò bascka, aliti napose; à sadchemo poçet besidit, od riçih ù opchinu; dakle.

Scholion.

Imase znat, dà izuan *stania* nà mistu, aliti ù mistu; jessu tri *Ganuthia*, koia tokaiu mista aliti, koia more misto imat; tò iest *Ganuthie* k' *mistu*; od *mista*, i *priko mista*; od kogachese suakoga ponase besidit; ali najpri od stania. Dacle.

Præceptum primum.

De Genitivo Communi status in Loco.

Stagne nà mistu morese uzet ù sue peet urimenah; kako; *jessam ù Rimu; biah ù Rimu. biosam ù Rimu; biah bio ù Rimu; bitchu ù Rimu.*

Ime-

Imena vlastita selah, Castelah. Gradovah, varossah parvoga, ili drugoga declinationa, mechuse ù Genitivu, posli Koiechesc rici; aKose pitanie çini pò Adverbiu *Gid ubi*; aliti Kako ostali govore, Kadsè zlamenue *stanie nà mistu*: Cic. *Ignatius Romæ est*. Tako reci ù Rimu, *Romæ*. U Bologni, *Bononiæ*, U Beçu, *Viennæ* &c.

2. U istise Kax mechu i ova çetiri: *Humi*, ù zemgli, nà zemgli, *Belli* ù boiju, nà boiju. *Militiæ* ù voisci, nà voisci, *Domi*, U Kuchi, doma. Ovom naiposlidgnemu mogu se pristavit adjectiva slidechia; *meæ*, ù, moioi: *tuæ*, ù tuoioi, *suæ* ù suoioi; *nostræ* ù nascoi, *vestræ*, ù vascoi, *alienæ*, ù tugioi *Theodori quidem nihil interest humi ne, an sublime putrescat*; &c. Tako reci; biosam nà boiu, *fui belli*, *militiæ* &c.

3. Akoli imena vlastita budu trechega deklinationa; ali iosc i parvoga, i drugoga, à Samò plurala broja: sluxichemose tada Ablativom brez pristauka; prilika po 3. declin. Cic. *Babylone paucis post diebus Alexander est mortuus*. Po 2. declin. *Lentulum nostrum scis Puteolis esse*. Po parvomu. *Malo cum timore domi esse, quam sine timore Athenis tuis*. Sic alia.

4. Imena Koia nisu suarhu reçena; negosu Otokah, vilaetah, kraglestavah, Provinçiah, aliti Darxiavah, xele Ablatiuu s' pristauKom: *in Promitto tibi, si valebi, tegulam illum nullam in Italia relicturum*. Tako reci: U Italij *in Italia*. U Germanij *in Germania* U Cipru *in Cipro*. Mnoga ostaugliam.

Præceptum II.
De Motu ad Locum.

Akosè çini upitanie pò adverbiu *Kamo*, Quo; tò jest kadnose zlamenue *ganutbie K' mistu*, tada imena vlastita selah, Castelah, varossah, i Gradovah, postauglaiuse ù Accusatiu brez pristauka, kogamu drago bili declinationa, i broiia. koymse nadomechu ova dua imena *Rus*, & *Domus*. *Epistolas Catinam, Tauro-minum, Syracusas commodius mittere potero*. Cic. *eum domum suam receperunt*. *Rus ibo*. *Rura*, ù broiju vechestrukomu s' pristaukom reci: *In Rura vestra ibitis*. Tako dakle reci: U Rim, *Romam* U Bologmu, Bononiam. U Beç *viennam*.

2. I

2 Imena Otokah, aliti Scoglìah, Vilaetah, Kraglestuah, Darxiavah &c. Sxele Accusativ s' pristau-Kom *Ad*, ili *In*. *Cum in Africam venissem*. TaKo reci: U Italiu: *in Italiam*. U Germaniu, *ad Germaniam*. U Cipar, *ad Ciprum* &c.

Præceptum III.

De Motu de Loco, & per Locum.

AKose çini upitanie pò Adverbiu *Odkud*; *Unde*; i pò Adverbiu; *Kud*, tò jest *priKo Koga mista*; *Qua*; tò jest kadnose zlamenuie *ganuthie od mista*, *i priko mista*; tad imena vlastita Seelah, Castelah, varossah, Gradovah, xele Ablatiuu brez pristauKa; Koijmse imaiu nadometnuti ona dua imena, *Domus*, & *Rus*: *Accepi Roma sine tua Epistola fascieulum litterarum*. *Video Rure redeuntem senem*. *Iter Laodicea faciebam*, *cum has litteras dabam in castra*. *Adest Legatus Domo missus*. TaKo reci iz Rima, *Roma*, iz Bologne, *Bononia*. Iz Beça, *Vienna*. Iz Sela, *Rure*. Iz Doma, *Domo*, &c. Takoier reci. Priko Laodiceæ, *Laodicea*. PriKo Rima, *Roma*. PriKo Bologne, *Bononia*. PriKo Beca, *Vienna*, &c.

2. Imena skoglìah aliti otoKah, vilaetah, kraglestuah Provinciah, aliti Darxavah, kadie *ganuthie od mista*, ochee Ablatiuu s' pristaukom. *Ex*, ili, *Ab*. *Ex Sicilia in Africam gradus Imperij factus est Romanis*. kadliie *ganuthie priKo mista*. Ochee Accusatiuu s' pristaukom *Per*. *Dum ipse terrestri per Hispaniam, Galliasque, itinere Italiam peteret*. Tako reci: Iz, aliti, od Italie, *ex Italia*. Iz Germanie, *ex Germania*. Iz Bosne, *ex Bosna*. &c. Takoier reci: Priko Spagne, *per Hispaniam*. Priko Italiee, *per Italiam*; Priko Germanie *Per Germaniam*. Priko Bosne, *per Bosnam*. &c. vide.

Præcetum IV.

De Dativo Communi.

koiahochese riç, ima Datiuu onoga kipa, rad kogase stogod koristhiu, ali sstetom çini. *Tibi aras*, tebi oreesc *tibi occas*, *tibi seris*, *tibi eidem metis*. *Tako reci*: *tebissi dobar*, *tebi uçisc*; *sebie zao*, *sebi gubi*, &c.

Præcetum V.

De Accusativo, vel Ablativo temporis.

Vrime, mechese ù Accusatiuu, kadie upitanie pò

po dilku *ZakoliKo*. *Quandiu*: Romulus *septem*, & *triginta regnavit annos vel annis*: &c. Akolie uptitanie Pò dilku *Kad*, *Quando*; Sluximose Ablativom. *Negotium magistratibus datum est anno superiore* Tako reci; za tri godine, *tres annos*, *vel tribus annis*; *duos annos*, *vel duobus annis* &c. Takoier reci; godiscta viscega, tò jest prossastoga; *anno superiore*, prossastih danah, *præteritis diebus* &c. Nà tri dni pria, *triduo ante*; nà tri godine pria, *triennio ante*; na tridni posli, *tribus diebus post* &c.

Præceptum VI.

De Accusativo, vel Ablativo spatij.

Koijoiochesc riçi, morese pristavit Accusativu, Koij zlamenue *prostoriju*, aliti *Daleginu*, *duglinu*, *i sçirinu mista*, *stuari*: *is Locus est citra Leucadem stadia viginti*. Takoier i Ablativu. *Hostes distant*, *centum passibus*. Tako recki, duaest tarcianiah, *viginti studia*, *vel stadis*. Duaest lakatah, *viginti cubitos*, *vel cubitis*, *unum cubitum*, *vel uno cubito*.

Præceptum VII.

De Ablativo Absoluto.

Koijmdrago riçma pristavitse more Ablativu ossobitò, postauglen. *Quæ*, *auctore te velle cæpi*, *adiutore*, *assequar*. Koiassam, za tebe uzmuoxiteglia; aliti tobom uzmnoxitelom, hotit poçeo, za pomochnika, aliti pomochnikom dostiggnuchu. Alia ibi. Tako reci za Clementa Pape; tò jest ù gnegovo urime. *Clemente Summo Pontifice*. Za Leopola Cessara, tò jest ù gnegovo vrime doKe on bisce Cessarom. *Leopoldo Cesare*. Za tebe mesctra; tò jest ù tuoie vurime doKti mestrom bisce, *te magistro*: Ovisse Ablativu cesto imenuie ù Berviaru, i u Martirologiju Rimskomu, &c.

Zà leopolda Cessara, tò jest, buduchi Leopoldo Cessarom; aliti, dok Leopoldo bisce Cessarom. *Leopoldo Cesare*. Morese doistò uzet ù suako vrime, ovako: dokie Leopoldo Cessar, dokbiasse, doKie bio; dokie biobio, Kad bude &c. *Leopoldo Cesare*.

✠ Scholion.

Ovi Ablativu zovese *absolut*, aliti, *assobit*, jerie pò sebi sam, nittiboga Koie verbo slidi, nì pritiçe; nitti vissi od Koga verba. Akobi Kò hotthio daie ovi Ablatiuu *sedmi çax* Grammatiçki; iabih tò gnega sctuju-

chi,

chi, Kako boglega, i Kriposniega od mene zanikao; jer ako oche, daie tò *Sedmiçax*, vaglalobi daie Ablativu *Czine*, osmi; à Ablativu *balata* deveti, à Ablativu *uzroka*, desset, vrimena &c. Itobi bilo nametnut punu Grammatiku caxovah; koissu sambò fcest, kakosam rekao (communiter) ù zabilixeniu 5. pag. 13. num. 2.

2. Ovi Ablativu Absoluti ulazi ù participia Activa Neutra, i Deponenta, suarssuiucha ù *Ans*, i *Ens*. Nascekise tomaçe, i suarsuju ù syllabu CHI, ù obaiuh brojah, ovako.

Ja Sctijuchj;	*me legente*.
Ti Sctijuchi;	*te legente*
On Sctijuchi;	*illa legente*.

Pluraliter

Mi Sctijuchi,	*nobis legentibus*.
Vi Sctijuchi;	*vobis legentibus*.
Onì Sctijuchi;	*illis legentibus*.

Petro legente, Paulo legente, lucia legente, hominibus legentibus, &c. Me legente, ia sctiuchi, to jest, Kadia sctiem, i sctiah; i takose razume ova parnicipia &c.

Ego cautiùs historiam, te audiente, attingam: Sueta Czarqua ù Barviaru Rimskomu Sluxise ovim Ablativom: *Te adivante: transeunte Jesu: videntibus illis: Cænantibus illis*. &c.

3. Takoier ulazi ù participia passiva vrimena prossastoga Suarscenoga, i veche neggo Suarscenoga. Nascekise ti Ablativi tomaçe, i suarssuju ù syllabe SCISE, i tò ù obaiuh brojah, ovako.

Vidiuscise ia;	*Viso me*.
Vidiuscise ti;	*Viso te*.
Vidiuscise on;	*Viso illo*.

Pluraliter.

Vidiuscise mi;	*Visis nobis*.
Vidiuscise vi;	*Visis vobis*.
Vidiuscise oni;	*Visis illis*.

Petro viso, Paulo viso, Lucia visa, hominibus visis &c. Me viso; *ia vidiuscise*; tò iest; Kadse ia vidih, vidiosamse, i biahse vidio: il takose razume ova participia, &c.

Tako dakle: *scripsi hæc ad te apposita secunda mensa*. suarscinscise *nona*, *finita nona*. Suarsciuscise molitua; *finita oratione*, Vidiuscise Gospodin, *viso Domino*.

Slussausciše tri misse; *auditis tribus missis*, &c.

4. Moguse stanovitò ovi Ablativi brez niednoga errora, aliti zassasthia iztomaçiti i ù syllabu SCI, naulastito Kadnose pria toga Ablativa staugla *k*oigod dio govorenia, i KaKo Kad govorenie donese, Kako reKsci; ia, suarsciusci nonu, rechichu missu; *ego, finita nona, celebrabo missam. Abierunt semivivo relicto. Relictis retibus, & nave, secuti sunt Dominum. Gavisi sunt Discipuli, viso Domino:* parvo, i drugo tomaçenie jest dobro; i morese darxat.

5 Ulazi ú participia niKih riçih Deponentih, aliti Ostauglaiuchih, vrimena prossastoga suarscenoga, i veche neggo suarscenoga, i tadase more iztomaçit ù syllabu, SCI, ù obajuh brojah ovaKo.

Ja ulizausci, *Me ingresso.*
Ti ulizausci, *te ingresso.*
On ulizausci, *illo ingresso.*

Pluraliter.

Mi ulizausci. *nobis ingressis.*
Vi ulizausci, *vobis ingressis.*
Oni ulizausci, *illis ingressis.*

Petro ingresso, Paulo ingresso. Lucia ingressa, hominibus ingressis. *Ingresso Zacharia. Ortosydere.* Secuto effectu, &c.

Me ingresso, ia ulizausci, tò iest, *k*adia ulizoh, ulitaosam, i biah ulizao, &c.

6. Ulazi i ù participia Vrimena dossastoga, i morese iztomaçit nà naçin moda Conjunctiva s'dilKom, KAD, ovaKo.

Kad ia uzsctiem, *me lecturo:*
Kad ti uzsctiesc, *te lecturo.*
Kad on uzsctie. *illo lecturo.*

Pluraliter.

Kad mi uzsctiemo, *nobis lecturis.*
Kad vi ozsctiete, *vobis lecturis.*
Kad oni uzsctiju, *illis lecturis.*

Kad ti uzsctiesc, iachu sidit: *te lecturo, ego sedebo.* kad Petar uz*k*anta, michemo slussat. *Petro cantaturo, nos audiemus. Cæsare venturo*, &c.

7 Ulazi ù passivih, i tomaçise ovako s'dil*k*om Kad.

Kad

Kadſe ia uzbudem vidit, *me videndo.*
Kadſe ti uzbudeſc vidit *te videndo.*
Kadſe on uzbude vidit *illo videndo.*

Pluraliter.

kadſe mi uzbudemo vidit *nobis videndis.*
Kodſe vi uzbudete vidit *vobis videndis.*
kadſe oni uzbudu vidit *illis videndis.*

kadſe uzbude piſſat kgniga od Petra, meſctarcheſe *xoloſtit. Scribenda epiſtola à Petro, magiſter merebit.*

8 Uritkoſe nahode Alativi Abſoluti s' participii tizim reçenim in *rus*, & in *dus*; premda nie *error*, tako beſſidit, kakotoſmo iztomaçili.

Præceptum VIII.

De Ablativo Inſtrumenti, Cauſæ, & Modi Actionis.

Koijocheſc riçigarle ablativu *Halata*, aliti *Oruda*, çimnoſe ſcto çini. *Hiſce Oculis egomet vidi*. I ablativu *uzroKa* koijmſe ſcto çini, aliti rad kogaſe ſcto god çini: *Veſtra culpa hæc acciderunt*. I Ablativu *naçina* Koijmſe ſcto çini. *Sapientiſſimus quiſque æquo animo moritur, ſtultiſſimo iniquiſſimo*. Tako dakle reci; rizat noxem, *ſcindere cultro*. Boſti kopiem, *pungere telo*. Bit ſcipkom, *verberare virga* &c. Vaſcimſuſe grihom; aliti zarad vaſcega griha ova Dogodila, *veſtra culpa hæc acciderunt*. Plura apud Emmanuelem ibidem.

Præceptum IX.

De Ablativo exceſſus.

Koijoches riçi priſtaugliaſe Ablativu *Nadhodenia*. Cic. *Scipio omnes Sale, facetiiſque ſuperabat*.

Tako reci nadhodim tebe naukom; *ego ſupero te doctrina*. Ti nadhodiſc mene lipotom, *Tu Superaſti me pulchritudine*. Imaſc lip eſſempio, ſcto veli S.Anſelmo, beſſidechi od B. Divice Mariæ. *O benedicta ſuper mulieres, quæ Angelos vincis puritate, & Sanctos ſuperas pietate*, &c.

Præceptum X.

De Ablativo prætii.

Koiemu drago riçi, oche Ablativu *Cine*. Cic. *Senatus æſtimaſſet quaternis Seſtertiis tritici modium*. Tako dakle reci, Za iedan dinar, *uno denario*. Za

cekin, *aureo*. Za dessent cekinah, *decem aureis*. Cinu dakle imenvanu mechi ù Ablativu. Jerbo neimenovana, tò iest Za..olıko, Zatoliko &c. mechessc ù Genitivu; ut diximus in alio loco.

CAPUT IX.

De Constructione Verbi Infiniti.

Pro Media Classe. Grammatica.

Præceptum I.

De Infinito universè.

Riçi *Infinite*, aliti *nesuarscene* pria Sebe ochec Accusativu, à posli sebe caxoue suog. ver. Cic. *vidi nostros amicos cupere bellum*. Tako reci, vidim da ti uçisc Grammatikù, *video te studere Grammoticæ*. Znam dassi ti Sluxio bolesnikom. *Scio te serviuisse infirmis*. Zanam dasse Petar gliubi od tebe. *Scio Petrum amari a te* çvosam dachesç Sctit Philosofiu, *audivi te Lecturum esse Philosophiam*, Passivè, çvossam dachesc filosofia sctit od tebe, *audivi Philosofiam* lectum *iri à te vel legendam esse à te*, Alia excogita exempla.

Præceptum II.

Fore; *dache bit*, ù nesuarscenomu naçinu iest ù obiçaiju, i iest suakoga plemena, ì iednoga, ì drugoga broija. Cic. *Vehementer confidit his litteris se apud te gratiosam fore*. Tako reci, cinim dache trud nasc bit nam Za Korist, *puto laborem nostrum fore nobis utilitati* &c. ibi.

Præceptum III.

De futuro Passivo infiniti.

Futuro Passivo naçina Infinitoga ima dua dila, kakono, *amatum iri*; *amandum amandum esse*. Parvi dio, to iest, *amatum iri*, *doctum iri est*. &c. iest suakoga plemena, ì obaijuh broijah. Ciç. *Pompejus addit se potius occisum iri ab eo, quam me violatum iri*. Pò drugomu dilu reci ovako, *Pompejus addit, se potius*

tius occidendum esse, ab eo quam me violandum. Reci dakle.

Scinim dachese Bog gliubit od Petra *puto Deum amatum iri: vel amandum esse a Petro.*

Scinim dachese B. Divicza Maria gliubit od Petra. *Puto B. Virginem Mariam amatum iri, vel amandam esse à Petro.*

Scinim dachese sve svetice gliubit od Petra.

Puto omnes Sanctas amatum iri: vel amandas esse à Petro.

I tako reci mnoghe prilike &c. Druga strana toga futura, zlamenue *potribu, duxnost, possao* &c. Puto Deum amandum esse à te: *scinim dasse* Boog ima glubit od tebe &c.

Opomena.

Ono *esse* ù Infinita moda, more se i ostavit; ier iliga metnesc, ili nemetinesc, onose razumi. Cic. *Ego bellum fœdissimum futurum puto. Spero hunc mihi venturum* &c.

Præceptum LV.

Ratio supplendi futurum Infiniti maximè cum verba Supinis carent.

Fore ut, aliti, *futurum ut*; s'ovim riçma: *spero puto, affirmo, Suspicor, videor,* & similibus; mechuse nà Misto futura Infinitoga, iosc kad Verba i supino imadu; Cic. *Nunquam putavi fore, ut ad te supplex venirem.* Tako reci dakle. Scinim daches ichi, *puto fore, ut eas.* Scinim daches tarçat *puto fore*, vel *futurum esse, ut curras*, istoboie kako da reçesc, *puto te iturum esse, puto te cursurum esse* &c.

2. Alise navlastito ovim sluximo, kadno Verba Supina neimaiu (od kogabi izasclo futuro Infinito) kakono *timeo, disco, Studeo* &c. Cic. *spero fore ut contingat id nobis.* Tako reci.

Scinim dachesse boijat Boga, *spero fore, ut timeas Deum.*

Scinim dahesc uçit Kripost: *Spero fore, ut discas virtutem*, Tako doisto, i pò drugom dilu, to iest pò onom *futurum est*, &c.

Præceptum V.

Circuitio ex Præterito, & futuro misto.

Jest niko vrime smissano od vrimena prossastoga, i dissastoga ù Infinitu naçinu mnogo obiçaino, kadno od stuari iur prossaste, tako bessidimo, Kako ona bijasce dossasta, aliti imadisce dochi: Da stogod, sto iur bì, nebude bilo. Cic. *Puto si Icadius in spelunca non fuisset, Saxum illud casurum fuisse*. Scinim, dà iKadio ù spili nebude bio, daie onikamen imao padnuti. *TaKo reci*, scinim dassi ti imao gliubit, *puto te amaturum fuisse*: *TaKoier i ovaKo*: ia imadih gliubit, *ego amaturus eram*. Ti imadisce gliubit, *tu amaturus eras*, on imadisce gliubit, *ille amaturus erat*. Tako ù Pluralu.

Sesto Præcepto:

Nemechem, ierbose onde ù gnemu mechu verba koia pritiçu Infiniti, Kakono *scinim Ussam*, *virtutem*, &c. coia verba nekse vide kod Emm.

Exempla.

Credo te esse bonum, *Sadagne i nesuarsceno*.
Credo te fuisse bonum, *Suarsceno*, *i veche nego suarsceno*.
Credo te fore: vel futurum esse: vel futurum bonum *iest dossasto*.

Præsens.

Ja vidim dà ti sctiesc Grammatiku: *video te legere Grammaticam*.

Passivè video, *Grammaticam legi à te*. Takobisse reclo i pò præt. imperf.

Præt. perf.

Vidi, *te legisse Grammaticam*: passive: *vidi Grammaticam lectam esse*, vel *fuisse à te*. Tako bise reklo i pò plusq. perfectu, &c.

CAPUT X.

De Constructione Gerundiorum.

Pro media Classe Grammaticæ.

Præceptum primum.

GErundia, seù participalia, quæ passionem non significant, casus suorum verborum admitunt; ut tempus

pus est obliviscendi injuriam; vrime iest Zaboravit nepraudu: ignoscendi inimicis; coercendi cupiditatem; abstinendi ù maledictis.

Scholion.

Gerundio dohodi od rici *gero*, *geris*, *nossim*, *noscisc*: cinimisse, *Gerundio* nascKi rechiche prinosglivo; ierga prinossimo ù besideniu ù razlika padnuthia; aliti suarhe Gerundio dakle iest od tri varste, parvo suarscue ù *di*; drugo ù *do*, treche ù *dum*. Sue troiie ima zlamenie i çinglivo, i tarplivo, Kakosèie istomaçilo ù Conjugationu verabah. Gerundia jessu *imena participalia*, aliti *dionska*; i buduchi imena, biche Kogagodi caxa. Parvo iest caxa *Genitiva*, tò iest in *di*. Drugo, tò iest in *do*, iest *ablativa*; (veli jedni Grammatici daje i dativa; ali ia zato nevelim, nego velim i darxim daje Ablativa, nitichu produgliuati ovu Grammatiku) In *dum*, *iest Accusativa*. V'activom zlameniu garle caxove ricih onih od Koizih dohode; Kakono *amandi*, oche accusativu, ierboga oche gnegovo verbo, tò iest, *Amo*, *amas*, &c. Uzlameniu pasfivom neche caxa, Kakochese rechi ù petoi Zapoiudi.

Præceptum Secundum.

De Gerundio in *di*.

Ovo Gerundio, kako rekoh, iest caxa *Genitiua*, buduchi ime *participale*, aliti *dionsKo*. Tomaçisse dakle, nessamo kako ric; dà ali josc i kako ime. kadse tomaci kako riç, ùdarasse aliti szhagiasse s'riçiu nesvarcenoga naçina, toliko çinglivoga, koliko tarpglivoga; kako: *gliubit*, *gliubitse*: Ove dui riçi doisto jessu naçina nesuarscenoga, *amare*, *amari*: à jessu opet i Gerundio ovo, *amandi* kakochese opaziti malo nixe ù tomaçeniu. Kadlisse tomaçi kako ime, pogagiasse s'imenom substantivim genitiva caxa; kakono: *gliubglenia*; ova riç doisto jest Genitivu od *amor*, *amoris*; à est opet i ovo Gerundio *amandi*. Postaugliam tumaçenie ù nasc jezik.

Amandi	(	1 *Gliubglenia* 2 *Gliubit* 3 *Gliubitse*

Sit jam, aut finis omninò deplorandi, aut moderatio. *Nekàie iur ili suarha plaça, ili razbor.*

V parvom glassu iztomaçenoie KaKo imè pò *Genitiuu* à ù druzih duaiuh KaKo riç, activa, i passiva.

Opomena.

Ovo Gerundio zagarglia K'sebi imena *substantiva*, *adjectiva*: KaKono vrime iest gliubglenia: *tempus est amandi*. Xeglian nauçenia; *Cupidus addiscendi*: Zà vechu lasnost postaugliam oboia imena nascki iztomaçena.

Substantiva.

Amor *gliubau*. Facultas *oblast*.
Causa *uzrok*: Finis *suarha dospitaK*.
Copia *mnosctuo*: Mos *Obiçai*.
Cupiditas *xeglia*: Ratio *razlog*; *naçin*.
Cura *pomgna*: Studium *xeglia*, *nastoianie*.

Tempus vrime, & alia.

Postaugliam prilike pò istih imenih istomaçenih.

Amore videndi *Gliubavin videnia*.
causa scribendi, *VzroKom pisania*.
Copia numerandi, *Mnosctuo broiienia*.
Cupiditas regnandi *Xeglia Kragleuania*
Cura orandi *Pomgna molenia*.
Facultas mittendi, *Oblast poslania*.
Finis deplorandi, *Suarha plaKania*.
Mos ambulandi, *Obiçai hodenia*.
Ratio dicendi, *Razlog reçenia*.
Ratio vivendi, *Naçin xiuglenia*.
Studiũ quiescendi. *Xeglia poçiuania*.
Tempus obliviscendi, *Vrime Zaborauglenin*.

Ovi Gerundii, obarchusse ù naçin nesuarsceni; *amore videndi* videnia, aliti *viditi*, *broiiti*, *Kraglevat*, *xleglia kragieuat*: *molliti*, *poslat*, *plaKat*, *hodit*, *rechi xiuit*. Tempus obliviscendi, &c. *Vrime zaborauit* &c.

Adjectiva.

Cupidus, Avidus, Studiosus } *Xeglian*,
Consuetus *Obiçaian*,
Insuetus, Insolens } *Neobiçaian*,
Doctus *nauçen*.
Sciens *znaiuch*, *Koi zna*
Nescius, Inscius } *Neznaiuch*, *Koi nezna*
Certus *Iztinit*.
Timidus *Strasciu*.
Peritus *znaiuch*, *Koi zna*, *visct*
Imperitus *nesnaiuch*, *Koi nezna*
Gnarus *Znaiuch*, *Koi zna*

Ignarus

Ignarus *Nesnaiuch, Koi nezna.*

Postaugliam prilike pò istih imenih.

Cupidus
Avidus addiscendi *Xeglian nauçenia,*
Studiosus
Insuetus, insolens navigandi, *Neobiçanian iidrenia.*
Peritus militandi, *Znaiuch, nisct voeuania.*
Imperitus cantandi, *Neznaiuch, nevisct cantania*
Gnarus explicandi, *Znaiuch tomaçenia.*
Ignarus dicendi, *Neznaiuch reçenia,*
Doctus legendi, *Nauçen sctivenia.*
Sciens scribendi, *Znaiuch pissania.*
Nescius, inscius adulandi, *Neznaiucb blaznenia,*
Certus eundi, *Istinit bodenia.*
timidus mòriendi, *Strasciuu umirania.*

Ovi Gerundi mogusse obarnut ù naçin nesuarsceni, *Cupidus addiscendi*; Xelgian nauçenia, aliti *nauçiti, opitse*, iidriti, voevat, pivat, tomaçit, rech, sctit, pissat blaznit, hodit, umirat, &c.

Jesam xeglian slusat tebe: *sum cupidus te audiendi.*

Prilike lasne.

Vrime iest gliubglenia, aliti gliubit: *tempus est amandi.*
Dogioh oude uzrokom vidit tebe: *Veni huc causa videndi te.*
Dogioh oude vidit tebe: *Veni hùc causa videndi te.*
Tako daKle z'ganuthiem: *Eo Neapolim causa emendi multas res*, &c.

Ima oboie zlamenie, i activo, &c.

Præceptum tertium.

De Gerundio in *dum*.

Ovo Gerundio iest caxa *Accusativa* buduchi ime *participale* aliti *dionsKo*. Tomaçisse dakle nesamo kako dà ali iosci *kako* ime, Kadse tomaçi kàKo *riç*, udarasse, aliti pogagiasse nascki s' naçinom nesuarscenim, to iest s' sgnegovom riçiu çingliuom (i tomu niscta nesmeta dilaK *za*, postauglen ù tomaçeniu ovoga Gerundia in *dum*) Kakono: *gliubit, za gliubit: gliubitse, za gliubitse* Ove riçi doisto iessu naçina nesuarscenoga: *amare, amari*, à iessu opet ovo Gerundio in *dum*: *amandum*. kadlisse tomaçi Kako ime, udarasse aliti pogagiasse s'imenom substantivim, aliti stoechim. Accusativà caxa; KaKono: gliubglenie &c. Ovo doisto iest *Accusatiuu* imena

na *amor*, *amoris*, *amorem*; à iest opet ovo Gerundio in *dum*, *amandum*, &c.

Postaugliam tomaçenie.

Amandum. (
1 *Gliubit*, *za gliubit*.
2 *Nà Gliuglenie*.
3 *Gliubitse*, *za Gliubitse*.

V drugom glassu iztomacenoie *kako* ime: à parvim, i trechim glassovih, *kako* riç, activa, i passiva.

Opomena I.

Ovo Gerundio garli *k'* sebi pristauke slideche: *ad*, *ob inter ante*: pò koih pristauci mechem prilike lipe, i lasne. *Conturbatus animus non est aptus ad exequendum munus suum*, Smuchen, duh, to iest voglia, nie podoban zá izuarscit dilo suoie.

1 *Izuarscit*	Ad exequendum
2 *Za izuarscit*	Ad exequendum &c.
3 *Nà izuarscenie*	
Radi odriscenia	
Za odriscit	*Ob absolvendum*
Megiù svulaçenie	*Inter spoliandum*
Pria pripitomglenia	*Ante domandum*
Na gliubglenie	*ad amandum*:
Rad gliubenia	*Ob amandum*
Megiu gliubglenie	*Inter amandum*
Pria gliubglenia	*ante amandum*

Ad amandum, id est *ad amorem*; ob amandum i *ob amorem*: inter amandum, i. *inter amorem*: ante amandum, i. *ante amorem*.

Dogioh oude vidit tebe Dogioh oude za vidit tebe	*Veni huc ad videndum te*.
Dogioh oude nà pissanie Kgnigah.	*Veni huc ad scribendum litteras*.

Opomena II.

Ovo Gerundio takoer garli K'sebi imena *adjectiva*, aliti *ganutglina*; Koiia oude tomaçim nasc Ki KaKoslide.

Facilis	*Lassan*.
Difficilis	*Muçan*.
Paratus Promptus Expeditus	*pripravan*, *spravim*, *gottou*.

Moneus

Idoneus } Aptus.	*podoban.*
Segnis	*liin*
Vehemens	*Nagao*

Postaugliam priliKe po reçenih imenih.

Facilis ad legendum	*Lassan zà sctitse.*
Difficilis ad intelligendum	*Muçan zà razumitse.*
Paratus } Promptus } Expeditus }	*Pripravan, spravan, gottou zà bodit.*
aptus } Idoneus } admittendum.	*Podoban zà poslatse.*
Segnis ad laborandum:	*Liin zà truditi.*
Vehemens ad currendum	*Nagao zà tarçat.*

I taKo *nà sctivenie, nà bodenie, nà poslanie, nà trudenie, nà tarçanie : nagao nà tarçanie.*

(Vehemens ad currendum, & alia.

Opomena III.

Ovo Gerundio mnogokrat pritiçu riçi ganuthia: *mittunt ad oppugnanda castra. Eo ad salutandum amicos.* Iosc doisto vidichesc ù svetom pismu ovo Gerundio kakono: *ad immolandum Domino veni. Missus ad prædicandum Evangelium &c.*

Præceptum quartum.

De Gerundio in *do.*

Ovo Gerundio iest *Ablativa* caxa. Tomaçise i kano riç, i kano ime. kadse tomaçi kako *riç*; rekàobih dasse udara s'riçiu naçina Conjunctiva aliti sastaugliauchega; alie pak od gnega Ovo Gerundio mnogo razliko; ier ù naçina sastaugliauchega mnogokrat daiesse razlog koiogod stuari, sctose nemore uazda ù ovom Gerundiu naichi; *gliubecchi, glibuecchise*; ove riçi doisto iessu naçina Conjunctiva, *cum amem, cum amer*; a iessu opet ovo Gerundio in *do, amando.* Kadlise tomaçi *kako ime*, pogagiasse s'imenom substantivim Ablativa caxa, s'onim pristaukom koimu bude pritisnut; kaKono *ù pissaniu*; ova riç iest *Ablatiuu* imena *scriptio, onis: in rescriptione*; à iest opet ovo Gerundio in *do scribendo* &c. Tomaçimga Kako *riç.*

Amando } 1 *Gliubecchi* 2 *Gliubecchise*

V'oba

V' oba glassa istomaçenonie KaKo *Verbo*, i activo i passivo. *Plorando defessus sum*: Plaçiuchi umoren iessam. Cic. *Argumentando clariora fiunt omnia*. Razloxechi bistria çinesse suaKa. *Studendo homo fit doctus*: *Homo currendo calefit* &c.

Gliobechi Boga	*Amando Deum*
Uçechi mladiche	*Docendo Juvenes*
Sctiiuchi filozofiu	*Legendo Philosophiam*
Slissaiuchi missu	*Audiendo Missam* &c.

Tomaçimga KaKo iest *ime*.

In amando: *ù gliubglgniu*. In scribendo: *ù pissaniu*.

Opomena 1.

Ovo Gerundio garli pristauke slideche: *a*, *in*, *de*, *pro*, *cum*, *ex*. Mechem priliKe po tizih *pristaucib*.

Ab invidendo,	*Od nenauidenia*
In scribendo,	*Vpissaniu*
De transeundo,	*Od pribedenia*
Pro vapulando,	*Zà izbienie*.
Cum loquendo,	*S'gouoreniem*
Ex largiendo,	*Od darouania*

Cic. quis est tam in scribendo impiger, quàm Ego?

Opomena 2.

Ovo Gerundio mnogoKrat sastaugliasse s'riçima ganuthia. Cic. *iidem traducti à disputando ad dicendum, inopes reperiuntur*.

Scholion.

KaKosse pogagiaiu tri reçena Gerundia s'imenim substantivim.

Moguse reçena Gerundia KaKomisse vidi lipo resoluiti aliti obratit ù ime substantivo, ù isti cax, Kogaie bilo i Gerundio. A' oni cax Kogaie Gerundio imalo zà sobom, bitiche metnut zà imenom i substantivim verbalim, i biche vazda Genitiuu, evo prilike.

In *di*.

Tempus est audiendi Missam; *Obarchese*: tempus est *auditionis Missæ*.

In *dum*.

Eo ad *audiendum* Missam: Obarchese: Eo ad *auditionem* Missæ.

Eo ob *audiendum* Missam: *obarchese*: Eo ob *auditionem* Missæ.

Inter

Inter *audiendum* Missam : *obarchese* : inter *auditionem* Missæ.

Ante *audiendam* Missam : *obarchese* ; ante *auditionem* Missæ. Liv. lib. 7. Inter spoliandum corpus hostis, &c. Steph. Sician. lib. 3. Paratus est ad respondendum rogatis meis, &c.

In *do*.

In legendo libros : ab audieudo concionem, Navic.

Ab *audiendo* Missam, vel meliùs ab *audienda* Missa, *obar*. ab *auditione* Missæ. Cic. Invidiæ nomen dictum èst à nimis intuendo fortunam alterius.

In audiendo Missam	*In auditione Missæ.*
De transeundo,	*De transitu.*
Pro vapulando,	*Pro vapulatione*
Cum loquendo,	*Cum locutione.*
Ex largiendo,	*Ex largitione.*

Opomena.

Gerundii Kadsu suezani s' pristauci reçenih, oche cax suoih verbih, Kako recho ù essempii, i velim opet. Var. *in supponendo ova observant, ut sint numero impa-ria : in alloquendo victorem ;* ali doisto reKo : Zato disse reçe *ab audiendo Missam &c.* lipsceie rechi po gerundiuu ; *ab audienda Missa &c.*

Præceptum Quintum.

De Gerundis passivis.

Gerundii tarpechi neche posli sebe caxa : Justin. *Arymbas Athenas missus erudiendi gratia* : Arimbo ù Atenu poslan iest nauçitse, *ut erudiretur*, dabise nauçio.

Videndi	*Viditse, za vidise.*
Tundendo	*Tuchuçhisse.*
Cognoscendum	*Poznatse, za poznatse.*
Liçechise, razbagliasse	*Medendo ægressit, &c.*

Præceptum VI.

De ratione variandi Gerundia, sivè de Gerundivis.

Gerundia, koiia imadu za sobom Accusativu lipose mogu nà naçin imenah Adjectivih obarchiati, i privarchiati po broiiu, sctoechi isti cax Gerundia, samo privarnusci broii ; pleme, i vartechisse ime substantivo zaiedno sue s' caxom Gerundiah. Postaugliam prilike naipri Kad nissu obarnuta ; poKer Kad iessu obarnuta.

V Ge-

V Gerundia in *dum*, nevartisse substantivo
ù broiu, ier *nie potribe*.

Dogioh oude pissati Kgnighe. *Veni hùc causa scribendi litteras*.

Ovakose obarche vartechise substant.

Veni hùc causa scribendarum litterarum. (Cax Gerundiah stoii isti, to iest Genit. A ime subst. vartisse, i slaga s'gerundinim caxom,)

Causa legendi litteras. *Causa legendarum litterarum*.

Causa audiendi Missas. *Causa audiendarum Missarum* &c.

Pompeo bioie pomgniu Republiku branit, i Gragiane sahranit.

Pompejus studiosus fuit Rempubliccam defendendi, civesque servandi.

OvaKo obarche, vartechisse substant.

Pompejus studiosus fuit Reipublicæ defendendæ, civimque servandorum.

I takose mogu rechi ioste mnoge prilike.

In *dum*.

Dogioh oude pissati, aliti zapissati Kgnighe.

Veni hùc ad scribendum litteras.

OvaKose obarche, nè vartechise substantivo.

Veni hùc ad scribendas litteras, &c.

Ad legendum litteras. *Ad legendas litteras*.

Ad audiendum Missam: *Ad audiendas Missas*, &c.

Ad defendendum Rempublicam: Ad defendendam Respublicã.

I tako reci, i misli mnoge prilike.

In *do*.

Vratiosamse od pissania Kgnigah. *Redivi à scribendo litteras*.

OvaKose obarche, vertechisse substant.

Redivi à scribeodis litteris.

Ad audiendo Missas: *Ab audiendis Missis*, &c.

Impiger in scribendo litteras: Impiger in scribendis litteris.

I tako reci prilike pò ostalih pristauci Koie garli ovo Gerundio; *dato*, quod possint, etiam habendo secum dictas præpositiones, admittere post se casus suorum verborum, ut aliqui dicunt; reverà tamen raro hoc de re invenies aliquod exemplum.

Ova Gerundia obarnuta zouuse Gerundia *Adjectiva*, aliti

aliti *Gerundiva*. NiKi Grammatici oche dà Gerundio ima iosĉte *Nominatiuu*, i *datiuu*; od Dativa muçim zà sada. Od Nominativa velim, dà, sĉto oni zouu Nominatiuu, v.g. *amandum*, ia doisto zouem *riç Participgliuu* aliti *Dionska* s'Emmanuelom; od *Koie* riçi zà dosti ù slidechoi zapovidi.

Præceptum VII.

De Verbo Participali in *dum*.

Ova riç, zovesse *participgliua*, ierie priliçna trèchemu glassu participia in *dus*, *da*, *dum*. kad K'ovoi rici pristupa verbo substantivo *sum*, prossi dativu opçheni suim riçma. Liv. *Hic vobis uincendum*, aut *moriendum mimillites est*. Oude vi dobit, ili umrit imateò voinick.

Izuan toga opchenoga Dativa, iosc oche cax suoga Verba. Tusc. *tuo tibi judicio est utendum*; tuoiimse ti sudom imasc sluxit. *Tibi*, est casus communis, *Tuo judicio*, est proprius verbi *Utor*.

Opomena I.

Ova riç Zlamenue *potribu*, *passao*, *duxnost* stuari Koiiase ima çiniti; KaKo i participii dosalloga vrimena. Tomaçim daKle ovu riç, i imase ovo tamaçenie mnogo Zabilixit.

Legendum est: *imasse sĉitit*: *potribae sĉit*, *possaoe sĉit*: *tokasĉit*.

Oche s'obom Dativo ovaKo, KaKo slidi.

Mihi legendum est { *ia imam sĉit*, *potribamie*. (*sĉit* *possaomie sĉit*, *toKamet sĉit*, *menie*

Opomena 2.

Ova riç moresse vartit pò vrimenih; pò *Kipih*, i broiih, dò futura, ovaKo.

Præsens.

Mihi legendum est, *ia imam sĉit*, i ostala gori istomacena: tibi legendum est; illi legendum est.

Pluraliter.

Nobis legendum est; vobis legendum est, illis legendũ est.

Imperf.

Mihi legendum erat; *ia imadiah sĉit* &c. tibi legendum erat: illi legendum erat.

Pluraliter.

Nobis legendum erat: vobis legendum erat: illi legendum erat.

Perf.

Perf.

Mihi legendum fuit; *ia imab*, i *imaossam sctit* &c. tibi legendum fuit: illi legendum fuit.

Pluraliter.

Nobis legendum fuit; vobis legendum fuit: illis legendum fuit.

Plusq. perf.

Mihi legendum erat, vel fuerat: *ja biah imao sctit*: tibi, illi, nobis, vobis, illi legendum etat vel fuerat.

Fut. mihi legendum sit, &c.

Ja imam pissat, *mihi scribendum est*, Redounici imadu sluxit Bogu: *Religiosis serviendum est Deo*, Petar ima studiat Grammaticu: *Petro studendum est Grammatica*, & alia moremose ouom riçiu sluxit i neKipglivò brez caxa pria i posli; KaKono imase sctit, ima pivat, *legendum est*, *cantandum est*.

Opomena III.

AKoli cax riçi bude Accusatiuu, tadchese reçena, riç dionçKa prominit ù passivu pò oui naçin.

Activè.

Tibi petendum est pacem: ovako.

Passivè.

Tibi petenda est pax.

Activè.

Timendum est nobis pęnas: ouaKo:

Passivè.

Timendæ sunt nobis pęnę æternę.

CAPUT XI.

De Constructione Supinorum.

Pro media. Classe Grammaticæ.

De Supino in *um*.

Præcept. I.

Ovo supino iest vazda zlamenia *activoga*; izuau akobi dohodilo od riçi *neutre passive*, jer doisto tadbi bilo, Zla-

Zlamenia passivoga, *Kakono* ignegova riç: KaKono *: vapulatum venum*, *&c.*

Pria sebe neima caxa, ali posli sebe oche caxove suoih riçih, i sastaugliase s'riçma ganuthia.

Percontatum ibo: izisKivat ichichu.

Legati ad Cæsarem venerunt petitum pacem. Ego vado lectum Rhetoricam. Veni auxiliatum Patri; veni consolatum matrem. Octavius it servitum Principi, &c.

Amatum. (1. *Gliubit, za gliubit.* 2. *Na Gliuglenie.*)

Igem sctit: za sctit, nà sctivenie: *Eo Lectum, scriptum &c.* Cæs. *Legatos ad Cæsarem mittunt rogatum auxilium. Nutricem accersitum iit, &c.*

Præceptum Secundum.

De Supino in *u*.

Ovo Supino iest Zlamenia *tarpgliuoga*: neche caxa: oche k'sebi imena *Adjectiva* (infra erunt) Cic. *Quod optimum factu videbitur facies*: sctose naibogle od çignenja uzuidi, çiniches *mirabile dictu*, çudnovato od govorenia. *O' rem non modo visu fædam, sed etiam auditu.*

Amatu { 1. *Od gliubglenia.* 2. *Bit gliubglen. aliti, gliubitse.* 3. *Dasse gliubi.* }

Ruxno od reçenia:
Ruxno bit reçeno, ili rechise } *Turpe dictu.*
Ruxno dase reçe.

Muçan od razumglenia.
Muçan bit razumglen, ili razumitse } *Difficilis intellectu*
Muçan dase razumi.

Res absurda dictu: una acerba gustu. Cic. *multa gravia dictu, & aspera perpessu, &c.*

Opomena I.

Kadse govore ove prilike: *primus cubitu surgat, venatu redeo: Venio piscatu, &c.* neimase virovat dassu tò Supina in *V*, negosu imena çetuartoga Declinationa: jerbo ovo Supino negarli riçih ganuthia: licèt aliquis Grammaticus aliter sentiat, ut Siciant.

Opomena II.

kadbi hottio besidit pò ouom supinu ò riçih *koiega* neimaiu *Kakose* dogagia ù riçih neutrih taKoier i ù dePonentih, tadse imamo sluxit riçma ne*k*ipgliuim onoga verba zaiedno s'imenom *qui, quæ, quod*, KaKo dà reçese pò *Studeo, des.*

 Gram-

Grammatica iest mučna od učenia) *Grammatica, est difficilis, cui studeatur* &c.
Aliti učitse, dase uči.)

A' nè, *studitu*, jerga *studeo* neima.

Opomena III.

Ovo Supino garli mnoga imena *adjectiva*: koia tomačim.

Absurdum	*NepriKladno, nepristoino.*
Acerbum	*Gliuto, xestoKo.*
Arduum	*TescKo, toiest mučno.*
Asperum	*Gliuto, xestoKo.*
Credibile	*Virougliuo ſctose more virovat.*
Crudele	*Gliuto, nemilo.*
Difficile	*Mučno.*
Dignum	*Dostoino.*
Dulce	*SlatKo.*
Durum	*Tuardo.*
Facile	*Lasno.*
Fædum	*Sramotno.*
Grave	*TescKo.*
Horrendum	*Strascno.*
Incredibile	*Neuirgliuo, stose nemore virovat.*
Indignum	*Nedostoino.*
Infandum	*OpaKo; ſctose neima rechi.*
Inutile	*NeKorisno, neprudno.*
Jucundum	*Ugodno: drago.*
Lepidum	*Lipo, ugodno.*
Leve	*Lako, lagahno.*
Memorabile	*uspomengliuo, ſctose more uspomenut.*
Mirabile / Mirandum / Mirum	*čudno, čudnouato.*
Molestum	*Dosadgliuo, tescKo, mučno.*
Necessarium	*potribito, potribno.*
Nefarium	*OpaKo ſctose neima rechi.*
Obscenum;	*Ruxno, stramotno,* de venereis.
Optimum	*Naibogle: pridobro.*
Pessimum,	*Naigore, prizlo.*
Pulchrum	*Lipo.*
Rarum	*RitKo, maloKad.*
Speciosum	*Lipo.*
Suave	*SlatKo.*
Terribile	*Strasno.*
Turpe	*Ruxno, gardno;* turpe dictu.

Oche

Oche iosc, i garli ova substautiva imena slidecha.
Fas, *prauo, prosto, posteno :*
Nefas, *Neprauno, neprosto &c.*
Opus *Potribito, potriba.*

Exempla.

Dignum nominatu.
Dulce gustatu.
Crave portatu.
Pulchrum visu.

Et alia exempla dicantur, & videantur apud Emm. & alios.

CAPUT XII.

De Constructione Participiorum.

Pro media Classe Grammaticæ.

Scholion.

P*Articipio*, naschi.) Dionstuo, ierbo uzima dio od Imena, KaKo caxove, &c. A dio od rici, *K*aKo vrimena, &c.) iest dio govorenia redom çetuarti, veoma liip, i plemenit ù govoreniu. Vidilismo ù Rudimentih l.1. c.14. scoie *Participio*, i od *K*oiih verabah izhodi; Zato oudega vaglia sasuim iztomaçit, premdasmoga tomaçili ú Coniugacionih gori. Buduchi daKle *Participio* Zaiedno i ime, i riç, razloggie, dasse tomaçi i Ka*ko ime*; i KaKo *riç*.

Amantis) *Gliubechi. Koii gliubi, i gliulgliasce.*
Gliubechia Koiia gliubi, i gliubgliasce.
Gliubeche. Koiie gliubi, i gliubgliasce.

I taKo pò svih Caxovih, KaKo reKsci: *amantis:* gliubechega: onoga *K*oii gliubi, i gliubgliasce: gliubechæ: oneæ Koia gliubi, i gliubgliasce: gliubechega: Onoga, Koii gliubi i gliubgliasce. *Amanti* gliubechemu, onomu Koii gliubi, i gliubgliasce: gliubechoi, onoi*K*oiia gliubi, i gliubgliasce: gliubechemu; Onomu *K*oii gliubi, i gliubegliasce. I ta*K*o ù Pluralu bessidite tomaçechi, sue *Koii gliubi i gliubgliasce*, ù sua toga Caxa &c. Mechem prili*ke*..

Evo Redounik, gliubechi Boga.
Evo Redounik, *k*oii gliubi, i gliubgliasce Boga.) *Eccè Religiosus amans Deum.*

Redounika gliubechega Boga.
Redounika, koii gliubi, i gliubgliasce Boga.) *Religiosi amantis Deum.*

Redouniku gliubechemu Boga.
Redouniku koii gliubi, i gliubgliasce Boga.) *Religioso amanti Deum.*

Religiosum amantem Deum. O Religiose amans Deum. A Religioso amante Deum. Religiosi amantes Deum. Religiosorum amantium Deum *Religiosis amantibus Deum. Religioso, amante Deum. O Religiosi amantes Deum. A Religiosis amãtibus Deum.* Tako recy, *video te sedentem, scribentem; video vos sedentes, scribentes,* &c. *Vidi Dominum sedentem, euntem &c.*

Amaturus,) *Koiiche gliubit, i Koii ima gliubit.*
Amatura,) *Koiiache gliubit, i Koiia ima gliubit.*
Amaturum,) *Koiieche gliubit, i Koiie ima gliubit.*

Tako tomaçi pò suih caxii, tò iest onoga, Koiiche gliubit &c. Oneæ, Koiiache gliubit &c. Onoga, Koiieche gliubit &c. Prilige.

Evo Redounik Koiiche gliubit Boga
Evo Redounik Koiima gliubit Boga.) *Ecce Religiosus amaturus Deũ.*
Vidiosã Redounika Koiche gliubit Boga,
Vidiosam Redounika, Koii ima gliubit Boga.) *Vidi Reliosum amaturum Deum.*

Adoremus Dominum venturum. Timeo Deum me judicaturum, &c.

Amatus) *gliuglien:* Koiise *jur gliubi, i gliubioseje, i biascese gliubio.*
Amata) *gliubglena: Koiiase jur gliubi, i glibilaseie, i biiascese gliubila.*
Amatum) *gliubiileno: Koiiese jur gliubi, i gliubiloseie, i biiascese gliubilo.*

Boggie gliubglen od Redovinika.
Bogse jur gliubi, i gliubioseie od Redounika.
Bogse biasce gliubio od Redounika.) *Deus amatusest, vel fuit, à Religioso.*

I tako suih caxovih, v. g. *Dei amati à Religioso. Deo amato à Relig. Deum amatum a Relig,* &c.

Animæ interfectorum: dusce ubienih; aliti: onizih Koiise jur ubisce; ubilissuse, i biiahiuse ubili: &c.

Amandus,) *Koiichese gliubit, i Koiise ima gliubit.*
Amanda,) *Koiiachese gliubit, i Koiiase ima gliubit.*
Amandum,) *Koiiechese gliubit, i Koiiese ima gliubit.*

Redounik, koiichese gliubit od Boga.
Redounik Koiise ima gliubit od Boga.) *Religiosus amandus à Deo.*

I tako pò suih Kaxovih. *Religiosi amandi à Deo Religiosos amandos à Deo. Religiosum amandum à Deo &c. Religiosarum aman-*

amandorum à Deo: *Religiosarum amandaram à Deo &c.*

✠ Opomena Korisna.

Iztomaçiosam nascki participia dossastoga vrimena, alise Kadogod i ovako razume.

Amaturus,	*Zà gliubit*.
Docturus,	*Zà naučit* Koga.
Lecturus,	*Zà stit*.
Auditurus,	*Zà Sluscat*.

Prilike.

Venio lecturus.	*dohodim zà stit*.
Venio Auditurus,	*dohodim zà slucat*.
Venimùs audituri;	*dohodimo zà slussat*.

Guarnier. Multi veniunt in Gymnasium me visuri. *Mnozi dohode* ù Skúlu *mene zà vidit*. *&c.*

Præceptum I. de Casibus Participiorum.

Paticipia iste Kaxove imaju, Koie Verba od Koih dohode. *Eunti mihi Antium, & gladiatores cupidè relinquenti, venit obviam tuus puer*. Tako reci-sidechemu meni, daosi mnoghe Kgnighe-*Sedenti mihi, dedisti multas Epistolas*. Et alia.

Præceptum II. Participia facta nomina.

Participia, kadse çine imena, tad oche Genitiuu. Teren. *Herus liberalis est, & fugitans litium. Boni Cives amantes Patriæ. Doctus Grammaticæ. Corpus patiens inediæ; vigiliæ, algoris*.

2. Kadse Participia çine imena, tad od sebe naçignaiiu drughi i trechi skalin, tò iest *Comparatiuu*, i *Superlatiuu*, kakono çine i imena, Amans, amantior, amantissimus; *Amatus, amantior, amantissimus*. Tako vaglia rechi: *Ego sum amantior tui, quam alius*. Cic. *Ad nos amantissimos tui, veni*. kako Participia Zlamenuiiu *duxnost*, ili *potribu* stuari, koiiase ima çinit gledai Conjug. Riçi *Amo*, nà suarsi, lib. 1. cap. 5. pag. 50.

CAPUT XIII.

De Constructione Nominis.

Pro media Classe Grammaticæ.

OVa Koia slide, bessidichu latinò, i pissat jerbo Mladichi, Kad oude budu, jurche sctogod Znati, ja scinim. Zato.

Præceptum I. de Genitivo post Nomen Substantivum.

Quotiescumque duo nomina Substantiva rerum diversarum in oratione continuantur, alterum erit genitivi casus. Cic. Supplicium est pœna peccati.

2. Adjectiva, cum substantivè ponuntur, more substantivorum construuntur. Cic. Tantum cibi & potionis adhibendum, ut reficiantur vires, non ut reprimantur; *Sic dic*, tantùm panis, parùm vini, parùm casei, carnis, &c.

Præceptum II. De Ablativo Nominis Comparativi.

Comparativo utimur cum oblativo, quando vel plura diversi generis comparantur. Cic. luce sunt clariora tua consilia. Doctrina est prætiosior auro. *Sic dices*; Leo est major formica, Ursus est fortior cane &c.

2. Ablativus Comparativi intercedente conjunctione, quam, mutari potest in casum verbo Congruentem. Cic. Tu es innocentior, quam Metellus, accedente enim verbo substantivo, nominativus exigitur, ut dixi in Rudimentis de Comparat.) Nemo unquam, nec Poeta, nec Orator fuit, qui quemquem meliorem, quam se, arbitraretur, &c.

Præceptum III.

De Genitivo Superlativi.

Si multa ejusdem generis comparentur, utendum superlativo cum genitivo plurali. Cic. Theophrastus Elegantissimus omnium Philosophorum, & eruditissimus, Demosthenes fuit Summus Oratorum Græciæ. Gemma est pulcherrima omnium lapidum; & virtus est utilissima omnium rerum; Alia ad hoc præceptum spectantia, alibi vide.

CAPUT XIV.

De Constructione Pronominis.

Pro media Classe Grammaticæ.

Præceptum I.

De Genitivo post Pronomina demonstrativa.

PRonomina Demonstrativa, cum substantivè genitivum habent ponuntur; Cic. Hoc ad te litterarum dedi. *Sic dices*. Hoc panis, istud Vini, illud casei &c.

Præceptum II.

Reciproca, *Sui*, *sibi*, *se*.

Reciproco, *sui*, *sibi*, *se*, utimur, cum tertia persona transit in se ipsam, sivè in recto, sivè in obliquo. Cæsar recordatur sui, indul-

indulget sibi; amat se, loquitur secum. Cic. Eorum est hæc quærela, qui sibi cari sunt, seseque diligunt. Ipse sibi displicet, &c.

2. Etiam accedente altero Verbo, reciprocum suam vim retinere solet. Cic. nec ipse quidem sua tanta eloquentia persuasisset, ut se dimitterem. Masinissa supplex precatnr, ut sibi Deus veniam, &c.

Præceptum III.

Reciprocum *Suus*.

Reciprocum *suus* utimur, cum tertia persona transit in rem possessam: ut Cicero recordatur Tyronis liberti sui, indulget liberis suis, defendit Clientes suos. Scripsit hanc Epistolam manu sua. Si feræ partus suos diligunt; qua nos in liberos nostros indulgentia esse debemus. Etiam accedente altero Verbo idem usuvenit; ut Cæsar te rogat, ut sua signa sequaris, &c.

CAPUT XV.

De constructione Præpositionis.

Pro Media Classe Grammaticæ.

Præceptum I.

VErba absoluta, & intransitiva præpositionum beneficio in casus transeunt. Cic. cum ad me in Tusculanum venisset. Sedeo in Catedra. Vado in urbem.

Præceptum II.

Transitiva, præter proprium casum, etiam præpositiones cum suis casibus admittunt. Cic. Nihil est amabilius virtute, nihil quod magis aliciat homines ad diligendũ, quippe cum, propter virtutẽ eos etiam, quos numquã vidimus, diligamus.

Præceptum III.

Verba composita sæpe casum suæ præpositionis admittunt. Cic. Persarum Magos adiit; adire judicem, invadere urbem. Cum subito bonus Imperator noctu urbem hostium invasisset.

Præceptum IV.

Casus Præpositionum.

Accusativo serviunt, *ad*, *apud*, *ante*, *adversus*, *vel adversum*, *Cis*, *citra*, *circiter*, *circa*, *circum*, *contra*, *erga*, *extra*, *inter*, *infra*; *juxta*, *ob*, *penes*, *per*, *pene*, *post*, *propæ*, *propter*, *præter*, *secundum*; *supra*, *secus*, *ultra*, *versus*, *usque*. In pratulo prope Platonis statuam consedimus.

Præceptum V.

Versus.

Versus suo casui postponitur. Cic Verti me à Minturnis

Arpinum versus, *sic dices*, ibo Romam versus Bononiam versus, &c.

Præceptum VI.

Ablativo gaudent, *à*, *ab*, *abs*, *absque*, *cum*, *coram*, *ciam de*, *è*, *ex*, *pro*, *præ*, *procul*, *palam*, *sive*, *in*, Mihi verò ipsi coram genero meo, propinquo tuo, quæ dicere ausus es. *Sic dices:* à Petro, ab Italia, &c.

Præceptum VII.

Tenus, *cum*, postposita.

Tenus, quemadmodum *Versus* postponitur, ac ferè patrium casum desiderat, si sit numeri multitudinis. Et Cepheus conditur ante lumborum tenus. Si nomen sit singulare, ablativo gaudet; Adeò nudaverat vada, ut alibi umbilico tenùs aqua esset, alibi genua superaret.

2. *Cum*, in his tantum semper postponitur, *mecum*, *tecum*, *secum nobiscum*, *vobiscum*; nonnunquam in his, *quocum*, *quicum*, *quibucum*.

Præceptum IX.

A, *ab*, *abs*.

A consonantibus præponitur, Antonius à fronte, à tergo, à lateribus tenetur. *Ab*, vocalibus: Cura, & effice, ut ab omnibus & laudemur, & amemur. *Abs* præponitur Litteræ *T*, & *Q*. O' Dave, ita ne contemnor abs te? Abs quovis homine beneficium accipere, gratum est.

Præceptum IX.

In, *Sub*, *Super*, *Subter*.

In, *Sub*, *Super*, Modo accusativum, modo ablativum pro varia significatione postulant. *In*, cum verbis motus accusativum amat. Egredere ex Urbe Catilina, in exilium proficiscere. Cum verò, quies; aut aliquid fieri in loco significatur, ablativo gaudet. In viridi opacaque ripa inābulantes.

Sub, ferè accusandi casum postulat, cum tempus adsignificat. Sub vesperam, sub Lucis ortum &c. Pompejus sub noctem naves solvit. Pro *Post*. Cic. Sub eas litteras, statim recitatæ sunt tuæ. Et cum verbis motus. Cic. nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ conjecisset. At cum verbis quietis ablativum poscit. Et si quid cessare potes, requiesce sub umbra.

2. *Super*, ferè accusativo servit, maximè cum motus significatur. Cic. Demetrius super tumulum noluit quid statui, nisi columellam.

3. Ablativo jungitur, cum pro *De* ponitur. Hac super re scribam ad te Rhegio. Et interdum, cum verbo quietis. Gemina super arbore sidunt.

4. *Sub-*

4. *Subter*, ferè accusandi casum poscit, sivè quietis, sivè motus verbis adjungatur. Plato iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locavit.

CAPUT XVI.

De Constructione Adverbii.

Pro media Classe Grammaticæ.

Præceptum I. Nominativus post Adverbium.

EN, *eccè*, nominandi seù accusandi casum admittunt. Cic. Ecce nova turba, atque rixa: En crimen, en causa. Eccè Miserum hominem, en regulas, en obductas fores. *Sic dices:* eccè Petrus, eccè Petrum. En Petrus, en Petrum.

Præceptum II. Genitivus post Adverbium.

Satis, abundè, affatim, parum, instar, partim, &c. Genitivò junguntur. Satis jam verborum est. Satis jam quietis, est.

Præceptum III. Dativus post Adverbium.

Quædam dandi casum petunt more eorum, unde deducuntur; ut congruenter, convenienterque naturæ vivere. Dicere convenienter rationi: obviam alicui ire.

Præceptum IV. Accusativus post Adverbium.

Propiùs, proximè, accusandi casum exigunt. Cur castra longiùs Adversariorũ castris,& propiùs urbem moventur?&c.

Præceptum V. Ablativus post Adverbium.

Comparativa ablativo gaudent Cic. Lachryma nihil citiùs arescit.

Præceptum VI. Adverbia loci.

Adverbio, quibus interrogamus, sunt hæc: *ubi, unde, quo? quà, quorsum*.

Ad interrogationem, *ubi*, redduntur hæc: hic, istic, illic, ibi, inibi, ibidem, alibi, alicubi, ubiquè, utrobiquè, ubilibet, ubivis, ubicumque, passim, vulgò, intus, foris, nusquàm, longè, peregrè, suprà, subter, infrà, ante, post, extra, cum fiunt adverbia. Cic. Nemo est, qui ubivis, quam ibi, ubi est, esse malit.

Ad *Unde* redduntur hæc, hinc, istinc, illinc, inde, indidem, aliunde, undelibet, undevis, undique, undecum-

que,

que, versum, aliùnde, utrinque, eminus, cominùs, supernè, infernè, intus, foris. Ne quo ab hinc abeas longiùs.

Ad *Quo* redduntur hæc: huc, istuc, illuc, eo, eodem, illo, aliquo, alio, neutro, utroquè, quoquò, quocumquè, quovis, quodlibet, intrò, foras. Peregrè, longè, nusquam. Abi Parmeno intro, & me venisse nuncia.

Ad *Quà* redduntur hæc, hac, istac, illac, aliqua, qualibet, quacumquè. Plenus rimarum suum, hàc, atquè illac perfluò.

Ad *Quorsum*, id est, quem locum versus, redduntur hæc: horsum, istorsum, illorsum, aliorsum, deorsum, sursum, dextrorsum, sinistrorsum, seorsum, prorsum, rursum, introrsus, vel introrsum, retrorsum, vel retrorsus, quòque versum, vel quoque versus. Horsum pergunt.

Præceptum VII. *Ne*.

Ne, subjunctivum petit. Ne post conferas in me. Ne facias malum, nè pecces, ne irascaris, &c.

CAPUT XVII.

De Costructione Interjectionis.

Pro media Classe Grammaticæ.

Præcep. unicum.

O Tribus casibus servit, Nominandi: O' vir fortis. Accusandi: O' Scelestum Parmenomen, ò me perditum ò me afflictum. Vocandi, O' Nox, mihi candida, ò Petre, ò Antoni, &c.

2. *Heù*, & *Proh*, modo nominandi, vel potiùs vocandi casum postulant. Heù pietas, heù prisca fides. Modo accusandi. Heù me miserum, &c.

CAPUT XVIII.

De Constructione Conjunctionis.

Pro media Classe Grammaticæ.

Præcept. I.

COnjunctiones copulativæ, & disjunctivæ cum ad idem verbum referuntur; similes casus connectunt. Quis non doleat

doleat interitum talis, & viri, & civis, &c. Quid de pratorum viriditate, arborum ordinibus, aut vinearum, olivetorumque, specie dicam?

Præceptum II. *Quam, nisi, an, præterqbam.*

Quam, *Nisi*, *an*, *Præterquam*, eosdem itidem casus postulant. Cic. An existimàs mea ab ullo male legi, probarique, quam à te?

Præceptum III.

Etsi, tametsi, Quamquam.

Etsi, *tametsi*, *quamquam*, in principio statim sententiæ indicativum postulant. Etsi vereor judices, &c, tametsi nihil mihi fuit optatius. Cæteris locis Conjunctivum non respuunt; quamquam receptum sit, &c.

Præceptum IV.

Etiamsi, Quamvis, licèt.

Etiamsi, *Quamvis*, *licèt*. Conjunctivo gaudent, omnia brevia tolerabilia esse debent, etiamsi sint maxima, &c.

Præceptum V.

Quod, Quia, Quoniam, Postquam.

Quod, cum causam, ac rationem reddit, & quia tum Indicativo, tum Conjunctivo gaudent. Tibi gratias agam, quod me vivere coegisti, &c. vel vivere coegeris, &c.

Plurima reliqui brevitatis gratia. Hæc autem reducta, & explicata opto esse ad honorem Dei, B. Mariæ Semper Virginis, B. Patris Francisci, Bonaventuræ, & Omnium simul Sanctorum. Necnon ad utilitatem Illyricæ Juventutis. Amen.

LAUS DEO.

✠ Oude mechem Zaborauglena ù trechoi Neutrio Reguli. ✠

Servio,	is	ivi	itum	*sluxit*. Serviamus infirmis.
Studeo,	es	dui		*Nastoiat nà nauk*. Studeamus Grammaticę.
Subvenio,	is	veni	entum	Famulis tuis subveni *pomagat*.
Succurro,	is,	rri	cursum	O Maria succurre miseris.

Absum,

A

Abſum,	es	fui, pro deſum		*daleko biti.*
Acclamo,	as	avi	atum	*vikat, vapi t zaiedno*
Accubo,	as	bui	itum	*lexat: ſidit blizu.*
Accumbo,	is	bui	itum	
Accreſco,	ſcis	crevi	cretum	*reſti uzmnoxiatſe.*
Acquieſco,	ſcis	evi	etum	*Priſtat vogliom:* Acquieſce conſiliis meis.
Adhæreo,	es	ſi	ſum	*naslonitſe.* Adhæſi teſtimoniis tuis Domine
Adhæreſco,	ſcis			
Adlaboro,	as	avi	atum	*Trudit.*
Adæquito,	as	avi	atum	*iahat, doiahat.*
Adjaceo,	es	cui	citum	*Lexat blizu.*
Adno,	as	avi	atum	*doplivat.*
Adnato,	as	avi	atum	
Affulgeo,	es	ſi	ſum	*Siiat, ſiuat, ſuitlitſe.*
Antecedo,	is	ſi	ſſum	*priticzat, nadhodit; ichi naprid.*
Antecello,	is	lui		*dobit; pritechi, ichi naprid.*
Anteo,	is	ivi	itum	*ichi nà prid; pritechi.*
Anteſto,	as	ſteti	ſtatum	*Nà prid ſtat.*
Anteverto,	is	ti	erſum	*pritechi, pria obarnut.*
Appareo,	es	nui		*Vkaziuatſe.*
Applaudo,	is	ſi	ſum	*Mlatit rukam od veſelia.*
Appropinquo,	as	avi	atum	*Pribliꝁxatſe.* Appropinquat nobis mors.
Arrideo,	es	ſi	ſum	*Smiatſe pramKim.*
Aſſentio,	is	enſi	ſum	*Priſtat vogliom.*
Aſſervio,	is	ivi	itum	*Sluxit.*
Aſſiſto,	is	ſtiti		*Blizu bit; pazit &c.*
Aſſideo,	es	ſedi	eſſum	*Sidit blizu.*
Aſſueſco,	ſcis	evi	etum	*Vzet obiçai, nauku &c.*
Attendo,	is	di	entum	*Naſtoiat.*
Auſculto,	as	avi	atum	*Posluh çinit, sluſcat.*

Opomena naiposlidgna.

Gdi nageſc ✠, ò SCTIOCZE, znai daie onde, ili ſctogod muçno, ilisu onde Koiegod ſtuarii lipe, i doſtoine znati.

CATALOGUS

Verborum.

ABscondo,	is;	di,	tum	*Krit.*
Adipiscor,	ris,	ptus	sum;	*stech ; dotech.*
Adolesco	scis,	levi,	ultum;	*rest po vrimenu.*
Affligo,	is,	xi,	ctum;	*obnevoglit.*
Ago,	is,	egi,	actum;	*çinit : vodit. Kako ouzzu.*
Aio,	is,			*rech.*
Alo,	is,	lui,	altum;	*branit.*
Algeo,	es,	alsi;		*imat studen.*
Allicio,	is,	xi,		*Milovat, pritggnut, primamit, Loyt, mazat, laskat.*
Allido,	is,	si	sum;	*udarat osctogod.*
Amicio,	is,	xi,	tum;	*obuch:*
Ango,	is,	xi;		*datth brighu.*
Abnuo,	is,	nui;		*mahat glauom ; çinit zlamenie da nè.*
Arceo,	es,	cui;		*darxat tisno, ili daleko.*
Aperio	is,	rui,	ertum;	*otuorit.*
Arguo,	is,	gui,	utum,	*Karat, pokarat*
Aspicio,	is,	xi,	ctum;	*poggledat.*
Augeo,	es,	xi,	ctum:	*umnoxat, veliçat.*
Aueo,	es,			*Xelit.*

B

Bibo,	is,	bi;	itum;	*pit.*

C

Cado,	is,	ceci,	casum;	*pastt, padnut.*
Caleo,	es,	lui,	calitum;	*imat vurichinu.*
Cano,	is,	cecini,	cantum;	*pivat, kantat.*
Capio	is,	cepi,	captum;	*uzet uffatit.*
Careo,	es,	rui,	caritum,	*neimat, bit brez.*

Careo pecuniis, non tamen peccatis. *Neimam lasprih; risctae nemagne imam gryh.*

Carpo,	is,	psì,	psum;	*abrat.*
Caveo,	es,	cavi,	cautum,	*pazitse, varuvatse.*

Cædo,

Cædo, is, cæcidi, cæsum; *bit*; *rizat*.
Nè cædas fratrem meum.
Cedo, is, essi, ssum; *odstupit*, *dat misto*.
Censeo, es, sui, censum; *Mnit*, *cinit*, *cinisme*.
Cernu, is, crevi, cretum, vidit, *poch nà basctinu*.

Opomena.

Kad ovo Verbo zlamenuje *vidit*, neima tad preterita perfecta. Kadli zlamenuje *poch nà basctinu* i ù gnegovih sastauglenih imaga. Vide in Em. Lat. Præt. & Sup.

Circumdo, as, dedi; datum, *obstrit*, *obastrit*, *obujmit*.
Claudo, is, si, sum; *zatuorit*.
Cludo, is, si, sum; *zatuortt*, illi *darxat zatuoreno*.
Coalesco. scis, lui; altum; *s' iedinitse*.
Cœno, as, avi, atum *veçerat*.
Colo, is, lui, ultum; *texat*, *kopat*, *orat*, *poklonitse*, *sctovat glitbechi*.
Collido, is, si, sum; *ùdrit iednom stuariu ù drughu*.
Compesco, scis, scui; *zauzdat*.
Comminiscor, sceris, mentus, sum; *izmislit*, *iskat pamethiu nach*.
Como, is, psi, ptum; *Kitit*, *çinit lipo*.
Compigo, is, pegi pactum; *sastavit*, tò iest *od veche stuarih iednu uçinit*.
Comperio, is, peri, ertum; *nach*.
Condio, is, ivi, itum; *zaçinit*, *zagignat*.
Condo: is, didi. ditum; *spremit*, *stavit nà misto*.
Concresco, scis, crevi cretum; *prianut*, *prilipitse*, *ussiritse*.
Confligo, is, xi, ctum; *udritse*, *zaiedno*, *arvatse*.
Congruo, is, grui; *pogoditse*, *sloxitse*.
Consto, as, stiti, stitum; & constatum *pribivat temeglito*, *bit oçito*,
Consulo, is, lui, ultum; *pitat suit*, *providit*,

Con-

Consumo, is, psi, psum, *izist, izgrist, razassut.*
Contingo, is, tigi, tactum; *taKnut, dotaknut.*
Coquo, is, xi, ctum; *Kuhat, varit.*
Credo, is, didi, ditum; *virovat.*
Crepo, as, pui, pitum; *çinit bahat, çinit buku.*
Cresco, scis, crevi, cretum; *rest.*
Cubo, as, bui; itum, *lexat, plandovat.*
Cudo, is, di, cusum, *kovat, udarat: &c.*
Cupio, ivi: itum, *xelit, xudit.*
Curro, is, cucurri, cursum *tarçlat, curre ò Juvenis.*

D

Decerno, is, crevi, cretum, *odredit, naredit, redit odluçit.*
Defervesco, scis ferbi, ferbui, *ostudenitse.*
Deleo, es, levi, etum, *pomarsit smarsit.*
Demo, is, psi, ptum, *uzet, dighnut thià.*
Desiho, is, sivi, *vel*, siii, *ostavit.*
Desino, is, stiti, destitum, *ustavitse, pristat.*
Dirimo, is, emi, ptum, *razdilit, razluçit.*
Diripio, is, pui, eptum, *grabit, otet silom.*
Diruo, is, rui, utum, *orit, oborit, razorit.*
Disco, scis, didici, *primat nauk, nauçitse cemu.*
Diligo, is, xi, ctum, *gliubit, milovat, dobro hotit.*
Divido, is, si, sum, *razdilit, razluçit.*
Doleo, es, lui, itum, *bolitse, xalostitse zà kim: bolit sctogod.* Oculi dolent mihi, Cor dolet mihi.
Domo, as; mui, itum, *pripitomit.*
Duco, is, xi, ctum, *vodit.*

E

Edo, is, edi, esum, *vel* estum, *iist, blagovat.*

Elicio

Elicio, is, cui, itum, *izuadit nà duor, izuesti.*

Elido, is, si, sum, *razbit.*

Eligo, is, elegi, electum, *obrat, izabrat.*

Eluceo, es, xi *suitlitse.*

Emungo, is xi, ctum *must mliko, usek-nut noos.*

Eneco, as, cui, ctum, *ubit, udavit.*

Eruo, is, vi, rutum, *izuadit silom, izbavit,*

Evado, is, si, sum, *izachi, kakau, ugi-nitse, utechi.*

Excello, is, lui, *nadhodit primoch izuarstitosthia*

Exero, is, rui, ertum, *izuadit nà duuor.*

Exilio, is, lui, livi, lii, ultum *sKocit nà duvor.*

Expergiscor, sceleris, ctus, sum, *probuditse.*

Explodo, is si, sum, *obardnat, odtirat*

Exprimo, is, ssi, ssum, *izaxet.*

F

Farcio, is, farsi, fartum, *nadit, nadivat, napunit.*

Fallo, is, li, alsum, *privarit, varat.*

Fateor, eris, ssus, sum, *izpovidit; opo-vidit.*

Faveo, es, favi, fautum, *dobro xelit.*

Fero, ers, tuli, latum, *nossit.*

Ferio, is, *ranit, ubit.*

Fido, is, fisus, sum, *uzdatse.*

Figo, is, xi, xum, *zabost, zubadat.*

Findo, is, di, ssum, *razcipiti, raz-puKnut.*

Fingo; is, xi, ctum, *sastavit, slipit, izmislit, haramzaditi, &c.*

Flecto, is, xi, xum, *prigbibat, prig-gnut.*

Fluo, is, xi, xum, *techi KaKo voda, riKa, ipotoK.*

Fodio, is, di, ssum, *Kopat, dubst.*

Foveo, es, vi tum, *darxat u vilu.*

Frango, is, fregi, ctum, *razbit; Karscit.*

Fremo, is, mui, itum, *rexat.*

Frico,

Frico, cas; avi, atum, *çessat, poçessat.*
Frigeo, es xi, *sine sup. imat zimu.*
Frigo, is, xi, xum, *vel* ctum, *prigat, parxit, na tavi, &c.*
Fulcio, is, si, sum, *podaprit, podpirat,*
Fulgeo, es, si, *sine sup. sijatti, suitlitse.*
Fundo, is, di, sum, *proliti, prolivat.*
Fugio; is, gi, tum, *bixat, pobiggnut.*

G

Gemo, is, mui, itum, *plakat.*
Gero, is, ssi, stum, *nossit.*
Gigno, is, genui, genitum, *rodit, ragiat.*
Gradior, ris, gressus sum, *hodit, ichi.*

H

Hæreo, es, si, sum, *naslonitse; prianut: prilipitse.*
Haurio, is, si, stum, *carpat, zacarpat.*

I

Ico, is, ici, ictum, *ubit.*
Indulgeo, es. si, itum, *çinit nà vogiiu lasno dopustit.*
Ingruo, is, grui, *sine sup. naligat, suarhu stat sclogod.*
Jubeo, es, ssi, ssum, *zapovidit.*
Juvo, as, juvi, jutum, *pomagat.*
Incido, (*oudeie duga sillaba*, ci) is, idi, cisum, *rizat.*
Incido (oudeie Kratka sillaba, ci) is, idi, *past unutra, upast.*
Intueor, eris, itus, sum; *ghledat, zaghledetse.*
Irravusco, scis, scui, *izmuKnut, garlo.*

L

Labor, eris, psus sum, *padnut, upast.*
Lambo, is, bi, *lizat.*
Langueo, es, gui, *bit slab.*
Lateo, es, tui, *taijatse, stat. sKrovito,*

Lavo, as, avi, Lotum, lautum, lavatum, *prat*.
Lædo, is, si, sum, *vridit*.
Lino, is, lini, livi, & levi, *pomazat*.
Lingo, is, xi: ctum, *lizat*.
Linqueo, is, liqui, *ostavit*, *zapustit*.
Luceo, es, xi, *svittit*, *çinit svitlosi*.
Ludo, is, si, sum, *igratse*, *rugatse*, *sopotatse*.
Lugeo, es, xi, ctum, *plakat*.

M

Maneo, es, si, sum, *ostat*, *pribivat*, *çeKat*.
Metior; iris, ensus, sum, *mirit*, *izmirit*.
Metuo, is, tui *boijatse*, *imat strah*.
Medeor, eris, *liçit*.
Mingo, is, minxi, *minctum*, *moKrit*, *piscat*.
Meto, is, essui, ssum. *xetti poxet*.
Mitto, is, si, sum, *slat*, *poslat*.
Mergo, is, si, sum; *stavi pod vodu*, *potopit*, *utopit*.
Misceo, es, scui, mixtum, *smiscat*.
Misereor, eris, ertus, sum, *smilovatse*.
Molo, is, lui, litum, *mlit*, *samlit*.
Mordeo, es, momordi, morsum, *vijst*, *uklat*.
Morior, eris, mortuus sum, *umrit*.
Moveo, es, movi, motum, *ganut*, *gbibat*.
Mulceo, es, si, sum, *utaxit*, *omekscat*, *osladit*, &c.
Mulgeo, es, si, sum, *must*, *pomust*.

N

Nanciscor, ris, nactus sum, *naichi po frichi*.
Neco, as, avi, atum, *ubit*.
Necto, is, xi, *vel* nexui, xum, *uzlat*, *zauzlat*, *vezat*.
Negligo, is, xi, ctum, *nehaijat*, *nemarit*.
Nitor, ris, sus, *vel*, xus, sum, *ussilouatse*, *naslonitse*.
Noceo, es, cui, citum, *naudit*, *zlouçinit*

Nubo,

Nubo, is, psi, *vel*, nupta sum, *udatse.*

O

Oblino, is, livi, & levi, levi, *mazat, pomazat.*

Oblinio, is, nivi, nitum, *mazat okolo.*

Obliviscor, ris, litus sum, *zaboravit.*

Oculo, is, lui, tum, *saKrit.*

Obsideo, es, edi, ssum, *obsidat, obsidnut*

Oleo, es, lui, litum, *vognat, imat vogn u sebi, davat vogn iz sebe.*

Operio, is, rui, ertum, *poKrit, poKrivat.*

Orior, riris, *vel*, reris, ortus sum, *roditse ragiatse.*

Ordior; iris, orsus sum, *poçet, poçimat.*

P

Paciscor, ris, pactus sum, *pogoditse, çinit pogodbu.*

Pando, is, ndi, nsum, *otuorit, oçitovat, razpet, razKrilit.*

Pango, is, panxi, *vel*, pepigi, pactum, *sadit sastaugliat.*

Parco. is, peperci, *vel*, parsi, parsum, *prostit, sctedit.*

Pareo, es, rui, *çinit posluh.*

Pario, is, peperi, partum, *rodit, porodit.*

Pasco; scis, pavi, pastum, *past, KaKo ouce, &c.*

Pateo, es, tui, *oçito, bit otuoreno.*

Pecto, is, pexi, *vel*, pexui, xum, *çesgliat*

Pollicio, is, exi, ectum, *navest miluiuchi, privarit.*

Pello, is, pepuli, ulsum, *otitarat, odarnat, tisnut.*

Pendeo, es, pependi, pensum, *vissit.*

Percrebresco, scis, bui, *çutse, razglasitse.*

Peto, is, tii, *vel*, petivi, itum, pitat, *prossit.*

Pinso, is, pinsui, pinsitum, pinsum, pistum, *Kuhat, Kruh, tuchi u stuppi.*

Pingo, is, nxi, ctum; *pengat upengat, napissat.*

Placeo, es, cui, citum; *ugodit, drago bit*,
Plaudo, is, si, sum, *plesKrat ruKam od vesselia*.
Plecto, is, xi, xum; *globit, ogglobit*.
Plico, as, avi, atum; *smotat*.
Polleo, es, *sine præt. & sup.* Mochi, imat ia-Kost, snagu.
Polluo, is, lui, lutum; *izbargliat, iz-megliat, oskuargnit*.
Pono, is, sui, itum; *stavit, postavit*.
Posco, scis, poposci, *prossit pitat*.
Potior, iris, itus sum; *gospoditse, gospo-daritse*.
Poto, as, avi, atum; *pitti pit*.
Proficiscor, ris, ctus sum; *oddilitse, Otich*.
Præsto, as, stiti, stitum, *vel*, statum; *nadbodit primoch ù çemu*.
Premo, is, ssi, ssum; *tlaçit, potlaçit*.
Prandeo, es, di, *vel* pransus sum; *ruçat*.
Promo, is, psi, ptum; *izvadit nà duor*.
Psallo, is, psalli; *pivat; psalme pivat*.
Pungo, is, pupugi, punctum; *bost, obost*.

Q

Quatio, is; *trest, ghibat*.
Quæro, is, sivi, itum; *iskat*.
Quæror, ris, stus, sum, *tuxitse*.

R

Rado, is, si, sum *brit, obrit*.
Recido, (*syllaba* re, *dugaie*, is, cidi, recasum; *opet past, upast*.
Recido (*syllaba* cì, dugaie) is; si, sum; *odsich, prissich*.
Rapio, is, pui, ptum; *grabit, ugrabit, otet*.
Repello, is, puli, ultum; *odtirat, iza-ghnat*.
Rego, is, xi; ctum; *vladat, uprau-gliat*.
Reminiscor, sceris, emini, *sine sup. Spomenutse*.
Repo, is, psi, ptum; *vuchise pò Zemgli*.

Resi-

Resisto, is, stiti, stitum; *ostat nà traghu, opiratse opritse*, &c.
Respondeo, es, di, nsum; *odgovorit*.
Respuo, is, pui, utum; *izpgliuuat*.
Retundo, is, tudi; nsum; *tuchi*.
Rideo, es, si, sum; *çinit smih, smiiatse*.
Rigeo, es, gui; *uKoçitse, uKoçenutse*.
Rodo, is, si, sum; *grist KaKo Czaru*.
Rumpo, is, rupi, ruptum; *otargnut*.
Ruo, is, rui, ruitum; *oboritse, past, padnut*.

S

Salio, is, lui, *vel*, lis, saltum, *sKakat*.
Salio, is, livi, itum) *ossolit, solit*.
Sallo, is, salli, salsum)
Sanctio, is, xi, ctum, *vel*, citum, *potuardit, ustanovitit, Zakon naredit*.
Sapio, is, pui, pii, sapitum, *imat slaast, bit mudaar*.
Sarcio, is, si, sartum, *Karpit, zaKarpit*.
Scindo, is. scidi, ssum, *razpuknut, cinit puknut, razdrit*.
Seco, avi, atum, *sichi, prisich*.
Sedeo, es, di: ssum, *sidit*.
Senesco, scis, senui, *starit*.
Sentio, is, si, ssum, *çhiutit, bit te misli*.
Sepio, is, psi, ptum, *obastrit. plotom plesti*.
Sepelio, is, livi, ultum, *ukopat*.
Sero, is, sevi, satum, *sijat; KaKo xitto &c.*
Serpo, is, psi, ptum, *vuchse pò zemgli*.
Sido, is, di, ssum, *poçinut, ù stavitse: sidit*.
Singultio, is, ui, ultum, *sCtuczat, sCtucatse*.
Sino, is, sivi, situm, *ostavit*.
Sisto, is, stiti, statum, *priKazat*.
Solvo, is, vi, utum, *odriscit, platit*.
Soleo, es, solitus, sum, *obiçavat*.
Sono, as, nui, itum, *zueKat, zuonit*.
Sorbeo, es, bui, ptum; *sarkat*.
Sperno, is, sprevi, etum; *pogardit, çinit malu cinu*.

Spondeo, es, spopondi, sum; *obettat*, *iziamçit*.
Sterno, is, stravi, stratum, *prostrit*, ili, *bacit nà zemgliu*.
Sterto, is, tui; ropstì; ia ropem, &c.
Sto, as, steti, statum; *stat*.
Strepo, is, puì. itum; *babchiat çinit bahat*.
Strideo, es, di;) *scKripat*; kako zubi, &c.
Strido, is, di)
Stringo, is, nxi, ctum; *stisnut*, *stheggnut*.
Sarco, is, xi, ctum; *slagat*, *stavit ù naredbu*.
Suadeo, es, si, sum, *suitovat*.
Sugo, is, xi; *sasnut*. Beata ubera, quæ suxisti, &c.
Surgo, is, xi, ctum, *ustat*, *dignutse nà noghe*.
Sumo, is, psi, ptum; *uzet*.
Supplico, as, avi, atum, *molit ponizno*, *i priklonito*.
Supplodo, is, si, sum; *babtat nogbam*.

T

Taceo, es, cui, citum; *muçat Loqvente superiore*, *tacebis*.
Tango, is, tetigi, tactum; *dodit*, *taKnut*, *&c.*
Tego, is, xi, ctum, *pokrit*, *ogarnut*.
Temno, is, psi, ptum; *pogardit*.
Tendo, is, tetendi, sum; *razpet*, *kako çergbu* &c.
Teneo, es, nui, entum; *darxat*.
Tergeo, es, si; sum) *ottart*; *oçistit*.
Tergo, is, si, sum)
Texo, is, xui, sum; tkat.
Timeo, es; mui; *imat strah*, *bojatse*.
Tollo, is, sustuli, sublatum *diggnut od zemgle*: *diggnut*, *&c.*
Tondeo, es, totondi, tonsum; *ostrichi*, *oscissat*.
Tono, as, nui, itum; *garmit*.
Torreo, es, rui, torsum; *pechi*, *izpech*.
Torqueo, es, torsi, tostum; *nakriuit*, *izkriuit*, *muçit*.
Tremo, is, mui, itum; *darhtat*, *trepit*.
Trudo, is, si, sum; *odtisnut*, *odtirat*.
Traho, is, xi, ctum; *potezat*, *vuchi*. Trahe me post te.
Transilio, is, ivi, litum; *proibi skaçuchi*.

Tueor,

Tueor, is, itus sum; *gledat*, *branit*.
Tundo, is, tutudi, sum; *&* tum sum; *tuchi*, *iztuchi*.
Turgeo, es, si *ottechi*, *nadutse*.

V

Valeo, es, lui, itum; *zdrau bit*, *mochi*.
Væneo, is, nivi, *vel*, nij, vænum; prodatse.
Veho, is, xi, ctum; *vozit*, *na Kolib*, *a brodu*, *&c.*
Vello, is, vulsi. lsum; *gulit*, *izgulit*.
Venio, is, veni, ventum; *dochi* Venite huc ò Tyrones.
Verro, is, verri, versum; *mest*, *pomest*.
Vescor, ris; *branitse ystìh*. Daniel nolebat vesci cibo Regio.
Video, es, vidi sum; *vidit*, *opazit*.
Vinco, is, vici, victum; *dobit*, *pridobit*.
Vincio, is, nxi, vinctum; *vezat*, *svezat*,
Viso, is, si, sum, *pochi vidit*.
Vivo, is, xi, ctum; *xivit*.
Ulciscor, ris, ultu sum; *osuetitse*,
Volo, vis, volui; *hotit*.
Volvo, vis, volui, volutum; *privarnut*, *obarnut*
Vomo, is, mui, itum; *bgliuuat*.
Voveo, es, vovi, votum; *zavitovat*.
Ungo, is, xi, ctum; *mazat*.
Urgeo, es, ursi; *tisnut*, *natisnut*, *ussilouat*.
Uro, is, ssi, ustum; *saxechi*.
Utor, ris, usus sum; *sluxitse*. O Puer, utere libris, & virtute.
Telo, as, avi, atum; & Telor, ars, atus sum; *mnogo gliubit*: *nadmechate*; *nenavidit*, &c. Vide Calepinum.

Aliquot Nomina.

Xiuot — *Hæc Vita.* — *tæ.*
Czovik — *Hic, & hæc homo,* — *nis.*
Dussa — *Hæc anima,* — *mæ.*

Razum	*Hic intellectus,*	*tus.*
Voglia	*Hæc voluntas,*	*tis.*
Uſpomena	*Hæc memoria.*	*æ.*
Pamet	*Hæc mens,*	*tis.*
Miſſao	*Hæc cogitatio,*	*nis.*
Tilo	*Hoc Corpus.*	*ris.*
Ochiuchenie	*Hic ſenſus,*	*ſus.*
Viid	*Hic viſus,*	*ſus.*
Sluſcianie	*Hic auditus,*	*tus.*
Ochuſcenie	*Hic guſtus,*	*tus.*
Miriſſanie	*Hic odoratus,*	*tus.*
Dodivanie	*Hic tactus,*	*tus.*
Glava	*Hoc Caput,*	*tis*
Moſdani	*Hoc Cerebrum,*	*bri.*
Pridgna ſtrana glave	*Hoc Sinciput;*	*tis.*
Straxna ſtrana glave	*Hoc Occiput;*	*tis.*
Varh glave	*Hic Vertex,*	*cis*
Koſſa	*Hic capillus*	*li.*
Perçin	*Hæc Cæſaries,*	*ei.*
Czelo	*Hæc frons,*	*tis.*
ZatioK	*Hæc Cerivix,*	*cis.*
Obarva	*Hoc Supercilium,*	*lij.*
Ocho	*Hic oculus,*	*li.*
Zeniza	*Hæc pupilla,*	*læ.*
Trepavizza	*Hæc palpebra,*	*bræ.*
Uho	*Hæc auris,*	*ris.*
Obraz	*Hæc facies.*	*ei.*
Jagodiza od obraza	*Hæc gena.*	*ne.*
Nos	*Hic naſus,*	*ſi.*
Nosdarve	*Hæc nares,*	*rium.*
Bark	*Hic Myſtax.*	*cis.*
Uſta	*Hoc os,*	*oris.*
Brada	*Hæc barba,*	*bæ.*
Brada brez dlachà,	*Hoc mentum,*	*ti.*
Uſna	*Hoc labium,*	*ij.*
JeziK	*Hæc lingua,*	*æ.*
Zub	*Hic dens,*	*tis.*
Zubi	*pridgni dentes primores.*	
Zubi Kutgni.	*Molares dentes.*	
Nebo	*Hic Palatus.*	*ti.*
Garcglian	*Hoc guttur.*	*ris*

Garlo	*Hæc gula,*	*læ.*
Jabuca od garla	*Hoc jugulum,*	*li,*
Czegliusti	*Hæ fauces,*	*cium.*
Urat	*Hoc collum,*	*li.*
Rame	*Hic humerus,*	*ri.*
Legia	*Hoc dorsum,*	*si.*
Plechia	*Hæ scapulæ,*	*arum.*
Plechiecost	*Hic armus,*	*mi.*
Pazuha	*Hæc axilla,*	*læ.*
Rucha	*Hæc manus,*	*nus.*
Misnizza	*Hoc brachium,*	*chis*
Lachat	*Hic cubitus,*	*ti.*
Grana, Scacha	*Hæc palma,*	*mæ.*
Dlan	*Hæc vola,*	*læ.*
Parst	*Hic digitus,*	*ti.*
Parst velichi	*Hic pollex,*	*cis.*
Parst za velichim	*Hic index,*	*cis*
Parst sridgni	*Hic digitus medius,ti,dij*	
Parst blizu maloga	*hic digitus anullaris,ti,ris*	
Parst mali	*hic digitus auricularis,tis ris.*	
Noch at	*Hic unguis,*	*guis.*
Rucha desna	*Hæc dextera,*	*ræ.*
Rucha liva	*Hæc leva,*	*væ.*
Parsi	*Hoc pectus,*	*ris.*
Vime	*Hic uber,*	*ris.*
Sissa	*Hæc mamilla,*	*læ*
Bradavizza od sisse	*Hæc papilla,*	*læ.*
Mliko	*Hoc lac,*	*ctis.*
Tarbuh	*Hic venter,*	*tris.*
Boći	*Hæc ilia,*	*lium.*
Pupach	*Hic umbillicus,*	*ci.*
Suçe	*Hoc cor.*	*dis.*
Xuç	*Hoc fel,*	*lis.*
Xigherizza	*Hoc jecus,*	*cris.*
Pluchia bila xigherizza	*Hic pulmo,*	*nis.*
Bubrigh	*Hic ren,*	*nis.*
Loi	*Hoc sevum,*	*vi.*
Mihir	*Hæc vescica,*	*cæ.*
Crivo	*Hoc intestinum,*	*ni*
Karsti	*Hic lumbus,*	*bi.*
Stegno	*Hæc coxæ,*	*æ.*

Stuar

Stuar sramotna cudſe izbina probauglia.	*hic anus,*	*ni.*
Udo	*hoc membrum,*	*ri.*
Udo çoviçe sramotno choijm	*Czini porod.*	
	hoc membrum Genititale,ri,lis.	
Narau	*hæc natura,*	*ræ.*
Narauxenæ ſramotna	*hæc vulva,*	*ve.*
kolino	*hoc Genu,*	*nu.*
Prighib ob Kolina	*hic poples,*	*tis.*
Noga	*Hic pes,*	*dis.*
Gnat	*Hoc crus.*	*ris.*
Gliezno	*Hic talus,*	*li.*
Peta	*Hic calcaneus.*	*nei.*
Taban	*Hæc planta pedis,*	*tæ,dis.*
koſt	*Hæc os,*	*oſſis.*
koſt rebro	*Hæc coſta,*	*tæ.*
koſt od gnata	*Hæc tibia,*	*æ.*
Koſt od ſtegna	*Hæc coxendix,*	*cis.*
koſt od miſnizze	*Hic radius.*	*ii.*
koſt vechia od miſnizie	*Hæc vlna,*	*næ.*
Meſſo	*Hæc caro.*	*nis.*
Meſſo od ſtegna izuan	*Hoc femur,*	*ris.*
Meſſo ad ſteghna iznutra	*Hoc femen,*	*nis.*
Xlizda	*Hoc inquen,*	*nis.*
Xila	*Hæc vena,*	*næ.*
Dlaca	*Hic pilus,*	*li.*
Dlacha ù noſſu	*Hæc vibriſſa,*	*ſæ.*
Karuu	*Hic ſanguis,*	*nis.*
Ghnoi, ſukaruizza	*Hos pus,*	*ris.*
Rana	*Hos vulnus,*	*ris.*
Boleſt	*Hæc ægritudo,*	*nis.*
Velinoſt	*Hæc magnitudo,*	*nis.*
Malachnoſt	*Hæc parvitas,*	*tis.*
Viſſina	*Hæc altitudo,*	*nis.*
Niſcochia	*Hæc profunditas,*	*tis.*
Scirina	*Hæc latitudo,*	*nis.*
Vſcoſt	*Hæc anguſtia,*	*æ.*
Duglina	*Hæc longitudo,*	*nis.*
Kratcoſt	*Hæc brevitas,*	*tis.*
Kolicoiſtuo	*Hæc quantitas,*	*tis.*

KaKo-

Kacoiſtuo	*Hæc qualitas,*	*tis.*
Mudroſt	*Hæc prudentia,*	*æ.*
Prıtiloſt	*Hæc pinguedo.*	*nis.*
Salo	*Hoc abdomen,*	*nis.*
Marſciauoſt	*Hæc macies,*	*ei.*
Jacoſt	*Hæc fortitudo,*	*nis.*
Neiacoſt, aliti slaboſt	*Hæc debilitas,*	*tis.*
Glad	*Hæc famis.*	*is.*
Xegia	*Hæc ſitis,*	*tis.*
Zima	*Hoc frigus,*	*ris.*
Vruchina	*Hic calor,*	*ris.*
Febra	*Hæc febris,*	*ris.*
Ganutie	*Hic motus,*	*tus.*
Porogenie	*Hæc nativitas,*	*tis.*
Smart	*Hæc mors,*	*tis.*
Otaz	*Hic pater,*	*tris.*
Mater	*Hæc mvter.*	*tris.*
Brat	*Hic frater,*	*tris.*
Seſtra	*Hæc ſoror,*	*ris.*
Baba moia	*Hæc avia,*	
Did moi	*Hic avus,*	*vi.*
Dite	*Hic puer,*	*ri.*
Czedo	*Hic infans.*	*tis.*
Mladich	*Hic adoleſcens,*	*tis.*
Divoicha	*Hæc puetla,*	*læ.*
Neviſta	*Hæc ſponſa.*	*ſæ.*
Mus	*Hic maritus,*	*ti.*
Vdovizza	*Hæc vidua,*	*æ.*
Kuchia	*Hæc domus,*	*us.*
Zid	*Hic murus,*	*ri.*
Vrata	*Hoc oſtium,*	*tis.*
Prag	*Hoc limen,*	*nis.*
Vratar	*Hic uſtiarius,*	*rii.*
Vratarizza	*Hæc hoſtiaria,*	*æ.*
Pocrou kuchie	*Hoc tectum,*	*cti.*
Greda	*Hæc trabs,*	*bis.*
Papa Otacz Sueti:	*Hic Pontifex,*	*cis.*
Cardinal	*Hic Cardinalis,*	*lis.*
Arcibiſcup	*Hic Archiepiſcopus,*	*pi.*
Biſcuo	*Hic Epiſcopus.*	*pi.*
Oppat	*Hic Abbas,*	*tis.*

Arcipop

Arcipop	*hic Archipresbiter,*	*ri.*
Pop	*hic Presbiter.*	*ri.*
Canonik	*hic Canonicus,*	*ci.*
Pripovidaoc	*hic Concionator,*	*ris.*
Cessar	*hic Imperator;*	*ris.*
kragl	*hic Rex.*	*gis.*
Misto kraglia	*hic Prorex*	*gis.*
Hercegh: Duka	*hic Dux*	*cis.*
Marches,	*hic Marchio*	*nis.*
knez	*hic Comes*	*tis.*
Poglavan, ili, Ulastelin grada	*hic Procer.*	*ris.*
kognik	*hic æques*	*tis.*
Governador, Upravitegl.	*hic Gubernator,*	*ris.*
Na Misto Drugoga	*hic Legatus*	*ti.*
Nauçitegl Zacona	*hic Juris peritus*	*ti.*
Likar	*hic Physicus,*	*ci.*
Ceruxik; aliti; likar ranah.	*hic Chirurgus,*	*gi.*
Branitegl	*hic Advocatus*	*ti.*

A U C T O R

Excusat seipsum.

PAteat unicuique hanc Grammaticam lecturo (præcipuè doctos alloquos) me haud Octo partes Orationis secundum totum earum latitudinem, & significationem illyrizasse: etenim alicui parti, v.g. Nomini, Verbo, &c. tribui unam, aut etiam plures, sed non omnes, quas habere potest significationes: Sic enim longitudinem esset ponere, consequenter, Tyrones Juvenculos potiùs tædio afficere, quàm ad hujus opusculi mei, quod revera gratia eorum composui, amplexum allicere. Haud certè alia ratione duo capita Emmanuelis Magni, nempè 17. & 18. reliquissem, nisi brevitas optata à Tyronibus me compulisset. Nec quisquam miretur quædam vocabula, seù dictiones, v.g. has. *Verabah activih*, *Verba activoga*, *passivoga*, *declinasse*, *conjugasse*, &c. Sic semilatinè, & non perfectè illyricè esse expressa; non miretur inquam, quia in libris scola-

scolasticis, legendis à personis litteratis, nullum inconveniens esse potest circa hoc, quod tunc tantùm esset, cum hæc Grammatica esset legenda ab aliquo, qui nunquam egeret auditu earum vocum, nec unquam deberet eas audire: tunc etiam ego scirem explicare tales dictas voces, hoc modo: *Riçih çinglivih*, *Riçi cinglive*, *tarpglighibase*, *slagase*, &c. Modum Conjunctivum exposui illyricè, eo modo quo exponit Emmanuel italicè, licèt in aliquibus temporibus, aliquam illyrizationem addiderim, quemadmodum in Gerundiis, Supinis, &c. Sed revera hoc non feci, quasi quòd iste Celeberrimus Auctor, quem in Grammatica mea sum secutus, omiserit, benè verò ex Illyricæ linguæ abundantia. In Præt. imperf. modi dicti Conjunctivi, dixi; *biobih*, *gliubiobih*, &c. & in Præt. plusquàm perf. *biobibbio*, *biobih gliubio*; &c. quia sic exponit Emmanuel.

Ego autem Auctor hujus Grammaticæ, F. Laurentius de Gliubuschi, Ord. S.P.Francisci de Observ. aptavi hoc opus ad Laudem DEI OMNIPOTENTIS, Beatissimæ Mariæ Virginis, SS. Petri, & Pauli, S.Laurentii Levitæ Christi Martyris, S. Catharinæ Virginis, & Martyris Alexandrinæ; S.P.N. Francisci, Antonii, Seraphici Doctoris D. Bonaventuræ, ejusque Dilectissimi in mundo Amici, & in Cœlo Concivis S. Thomæ Aquinatis Angelici Doctoris; S. Matris Claræ Assisiatis, Rosæ Viterbiensis, Catharinæ Bononiensis, Elisabeth Hungariæ ac omnium simul sanctorum: necnon ad utilitatem, & facilitatem Juvenum Illyricorum, præcipuè Tyronum præsentium, & futurorum Provinciæ Bosnæ-Argentinæ Matris meæ; quorum orationibus humillimè commissus, (hoc enim ab eis cupio, quia pro ipsis laboravi) omnes eos in vinculo pacis Christi devotissimè, ut dilectissimos fratres meos, osculor.

Componebam Macarschæ, imprimebam Venetiis.

F I N I S.

Facultas Reverendissimi P. Cœlestini Vice Commissarii Generalis.

CUm opus Compositum à P. F. Laurentio à Gliubuschi Provinciæ Nostræ Observantis Bosnæ Argentinæ; & Artium Lectore, cujus titulus est: *Grammatica Latino-Illyrica ex Emmanuellis, aliorumque* &c. à duobus PP. idoneis revisum, & approbatum fuerit, vigore præsentium concedimus P. F. Laurentio, quatenus, servatis servandis, illud Typis mandare valeat. Dat. Romæ ex Aracœli die 28. Octobris 1713.

Fr. Cœlestinus V. Com. Gen.

Facultas ejusdem pro Foliis duobus, &c.

CUm à duobis P.P. Lectoribus Jubilatis juxtà Apostolicas, & Ordinis Constitutiones, revisa, & approbata fuerint duo Folia; nuncupata, unum: *Alphabettum D. Bonaventuræ*, &c. alterum: *Adorate Dominum*, &c. norma, methodus se inclinandi, &c. composita à P. Fr. Laurentio à Gliubuschi Provinciæ Nostræ Observandis Bosnæ Argentinæ Concionatore, & Attium Lectore, nos vigore præsentium, eidem facultatem concedimus, quatenus ipsa, servatis servandis, Typis mandare possit. Dat. Romæ ex Aracœli die 28. Octobris 1713.

Fr. Cœlestinus V. Com. Gen.

NOI

NOI REFORMATORI

dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di revisione, ed approbazione del P. F. Tommaso Maria Gennari Incuisitore nel Libro intitolato: *Grammatica Latino-Illyrica à P. Laurentio à Gliubuscki Ord. Min. S. P. Francisci de Observantia*, non v'esser cos'alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Attestato del Segretario Nostro; niente contro Principi, e buoni costumi, concediamo Licenza à Bortolo Occhi Stampatore, che possi esser Stampato, osservando gli ordini in Materia di Stampe, e presentando le solite copie alle Publiche Librerie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 12. Novembre 1713.

Gio: Francesco Morosini Kav. Riff.
Alvise Pisani Kav. Proc. Riff.

Agostino Gadaldini Segret.

Auctores, ex quibus constat hæc Grammatica.

1 Emmanuel, principalissimus.
2 Franciscus Priscianensis.
3 Stephanus Sicianensis.
4 Capharus.
5 Calepinus Ambros.
6 D. Laurentius Guarnier Presbyter.
7 Navicella.
8 Donatus ad Lectorem.
9 Donatus parvus Bononiensis.

Digitized by Google